

ΝΑΥΠΑΛΕΩΝ Γ'
ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

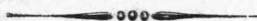
ΕΘΝΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1866

Ἐκδοθὲν ὑπὸ Μαρίνου Π. Βρετοῦ.

Τὸ μὲν ἔρτυλόγιον ἀνεθεωρήθη παρὰ τοῦ Ἱεροδιδασκάλου Κ. Εὐσταθίου Κλεοβούλου· τὸ δὲ ἀστρονομικὸν μέρος συνετάχθη παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰ. Γ. Παπαδάκη, Καθηγητοῦ τῆς ἀστρονομίας ἐν τῷ Ἀθήνῃσιν Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

(ΕΤΟΣ Γ'.)

Τιμᾶται φράγκων δεκαπέντε.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ, RUE DES SAINTS-PÈRES, 49,

καὶ παρὰ τῷ ἐκδότῃ 8, rue Miroménil,

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, παρὰ τῷ φωτογράφῳ Κ. Δημητρίῳ Κωνσταντίνῳ.

*Ἴδε λεπτομερεστέρας πληροφορίας περὶ τῆς πωλήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου εἰς τὰς ἀγγελίας (annonces) τοῦ παρόντος τόμου σελ. 15 καὶ 16.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ αωξς'.

Ἰνδικτιῶνος ἔτος θ'.

Ἡλίου Κύκλος ι'.

Σελήνης Κύκλος β'.

Σελήνης Θεμέλιον κε'.

Κρεωφαγίας ἡμέραι λζ'.

Τὸ Τριῶδιον ἄρχεται Ἰανουαρίου α', ἑωθινὸν α', ἦχος α'.

Ἡ Ἀπόκρεως, Ἰανουαρίου λ'.

Ἡ μεγάλη Τεσσαρακοστὴ ἄρχεται Φεβρουαρίου ζ'.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆ ἀγία καὶ μεγάλη Παρασκευῆ.

Νομικὸν Πάσχα, Μαρτίου κβ'.

Λατίνων Πάσχα, Μαρτίου κ'.

Τὸ Ἅγιον Πάσχα, Μαρτίου κζ'.

Τῆς Ἀναλήψεως, Μαΐου ε'.

Τῆς Πεντηκοστῆς, Μαΐου ιε'.

Τῶν Ἁγίων Πάντων, Μαΐου κβ'.

Ἡ νηστεία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, ἡμέραι λζ'.

Ἡ μνήμη αὐτῶν, ἡμέρα τετάρτη.

Ἡ παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων, ἡμέρα σαββάτω.

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ.

Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις. 25 Μαρτίου.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΕΟΡΤΑΙ.

Τὰ γενέθλια τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' . . . 12 Δεκεμβρίου
(ἐγ. τὸ ἔτος 1845).

Τὸ ὄνομα τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως. 23 Ἀπριλίου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Αἱ ἀνατολαὶ καὶ δύσεις τοῦ ἡλίου ἀναφέρονται εἰς τὸν ὀρίζοντα τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸ μὲν Π. σημαίνει ἔτος παλαιὸν, τὸ δὲ Ν. νέον ἔτος.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ.

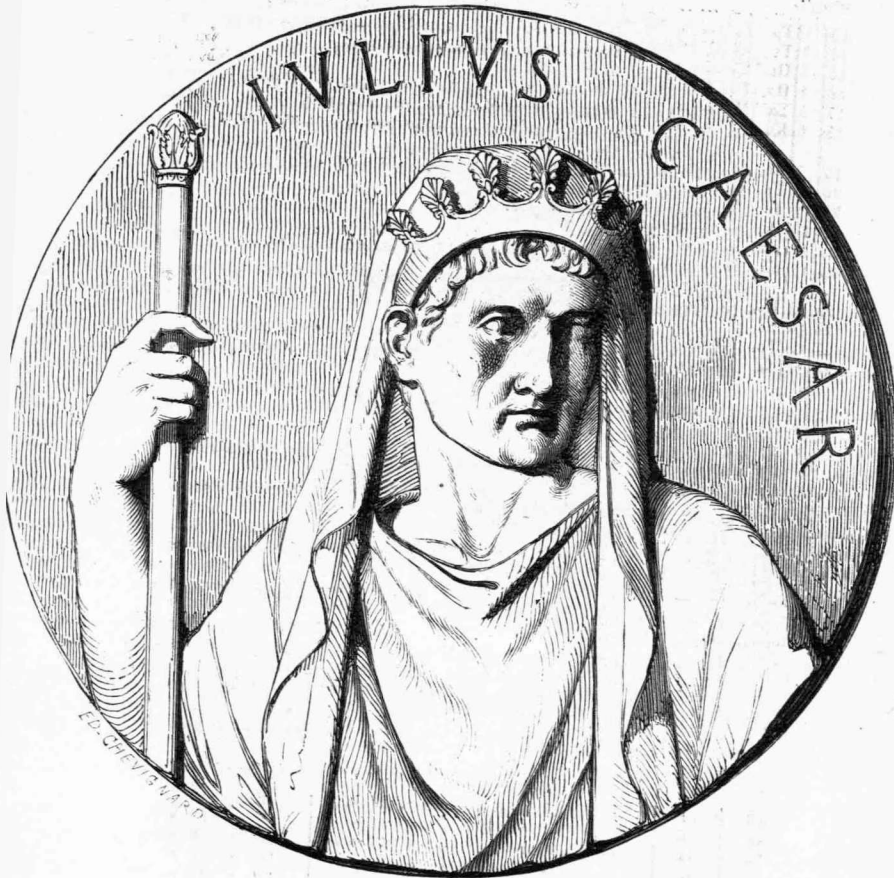
(Έχει ημέρας 28. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τοὺς Ἰγθῦς.)

Ν. Π.

- 13 1 Τρ. Τρύφωνος Μάρτυρος καὶ προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς.
 14 2 Τε. ☩ Ἡ Ὑπαπαντὴ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀργία καὶ ἰχθ. Κατ.
 15 3 Πε. Συμεῶν τοῦ Θεοδόχου καὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος.
 16 4 Πα. Τοῦ Ὁσίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου.
 17 5 Σα. Μνήμη πάντων τῶν Ὁσίων καὶ Ἀσκητῶν καὶ Ἀγάθης Μάρτυρος.
 18 6 Κυ. ☩ Ἀπόδοσις τῆς ἑορτῆς. Βουκόλου Ἐπισκόπου Σμύρνης, καὶ Φω-
 τίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Τῆς Τυροφάγου.
 19 7 Δε. Παρθενίου Ἐπισκόπου Λαμφάκων. Ἀρχεται ἡ ἅγια καὶ μεγάλη
 20 8 Τρ. Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου. [Τεσσαρακοστή.
 21 9 Τε. Νικηφόρου Μάρτυρος.
 22 10 Πε. Χαλαμπους Ἱερομάρτυρος.
 23 11 Πα. Βλασίου Ἱερομάρτυρος.
 24 12 Σα. Μελετίου Ἀντιοχείας καὶ μνήμη τοῦ θαύματος τῶν κολύβων ὑπὸ τοῦ
 ἁγίου μεγαλομάρτυρος Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος.
 25 13 Κυ. ☩ Τῆς ὀρθοδοξίας. Μαρτιναίου τοῦ Ὁσίου.
 26 14 Δε. Αὐξεντίου τοῦ Ὁσίου.
 27 15 Τρ. Ὀνησίμου τοῦ Ἀποστόλου.
 28 16 Τε. Παμφίλου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Μάρτιος.

- 1 17 Πε. Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος.
 2 18 Πα. Λέοντος Πάππα Ῥώμης.
 3 19 Σα. Ἀργίππου τοῦ Ἀποστόλου.
 4 20 Κυ. ☩ Β'. Τῶν Νηστειῶν καὶ μνήμη Λέοντος Ἐπισκόπου Κατάνης.
 5 21 Δε. Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις, καὶ Εὐσταθίου Ἀντιοχείας.
 6 22 Τρ. Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενείοις Μαρτύρων.
 7 23 Τε. Πολυκάρπου Ἐπισκόπου Σμύρνης.
 8 24 Πε. Ἡ α' καὶ β' εὐρεσις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.
 9 25 Πα. Ταρασίου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
 10 26 Σα. Πορφύριου Ἐπισκόπου Γάζης.
 11 27 Κυ. ☩ Γ'. τῶν Νηστειῶν καὶ μνήμη Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.
 12 28 Δε. Βασιλείου τοῦ Ὁμολογητοῦ.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ.

	Ανατολή τοῦ ἡλίου.	Δύσις	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 6 ὥρ. 55 λ.	5 ὥρ. 35 λ.	10 ὥρ. 41 λ.
18	6 6 » 49 »	5 » 40 »	10 » 52 »
23	11 6 » 42 »	5 » 46 »	11 » 4 »
28	16 6 » 35 »	5 » 51 »	11 » 16 »
5	21 6 » 28 »	5 » 56 »	11 » 28 »
10	26 6 » 21 »	6 » 1 »	11 » 40 »
12	28 6 » 18 »	6 » 3 »	11 » 45 »

Νέα σελήνη τὴν 3 (15) Φεβρ. εἰς τὰς 11 ὥρας 48 λεπτά π. μ.
 Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 10 (22) Φεβρ. εἰς τὰς 6 ὥρας 23 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 17 Φεβρ. (1 Μαρτ.) εἰς τὴν 1 ὥραν 27 λεπτά μ. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 25 Φεβρ. (9 Μαρτ.) εἰς τὰς 5 ὥρας 28 λεπτά π. μ.

ΜΑΡΤΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Κριόν.)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΥ
ΜΑΚΕΔΟΝΟΥ

Ν. Π.

- 13 1 Τρ. Ἐυδοκίας Ὀσιομάρτυρος.
 14 2 Τε. Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητικοῦ.
 15 3 Πε. Εὐτροπίου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 16 4 Πα. Τοῦ Ὁσίου Γερασίου, τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.
 17 5 Σα. Κόνωνος Μάρτυρος.
 18 6 Κυ. Ἡ Δ. τῶν Νηστειῶν καὶ μνήμη τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 Μαρτύρων.
 19 7 Δε. Βασιλέως Ἐπισκόπου Χερσῶνος, καὶ λοιπῶν.
 20 8 Τρ. Θεοφυλάκτου Νικομηθείας.
 21 9 Τε. Ἡ τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 Μαρτύρων. Ἀργία καὶ Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου. [νών.]
 22 10 Πε. Κοδράτου Μάρτυρος καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ. Ψάλλεται ὁ μέγας κα-
 23 11 Πα. Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων.
 24 12 Σα. Θεοάνου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Ψάλλεται ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος.
 25 13 Κυ. Ἡ Ε. τῶν Νηστειῶν. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου Νικηφόρου Πα-
 τριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
 26 14 Δε. Βενεδίχτου τοῦ Ὁσίου.
 27 15 Τρ. Ἀγαπίου Μάρτυρος.
 28 16 Τε. Σαδίνου Μάρτυρος.
 29 17 Πε. Ἀλεξίου τοῦ Ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
 30 18 Πα. Κυρίλλου Ἱεροσολύμων.
 31 19 Σα. Ἡ ἔγερσις τοῦ δικαίου Λαζάρου. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας Μαρτύρων.

Ἀπρίλιος.

- 1 20 Κυ. Ἡ τῶν Βατῶν. Τῶν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ ἁγίου Σάββα ἀναιρεθέντων Πα-
 τέρων. (Ἀατίνων Πάσχα).
 2 21 Δε. Ἰακώβου Ἐπισκόπου τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 3 22 Τρ. Βασιλείου Ἱερομάρτυρος. (Νομικῶν Πάσχα).
 4 23 Τε. Νίκωνος Ὀσιομάρτυρος καὶ τῶν 199 Μαθητῶν αὐτοῦ.
 5 24 Πε. Ζαχαρίου τοῦ Ὁσίου καὶ Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.
 6 25 Πα. Ἡ Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Κατάλυσις ἰχθύος.
 7 26 Σα. Ἡ σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.
 8 27 Κυ. Ἡ ΤΟ ΛΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Ἀργία καὶ κατάλυσις εἰς πάντα καθ' ὅλην τὴν
 διακαινήσιμον ἑβδομάδα. Ματρώνης τῆς Ὀσίας.
 9 28 Δε. Παριώνος τοῦ Νέου.
 10 29 Τρ. Μάρκου Ἐπισκόπου Ἀρεθουσίαν.
 11 30 Τε. Ἰωάννου τοῦ Συγγραφέως τῆς Κλίμακος.
 12 31 Πε. Ὑπατίου Ἐπισκόπου Γαγγρῶν.

		Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1	6 ὥρ. 16 λ.	6 ὥρ. 4 λ.	11 ὥρ. 47 λ.
18	6	6 " 9 "	6 " 8 "	12 " 0 "
23	11	6 " 1 "	6 " 13 "	12 " 12 "
28	16	5 " 53 "	6 " 18 "	12 " 24 "
2	21	5 " 46 "	6 " 22 "	12 " 36 "
7	26	5 " 38 "	6 " 27 "	12 " 48 "
12	31	5 " 31 "	6 " 31 "	13 " 0 "

Νέα σελήνη τὴν 4 (16) Μαρτ. εἰς τὰς 11 ὥρας 12 λεπτὰ μ. μ.
 Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 11 (23) Μαρτ. εἰς τὰς 2 ὥρας 37 λεπτὰ μ. μ.
 Πανσέληνος τὴν 19 (31) Μαρτ. εἰς τὰς 6 ὥρας 6 λεπτὰ π. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 27 Μαρτ. (8 Ἀπο.) εἰς τὰς 10 ὥρας 17 λ. π. μ.
 Τὸ ἔαρ ἄρχεται τὴν 8 (20) Μαρτίου εἰς τὰς 9 ὥρας 30 λεπτὰ μ. μ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 30. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Ταῦρον.)

- Ν. Π.
- 13 1 Πα. ✕ Τῆς Ζωοδόχου πηγῆς. Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας.
 - 14 2 Σα. Τίτου τοῦ Ὁσίου.
 - 15 3 Κυ. ✕ Ἡ φιλάρησις τοῦ Θωμᾶ καὶ μνήμη Νικήτα τοῦ Ὁσίου, καὶ Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογράφου.
 - 16 4 Δε. Τοῦ Ὁσίου Γεωργίου τοῦ ἐν Μαλεῶ.
 - 17 5 Τρ. Κλαυδίου Μάρτυρος.
 - 18 6 Τε. Εὐτυχίου Κωνσταντινουπόλεως.
 - 19 7 Πε. Γεωργίου Ἐπισκόπου Μελιτηνῆς.
 - 20 8 Πα. Ἡρωδίου τοῦ Ἀποστόλου.
 - 21 9 Σα. Εὐψυχίου Μάρτυρος.
 - 22 10 Κυ. ✕ Τῶν Μυροφόρων. Τερεντίου Μάρτυρος.
 - 23 11 Δε. Ἀντίπα Ἱερομάρτυρος.
 - 24 12 Τρ. Βασιλείου Ἐπισκόπου Παρίου.
 - 25 13 Τε. Μαρτίνου Πάππα Ρώμης.
 - 26 14 Πε. Ἀριστάρχου, Πούδη, καὶ Τροφίμου τῶν Ἀποστόλων.
 - 27 15 Πα. Κρήσκεντος Μάρτυρος.
 - 28 16 Σα. Ἀγάπης, Εἰρήνης, καὶ Χιονίας Μαρτύρων Παρθένων.
 - 29 17 Κυ. ✕ Τοῦ Παραλύτου. Συμεὼν τοῦ ἐν Περσίδι. [Ἰωαννίνων.
 - 30 18 Δε. Τῶν Μυροφόρων. Ἰωάννου τοῦ Ὁσίου, καὶ Ἰωάννου Μάρτυρος, τοῦ ἐξ

Μάιος.

- 1 19 Τρ. Παφνουτίου Ἱερομάρτυρος.
- 2 20 Τε. ✕ Τῆς Μεσοπεντηκοστῆς καὶ μνήμη Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.
- 3 21 Πε. Ἰανουαρίου Ἱερομάρτυρος.
- 4 22 Πα. Θεοδώρου τοῦ Συκεώτου.
- 5 23 Σα. ✕ Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τροπαιοφόρου. Ἀργία.
- 6 24 Κυ. ✕ Τῆς Σαμαρεϊτιδος καὶ Ἐλισάβετ τῆς Ὁσίας καὶ θαυματουργῆς.
- 7 25 Δε. Μάρκου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
- 8 26 Τρ. Βασιλείου Ἐπισκόπου Ἀμασείας.
- 9 27 Τε. Συμεὼν συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.
- 10 28 Πε. Τῶν ἐν Κυζίκῳ θ' Μαρτύρων.
- 11 29 Πα. Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου.
- 12 30 Σα. Ἰακώβου Ἀποστόλου καὶ ἀδελφοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

		Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1	5 ὥρ. 29 λ.	6 ὥρ. 32 λ.	13 ὥρ. 3 λ.
18	6	5 " 22 "	6 " 37 "	13 " 14 "
23	11	5 " 16 "	6 " 42 "	13 " 26 "
28	16	5 " 9 "	6 " 46 "	13 " 37 "
3	21	5 " 3 "	6 " 51 "	13 " 47 "
8	26	4 " 58 "	6 " 55 "	13 " 57 "
12	30	4 " 54 "	6 " 59 "	14 " 5 "

Νέα σελήνη τὴν 3 (15) Ἀπρ. εἰς τὰς 8 ὥρας 38 λεπτά π. μ.
 Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 10 (22) Ἀπρ. εἰς τὰς 0 ὥρας 6 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 17 (29) Ἀπρ. εἰς τὰς 10 ὥρας 58 λεπτά μ. μ.
 Σελήνης τελευταίον τέταρτον τὴν 25 Ἀπρ. (7 Μαΐ.) εἰς τὰς 11 ὥρας 17 λεπτά μ. μ.

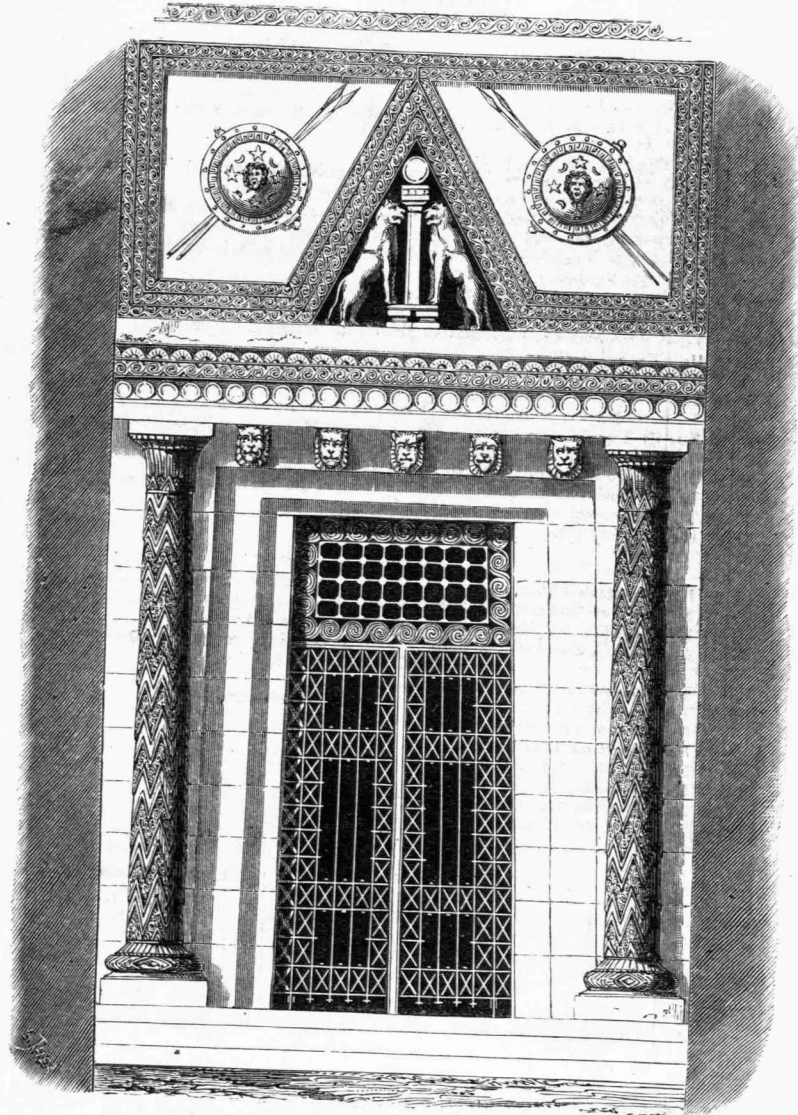
ΜΑΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τοὺς Διδύμους.)

- Ν. Π.
- 13 1 Κν. Ἡ τοῦ Τυβλοῦ καὶ μνήμη Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου.
 14 2 Δε. Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Λειψάνων Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 15 3 Τρ. Τιμοθέου καὶ Μαύρας Μαρτύρων.
 16 4 Τε. Ἀπόδοσις τῆς Ἀναστάσεως καὶ μνήμη Πελαγίας Μάρτυρος.
 17 5 Πε. Ἡ τῆς Ἀναλήψεως καὶ μνήμη Εἰρήνης Μάρτυρος.
 18 6 Ηα. Ἰωβ τοῦ πολυθάλου. [κίου καὶ Κοδράτου Μαρτύρων.
 19 7 Σα. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος σημείου τοῦ Σταυροῦ καὶ Ἀκα-
 20 8 Κν. Ἡ τῶν ἁγίων πατέρων καὶ τοῦ Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
 21 9 Δε. Ἡσαίου τοῦ Προφήτου, καὶ Χριστοφόρου Μάρτυρος.
 22 10 Τρ. Σίμωνος Ἀποστόλου τοῦ Ζηλωτοῦ.
 23 11 Τε. Τὰ ἐγκαίνια τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Μακκίου Ἱερομάρτυρος.
 24 12 Πε. Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κύπρου, καὶ Γερμανοῦ Κωνσταντινουπόλεως.
 25 13 Πα. Ἡ ἀπόδοσις τῆς Ἀναλήψεως. Καὶ μνήμη Γλυκερίας Μαρτύρος.
 26 14 Σα. Μνήμη τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐσεβῶς κεκοιμημένων. Ἰσιώρου Μάρτυρος τοῦ ἐν Χίῳ.
 27 15 Κν. Ἡ τῆς Πεντηκοστῆς. Παχωμίου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀγγιλίου Ἀρχιεπισκόπου Λαρισσῆς.
 28 16 Δε. Ἡ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Θεοδώρου τοῦ Ἠγιασμένου.
 29 17 Τρ. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 30 18 Τε. Πέτρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μαρτύρων.
 31 19 Πε. Πατρικίου Ἱερομάρτυρος.
 20 Πα. Θαλλελαίου Μάρτυρος. [καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 21 Σα. Ἡ ἀπόδοσις τῆς Πεντηκοστῆς. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης. Ἀρχία
 22 Κν. Ἡ τῶν ἁγίων πάντων, καὶ Βασιλίσκου Μάρτυρος.
 23 Δε. Μιχαὴλ Συνάδων, Ἐπισκόπου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Ἀρχεται ἡ νηστεία τῶν ἁγίων Ἀποστόλων.
 24 Τρ. Συμεὼν τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.
 25 Τε. Ἡ τρίτη εὐρεσις τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.
 26 Πε. Κάρπου τοῦ Ἀποστόλου.
 27 Πα. Ἐλλαδίου Ἱερομάρτυρος.
 28 Σα. Εὐτυχοῦς Ἱερομάρτυρος.
 29 Κν. Ἡ Θεοδοσίας Μάρτυρος.
 30 Δε. Ἰσαακίου τοῦ Ὁσίου.
 31 Τρ. Ἐρμείου Μάρτυρος.

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 4 ὥρ. 53 λ.	7 ὥρ. 0 λ.	14 ὥρ. 6 λ.
18	6 4 " 49 "	7 " 4 "	14 " 14 "
23	11 4 " 45 "	7 " 8 "	14 " 23 "
28	16 4 " 43 "	7 " 12 "	14 " 29 "
2	21 4 " 40 "	7 " 15 "	14 " 35 "
7	26 4 " 39 "	7 " 18 "	14 " 39 "
12	31 4 " 38 "	7 " 21 "	14 " 43 "

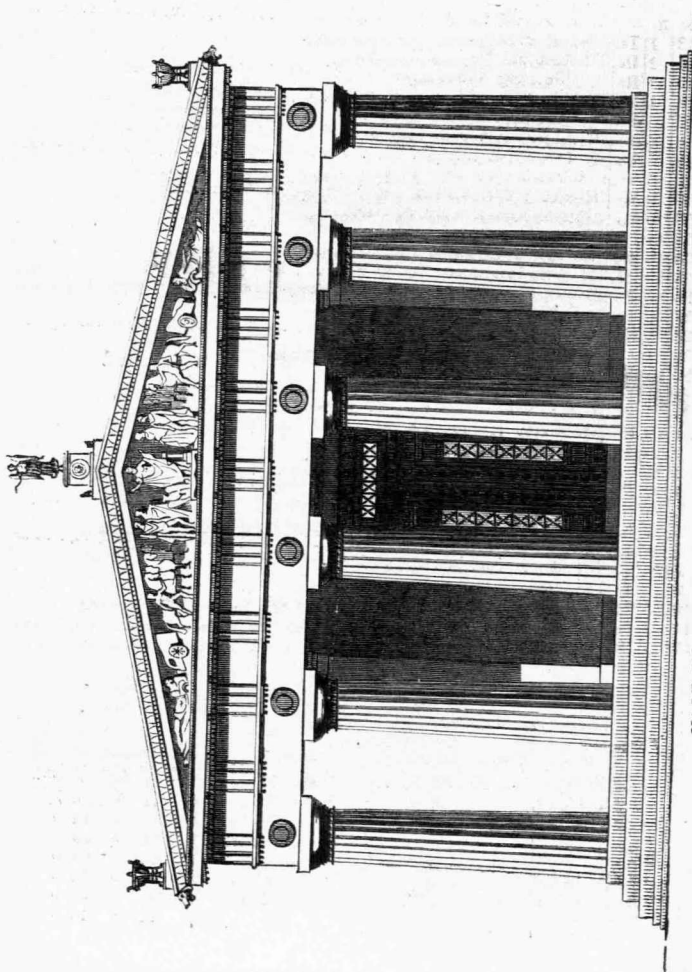
Νέα σελήνη τὴν 2 (14) Μαΐου εἰς τὰς 4 ὥρας 23 λεπτὰ μ. μ.
 Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 9 (21) Μαΐου εἰς τὰς 11 ὥρας 33 λεπτὰ π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 17 (29) Μαΐου εἰς τὰς 2 ὥρας 53 λεπτὰ μ. μ.
 Σελήνης τελευταίον τέταρτον τὴν 25 Μαΐου (6 Ἰουν.) εἰς τὰς 8 ὥρας 48 λεπτὰ π. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 31 Μαΐου (12 Ἰουν.) εἰς τὰς 11 ὥρας 42 λεπτὰ μ. μ.

ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΝ ΑΤΡΕΩΣ ΕΠΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΝ.

ΙΟΥΝΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 30. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Καρκῖνον.

ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ, ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΣ.

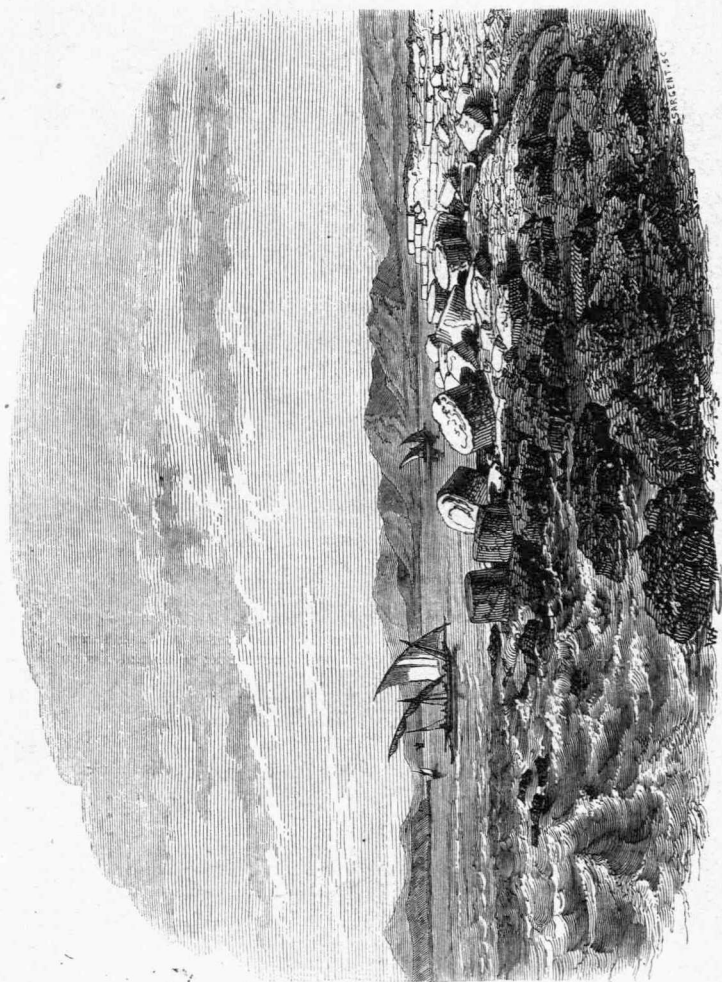
Ν. Π.

13	1	Τε.	Ἰουστίνου Μάρτυρος τοῦ φιλοσόφου.
14	2	Πε.	Νικηφόρου Κωνσταντινουπόλεως.
15	3	Πα.	Λουκιλλιανῶς Μάρτυρος.
16	4	Σα.	Μητροφάνους Κωνσταντινουπόλεως.
17	5	Κυ.	✕ Δωροθέου Ἐπισκόπου Τύρου.
18	6	Δε.	Ἰλαρίωνος τοῦ Ὁσίου καὶ Νέου.
19	7	Τρ.	Θεοδότου Ἀγκύρας.
20	8	Τε.	Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Δειψάνων Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου.
21	9	Πε.	Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
22	10	Πα.	Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης Μαρτύρων.
23	11	Σα.	Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν Ἀποστόλων.
24	12	Κυ.	✕ Ὀνούφριου καὶ Πέτρου τῶν Ὁσίων.
25	13	Δε.	Ἀκυλίνης Μάρτυρος. (Δεως.)
26	14	Τρ.	Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου, καὶ Μεθοδίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπό-
27	15	Τε.	Ἀμώς τοῦ Προφήτου.
28	16	Πε.	Τύχωνος Ἀμαθύντος.
29	17	Πα.	Μανουῆλ, Σαβὴλ, καὶ Ἰσμαὴλ Μαρτύρων.
30	18	Σα.	Λεοντίου Μάρτυρος.
- Ἰούλιος.
1	19	Κυ.	✕ Ἰούδα τοῦ Ἀποστόλου.
2	20	Δε.	Μεθοδίου Ἐπισκόπου Πατάρων.
3	21	Τρ.	Ἰουλιανοῦ τοῦ Ταρσέως Ἱερομάρτυρος.
4	22	Τε.	Εὐσεβίου Ἐπισκόπου Καισαρείας.
5	23	Πε.	Ἀγριππίνης Μάρτυρος.
6	24	Πα.	✕ Τὸ Γενέθλιον τοῦ Προδρόμου. Ἀργία καὶ ἰχθύας κατάλυσις.
7	25	Σα.	Φεβρωνίας Μάρτυρος.
8	26	Κυ.	✕ Δαυὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ.
9	27	Δε.	Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχου.
10	28	Τρ.	Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Δειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.
11	29	Τε.	✕ Πέτρου καὶ Παύλου τῶν κορυφαίων Ἀποστόλων. Ἀργία, καὶ ἰχθ. κατ.
12	30	Πε.	✕ Ἡ Σύναξις τῶν ἸΒ' Ἀποστόλων. Ἀργία, κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

ΕΠΙΣΚΕΥΑΣΜΕΝΟΣ ΚΑΙ ὈΝΟΥΦΡΙΟΥ ΠΙΟΣ

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 4 ὥρ. 38 λ.	7 ὥρ. 21 λ.	14 ὥρ. 43 λ.
18	6 4 » 39 »	7 » 22 »	14 » 44 »
23	11 4 » 39 »	7 » 24 »	14 » 45 »
28	16 4 » 41 »	7 » 25 »	14 » 44 »
3	21 4 » 44 »	7 » 24 »	14 » 40 »
8	26 4 » 46 »	7 » 23 »	14 » 37 »
12	30 4 » 48 »	7 » 22 »	14 » 33 »

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 8 (20) Ἰουν. εἰς τὴν 1 ὥραν 20 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 16 (28) Ἰουν. εἰς τὰς 5 ὥρας 10 λεπτά π. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 23 Ἰουν. (5 Ἰουλ.) εἰς τὰς 3 ὥρας 38 λεπτά μ. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 30 Ἰουν. (12 Ἰουλ.) εἰς τὰς 7 ὥρας 10 λεπτά π. μ.
 Τὸ θέρος ἀρχεῖται τὴν 9 (21) Ἰουν. εἰς τὴν 6 ὥραν 8 λεπτά μ. μ.

ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Imp. Lanoevier & Co de Seine St. Denis

1. ΠΟΤΑΝΣ — 2. ΜΗΟΥΝΤΟΥΡΗΣ — 3. ΚΑΛΛΙΓΑΣ — 4. ΡΟΜΠΟΤΣΗΣ.
 5. ΤΟΜΠΑΚΗΣ — 6. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ — 7. ΚΟΝΤΟΓΟΝΗΣ.
 8. ΔΑΤΡΗΣ — 9. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ — 10. ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ — 11. ΒΡΑΪΛΑΣ
 12. ΜΑΡΚΟΡΑΣ — 13. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Λέοντα.)

N.	Π.	
13	1	Πα. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
14	2	Σα. Ἡ Κατάθεσις τῆς τιμᾶς Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
15	3	Κυ. Ἡ Γαβριήλου Μάρτυρος, καὶ Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως.
16	4	Δε. Ἀνδρέου Κρήτης.
17	5	Τρ. Ἀθανασίου, τοῦ ἐν τῷ Ἄθω· καὶ Λαμπαδοῦ τοῦ Θαυματουργοῦ.
18	6	Τε. Σισῶη Ὁσίου τοῦ Μεγάλου.
19	7	Πε. Κυριακῆς Μεγαλομάρτυρος.
20	8	Πα. Προκοπίου Μεγαλομάρτυρος
21	9	Σα. Παγκρατίου Ἐπισκόπου Ταυρομενίας.
22	10	Κυ. Ἡ τῶν ἐν Νικοπόλει 45 Μαρτύρων.
23	11	Δε. Εὐσεβείας τῆς πανευφήμου, ὅτε τὸν Ὄρον τῆς Πίστewος ἐπέκυρωσε.
24	12	Τρ. Πρόβλου καὶ Ἰλαρίου Μαρτύρων.
25	13	Τε. Ἡ Συναξίς τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ· καὶ Στεφάνου τοῦ Σαββαΐτου.
26	14	Πε. Ἀκύλα τοῦ Ἀποστόλου.
27	15	Πα. Κηρύκου καὶ Ἰουλίτης Μαρτύρων.
28	16	Σα. Ἀθηνογένους Ἱερομάρτυρος.
29	17	Κυ. Ἡ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῶν ἐξ οἰκουμενικῶν Συνόδων· καὶ μνήμη Μαρίας Μεγαλομάρτυρος.
30	18	Δε. Αἰμιλιανοῦ Μάρτυρος.
31	19	Τρ. Δίου καὶ Μακρίνης τῶν Ὁσίων.
Αὐγούστος.		
1	20	Τε. Ἡ Ἡλίου τοῦ προφήτου. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
2	21	Πε. Συμεών τοῦ διὰ Χριστὸν Σαλοῦ· καὶ Ἰωάννου τοῦ συνασκητοῦ αὐτοῦ.
3	22	Πα. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.
4	23	Σα. Φωκᾶ Ἱερομάρτυρος καὶ Ἰεζεκιήλ τοῦ Προφήτου.
5	24	Κυ. Ἡ Χριστίνης Μεγαλομάρτυρος.
6	25	Δε. Ἡ κοίμησις τῆς Ἁγίας Ἀννης. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
7	26	Τρ. Ἐρμούλου Ἱερομάρτυρος καὶ τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Κατάλ. οἴν. καὶ ἐλ.
8	27	Τε. Ἡ Παντελεήμονος Μεγαλομάρτυρος. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
9	28	Πε. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος, καὶ Παρμενᾶ τῶν Ἀποστόλων καὶ
10	29	Πα. Καλλίνικου Μάρτυρος. [Διακόνων.]
11	30	Σα. Σύλα καὶ Σιλουανοῦ τῶν Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ὁ'.
12	31	Κυ. Ἡ Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.

	Ἀνατολή τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 4 ὥρ. 49 λ.	7 ὥρ. 21 λ.	14 ὥρ. 32 λ.
18	6 4 » 52 »	7 » 19 »	14 » 26 »
23	11 4 » 56 »	7 » 15 »	14 » 19 »
28	16 5 » 0 »	7 » 11 »	14 » 11 »
2	21 5 » 5 »	7 » 7 »	14 » 2 »
7	26 5 » 9 »	7 » 2 »	13 » 53 »
12	31 5 » 13 »	6 » 56 »	13 » 43 »

Σελήνη πρώτην τέταρτον τὴν 7 (19) Ἰουλ. εἰς τὰς 5 ὥρας 19 λεπτά μ. μ.
 Πανσέληνος τὴν 15 (27) Ἰουλ. εἰς τὰς 5 ὥρας 48 λεπτά μ. μ.
 Σελήνη τελευταίαν τέταρτον τὴν 22 Ἰουλ. (3 Αὐγ.) εἰς τὰς 8 ὥρας 51 λ. μ. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 29 Ἰουλ. (10 Αὐγ.) εἰς τὰς 4 ὥρας 11 λεπτά μ. μ.

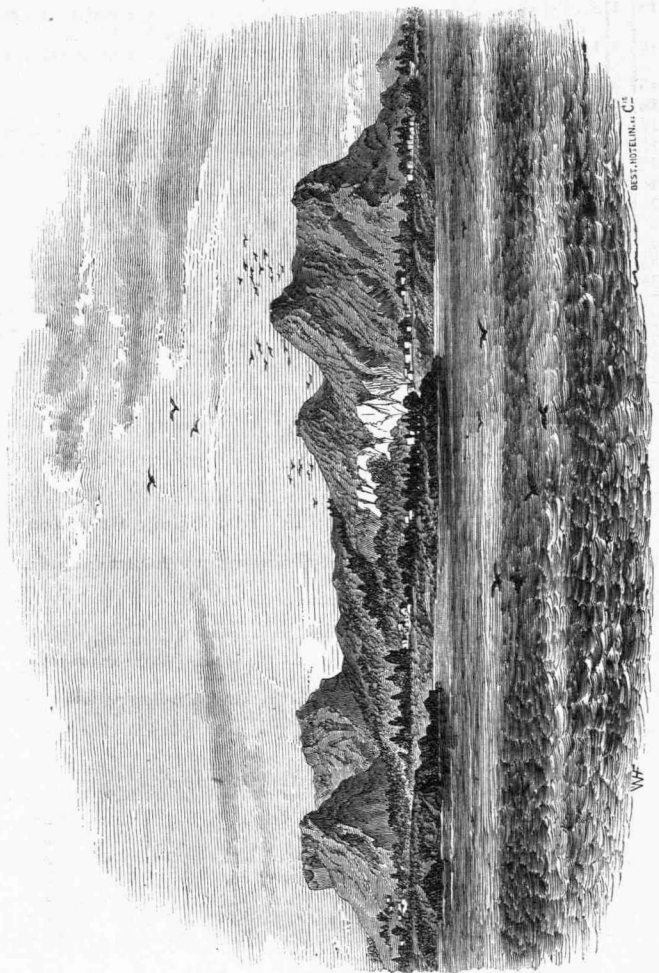
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὴν Παρθένον.)

Ν. Π.	Ἡμέρα	Ἑορτή
13	1 Δε.	Ἡ Πρόσδος τοῦ Σταυροῦ· καὶ μνήμη τῶν ἁγίων ἐπτὰ παιδῶν τῶν Μακκαθαίων. Ἀρχεταὶ ἡ νηστεία τῆς Θεοτόκου.
14	2 Τρ.	Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Λειψάνων Στεφάνου τοῦ ἀρχidiaκόνου καὶ πρωτομάρτυρος.
15	3 Τε.	Ἰσαακίου, Δαλιμάτου, καὶ Φαύστου, τῶν Ὁσίων.
16	4 Πε.	Τῶν ἐν Ἐρέσῳ Ζ' Παίδων. [τυροσ.]
17	5 Πα.	Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως· καὶ μνήμη Εὐσυγνίου Μάρ-
18	6 Σα.	Ἡ ἁγία Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
19	7 Κυ.	Ἡ Δομετίου Ὁσιομάρτυρος.
20	8 Δε.	Αἰμιλιανοῦ Ἐπισκόπου Κυζίκου, τοῦ Ὁμολογητοῦ.
21	9 Τρ.	Μαθθία τοῦ Ἀποστόλου.
22	10 Τε.	Λαυρεντίου τοῦ ἀρχidiaκόνου καὶ Μάρτυρος.
23	11 Πε.	Εὐπλου τοῦ διακόνου καὶ Μάρτυρος.
24	12 Πα.	Φωτίου καὶ Ἀνικήτου Μαρτύρων.
25	13 Σα.	Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Ἀπόδοσις τῆς Μεταμορφώσεως.
26	14 Κυ.	Μιχαίου τοῦ Προφήτου. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτό-
27	15 Δε.	Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου. Ἀργία καὶ ἰχθύος Κατάλυσις. [χου.]
28	16 Τρ.	Τοῦ ἁγίου Μανδηλίου· καὶ Διομηδούς Μάρτυρος.
29	17 Τε.	Μύρωνος Μάρτυρος.
30	18 Πε.	Φλώρου καὶ Λαύρου Μαρτύρων.
31	19 Πα.	Ἀνδρέου τοῦ Στρατηλάτου.

Σεπτέμβριος,

1	20 Σα.	Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου.
2	21 Κυ.	Ἡ Θαδδαίου τοῦ Ἀποστόλου.
3	22 Δε.	Ἀγαθονίκου Μάρτυρος.
4	23 Τρ.	Λούπου Μάρτυρος. Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου.
5	24 Τε.	Εὐτυχοῦς Ἱερομάρτυρος.
6	25 Πε.	Ἡ Ἐπάνοδος τοῦ Λειψάνου Βαρβολομαίου τοῦ Ἀποστόλου, καὶ μνήμη Τίτου τοῦ Ἀποστόλου.
7	26 Πα.	Ἀδριανοῦ καὶ Ναταλίας Μαρτύρων.
8	27 Σα.	Ποιμένος τοῦ Ὁσίου.
9	28 Κυ.	Ἡ Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.
10	29 Δε.	Ἡ Ἀποτομὴ τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἀργία καὶ νηστεία.
11	30 Τρ.	Ἀλεξάνδρου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.
12	31 Τε.	Ἡ Κατάβησις τῆς τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

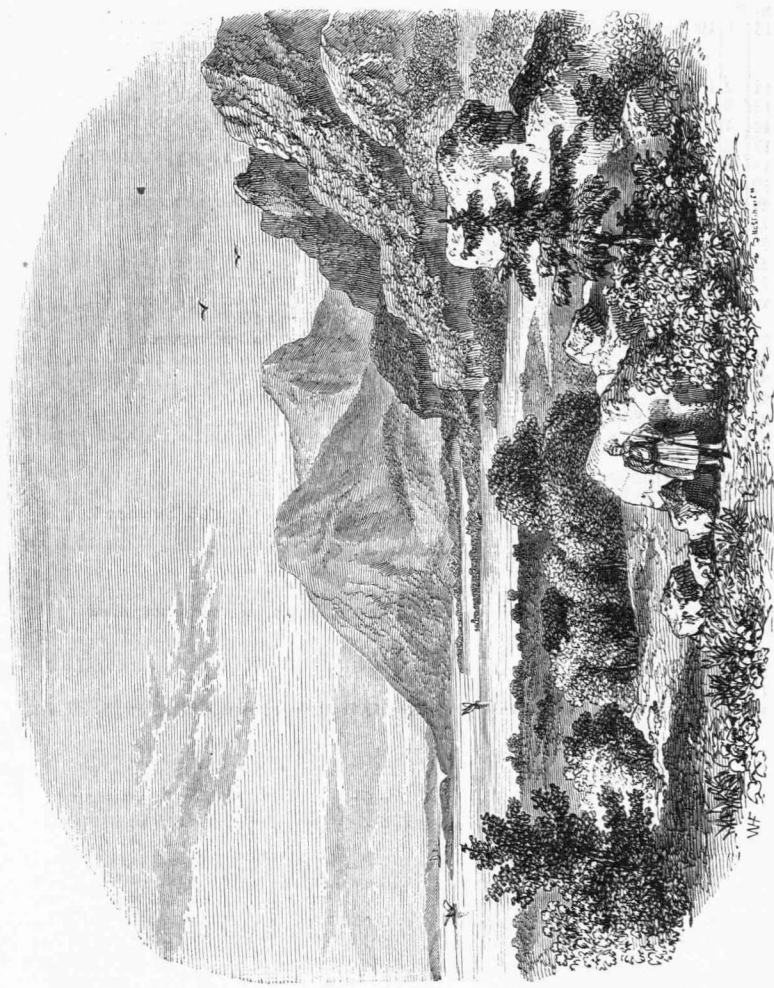
ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ.

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 5 ὥρ. 14 λ.	6 ὥρ. 55 λ.	13 ὥρ. 40 λ.
18	6 5 » 18 »	6 » 48 »	13 » 30 »
23	11 5 » 23 »	6 » 41 »	13 » 19 »
28	16 5 » 27 »	6 » 34 »	13 » 7 »
2	21 5 » 31 »	6 » 27 »	12 » 56 »
7	26 5 » 36 »	6 » 19 »	12 » 43 »
12	31 5 » 40 »	6 » 12 »	12 » 32 »

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 6 (18) Αὐγ. εἰς τὰς 10 ὥρας 51 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 14 (26) Αὐγ. εἰς τὰς 5 ὥρας 9 λεπτά π. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 21 Αὐγ. (2 Σεπτ.) εἰς τὴν 1 ὥραν 44 λεπτά π. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 28 Αὐγ. (9 Σεπτ.) εἰς τὰς 5 ὥρας 49 λεπτά π. μ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 30. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Ζυγόν.)

ΑΙ ΓΕΡΜΟΠΥΛΑΙ.

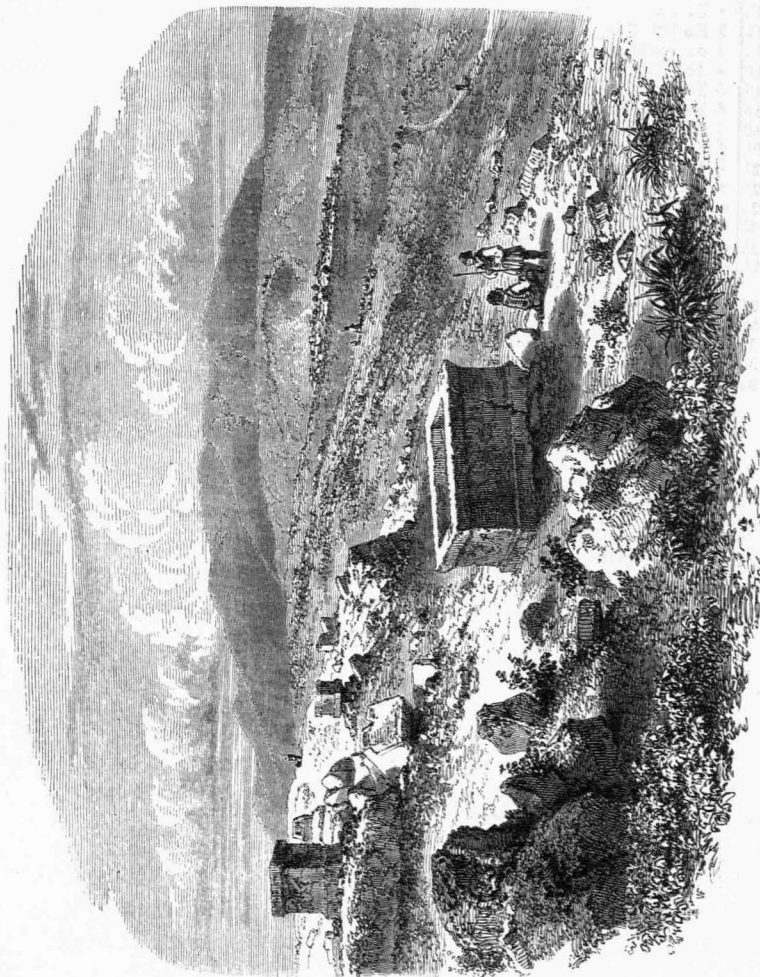
- N. Π.
- 13 | 1 | Πε. | Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, ἡτοῖ τοῦ νέου ἔτους. Ἡ Συναξίς τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασηγῶν· καὶ μνήμη Συμεῶν τοῦ Στυλίου. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 - 14 | 2 | Πα. | Μάμαντος Μάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Νηστευτοῦ.
 - 15 | 3 | Σα. | Ἀνθίμου Ἱερομάρτυρος καὶ Θεοκτίστου τοῦ Ὁσίου.
 - 16 | 4 | Κυ. | ✕ Βαβύλα Ἀντιοχείας Ἱερομάρτυρος καὶ Μωϋσέως τοῦ Προφήτου.
 - 17 | 5 | Δε. | Ζαχαρίου τοῦ Προφήτου πατρὸς τοῦ Προδρόμου.
 - 18 | 6 | Τρ. | Τοῦ ἐν Κολασσαῖς θαύματος τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ.
 - 19 | 7 | Τε. | Σώζοντος Μάρτυρος. Προεόρτια τῆς Θεοτόκου.
 - 20 | 8 | Πε. | ✕ Τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. Ἀργία καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
 - 21 | 9 | Πα. | Ἰωακείμ καὶ Ἄννης.
 - 22 | 10 | Σα. | Μηνοδώρας, Μητροδώρας καὶ Νυφოდώρας Μαρτύρων.
 - 23 | 11 | Κυ. | ✕ Θεοδώρας τῆς Ὀσίας.
 - 24 | 12 | Δε. | Ἀυτονόμου Ἱερομάρτυρος. Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου
 - 25 | 13 | Τρ. | Τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως· καὶ Κορηλίου τοῦ Ἐκατοντάρχου. Προεόρτια τοῦ Σταυροῦ.
 - 26 | 14 | Τε. | ✕ Ἡ Ὑψώσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἀργία, καὶ νηστεία.
 - 27 | 15 | Πε. | Νικήτα Μάρτυρος.
 - 28 | 16 | Πα. | Εὐφημίας Μεγαλομάρτυρος.
 - 29 | 17 | Σα. | Σοφίας Μάρτυρος, καὶ Πίστewος, Ἐλπίδος καὶ Ἀγάπης.
 - 30 | 18 | Κυ. | ✕ Εὐμενίου Γορτύνης τοῦ Θαυματουργοῦ.
- Ὀκτώβριος.
- 1 | 19 | Δε. | Τροφίμου, Σαββατίου, καὶ Δορυμέδοντος Μαρτύρων.
 - 2 | 20 | Τρ. | Εὐσταθίου Μεγαλομάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 - 3 | 21 | Τε. | Κοδράτου τοῦ Ἀποστόλου. Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ.
 - 4 | 22 | Πε. | Φωκᾶ Ἱερομάρτυρος.
 - 5 | 23 | Πα. | Ἡ Σύλληψις τοῦ Προδρόμου.
 - 6 | 24 | Σα. | Θέκλης Πρωτομάρτυρος.
 - 7 | 25 | Κυ. | ✕ Εὐφροσύνης τῆς Ὀσίας.
 - 8 | 26 | Δε. | Ἡ Μετάστασις Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία, καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 - 9 | 27 | Τρ. | Καλλιστράτου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 - 10 | 28 | Τε. | Χαρίωνος τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 - 11 | 29 | Πε. | Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρητοῦ.
 - 12 | 30 | Πα. | Γρηγορίου Ἱερομάρτυρος Ἐπισκόπου τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας.

	Ἀνατολή τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας
13	1 5 ὥρ. 41 λ.	6 ὥρ. 10 λ.	12 ὥρ. 29 λ.
18	6 5 " 45 "	6 " 2 "	12 " 17 "
23	11 5 " 51 "	5 " 55 "	12 " 4 "
28	16 5 " 54 "	5 " 47 "	11 " 53 "
3	21 5 " 58 "	5 " 39 "	11 " 41 "
8	26 6 " 3 "	5 " 32 "	11 " 29 "
12	30 6 " 7 "	5 " 26 "	11 " 19 "

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 5 (17) Σεπτ. εἰς τὰς 5 ὥρας 3 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 12 (24) Σεπτ. εἰς τὰς 3 ὥρας 40 λεπτά μ. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 19 Σεπτ. (1 Ὀκτ.) εἰς τὰς 7 ὥρας 44 λεπτά π. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 26 Σεπτ. (8 Ὀκτ.) εἰς τὰς 6 ὥρας 33 λεπτά μ. μ.
 Τὸ φθινόπωρον ἀρχεῖται τὴν 11 (23) Σεπτ. εἰς τὰς 8 ὥρας 26 λεπτά π. μ.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Σκορπίον.)

ΠΕΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ.

- Ν. Π.
- 13 1 Σα. Ἄνανιου τοῦ Ἀποστόλου, καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ.
 14 2 Κυ. Χ Κυπριανοῦ Ἱερομάρτυρος καὶ Ἰουστίνης Μάρτυρος.
 15 3 Δε. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ἱερομάρτυρος.
 16 4 Τρ. Ἱεροθέου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
 17 5 Τε. Χαριτίνης Μάρτυρος.
 18 6 Πε. Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 19 7 Πα. Σεργίου καὶ Βάχγου Μαρτύρων.
 20 8 Σα. Πελαγίας τῆς Ὀσίας.
 21 9 Κυ. Χ Ἰακώβου Ἀλφαιῦ τοῦ Ἀποστόλου.
 22 10 Δε. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας Μαρτύρων.
 23 11 Τρ. Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου ἑνὸς τῶν ζ' διακόνων.
 24 12 Τε. Πέδδου, Ταράγου, καὶ Ἀνδρονίκου Μαρτύρων.
 25 13 Πε. Κάρπου, Παύλου, καὶ λοιπῶν Μαρτύρων.
 26 14 Πα. Ναζαρίου, Γερθασίου, Προτασίου, καὶ Κελσίου Μαρτύρων, καὶ Κοσμῶ Ἐπισκόπου τοῦ Μελωδοῦ.
 27 15 Σα. Λουκιανοῦ Μάρτυρος.
 28 16 Κυ. Χ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς ζ' οἰκουμ. Συνόδου. Λογγίνου
 29 17 Δε. Ὡσῆ τοῦ προφήτου. [τοῦ Ἐκατοντάρχου.
 30 18 Τρ. Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 31 19 Τε. Ἰωὴλ τοῦ προφήτου καὶ Οὐάρου Μάρτυρος.
- Νοέμβριος.
- 1 20 Πε. Ἀρτεμίου τοῦ Μεγάλου, καὶ Γερασίμου τοῦ Νέου Ἀσκητοῦ, τοῦ ἐν τῇ
 νήσῳ Κεφαλληνίᾳ.
 2 21 Πα. Τοῦ Ὀσίου Παρίωνος τοῦ μεγάλου.
 3 22 Σα. Ἀθερείου τοῦ θαυματουργοῦ.
 4 23 Κυ. Χ Ἰακώβου Ἀποστόλου τοῦ Ἀδελφοθέου. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου
 5 24 Δε. Ἀρέθα Μάρτυρος.
 6 25 Τρ. Μαρκιανοῦ καὶ Μαρτυρίου Μαρτύρων.
 7 26 Τε. Χ Δημητρίου μεγαλομάρτυρος τοῦ μυροβλήτου. Ἀγία καὶ κατάλυσις
 8 27 Πε. Νέστορος Μάρτυρος. [οἴνου καὶ ἐλαίου.
 9 28 Πα. Τερεντίου καὶ Νεονίλλης Μαρτύρων καὶ Στεφάνου τοῦ Σαββαίτου.
 10 29 Σα. Ἀναστασίας ὁσιμάρτυρος, καὶ Ἀθραμίου τοῦ ὁσίου.
 11 30 Κυ. Χ Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας Μαρτύρων.
 12 31 Δε. Στάχυος, Ἀμπλίου καὶ λοιπῶν, τῶν Ἀποστόλων.

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 6 ὥρ. 8 λ.	5 ὥρ. 24 λ.	11 ὥρ. 17 λ.
18	6 6 » 12 »	5 » 17 »	11 » 5 »
23	11 6 » 17 »	5 » 11 »	10 » 53 »
28	16 6 » 23 »	5 » 5 »	10 » 42 »
2	21 6 » 28 »	4 » 59 »	10 » 31 »
7	26 6 » 34 »	4 » 53 »	10 » 19 »
12	31 6 » 40 »	4 » 49 »	10 » 10 »

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 4 (16) Ὀκτ. εἰς τὰς 10 ὥρας 59 λεπτά μ. μ.
 Πανσέληνος τὴν 12 (24) Ὀκτ. εἰς τὴν 1 ὥραν 47 λεπτά π. μ.
 Σελήνης τελευταίον τέταρτον τὴν 18 (30) Ὀκτ. εἰς τὰς 4 ὥρας 20 λεπτά μ. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 26 Ὀκτ. (7 Νοεμβ.) εἰς τὰς 12 ὥρας 0 λεπτά π. μ.

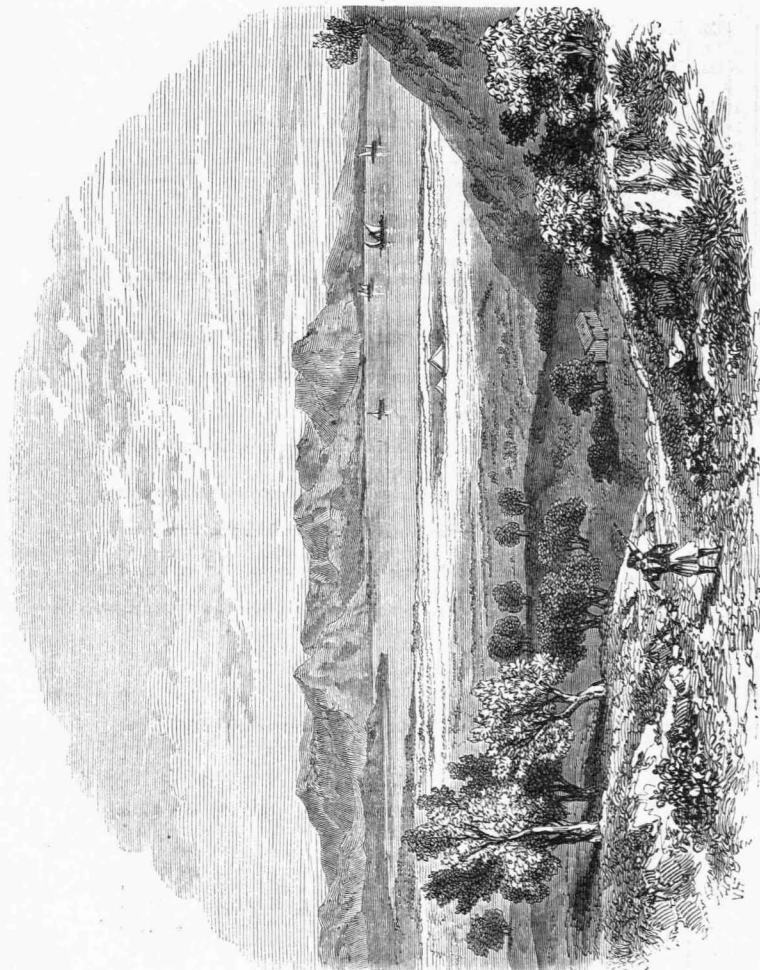
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 30. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Τοξότην.)

Ν.	Π.	
13	1	Τρ. Κοσμά καὶ Δαμιανοῦ τῶν ἀναργύρων. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
14	2	Τε. Ἀκινδύνου Μάρτυρος καὶ λοιπῶν.
15	3	Πε. Ἀλεξμεῖ Μάρτυρος, καὶ ἡ Κατάθεσις τοῦ Λειψάνου Γεωργίου τοῦ Μεγαλομάρτυρος.
16	4	Πα. Ἰωαννικίου τοῦ Ὁσίου.
17	5	Σα. Γαλακτίωνος καὶ Ἐπιστήμης Μαρτύρων.
18	6	Κυ. ✠ Παύλου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ὁμολογητοῦ.
19	7	Δε. Τῶν ἐν Μελιτινῇ τριάκοντα Μαρτύρων, καὶ Λαζάρου τοῦ Ὁσίου.
20	8	Τρ. ✠ Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαῆλ, καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων Δυνάμεων. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
21	9	Τε. Ὀνησιφόρου καὶ Πορφυρίου Μαρτύρων.
22	10	Πε. Ἐράστου, Ὀλυμπᾶ καὶ λοιπῶν τῶν Ἀποστόλων.
23	11	Πα. Μηνᾶ, Βίκτωρος, καὶ Βικεντίου Μαρτύρων καὶ Θεοδώρου τοῦ Στυδίτου.
24	12	Σα. Ἰωάννου Ἀλεξάνδρείας, τοῦ Ἐλεήμονος. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
25	13	Κυ. ✠ Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου.
26	14	Δε. ✠ Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου. Ἀργία, καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
27	15	Τρ. Γαυρία, Σαμωνᾶ, καὶ Ἀβίθου Μαρτύρων. Ἀρχὴ τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων.
28	16	Τε. Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ. Κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
29	17	Πε. Γρηγορίου Νεοκαισαρείας τοῦ Θαυματουργοῦ.
30	18	Πα. Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ Μαρτύρων.
Δεκέμβριος.		
1	19	Σα. Βαρθολαῖ Μάρτυρος καὶ Ἀβδίου τοῦ προφήτου.
2	20	Κυ. ✠ Προκλου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Γρηγορίου τοῦ Δεκαπολίτου. Προεόρτια τῶν Εἰσοδίων.
3	21	Δε. ✠ Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἀργία, καὶ ἰχθύος κατάλυσις.
4	22	Τρ. Φιλῆμονος τοῦ Ἀποστόλου καὶ Κικιλίας Μάρτυρος.
5	23	Τε. Γρηγορίου Ἐπισκόπου Ἀχράγαντος καὶ Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου.
6	24	Πε. Κλήμεντος Πάππα Ῥώμης.
7	25	Πα. ✠ Αἰκατερίνης Μεγαλομάρτυρος καὶ Μερκουρίου Μάρτυρος. Ἀργία, καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
8	26	Σα. Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου.
9	27	Κυ. ✠ Ἰακώβου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.
10	28	Δε. Στεφάνου ὁσίου τοῦ νέου.
11	29	Τρ. Παραμῆνου καὶ Φιλουμένου Μαρτύρων.
12	30	Τε. ✠ Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλου. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου	Δύσις.	Μέγεθος τῆς ἡμέρας.
13	1 6 ὥρ. 41 λ.	4 ὥρ. 48 λ.	10 ὥρ. 8 λ.
18	6 6 " 45 "	4 " 45 "	10 " 0 "
23	11 6 " 51 "	4 " 42 "	9 " 52 "
28	16 6 " 55 "	4 " 41 "	9 " 46 "
3	21 7 " 1 "	4 " 39 "	9 " 39 "
8	26 7 " 5 "	4 " 38 "	9 " 33 "
12	30 7 " 8 "	4 " 40 "	9 " 31 "

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 3 (15) Νοεμβ. εἰς τὰς 3 ὥρας 42 λεπτά μ. μ.
 Πανσέληνος τὴν 10 (22) Νοεμβ. εἰς τὰς 11 ὥρας 50 λεπτά π. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 17 (29) Νοεμβ. εἰς τὰς 4 ὥρας 40 λεπτά π. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 25 Νοεμβ. (7 Δεκ.) εἰς τὰς 7 ὥρας 0 λεπτά π. μ.

ΠΕΛΑΓΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

(Έχει ημέρας 31. Ὁ ἥλιος εἶναι εἰς τὸν Αἰγόκερον.)

Ν. Π.

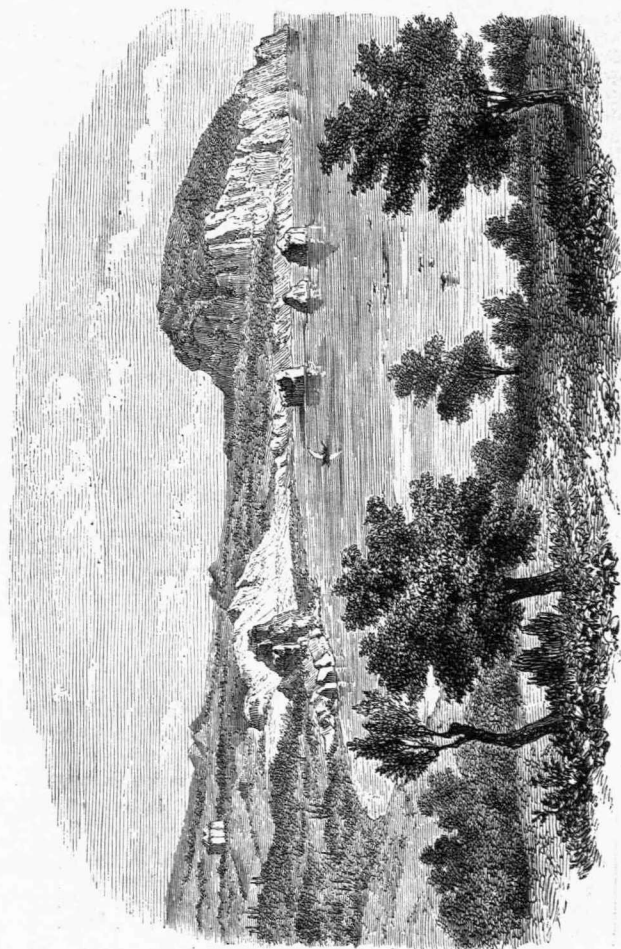
- 13 1 Πε. Ναοὺμ τοῦ Προφήτου.
 14 2 Πα. Ἀββακοὺμ τοῦ Προφήτου.
 15 3 Σα. Σοφονίου τοῦ Προφήτου. [οἶνου καὶ ἐλαίου
 16 4 Κυ. ✠ Βαρβάρας Μεγαλομάρτυρος καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Κατάλυσις
 17 5 Δε. ✠ Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 18 6 Τρ. ✠ Νικολάου Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τοῦ Θαυματουργοῦ. Ἀργία καὶ κα-
 19 7 Τε. Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων. [τάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 20 8 Πε. Παταπίου τοῦ Ὄσιου.
 21 9 Πα. ✠ Ἡ Σύλληψις τῆς Ἁγίας Ἄννης. Ἀργία, καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 22 10 Σα. Μηνᾶ, Ἐρμογένους, καὶ Εὐγράφου Μαρτύρων.
 23 11 Κυ. ✠ Τῶν Ἁγίων Προπατόρων καὶ Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.
 24 12 Δε. ✠ Σπυρίδωνος τοῦ Θαυματουργοῦ. Ἀργία καὶ κατάλυσις οἴνου καὶ ἐλαίου.
 25 13 Τρ. Εὐστρατίου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μαρτύρων καὶ Λουκίας Μάρτυρος.
 26 14 Τε. Θύρσου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 27 15 Πε. Ἐλευθερίου Ἱερομάρτυρος.
 28 16 Πα. Ἀγγαίου τοῦ Προφήτου καὶ Μαρίνου Μάρτυρος.
 29 17 Σα. Δανιὴλ τοῦ προφήτου· τῶν Ἁγίων τριῶν Παίδων· καὶ Διονυσίου Ἀρ-
 χιεπισκόπου Αἰγίνης, τοῦ ἐκ νήσου Ζακύνθου. Κατάλυσις οἴνου καὶ
 ἐλαίου.
 30 18 Κυ. ✠ Πρὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, καὶ μνήμη Σεβαστιανοῦ Μάρτυρος.
 31 19 Δε. Βονιφατίου Μάρτυρος.

Ἰανουάριος.

- 1 20 Τρ. Προεόρτια· καὶ Ἰγνατίου Ἱερομάρτυρος.
 2 21 Τε. Ἰουλιανῆς Μάρτυρος.
 3 22 Πε. Αναστασίας Μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτρίας.
 4 23 Πα. Τῶν δέκα Μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.
 5 24 Σα. Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· καὶ Εὐγενίας Ὄσιουμάρτυρος.
 6 25 Κυ. ✠ Ἡ κατὰ Σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ. Ἀργία τριήμερος, καὶ κατάλυσις εἰς πάντα, ἀπὸ σήμερον
 μέχρι τῆς Παραμονῆς τῶν Θεοφανείων.
 7 26 Δε. Ἡ Συναξίς τῆς Θεοτόκου.
 8 27 Τρ. Στεφάνου Ἀρχιδιάκονου καὶ Πρωτομάρτυρος.
 9 28 Τε. Μνήμη τῶν ἐν Νικομηδείᾳ δισμυρίων Μαρτύρων.
 10 29 Πε. Τῶν Ἁγίων 14 χιλιῶν Νηπίων.
 11 30 Πα. Ἄνυσίας Ὄσιουμάρτυρος.
 12 31 Σα. Μελάνης τῆς Ὄσιης. Ἀπόδοσις τῆς τῶν Χριστουγέννων Ἑορτῆς.

	Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου.		Δύσις.		Μέγεθος τῆς ἡμέρας	
13	1	7 ὥρ. 9 λ.	4 ὥρ. 40 λ.	9 ὥρ. 31 λ.		
18	6	7 » 12 »	4 » 41 »	9 » 29 »		
23	11	7 » 15 »	4 » 43 »	9 » 28 »		
28	16	7 » 17 »	4 » 47 »	9 » 30 »		
2	21	7 » 18 »	4 » 50 »	9 » 33 »		
7	26	7 » 18 »	4 » 55 »	9 » 37 »		
12	31	7 » 17 »	5 » 0 »	9 » 42 »		

Σελήνης πρῶτον τέταρτον τὴν 3 (15) Δεκ. εἰς τὰς 6 ὥρας 18 λεπτά π. μ.
 Πανσέληνος τὴν 9 (21) Δεκ. εἰς τὰς 10 ὥρας 9 λεπτά μ. μ.
 Σελήνης τελευταῖον τέταρτον τὴν 16 (28) Δεκ. εἰς τὰς 8 ὥρας 58 λεπτά μ. μ.
 Νέα σελήνη τὴν 25 Δεκ. (6 Ἰαν) εἰς τὰς 2 ὥρας 5 λεπτά π. μ.
 Ὁ χειμὼν ἀρχεται τὴν 10 (22) Δεκ. εἰς τὰς 2 ὥρας 24 λεπτά π. μ.

ΤΑΥΡΙΣ.

ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ.

Ο Σγυβάν	τοῦ 1282	ἀρχεται τὴν	8 (20)	Δεκεμβ.	1865.
» Ρεμεζάν	»	»	6 (18)	Ἰανουαρ.	1866.
» Σγεββάλ	»	»	5 (17)	Φεβρ.	»
» Τζι Ἰλ-κιδέ	»	»	6 (18)	Μαρτ.	»
» Τζι Ἰλ-γιτζέ	»	»	5 (17)	Ἀπριλ.	»
» Μουχαρρέμ	τοῦ 1283	»	4 (16)	Μαΐου	»
» Σαφέρ	»	»	3 (15)	Ἰουν.	»
» Ρεββι ἔλ-ἔββέλ	»	»	2 (14)	Ἰουλ.	»
» Ρεββι ἔλ-ἄχιρ	»	»	1 (13)	Αὐγ.	»
» Τζεματζι ἔλ-ἔββέλ	»	»	30	Αὐγ. (11 Σεπτ.)	»
» Τζεματζι ἔλ-ἄχιρ	»	»	29	Σεπτ. (11 Ὀκτ.)	»
» Ρετζεβ	»	»	28	Ὀκτ. (9 Νοεμ.)	»
» Σγυβάν	»	»	27	Νοεμ. (9 Δεκεμ.)	»
» Ρεμεζάν	»	»	26	Δεκ. (7 Ἰαν.)	»

ΕΚΛΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1866.

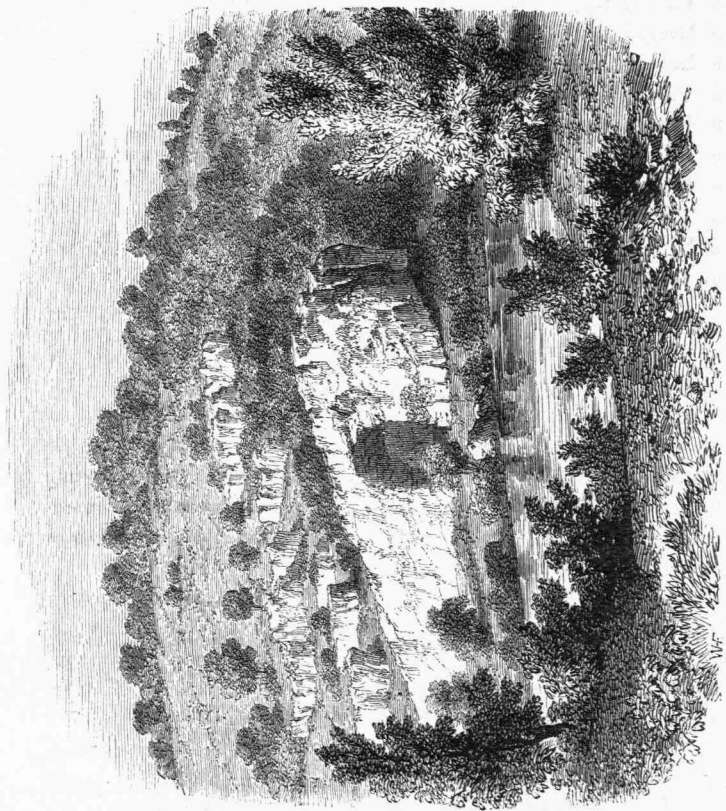
Κατὰ τὸ ἔτος 1866 θέλουσι συμβῆ πέντε ἐκλείψεις, αἱ ἐξῆς:

Α') Τὴν 4 (16) Μαρτίου ἐκλείψις μερικὴ τοῦ ἡλίου ἀρχομένη ἐν γένει εἰς τὰς 10 ὥρας 35 λεπτὰ μ. μ. (μέσου χρόνου Ἀθηνῶν) καὶ τελειόουσα εἰς τὰς 12 ὥρας 27 λεπτὰ μ. μ. Εἶναι δρατὴ εἰς τὸ βορειοανατολικὸν ἄκρον τῆς Ἀσίας καὶ εἰς τὸ βορειοδυτικὸν ἄκρον τῆς Ἀμερικῆς.

Β') Τὴν 19 (31) Μαρτίου ὀλικὴ ἐκλείψις τῆς σελήνης ἀρχομένη εἰς τὰς 4 ὥρας 13 λεπτὰ π. μ. καὶ τελειόουσα εἰς τὰς 8 ὥρας 4 λεπτὰ π. μ. Εἶναι δρατὴ ἐν μέρει εἰς τὴν Εὐρώπην, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὴν δυτικὴν Ἀσίαν· ὀλόκληρος δὲ εἶναι δρατὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν εἶναι ἀόρατος.

Γ') Τὴν 3 (15) Ἀπριλίου μερικὴ ἐκλείψις τοῦ ἡλίου ἀρχομένη ἐν γένει εἰς τὰς 6 ὥρας 46 λεπτὰ π. μ. καὶ τελειόουσα εἰς τὰς 10 ὥρας 7 λεπτὰ π. μ. Εἶναι δρατὴ μόνον εἰς τὰ μεσημβρινὰ μέρη τῆς Αὐστραλίας.

Δ') Τὴν 12 (24) Σεπτεμβρίου ὀλικὴ ἐκλείψις τῆς σελήνης ἀρχομένη εἰς τὴν 1 ὥραν 55 λεπτὰ μ. μ. καὶ τελειόουσα εἰς τὰς 5 ὥρας 39 λεπτὰ μ. μ. Ἡ ἀρχὴ αὐτῆς εἶναι δρατὴ εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τὸ δὲ τέλος εἶναι δρατὸν εἰς τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀφρικὴν· ὀλόκληρος δὲ εἶναι δρατὴ εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ τὴν μεσημβρινὴν Ἀσίαν.

ΤΟ ΣΗΜΑΙΟΝ ΤΟΥ ΙΑΣΩΝΟΣ.

Ε') Τὴν 26 Σεπτεμβρίου (8 Ὀκτωβρίου) ἔκλειψις μερικὴ τοῦ ἡλίου ἀρχομένη ἐν γένει εἰς τὰς 4 ὥρας 27 λεπτὰ μ. μ. καὶ τελειόουσα εἰς τὰς 8 ὥρας 12 λεπτὰ μ. μ. Εἶναι δρατὴ εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, τὸ βορειοδυτικὸν ἄκρον τῆς Ἀφρικῆς καὶ τὸ βόρειον ἄκρον τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν εἶναι ἀόρατος.

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΑΙΠΤΕΡΟΥ ΝΙΚΗΣ.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΟΤΑΤΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΥΟΥΣΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ⁽¹⁾.

ΑΓΓΛΙΑ.

Βικτωρία Α', βασίλισσα τοῦ ἡνωμένου βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας, γεννηθεῖσα τῇ 24 Μαΐου 1819, θυγάτηρ τοῦ πρίγκηπος Ἐδουάρδου δουκὸς τῆς Κέντης, διεδέχθη τὸν θρόνον τῆς βασιλείας Γουλιέλμου Δ' τῇ 20 Ἰουνίου 1837. Ἐστέφθη τῇ 28 Ἰουνίου 1838. Ἐνυμφεῖθη τῇ 10 Φεβρουαρίου 1840 μετὰ τοῦ πρίγκηπος τοῦ Κωβούργ Γότθα Ἀλβέρτου, γεννηθέντος τῇ 26 Αὐγούστου 1819, λαβόντος τὴν Ἀγγλικὴν ἐθνικότητα διὰ θεσπίσματος ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1840. Ἐχόρευσε τῇ 14 Δεκεμβρίου 1861.

Τέκνα · — 1. Πρ. Βικτωρία, γεννηθεῖσα τῇ 21 Νοεμβρίου 1840, ἐνυμφεῖθη τῇ 25 Ἰανουαρίου 1858 μετὰ τοῦ πρ. Φριδερίκου Γουλιέλμου, νῦν διαδόχου τοῦ Πρωσσιακοῦ θρόνου.

2. Πρ. Ἀλβέρτος Ἐδουάρδος, γεννηθεὶς τῇ 9 Νοεμβρίου 1841, πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας, ἐνυμφεῖθη τῇ 10 Μαρτίου

(1) Αἱ ἡμερομηνίαι εἰσὶ κατὰ τὸ Ν. Ε.

1863 μετὰ τῆς πρ. Ἀλεξάνδρας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Δανιμαρκίας Χριστιανοῦ Θ'. — Υἱοὶ αὐτῶν. — α' Πρ. Ἀλθέρτος Βίκτωρ, γεννηθεὶς τῇ 8 Ἰανουαρίου 1864. β' Πρ.

Γεώργιος, γεννηθεὶς τῇ 3 Ἰουνίου 1865.

3. Πρ. Alice, γεννηθεῖσα τῇ 25 Ἀπριλίου 1843, ἐνυμφεῦθη τῇ 1 Ἰουλίου 1862 μετὰ τοῦ πρ. τῆς Ἑσσης Δαρμσταδ Λουδοβίκου.

4. Πρ. Ἀλφρέδος, γεννηθεὶς τῇ 6 Αὐγούστου 1844.

5. Πρ. Ἐλένη, γεννηθεῖσα τῇ 25 Μαΐου 1846.

6. Πρ. Λουίζα, γεννηθεῖσα τῇ 18 Μαρτίου 1848.

7. Πρ. Ἀρθούρ, γεννηθεὶς τῇ 1 Μαΐου 1850.

8. Πρ. Λεοπόλδος, γεννηθεὶς τῇ 7 Ἀπριλίου 1853.

9. Πρ. Βεατρίκη, γεννηθεῖσα τῇ 14 Ἀπριλίου 1857.

ΑΝΟΒΕΡΟΝ.

Γεώργιος Ε', βασιλεὺς τοῦ Ἀνοβέρου, γεννηθεὶς τῇ 27 Μαΐου 1819, διαδέχεται τὸν πατέρα του βασιλέα Ἐρνέστην Αὐγούστον τῇ 18 Νοεμβρίου 1851. Ἐνυμφεῦθη τῇ 18 Φεβρουαρίου 1843 μετὰ τῆς βασιλίσσης Μαρίας, γεννηθεῖσης τῇ 14 Ἀπριλίου 1818, θυγατρὸς τοῦ δούκῃ τοῦ Σάξ-Λίπτεμβούργ Ἰωσήφ.

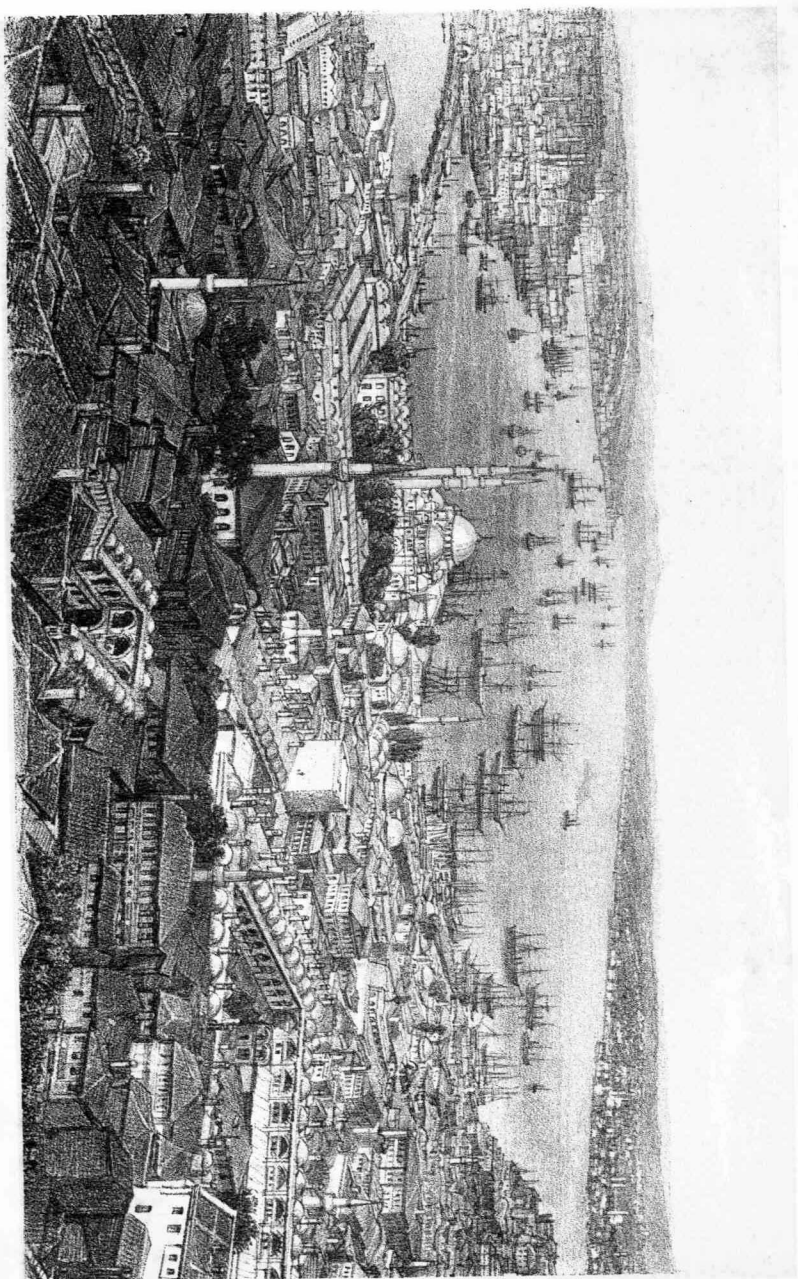
Τέκνα· 1. Πρ. Ἐρνέστης Αὐγούστος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῇ 21 Σεπτεμβρίου 1845.

2. Πρ. Φριδερίκη, γεννηθεῖσα τῇ 9 Ἰανουαρίου 1848.

3. Πρ. Μαρία, γεννηθεῖσα τῇ 3 Δεκεμβρίου 1849.

ΑΥΣΤΡΙΑ.

Φραγκίσκος Ἰωσήφ Α', αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας, γεν-

νηθείς τῇ 18 Αὐγούστου 1830, υἱὸς τοῦ ἀρχιδουκὸς Φραγκίσκου Καρόλου, ἐκηρύχθη ἐνῆλιξ τῇ 1 Δεκεμβρίου 1848. Διεδέχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν θεῖόν του αὐτοκράτορα Φερδινάνδον Α', δυνάμει τῆς ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1848 παραιτήσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἀποποιήσεως τοῦ πατρὸς του ἀρχιδουκὸς Φραγκίσκου Καρόλου. Ἐνυμφεύθη τῇ 24 Ἀπριλίου 1854 μετὰ τῆς αὐτοκρατορίσεως Ἐλισάβετ, γεννηθείσης τῇ 24 Δεκεμβρίου 1837, θυγατρὸς τοῦ δουκὸς τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανοῦ Ἰωσήφ.

Τέκνα · 1. Ἀρχιδούκισσα Gisèle, γεννηθεῖσα τῇ 12 Ἰουλίου 1856.

2. Ἀρχιδουξ Ροδόλφος, διάδοχος, γεννηθείς τῇ 21 Αὐγούστου 1858.

ΒΑΔΗ.

Φριδερεϊκος, μέγας δούξ τῆς Βάδης, γεννηθείς τῇ 9 Σεπτεμβρίου 1826, διεδέχθη ὡς ἀντιβασιλεὺς τὸν πατέρα του Λεοπόλδον τῇ 24 Ἀπριλίου 1852 ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ του μεγάλου δουκὸς Λουδοβίκου Β' (γενν. τῇ 15 Αὐγούστου 1824, ἀποθ. τῇ 22 Ἰανουαρίου 1858). Ἐλαβε τὸν τίτλον τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Βάδης τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1856. Ἐνυμφεύθη τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1856 μετὰ τῆς μεγάλης δουκίσσης Λουίζης, γεννηθείσης τῇ 3 Δεκεμβρίου 1838, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας Γουλιέλμου Α'.

Τέκνα · 1. Πρ. Φριδερεϊκος Γουλιέλμος, μέγας δούξ διάδοχος, γεννηθείς τῇ 9 Ἰουλίου 1857.

2. Πρ. Σοφία, γεννηθεῖσα τῇ 7 Αὐγούστου 1862.

ΒΑΥΑΡΙΑ.

Λουδοβίκος Β', βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, γεννηθεὶς τῇ 25 Αὐγούστου 1845, διεδέχθη τῇ 10 Μαρτίου 1864 τὸν πατέρα του Μαξιμιλιανὸν Β' (γενν. τῇ 28 Νοεμβρίου 1811).

ΒΕΛΓΙΟΝ.

Λεοπόλδος Α', βασιλεὺς τοῦ Βελγίου, γεννηθεὶς τῇ 16 Δεκεμβρίου 1790, ἐξελέχθη βασιλεὺς τοῦ Βελγίου ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως τῇ 4 Ἰουνίου. Ἐδέχθη τὸ στέμμα ὀριστικῶς τῇ 12 Ἰουλίου, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τοῦ θρόνου τῇ 21 Ἰουλίου 1831. Ἐνυμφεύθη Α' τῇ 2 Μαΐου 1816 μετὰ τῆς πρ. Καρλόττας Αὐγούστης, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Γεωργίου Δ', καὶ ἐχάρευσε τῇ 6 Νοεμβρίου 1817. Ἐνυμφεύθη Β' τῇ 9 Αὐγούστου 1832 μετὰ τῆς πρ. Λουίζης, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων Λουδοβίκου Φιλίππου, καὶ ἐχάρευσε τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1850.

Τέκνα ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου · 1. Πρ. Λεοπόλδος, διάδοχος, δούξ τῆς Βραβάντης, γεννηθεὶς τῇ 9 Ἀπριλίου 1835, ἐνυμφεύθη τῇ 22 Αὐγούστου 1853 μετὰ τῆς δουκίσσης Μαρίας, θυγατρὸς τοῦ ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας Ἰωσήφ, γεννηθεὶς τῇ 23 Αὐγούστου 1836. — Τέκνα αὐτῶν · 1. Πρ. Λουίζα, γεννηθεῖσα τῇ 18 Φεβρουαρίου 1858. — 2. Πρ. Λεοπόλδος Φερδινάνδος, γεννηθεὶς τῇ 12 Ἰουνίου 1859. — 3. Πρ. Κλοτίλδη, γεννηθεῖσα τῇ 21 Μαΐου 1864.

2. Πρ. Φίλιππος, κόμης τῆς Φλανδρίας, γεννηθεὶς τῇ 24 Μαΐου 1837.

3. Πρ. Καρλόττα, γεννηθεῖσα τῇ 7 Ἰουνίου 1840, ἐνυμφεύθη τῇ 27 Ἰουλίου 1857 μετὰ τοῦ ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας Μαξιμιλιανοῦ, νῦν αὐτοκράτορας τοῦ Μεξικοῦ.

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ.

Κάρολος, βασιλεὺς τῆς Βυρτεμβέργης, γεννηθεὶς τῇ 6 Μαρτίου 1823, υἱὸς τοῦ βασιλέως Γουλιέλμου Α' (γενν. τῇ 27 Σεπτεμβρίου 1781, ἀποθ. τῇ 25 Ἰουνίου 1864), διεδέχθη τὸν πατέρα του τῇ 25 Ἰουνίου 1864. Ἐνυμφεύθη τῇ 13 Ἰουλίου 1846 μετὰ τῆς βασιλίσσης Ὀλγας, γεννηθείσης τῇ 11 Σεπτεμβρίου 1822, θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορας τῆς Ρωσσίας Νικολάου Α'.

ΓΑΛΛΙΑ.

Ναπολέον Γ', αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων, τρίτος υἱὸς τοῦ ποτὲ βασιλέως τῆς Ὀλλανδίας Λουδοβίκου Ναπολέοντος καὶ τῆς βασιλίσσης Ὁρτενσίας, γεννηθεὶς τῇ 20 Ἀπριλίου 1808, ἀνηγορεύθη πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τῇ 20 Δεκεμβρίου 1848, καὶ αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων τῇ 2 Δεκεμβρίου 1852. Ἐνυμφεύθη τῇ 29 Ἰανουαρίου 1853 μετὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης Εὐγενίας, κομήσσης Θέβα καὶ Μοντίχο, γεννηθείσης τῇ 5 Μαΐου 1826.

Υἱός · Πρ. Ναπολέον, διάδοχος, γεννηθεὶς τῇ 16 Μαρτίου 1856.

ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ.

Χριστιανὸς Θ', βασιλεὺς τῆς Δανιμαρκίας, γεννηθεὶς τῇ

8 Ἀπριλίου 1808, διεδέχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν βασιλέα Φριδερίκον Ζ' (γενν. τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1808) τῇ 15 Νοεμβρίου 1863. Ἐνυμφεῦθη τῇ 26 Μαΐου 1842 μετὰ τῆς βασιλίσσης Λουίζης, γεννηθείσης τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1817, θυγατρὸς τοῦ Landgrave τῆς Ἑσσης Γουλιέλμου.

Τέκνα · 1. Πρ. Φριδερίκος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῇ 3 Ἰουλίου 1843.

2. Πρ. Ἀλεξάνδρα, γεννηθεῖσα τῇ 1 Δεκεμβρίου 1844, ἐνυμφεῦθη τῇ 10 Μαρτίου 1863 μετὰ τοῦ πρ. τῆς Οὐαλλίας Ἀλβέρτου Ἐδουάρδου.

3. Πρ. Γεώργιος, βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, γεννηθεὶς τῇ 24 Δεκεμβρίου 1845.

4. Πρ. Δαγμάρ, γεννηθεῖσα τῇ 26 Νοεμβρίου 1847.

5. Πρ. Thyra, γεννηθεῖσα τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1853.

6. Πρ. Βαλδεμάρ, γεννηθεὶς τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1858.

ΕΛΛΑΣ.

Γεώργιος Α', βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, γεννηθεὶς τῇ 24 Δεκεμβρίου 1845, υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Δανιμαρκίας Χριστιανοῦ Θ', ἐδέχθη τὸ Ἑλληνικὸν στέμμα ἐν Κοπενάγῃ τῇ 6 Ἰουνίου, ἐκηρύχθη ἐνῆλιξ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων συνελύσεως τῇ 15/27 Ἰουνίου, καὶ ἀπεβιβάσθη εἰς Πειραιᾶ τῇ 18/30 Ὀκτωβρίου 1863.

ΕΣΣΗ.

Λουδοβῆκος Γ', μέγας δούξ τῆς Ἑσσης, γεννηθεὶς τῇ 9 Ἰουνίου 1806, διεδέχθη τῇ 16 Ἰουνίου 1848 τὸν πατέρα του

Λουδοβῆκον Β'. Ἐνυμφεῦθη τῇ 26 Δεκεμβρίου 1833 μετὰ τῆς μεγάλης δουκίσσης Ματθίλδης, γεννηθείσης τῇ 30 Αὐγούστου 1813, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Λουδοβῆκου Α'. Ἐχόρευσε τῇ 25 Μαΐου 1862.

ΙΣΠΑΝΙΑ.

Μαρία Ἰσαβέλλα Β', βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας, γεννηθεῖσα τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1830, διεδέχθη ὑπὸ κηδεμονίαν τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1833 τὸν πατέρα της βασιλέα Φερδινάνδον Ζ'. Ἐκηρύχθη ἐνῆλιξ ὑπὸ τῶν βουλῶν τῇ 8 Νοεμβρίου 1843. Ἰπανδρεύθη τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1846 μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου της βασιλέως Φραγκίσκου, γεννηθέντος τῇ 13 Μαΐου 1822.

Τέκνα · 1. Ἰνφάντις Ἰσαβέλλα, γεννηθεῖσα τῇ 20 Δεκεμβρίου 1851, διάδοχος.

2. Ἰνφάντης Ἀλφόνσος, γεννηθεὶς τῇ 28 Νοεμβρίου 1857.

3. Ἰνφάντις Μαρία del Pilar, γεννηθεῖσα τῇ 4 Ἰουνίου 1861.

4. Ἰνφάντις Μαρία della Paz, γεννηθεῖσα τῇ 23 Ἰουνίου 1862.

5. Ἰνφάντις Εὐλαλία, γεννηθεῖσα τῇ 12 Φεβρουαρίου 1864.

ΙΤΑΛΙΑ.

Βίκτωρ Ἐμμανουήλ Β', γεννηθεὶς τῇ 14 Μαΐου 1820, διεδέχθη τῇ 23 Μαρτίου 1849 τὸν πατέρα του βασιλέα τῆς Σαρδηνίας Κάρολον Ἀλβέρτον, παραιτηθέντα. Διὰ νόμου ἀπὸ 17 Μαρτίου 1861 ἔλαβε τὸν τίτλον « βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας. » Ἐνυμφεῦθη τῇ 12 Ἀπριλίου 1842 μετὰ τῆς βασιλίσσης

Ἀδελαΐδος, γεννηθείσης τῆ 3 Ἰουνίου 1822, θυγατρὸς τοῦ ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας Ρενιέρου. Ἐχήρευσε τῆ 20 Ἰανουαρίου 1855.

Τέκνα · 1. Πρ. Κλοτίλδη, γεννηθεῖσα τῆ 2 Μαρτίου 1843, ἐνυμφεύθη τῆ 30 Ἰανουαρίου 1859 μετὰ τοῦ πρ. Ναπολέοντος, υἱοῦ τοῦ ποτὲ βασιλέως τῆς Οὐεστφαλίας Ἰερωνύμου, ἐξαδέλφου τοῦ νῦν αὐτοκράτορος τῶν Γάλλων.

2. Πρ. Οὐμβέρτος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 14 Μαρτίου 1844.

3. Πρ. Ἀμεδαῖος, γεννηθεὶς τῆ 30 Μαΐου 1845.

4. Πρ. Ὄθων, γεννηθεὶς τῆ 11 Ἰουλίου 1846.

5. Πρ. Μαρία Πία, γεννηθεῖσα τῆ 16 Ὀκτωβρίου 1847, ἐνυμφεύθη τῆ 6 Ὀκτωβρίου 1862 μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Πορτογαλλίας, Λουδοβίκου Α΄.

ΜΕΞΙΚΟΝ.

Μαξιμιλιανὸς Α΄, αὐτοκράτωρ τοῦ Μεξικοῦ, γεννηθεὶς τῆ 6 Ἰουλίου 1832, υἱὸς τοῦ ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας Φραγκίσκου Καρόλου, ἐδέχθη τὸ προσφερθὲν αὐτῷ στέμμα τοῦ Μεξικοῦ τῆ 10 Ἀπριλίου 1864. Ἀπεβιβάσθη εἰς Βερακρούζαν τῆ 29 Μαΐου, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Μεξικοῦ τῆ 12 Ἰουνίου 1864. Ἐνυμφεύθη τῆ 27 Ἰουλίου 1857 μετὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης Καρλόττας, γεννηθείσης τῆ 7 Ἰουνίου 1840, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τοῦ Βελγίου Λεοπόλδου τοῦ Α΄.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ.

Γουλιέλμος Γ΄, βασιλεὺς τῶν Κάτω Χωρῶν, γεννηθεὶς τῆ

19 Φεβρουαρίου 1817, διεδέχθη τὸν πατέρα του βασιλέα Γουλιέλμον Β΄ τῆ 17 Μαρτίου 1849. Ἐνυμφεύθη τῆ 18 Ἰουνίου 1839 μετὰ τῆς βασιλίσσης Σοφίας, γεννηθείσης τῆ 17 Ἰουνίου 1818, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Βυρτεμβέργης, Γουλιέλμου Α΄.

Τέκνα · 1. Πρ. Γουλιέλμος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1840.

2. Πρ. Ἀλέξανδρος, γεννηθεὶς τῆ 25 Αὐγούστου 1851.

ΠΑΠΗΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ.

Πῖος Θ΄, γεννηθεὶς τῆ 13 Μαΐου 1792, ἐξελέχθη πάππας τῆ 16 Ἰουνίου, καὶ ἐστέφθη τῆ 16 Ἰουνίου 1846.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ.

Λουδοβίκος Α΄, βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας, γεννηθεὶς τῆ 31 Ὀκτωβρίου 1838, διεδέχθη τῆ 11 Νοεμβρίου 1861 τὸν ἀδελφόν του βασιλέα Πέτρον Ε΄. Ἐνυμφεύθη τῆ 6 Ὀκτωβρίου 1862 μετὰ τῆς βασιλίσσης Μαρίας Πίας, γεννηθείσης τῆ 16 Ὀκτωβρίου 1847, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας Βίκτωρος Ἐμμανουὴλ Β΄.

Υἱός · Πρ. Κάρολος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 28 Σεπτεμβρίου 1863.

ΠΡΩΣΣΙΑ.

Γουλιέλμος Α΄, βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας, γεννηθεὶς τῆ 22 Μαρτίου 1797, υἱὸς τοῦ βασιλέως Φριδερίκου Γουλιέλ-

μου Γ'. Ἐγένετο ἀντιβασιλεὺς τῆ 9 Ὀκτωβρίου 1858· διεδέχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου τὸν ἀδελφόν του βασιλέα Φριδερίκον Γουλιέλμον Ε' τῆ 2 Ἰανουαρίου 1861, καὶ ἐστέρθη τῆ 18 Ὀκτωβρίου 1861. Ἐνυμφεύθη τῆ 11 Ἰουνίου 1829 μετὰ τῆς βασιλίσσης Αὐγούστης, γεννηθείσης τῆ 30 Σεπτεμβρίου 1811, θυγατρὸς τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Σάξ-Βεῦμαρ Καρόλου Φριδερίκου.

Τέκνα · 1. Πρ. Φριδερίκος Γουλιέλμος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 18 Ὀκτωβρίου 1831, ἐνυμφεύθη τῆ 25 Ἰανουαρίου 1858 μετὰ τῆς πρ. Βικτωρίας, θυγατρὸς τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Βικτωρίας Α', γεννηθείσης τῆ 21 Νοεμβρίου 1840. — Τέκνα αὐτῶν · — 1. Φριδερίκος Γουλιέλμος, γεννηθεὶς τῆ 27 Ἰανουαρίου 1859. — 2. Πρ. Καρόττα, γεννηθεῖσα τῆ 24 Ἰουλίου 1860. — 3. Πρ. Ἐρρίκος, γεννηθεὶς τῆ 14 Αὐγούστου 1862. — 4. Πρ. Σιγισμόνδος, γεννηθεὶς τῆ 15 Σεπτεμβρίου 1864.

2. Πρ. Λουίζα, γεννηθεῖσα τῆ 3 Δεκεμβρίου 1838, ἐνυμφεύθη τῆ 20 Σεπτεμβρίου 1856 μετὰ τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Βάδης Φριδερίκου.

ΡΩΣΣΙΑ.

Ἀλέξανδρος Β', αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας, γεννηθεὶς τῆ 17/29 Ἀπριλίου 1818, διεδέχθη τῆ 18 Φεβρουαρίου (2 Μαρτίου) 1855 τὸν πατέρα του αὐτοκράτορα Νικόλαον Α'. Ἐστέρθη τῆ 26 Αὐγούστου (7 Σεπτεμβρίου) 1856. Ἐνυμφεύθη τῆ 16/28 Ἀπριλίου 1841 μετὰ τῆς αὐτοκρατορίσσης Μαρίας, γεννηθείσης τῆ 27 Ἰουλίου (8 Αὐγούστου) 1824, θυγατρὸς τοῦ μεγάλου δουκὸς τῆς Ἑσσης Λουδοβίκου Α'.

Τέκνα · 1. Νικόλαος, μέγας δούξ, γεννηθεὶς τῆ 8/20 Σεπτεμβρίου 1843. Ἀπέθανεν εἰς Νίκαιαν τῆς Γαλλίας τὴν 11/23 Ἀπριλίου 1865.

2. Μέγας δούξ Ἀλέξανδρος, γεννηθεὶς τῆ 26 Φεβρουαρίου (10 Μαρτίου) 1845, κηρυχθεὶς διάδοχος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του δι' αὐτοκρατορικοῦ διατάγματος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12/24 Ἀπριλίου 1865.

3. Μέγας δούξ Βλαδίμηρος, γεννηθεὶς τῆ 10/22 Ἀπριλίου 1847.

4. Μέγας δούξ Ἀλέξιος, γεννηθεὶς τῆ 2/14 Ἰανουαρίου 1850.

5. Μεγάλη δούκισσα Μαρία, γεννηθεῖσα τῆ 5/17 Ὀκτωβρίου 1853.

6. Μέγας δούξ Σέργιος, γεννηθεὶς τῆ 29 Ἀπριλίου (11 Μαΐου) 1857.

7. Μέγας δούξ Παῦλος, γεννηθεὶς τῆ 21 Σεπτεμβρίου (3 Ὀκτωβρίου) 1860.

ΣΑΞΩΝΙΑ.

Ἰωάννης, βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας, γεννηθεὶς τῆ 12 Δεκεμβρίου 1801, διεδέχθη τὸν ἀδελφόν του βασιλέα Φριδερίκον Αὐγούστον Β' τῆ 9 Αὐγούστου 1854. Ἐνυμφεύθη τῆ 21 Νοεμβρίου 1822 μετὰ τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας, γεννηθείσης τῆ 13 Νοεμβρίου 1801, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας Μαξιμιλιανου.

Τέκνα · 1. Πρ. Ἀλβέρτος, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 23 Ἀπριλίου 1828. Ἐνυμφεύθη τῆ 18 Ἰουνίου 1853 μετὰ τῆς

πρ. Καρολίνας, γεννηθείσης τῆ 5 Αὐγούστου 1833, θυγατρός τοῦ πρ. Γουστάβου Βάζα.

2. Πρ. Ἐλισσάβετ, γεννηθεῖσα τῆ 4 Φεβρουαρίου 1830, ἐνυμφεῦθη τῆ 22 Ἀπριλίου 1850 μετὰ τοῦ πρ. τῆς Σαρδηνίας Φερδινάνδου, δουκὸς τῆς Γενούης. Ἐχήρευσε τῆ 10 Φεβρουαρίου 1855.

3. Πρ. Γεώργιος, γεννηθεὶς τῆ 8 Αὐγούστου 1832, ἐνυμφεῦθη τῆ 11 Μαΐου 1859 μετὰ τῆς πρ. Μαρίας Ἄννης, γεννηθείσης τῆ 21 Ἰουλίου 1843, θυγατρός τῆς βασιλίσσης τῆς Πορτογαλλίας Μαρίας Β'. — Θυγάτηρ αὐτῶν. —

1. Πρ. Ματθίλδη, γεννηθεῖσα τῆ 19 Μαρτίου 1863.

4. Πρ. Σοφία, γεννηθεῖσα τῆ 15 Μαρτίου 1845.

ΣΟΥΗΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΕΓΙΑ.

Κάρολος ΙΕ', βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, γεννηθεὶς τῆ 3 Μαΐου 1826, διεδέχθη τὸν πατέρα του βασιλέα Ὄσκαρ Α' τῆ 2 Ἰουλίου 1859, καὶ ἐστέφθη τῆ 3 Μαΐου 1860. Ἐνυμφεῦθη τῆ 19 Ἰουνίου 1859 μετὰ τῆς βασιλίσσης Λουίζης, γεννηθείσης τῆ 5 Αὐγούστου 1858, θυγατρός τοῦ πρ. τῶν Κάτω Χωρῶν Φριδερίκου.

Θυγάτηρ · 1. Πρ. Λουίζα, γεννηθεῖσα τῆ 31 Ὀκτωβρίου 1851.

ΤΟΥΡΚΙΑ.

Ἀβδούλ Ἀζίζ, Σουλτάνος, γεννηθεὶς τῆ 9 Φεβρουαρίου 1830. Ἦγεμὼν 32^{ος} ἐκ τῆς οἰκογενείας τοῦ Ὄσμάν καὶ 29^{ος} ἀπὸ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως. Διεδέχθη τῆ 25 Ἰουνίου 1861 τὸν ἀδελφόν του Σουλτάνον Ἀβδούλ Μεδζίτ.

Ἀνεψιὸς αὐτοῦ · Μουράτ ἐφέντης, ὁ πρεσβύτατος τῶν υἱῶν τοῦ Σουλτάνου Ἀβδούλ Μεδζίτ, διάδοχος, γεννηθεὶς τῆ 21 Σεπτεμβρίου 1840.

ΥΠΟΤΕΛΕΙΣ ΗΓΕΜΟΝΕΣ ΕΝ Τῆ ΕΥΡΩΠΑΪΚῆ ΤΟΥΡΚΙΑ.

ΒΛΑΧΙΑ ΚΑΙ ΜΟΛΔΑΒΙΑ.

Ἀλέξανδρος Ἰωάννης Α', πρῶν συνταγματάρχης Κούζας, γεννηθεὶς τῆ 20 Μαρτίου 1820, ἐξελέχθη ὑπὸ τῆς Μολδαβικῆς συνελεύσεως τῆ 5/17 Ἰανουαρίου καὶ ὑπὸ τῆς Βλαχικῆς τῆ 24 Ἰανουαρίου (5 Φεβρουαρίου) 1859 Ὄσποδάρως τῆς Ρουμανίας. Ἐνυμφεῦθη τῆ 12 Μαΐου 1844 μετὰ τῆς πρ. Ἐλένης Ροσέττου, γεννηθείσης τῆ 17 Ἰουλίου 1857.

ΣΕΡΒΙΑ.

Μιχαήλ Γ' Ὁβρένοβιτς, γεννηθεὶς τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1825, διεδέχθη τὸν πατέρα του Μιλόσχην Α', καὶ ἀνεγνωρίσθη ὡς ἡγεμὼν ὑπὸ τῆς Ὀθωμανικῆς κυβερνήσεως τῆ 7 Ὀκτωβρίου 1860. Ἐνυμφεῦθη τῆ 1 Αὐγούστου 1853 μετὰ τῆς πρ. Ἰουλίας, γεννηθείσης τῆ 26 Αὐγούστου 1831, θυγατρός τοῦ θαλαμηπόλου τοῦ αυτοκράτορος τῆς Αὐστρίας κόμητος Φραγκίσκου Οὐνιάδου.

ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ.

Νικόλαος Α' Πέτροβιτς, γεννηθείς τῷ 1840, ἀνηγορεύθη
ἀγεμὼν τοῦ Μαυροβουνίου τῇ 14 Αὐγούστου 1860, διαδεχθείς
τὸν πρ. Δανιήλ Α'. Ἐνυμφεύθη τῇ 8 Νοεμβρίου 1860 μετὰ
τῆς πρ. Μιλήνης, θυγατρὸς τοῦ γερουσιαστοῦ Πέτρου
Βούκοτιτς.

ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΡΩΣ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΕΠΙΣΗΜΟΤΑΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ.

ΑΓΓΛΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ Ἀγγλία μετὰ τῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν
κτήσεις αὐτῆς 174,389,308. Ἡ Ἀγγλία μόνη 29,321,288.
Τὸ Λονδῖνον, ἡ πρωτεύουσα, ἔχει κατοίκους 2,803,034.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Ἔσοδα 69,460,000 λιρῶν
στερλινῶν. Ἔξοδα 66,890,000 λ. στερλ. — Δημόσιον χρέος
799,802,139 λ. στ.

Στρατός. — Ὁ στρατὸς τῆς ξηρᾶς συνίστατο κατὰ τὸ
1864-65 ἐκ 219,450 ἀνδρῶν, ἐξ ὧν 50,000 περίπου ἐστάθ-
μευον ἐν Ἀγγλίᾳ, οἱ δὲ λοιποὶ ἐν ταῖς ἀποικίαις.

Ναυτικόν. — Τὸ ναυτικὸν συνέκειτο κατὰ 1864 ἐκ
429 πλοίων, φερόντων 9,732 τηλεβόλα καὶ 76,000 ναύτας. Ἐξ
αὐτῶν 361 ἦσαν ἀτμόπλοα, φέροντα 9,032 τηλεβόλα.

Ἐμπόριον. — Τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβαινε
κατὰ τὸ 1862 εἰς 225,716,976 λ. στ., τὸ δὲ ἐμπόριον τῆς
ἐξαγωγῆς εἰς 166,168,134.

ΑΜΕΡΙΚΗ.

(Ἦνωμέναι πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς.)

Κυβέρνησις. — Πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως τῶν ἑνωτικῶν ἐπαρχιῶν ὁ Ἄνδρέας Ἰόνσον.

Πληθυσμός. — Ὁ ὅλος πληθυσμός ἀναβαίνει εἰς 31,445,080 ψυχάς.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 τὰ ἔσοδα τῶν ἑνωτικῶν ἐπαρχιῶν ὑπελογίζοντο εἰς 755,568,500 δολλάρια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 1099,731,961 δολλάρια. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε τῇ 14 Μαΐου 1864 εἰς 1,715,250,647.

Κατὰ τὴν λογοδοσίαν τοῦ προέδρου τῶν ἀθηνωτικῶν τὰ ἔσοδα αὐτῶν ἀνέβησαν κατὰ τὸ 1863 εἰς 5,000,000 δολλάρια περίπου, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 600,000,000 δολλάρια, καὶ τὸ δημόσιον χρέος εἰς 1,000,000,000.

Στρατός. — Ὁ στρατὸς τῶν ἑνωτικῶν, συγκείμενος κατὰ μέγα μέρος ἐξ ἐθελοντῶν, συνέκειτο τῷ 1864 ἐκ 500,000 ἀνδρῶν περίπου.

Ναυτικόν. — Τὸ ναυτικὸν τῶν ἑνωτικῶν συνέκειται ἐξ 627 πλοίων, φερόντων 4,078 τηλεβόλα καὶ 34,000 ναύτας. Ἐξ αὐτῶν 426 ἦσαν ἀτμόπλοια, φέροντα 2,262 τηλεβόλα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1863 τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς ἐξαγωγῆς ἀνέβη εἰς 331,809,459 δολλάρια, τὸ δὲ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς εἰς 252,187,587 δολλάρια.

ΑΝΟΒΕΡΟΝ.

Πληθυσμός. — Ὁ ὅλος πληθυσμὸς συμποσοῦται εἰς 888,070 ἄνδρας.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Τὰ ἔσοδα κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864-65 ἀναβαίγουσιν εἰς 11,280,587 τάλληρα Σαξωνικὰ, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 11,543,887. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 48,018,274 τάλ. Σαξ.

Στρατός. — 26,938 ἄνδρες.

ΑΥΣΤΡΙΑ.

Πληθυσμός. — Τὸ ὅλον 37,000,000 ψυχὰι, ἐξ ὧν 12,802,944 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Γερμανικὴν ὁμοσπονδίαν. Ἡ Βιέννη ἔχει 560,000.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1863-64 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουσιν εἰς 465,766,590 φλωρίνια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 498,067,863. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 2,547,835,965 φλωρίνια.

Στρατός. — Ἐν καιρῷ εἰρήνης 284,278 ἄνδρες, ἐξ ὧν πεζικὸν 205,119, ἵππικὸν 39,188, πυροβολικὸν κτλ. 39,971. Ἐν καιρῷ πολέμου 618,735 ἄνδρες, ἐξ ὧν 489,780 πεζοί, 41,903 ἵππεις καὶ 87,052 πυροβολισταὶ κτλ.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 117, φέροντα 1,084 τηλεβόλα καὶ 13,991 ἄνδρας. Ἐξ αὐτῶν ἀτμόπλοια 64, φέροντα 688 τηλεβόλα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1863 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἐν τῷ λιμένι τῆς Τεργέστης ἀνέβη εἰς 85,349,904, τῆς δὲ ἐξαγωγῆς εἰς 83,234,754 φλωρίνια.

ΒΑΔΗ.

Πληθυσμός. — 1,369,291 ψυχαί.

Οικονομική κατάσταση. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 καὶ 1865 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 23,778,830 φλωρίνια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 22,302,570. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 28,611,614 φλωρίνια.

Στρατός. — Ἐν καιρῷ εἰρήνης 7,493 ἄνδρες, ἐν καιρῷ πολέμου 18,403.

ΒΑΥΑΡΙΑ.

Πληθυσμός. — 4,689,837 ψυχαί. Τὸ Μόναχον ἔχει 148,201 κατοίκους.

Οικονομική κατάσταση. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς ὀγδόης οικονομικῆς περιόδου (1861-67) τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 46,720,597 φλωρίνια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 46,720,597. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὰ 1862 εἰς 342,903,514 φλωρίνια.

Στρατός. — Τὸ ὅλον ἐν καιρῷ πολέμου 200,779 ἄνδρες. Ἐξ αὐτῶν πεζικὸν 154,375, ἵππικὸν 20,223, πυροβολικὸν 22,895.

ΒΕΛΓΙΟΝ.

Πληθυσμός. — 4,836,566 ψυχαί. Αἱ Βρυξέλλαι ἔχουσι 181,799 κατοίκους.

Οικονομική κατάσταση. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 157,682,790

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

14. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ. 15. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ. 16. ΛΙΑΛΟΥΡΙΚΗΣ.
 17. ΜΟΝΑΡΧΙΑΔΗΣ. 18. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. 19. ΓΙΑΝΝΗΚΩΣΤΑΣ.
 20. ΠΑΛΑΣΚΑΣ. 21. ΔΕΕΚ. 22. ΗΓΕΡ. 23. ΧΑΣ. 24. ΒΟΥΤΣΙΝΑΣ.
 25. ΛΑΝΑΒΕΡ. 26. ΛΙΝΤΕΡΜΑΪΕΡ

φράγκα, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 150,943,138 φρ. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 633,600,414 φρ.

Στρατός. — Τὸ ὄλον 86,272 ἄνδρες. Ἐξ αὐτῶν 6,530 ἵππεῖς καὶ 3,818 πυροβολισταί.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὰ 1862 τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 588,754,000 φρ., τὸ δὲ ἐμπόριον τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 502,120,000 φρ.

ΒΥΡΤΕΜΒΕΡΓΗ.

Πληθυσμός. — 1,720,708 ψυχαί.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέβησαν κατὰ τὸ 1863-64 εἰς 16,821,983 φλωρίνια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 15,622,523. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 76,578,542 φλωρίνια.

Στρατός. — Ἐν καιρῷ εἰρήνης 10,581, ἐν καιρῷ πολέμου 29,160.

ΓΑΛΛΙΑ.

Πληθυσμός. — Τὸ ὄλον 40,471,856 ψυχαί. Ἐξ αὐτῶν ἔχει 37,472,732 ἢ κυρίως Γαλλία, καὶ 2,999,124 ἢ Ἀλγερία. Αἱ ἀποικίαι περιλαμβάνουσι 2,578,377 ψυχάς. Οἱ Παρίσιοι ἔχουσιν 1,696,141 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1865 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουσιν εἰς 2,100,879,108 φρ., τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 2,099,267,618 φρ. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 12,454,099,246 φρ. πάγιον χρέος καὶ εἰς 672,000,000 χρέος κυμαινόμενον.

Στρατός. — Ἐν καιρῷ εἰρήνης 404,159, ἐξ ὧν 251,026 πεζικόν, 62,792 ἵππικόν, καὶ 39,812 πυροβολικόν. Ἐν καιρῷ πολέμου 757,725, ἐξ ὧν 515,053 πεζικόν, 100,221 ἵππικόν, καὶ 66,132 πυροβολικόν.

Ναυτικόν. — Τὸ ὅλον 484 πλοῖα, φέροντα 8,550 τηλεβόλα καὶ 42,373 ἄνδρας. Ἐξ αὐτῶν μόνον 104 πλοῖα, φέροντα 2,162 τηλεβόλα εἶναι ἰστιοφόρα. Ἐν καιρῷ πολέμου ὁ ἀριθμὸς τῶν ναυτῶν ἀναβιβάζεται εἰς 74,207 ἄνδρας.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1862 τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 5,097 ἑκατομμύρια φρ., τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 5,291 ἑκατομμύρια φρ.

ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ Δανιμαρκία μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν δύο δουκάτων ἀριθμεῖ 1,680,000 ψυχῶν, αἱ δὲ ἀποικίαι αὐτῆς 123,919 ψυχάς. Ἡ πρωτεύουσα Κόπενάγη ἔχει 155,143 κατοίκους. Τὰ δουκᾶτα τοῦ Σλέσβιχ καὶ Ὀλστᾶν, διοικούμενα σήμερον ὑπὸ Αὐστριακῶν καὶ Πρώσσων ὑπαλλήλων, ἀριθμοῦσιν 1,004,473 ψυχάς.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ 1862-63 τὰ ἔσοδα τοῦ βασιλείου τῆς Δανιμαρκίας καὶ τῶν δύο δουκᾶτων ἀνέβησαν εἰς 29,870,484 ρίξτάλερ, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 25,720,963. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1863 εἰς 104,353,000. Ἐξ αὐτοῦ μέρος θέλουσιν ἀναλάβει τὰ δύο δουκᾶτα κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν. Κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1863 ἡ κυβέρνησις συνωμολόγησεν ἐν Λονδίνῳ νέον δάνειον ἐξ 1,500,000 λιρῶν στερλινῶν, καὶ κατὰ τὸν Ἰούνιον 1864 ἐπαρουσίασεν εἰς τὰς βουλάς σχε

διον νόμου περὶ δανείου ἐξ 20,000,000 ρίξτάλερ, τὸ ὁποῖον ἀργότερα περιορίσθη μόνον εἰς 8,000,000.

Στρατός. — Ὁ στρατὸς πρὶν τοῦ πολέμου συνίστατο ἐξ 22,652 ἀνδρῶν. Ἐπὶ τοῦ πολέμου ἀνεβιβάσθη εἰς 60,000 ἄνδρας. Κατὰ τὸν Αὐγούστον 1864 συνέκειτο ἐκ 36,000 ἀνδρῶν.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 88, φέροντα 819 τηλεβόλα καὶ 1,746 ναύτας. Ἐξ αὐτῶν 29 εἶναι ἀτμόπλοια, φέροντα 383 τηλεβόλα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1862 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὸ βασιλεῖον καὶ τὰ δουκᾶτα ἀνέβη εἰς 66,387,560 ρίξτάλερ, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 38,660,216 ρίξτάλερ.

ΕΛΒΕΤΙΑ.

Πληθυσμός. — 2,510,494 ψυχᾶί.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸ 1863 τὰ ἔσοδα ἀνέβησαν εἰς 19,495,890 φράγκα, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 18,671,651 φράγκα.

Στρατός. — Τὸ ὅλον 194,608 ἄνδρες. Ἐξ αὐτῶν 85,441 ὁ κυρίως στρατὸς τῆς ὁμοσπονδίας, 45,631 ἡ ἐφεδρεία, καὶ 63,536 ἡ ἔθνοφυρα.

ΕΛΛΑΣ.

Πληθυσμός. — Ἡ Ἑλλάς μετὰ τὴν ἔνωσην ἔχει 1,326,000 ψυχάς. Ἐξ αὐτῶν 228,531 ἔχει ἡ Ἐπτάνησος. Αἱ Ἀθῆναι ἔχουσιν 41,298 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Ὁ διὰ τὸ 1864 ψηφισθεὶς

ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως προϋπολογισμὸς ἀνεβίβαζε τὰ μὲν ἔσοδα εἰς 28,153,685 δραχμῶν, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 27,965,874. Τὸ κατὰ τὸ 1832 συνομολογηθὲν χρέος ἀναβαίνει σήμερον εἰς 110 ἑκατομ. δραχμῶν περίπου· τὰ ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως συνομολογηθέντα χρέη δὲν ὠρίσθησαν ἔτι.

Στρατός. — Ἡ διὰ τὸ 1865 διαταχθεῖσα στρατολογία ἔμελλε ν' ἀναβιβάσῃ τὸ σύνολον τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης εἰς 13 περίπου χιλιάδας ἀνδρῶν.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 14, φέροντα 112 τηλεβόλα καὶ 1,000 περίπου ἄνδρας. Ἐξ αὐτῶν 5 εἶναι ἀτμόπλοια.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1862 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 49,109,666 δραχμᾶς, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 32,323,726.

(Ἴδε λεπτομερεστέρας πληροφορίας σελίδα 64.)

ΕΣΣΗ.

Πληθυσμός. — 856,907 ψυχαί.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν εἰς τὰς βουλὰς παρουσιασθέντα διὰ τὸ 1863-65 προϋπολογισμὸν τὰ ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 9,292,963 φλωρίνια, καὶ τὰ ἔξοδα εἰς 9,334,104 φλωρίνια. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸ 1862 εἰς 4,817,690 φλωρίνια.

Στρατός. — 11,700 ἄνδρες.

ΙΤΑΛΙΑ.

Πληθυσμός. — Κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1863 ὁ πλη-

θυσμὸς ἀνέβαινε εἰς 21,923,176 ψυχάς. Ἡ νέα πρωτεύουσα Φλωρεντία ἀριθμεῖ 114,363 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν διὰ τὸ 1864 προϋπολογισμὸν τὰ μὲν ἔσοδα ὑπελογίζοντο εἰς 672,389,451 φράγκα, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 927,607,874. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 3,767,941,365 φρ.

Στρατός. — Κατὰ τὸ 1864 ὁ στρατὸς μετὰ τῆς ἐφεδρείας συνέκειτο ἐκ 462,551 ἀνδρῶν. Ἐξ αὐτῶν 267 χιλιάδες πεζῶν, 26 χιλιάδες ἰππέων, καὶ 31 χιλιάδες πυροβολιστῶν.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 98, φέροντα 1,338 κανόνια καὶ 11,193 ναύτας. Ἐξ αὐτῶν μόνον 17 φέροντα 190 κανόνια εἶναι ἰστιοφόρα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1862 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 821,511,545 φράγκα, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 479,167,097 φράγκα.

ΙΣΠΑΝΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ Ἰσπανία μετὰ τῶν Καναρίων καὶ Βαλεαρίδων νήσων ἔχει 16,560,813 ψυχάς, αἱ δὲ ἀποικίαι 4,746,233 ψυχάς. Τὸ Μαδρίτ ἔχει 475,785 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1862 - 1863 τὰ μὲν ἔσοδα ὑπελογίσθησαν εἰς 1,381,371,800 ρεάλια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 1,469,505,803 ρεάλια. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε περὶ τὰ τέλη τοῦ 1863 εἰς 15,500,355,441 ρεάλια.

Στρατός. — Ὁ στρατὸς, ἐξαιρουμένων τῶν διὰ τὰς ἀποικίας εἰδικῶν σωμάτων, σύγκειται ἀπὸ 234,261 ἄνδρας, ἐξ ὧν 16,824 ἰππεῖς καὶ 12,626 πυροβολισταί.

Ναυτικόν. — Κατὰ τὸ 1863 πλοῖα 123, φέροντα τηλεβόλα 1285 καὶ 14,680 ναύτας· ἐξ αὐτῶν 26, φέροντα 376 τηλεβόλα, εἶναι ἰστιοφόρα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1860 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 1,483,311,498 ρεάλια, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 1,098,203,445 ρεάλια.

ΜΕΞΙΚΟΝ.

Πληθυσμός. — 8,137,853 ψυχαί· ἐξ αὐτῶν 4,868,000 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰνδικήν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον εἰς τὴν Ἰσπανικὴν καὶ τὴν μιγάδα φυλὴν.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸ 1856 τὰ ἔσοδα ἀνέβησαν εἰς 8,500,000 δολλᾶρα. Τῶν ἐξόδων τὸ ὅλικόν ποσὸν δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστόν. Κατὰ τὸ 1856 τὸ δημόσιον χρέος ὑπελογίζετο εἰς 133,524,242 δολλᾶρα. Ἐκτοτε ἡ Μεξικανικὴ κυβέρνησις ὑπεχρεώθη νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν Γαλλίαν 270 ἑκατομ. φράγκων ἀποζημιώσιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ πολέμου, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τὸ δημόσιον χρέος.

Στρατός. — Οἱ μετὰ τῶν Γάλλων συναγωνιζόμενοι Μεξικανοὶ συμποσοῦνται εἰς 15,000 ἀνδρῶν. Κατὰ τὴν μετὰ τῆς Γαλλίας συνθήκην παραμένουσι προσωρινῶς ἐκεῖ 25,000 Γάλλοι στρατιῶται· ὁ ἀριθμὸς οὗτος θέλει ἐλαττωθῆσαι, ἐφ' ὅσον ὀργανίζεται ὁ ἰθαγενὴς στρατός.

Ναυτικόν. — Τὸ ναυτικόν, συγκείμενον ἀπὸ 9 πλοῖα, φέροντα 35 τηλεβόλα, εἶναι ὅλως ἀνάξιον λόγου.

ΟΛΛΑΝΔΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ Ὄλλανδία ἀριθμεῖ 3,667,866 ψυχὰς,

αἱ δὲ ἀποικίαι αὐτῆς 18,137,471 ψυχὰς. Ἡ Ἀμστερδάμη ἔχει 266,679 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέβαινον εἰς 103,732,949 Ὄλλανδικὰ φλωρίνια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 102,893,972 Ὄλ. φλ. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸ 1864 εἰς 1,015,229,082. Αἱ ἀποικίαι ἔχουσιν ἰδίους προϋπολογισμούς.

Στρατός. — Ὁ ἐν Εὐρώπῃ στρατός ἐν καιρῷ εἰρήνης σύγκειται ἀπὸ 29,000 ἀνδρας, καὶ ἐν καιρῷ πολέμου ἀπὸ 61,078 ἀνδρας.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 144, φέροντα 1,790 τηλεβόλα καὶ 6,000 ναύτας· ἐξ αὐτῶν 57 εἶναι ἀτμόπλοια.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1862 τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 445,587,477 Ὄλ. φλωρίνια, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 381,383,470 Ὄλ. φλωρίνια.

ΠΑΠΠΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ.

Πληθυσμός. — 700,000 ψυχαὶ περίπου. Ἡ Ρώμη ἔχει 201,161 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1860 τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέβαινον εἰς 14,453,325 σκούδα, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 15,019,346. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 66,471,274 σκούδα.

Στρατός. — Σύγκειται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ ξένων μισθοφόρων, καὶ ἀριθμεῖ 8,070 ἀνδρας.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1858 τὸ μὲν ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 13,510,143 σκούδα, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 11,690,258. Νεώτεροι πληροφορίαὶ ἐλλείπουσιν.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ μὲν Πορτογαλλία ἔχει 4,110,276 ψυχάς, αἱ δὲ ἀποικίαι 3,687,228 ψυχάς. Ἡ Λισσαβὼν ἠριθμεῖ πρό τινων ἐτῶν 275,300 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864-65 τὰ μὲν ἔσοδα ὑπελογίσθησαν εἰς 20,103,829 μιλιάραις, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 20,103,829. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸ 1863 εἰς 174,222,829 μιλιάραις.

Στρατός. — Ἐν καιρῷ εἰρήνης 19,785 στρατιῶται καὶ 1472 ἀξιωματικοί, ἐν καιρῷ πολέμου 70,858 ἄνδρες.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 37, φέροντα 328 τηλεβόλα καὶ 3,281 ναύτας· ἐξ αὐτῶν 16, φέροντα 124 τηλεβόλα καὶ 2,082 ναύτας, ἀτμόπλοια.

Ἐμπόριον. — Τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τοὺς λιμένας τῆς Λισσαβῶνος καὶ τοῦ Ὀπόρτου ἀνέβη κατὰ τὸ 1861-62 εἰς 23,223,638 μιλιάραις, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 10,130,962.

ΠΡΩΣΣΙΑ.

Πληθυσμός. — 18,222,848 ψυχαί. Τὸ Βερολῖνον ἔχει 524,945 κατοίκους ἄνευ τῆς φρουρᾶς.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864, μὴ ψηφισθέντα ὑπὸ τῆς βουλῆς, τὰ ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 141,333,738 τάλληρα Πρωσσιακὰ, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 143,833,738 τάλληρα. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 261,835,704 τάλληρα.

Στρατός. — Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατός ἐν καιρῷ μὲν εἰρή-

νης ἀριθμεῖ 190,383 ἄνδρας, ἐν καιρῷ δὲ πολέμου 350,905 ἄνδρας· ἡ ἐφεδρεία σύγκειται ἐξ 123,923 ἀνδρῶν καὶ ἡ ἔθνοφρουρὰ ἐξ 153,966 ἀνδρῶν. Τὸ ὅλον τοῦ στρατοῦ ἐν καιρῷ πολέμου ἀριθμεῖ 737,667 ἄνδρας.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 119, φέροντα 416 τηλεβόλα καὶ 2,231 ναύτας· ἐξ αὐτῶν 35 ἀτμόπλοια, φέροντα 200 τηλεβόλα. Τέσσαρα ἀτμόπλοια νέα κατασκευάζονται.

ΡΩΣΣΙΑ.

Πληθυσμός. — Ἡ Ῥωσσικὴ αὐτοκρατορία ἀριθμεῖ 74,139,394 ψυχάς. Ἐξ αὐτῶν 4,257,704 ψυχάς περιλαμβάνει ὁ Καύκασος, 4,070,938 ἡ Σιβηρία, καὶ 4,800,000 τὸ Πολωνικὸν βασίλειον. Ἡ Πετρούπολις ἔχει 520,131 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 363,099,190 ρούβλια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 363,099,190 ρούβλια. Τὸ δημόσιον χρέος δὲν εἶναι λεπτομερῶς γνωστόν. Κατὰ τὸ 1861 ἀνέβαιναν εἰς 1,664, 903,014 ρούβλια.

Στρατός. — Τὸ ὅλον τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ ἀναβαίνει εἰς 785,880 ἄνδρας. Ἐξ αὐτῶν 50,000 ἵππικόν καὶ 49,000 πυροβολικόν. Ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις 150,000 περίπου στασίμου στρατοῦ καὶ 70,000 ἀτάκτου ἵππικοῦ τῶν Κοζάκων, οἱ ὅποιοι ἐν καιρῷ πολέμου ὑπερδιπλασιάζονται πολλάκις.

Ναυτικόν. — Πλοῖα 310, φέροντα 3,691 τηλεβόλα καὶ 50 περίπου χιλιάδας ναυτῶν. Ἐξ αὐτῶν ἦσαν 248 ἀτμόπλοια, φέροντα 2,387 τηλεβόλα. Ἡ δύναμις τοῦ Ῥωσσικοῦ ναυτικοῦ ηὔξησε μεγάλως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καὶ ὁσημέραι αὐξάνει.

ΣΑΞΩΝΙΑ.

Πληθυσμός. — 2,225,240 ψυχαί. Ἡ Δρέσδη ἔχει 128,152 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1864-66 τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν εἰς 13,658,984 τάλληρα, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 13,658,984 τάλληρα. Τὸ δημόσιον χρέος κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1863 ἀνέβαινεν εἰς 67,711,637 τάλληρα.

Στρατός. — Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸς ἄνευ τῆς ἐφεδρείας ἀριθμεῖ 25,396 ἄνδρας.

ΣΟΥΗΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΕΓΙΑ.

Πληθυσμός. — 5,622,564 ψυχαί. Ἐξ αὐτῶν 4,022,564 ἀριθμεῖ ἡ Σουηδία, καὶ 1,600,000 ἡ Νορβηγία. Ἡ Στοκόλμη ἔχει 124,691 κατοίκους.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τῆς Σουηδίας τὰ μὲν ἔσοδα ἀναβαίνουν ἐτησίως εἰς 32,909,500 ρίξδάλερ, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 31,250,000. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸ 1863 εἰς 52,136,680 ρίξδάλερ. Κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τῆς Νορβηγίας τὰ μὲν ἔσοδα αὐτῆς ἀναβαίνουν ἐτησίως εἰς 4,770,000 τάλληρα Νορβηγικά, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 4,770,000. Τὸ δημόσιον χρέος ἀνέβαινε κατὰ τὸ 1864 εἰς 8,522,000 τάλληρα Νορβηγικά.

Στρατός. — Τὰ δύο κράτη ὁμοῦ ἔχουσιν 164,243 ἄνδρας, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐθνοφρουρᾶς.

Ναυτικόν. — Τὸ ναυτικὸν τῶν δύο κρατῶν περιλαμβάνει

νει πλοῖα 291, φέροντα 1,362 τηλεβόλα καὶ 10,195 ναύτας. Ἐξ αὐτῶν 38, φέροντα 345 τηλεβόλα, εἰσὶν ἀτμόπλοια. Τὰ πλεῖστα τῶν ἰστιοφόρων εἰσὶ σχεδὸν ἄχρηστα· ναυπηγοῦνται ὅμως πολλὰ νέα πλοῖα.

Ἐμπόριον. — Κατὰ τὸ 1861 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἐν Σουηδίᾳ ἀνέβη εἰς 106,570,000 ρίξδάλερ, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 81,084,000. Κατὰ τὸ 1860 τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς ἐν Νορβηγίᾳ ἀνέβη εἰς 15,597,750 τάλληρα Νορβηγικά, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 10,742,217.

ΤΟΥΡΚΙΑ.

Πληθυσμός. — Τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἔχει 39,000,000 ψυχῶν. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία ἔχει 15,260,000 ψυχῶν. Ἐξ αὐτῶν 4,550,000 εἰσὶν ὀθωμανοὶ, 10,000,000 Γραικοὶ καὶ Ἀρμένιοι· 640,000 καθολικοὶ καὶ 70,000 Ἰουδαῖοι. Ἡ Κωνσταντινούπολις περιλαμβάνει 1,075,000 κατοίκων.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1863-64 τὰ μὲν ἔσοδα ὑπελογίσθησαν εἰς 13,684,266 λίρας στερλίνας, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 13,495,477. Τὸ δημόσιον χρέος κατὰ τὸ 1862 ἀνέβαινεν εἰς 40,850,000 λιρῶν στερλινῶν. Ἐκτοτε ἠῤῥησε μεγάλως.

Στρατός. — Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ τακτικὸς στρατὸς ἄνευ τῆς ἐφεδρείας καὶ τῶν συμμαχικῶν στρατευμάτων τῶν ὑποτελῶν ἡγεμόνων περιλαμβάνει 169,200 ἄνδρας. Ὁ ἄτακτος στρατὸς περιλαμβάνει 90 χιλιάδας ἀνδρῶν περίπου.

Ναυτικόν. — Κατὰ τὸ 1861 ὑπῆρχον πλοῖα 48, φέροντα 1,218 τηλεβόλα καὶ 34,000 ναύτας. Ἐκτοτε ὅμως τὸ Τουρκικὸν ναυτικὸν ἔλαβε πολλὴν αὔξησιν.

Ἐμπόριον. — Ἀκριβεῖς πληροφορίες δὲν ὑπάρχουσιν. Ὡς ὑπολογίζεται ὅμως κατὰ τὸ 1862, τὸ μὲν ἔμποριον τῆς εἰσαγωγῆς ἀνέβη εἰς 1,300 ἑκατομμύρια, τὸ δὲ τῆς ἐξαγωγῆς εἰς 1,200 ἑκατομμύρια φράγκα.

ΒΛΑΧΙΑ ΚΑΙ ΜΟΛΔΑΒΙΑ.

Πληθυσμὸς τῶν δύο ἡγεμονιῶν. — 4,500,000 ψυχὰι περίπου.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864 τὰ μὲν ἔσοδα ὑπελογίζοντο εἰς 175,770,548 γρόσια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 208,042,675. Τὸ ποσὸν τοῦ δημοσίου χρέους δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστὸν.

Στρατός. — 15,450 ἄνδρες.

Ναυτικόν. — 1 ἀτμόπλοιον καὶ 5 κανονοφόροι.

ΣΕΡΒΙΑ.

Πληθυσμὸς. — 1,120,000 ψυχαί.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Κατὰ τὸ 1864 τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέβησαν εἰς 22,253,344 γρόσια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 24,487,513 γρόσια. Τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἔτους τούτου καλύπτεται ἀπὸ τὸ περίσσειμα τοῦ 1863. Δημόσιον χρέος δὲν ὑπάρχει.

Στρατός. — Ὁ στρατὸς μετὰ τῆς ἐθνοφυλακῆς περιλαμβάνει 100,000 ἀνδρῶν περίπου.

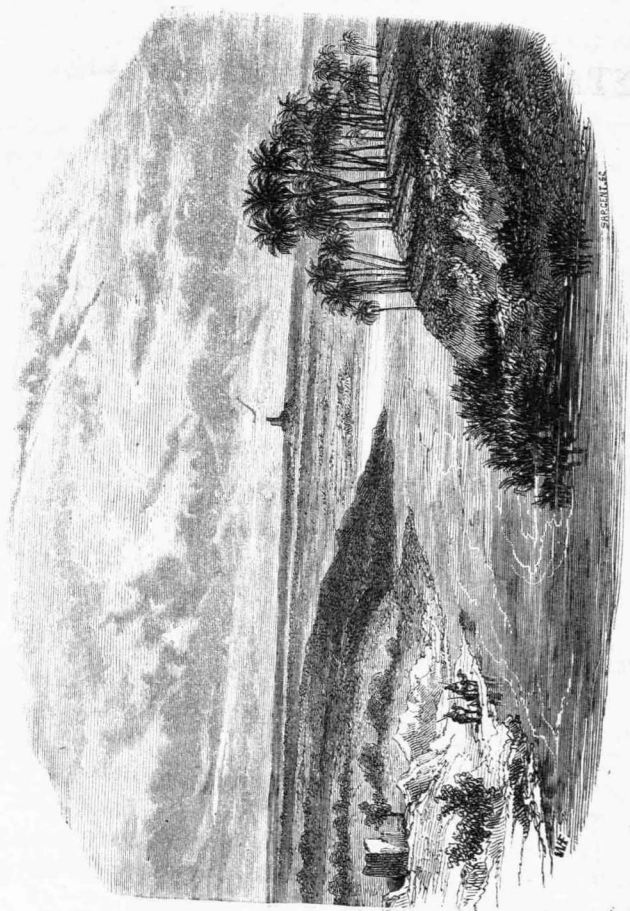
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΝ.

Πληθυσμὸς. — 130,000 ψυχαί.

Οἰκονομικὴ κατάστασις. — Ἔσοδα 40,000 φλωρίνια

Αὐστριακά. Ἔξοδα τὸ αὐτὸ ποσόν. Ὁ ἡγεμὼν λαμβάνει κατ' ἔτος ἀπὸ μὲν τὴν Ῥωσσίαν 8,000 δουκάτα, ἀπὸ δὲ τὴν Γαλιαν 50,000 φράγκα, ἐκτὸς τῆς ἐπιχορηγήσεώς του.

Στρατός. — Ὅλοι οἱ δυνάμενοι νὰ ὀπλοφορῶσιν εἶναι ἐθνοφυλάκες, καὶ συμποσοῦνται εἰς 25,000 ἄνδρας.

ΠΕΛΙΑΣ ΒΑΒΥΛΩΝΙΑΣ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,

ΥΠΟ

Σπυρίδωνος Σπηλιωτάκη, πρώην διευθυντοῦ τοῦ γραφείου
τῆς δημοσίας Οικονομίας.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ.

§ 1. Ἀριθμὸς αὐτῶν. — Διορισμὸς καὶ μισθοδοσία
προσωπικοῦ.

Τῶν ὑπουργείων ὁ ἀριθμὸς εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τε τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπρι-
λίου 1833 Β. διατάγματος καὶ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1846 νόμου εἰς
ἑπτὰ, καὶ τὰ αὐτὰ παραδέχθη καὶ ἡ τελευταία ἐθνικὴ συνέλευσις· εἶναι δὲ
τὰ ἑξῆς·

1. Τὸ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν·
2. Τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης·
3. Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν·
4. Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως·
5. Τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν·
6. Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν·
7. Τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

Ἐκάστου ὑπουργείου προΐσταται εἷς ὑπουργός· ἀλλὰ δύναται ὁ αὐτὸς
νὰ διευθύνῃ καὶ περισσότερα.

Τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον συγκροτεῖται, κατὰ τὸ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου

1833 Β. διάταγμα, παρὰ τοῦ προέδρου τοῦ ὑπουργείου καὶ τῶν ὑπουργῶν. Εἰς τὴν σύσκεψιν αὐτοῦ ὑποβάλλονται ὅλα αἱ περὶ κυβερνητικοῦ συστήματος ὑποθέσεις, ὅλοι οἱ γενικοὶ διοργανισμοὶ καὶ γενικαὶ διατάξεις, τὰ νομοσχέδια καὶ τὰ ἀφορῶντα τὰς περὶ ἀρμοδιότητος διενέξεις. Ὁ βασιλεὺς διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργοὺς αὐτοῦ (ἀρθρ. 31 τοῦ Συντάγ.).

Συνήθως ὁ βασιλεὺς ἀναθέτει τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου εἰς ἓν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον καλεῖ ἐπὶ τούτῳ ὡς πρόεδρον, καὶ οὗτος προτείνει τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων ὑπουργῶν.

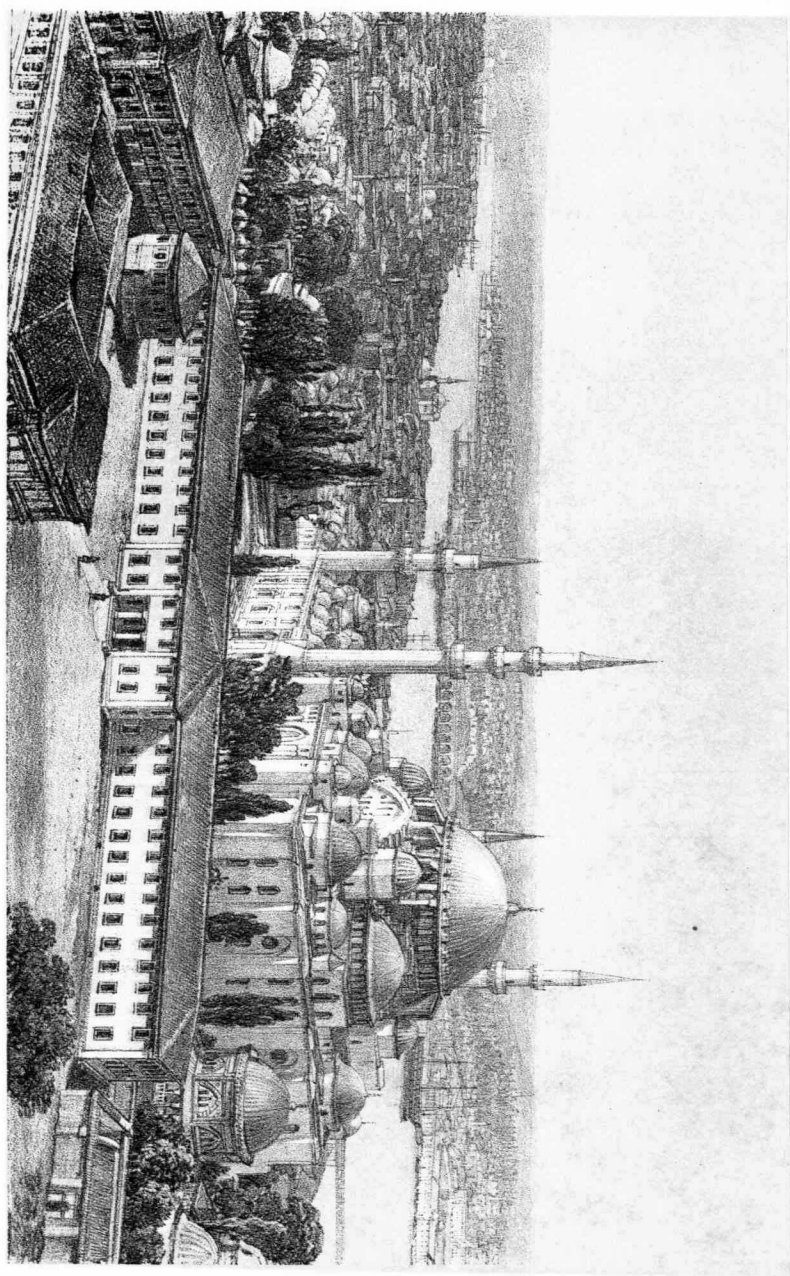
Ὁ μισθὸς τῶν ὑπουργῶν καὶ τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων τῶν ὑπουργείων ὠρίσθη ὡς ἀκολουθῶς διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1846 νόμου, καὶ τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1859 προσωρινοῦ νόμου παραταθέντος ἀκολουθῶς·

Τοῦ προέδρου κατὰ μῆνα	δρ.	1,200.
Ἐκάστου τῶν ὑπουργῶν ἀνά	»	800.
Τοῦ γενικοῦ γραμματέως	»	480.
Τοῦ τμηματάρχου Α' τάξεως	»	400.
Τοῦ τῆς Β' »	»	320.
Τοῦ ὑπουργικοῦ γραμματέως Α' τάξεως	»	240.
Τοῦ τῆς Β' »	»	190.
Τοῦ γραφέως Α' τάξεως	»	120.
Τοῦ τῆς Β' »	»	90.
Τοῦ τῆς Γ' »	»	70.
Τοῦ κλητῆρος Α' »	»	70.
» Β' »	»	60.

§ 2. Καθήκοντα ὑπουργείων· — προσωπικόν· — συμβούλια καὶ εἰδικαὶ διευθύνσεις ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενα.

Α'. Ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ Οἴκου καὶ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Εἰς αὐτὸ ὑπάγονται — τὰ ἀφορῶντα τὰς σχέσεις καὶ τὴν ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν παρὰ τῆ βασιλεῖ ἢ τῆ κυβερνήσει του διωρισμένων παρὰ τῶν ξένων δυνάμεων, εἴτε παρὰ τῆς Α. Μ. παρὰ ταῖς ξένας κυβερνήσεις πρέσβων, ἀντιπρέσβων καὶ διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν πρακτόρων παντὸς βαθμοῦ· — ἡ διατήρησις τῶν δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων τοῦ βασιλείου καθ' ὅλας τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις του· — ἡ μετὰ τῶν ξένων βασιλείων καὶ κυβερνήσεων δημοσία ἀλληλογραφία τοῦ βασιλέως, καὶ ὅλα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς οἰκιακὰς συνθήκας καὶ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα ἡγεμονικὰ δικαιώματα τοῦ βασιλικοῦ οἴκου· — ἡ διαπραγματεύσεις καὶ ἐκτέλεισις συνθηκῶν καὶ συμβάσεων πολιτικῶν ἢ ἐμπορικῶν· — ἡ ἐκδοσις καὶ ἐπιχώρισις τῶν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν διαβατηρίων, ὡς καὶ τῶν διὰ

τοῦτο προωρισμένων ἐγγράφων· — τὰ περὶ ἀδείας τοῦ νὰ δεχθῶσι πολῖται Ἑλληγες διορισμὸν εἰς ξένην ὑπηρεσίαν, παράσημα, ἢ ἄλλας βραβεύσεις ἢ συντάξεις· — τὰ περὶ μεταναστεύσεων καὶ ἐξαγωγῆς τῆς περιουσίας· — αἱ αἰτήσεις καὶ πολιτογραφήσεις· — τὰ περὶ παρασῆμων τοῦ κράτους. Τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ σύγκειται ἐξ ἑνὸς ὑπουργοῦ, ἑνὸς γενικοῦ γραμματέως, δύο τμηματαρχῶν α' τάξεως, δύο ὑπουργικῶν γραμματέων α' τάξεως, τριῶν ὁμοίων β' τάξεως, 4 ἀκολούθων α' καὶ β' τάξεως, ἑνὸς διερμηνέως τῶν Ἀσιατικῶν γλωσσῶν μὲ μισθὸν 300 δρ. τὸν μῆνα, τεσσάρων δοκίμων καὶ 2 κλητῆρων.

Συμβούλια καὶ ἐπιτροπαί.

Παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείῳ ὑπάρχει συστημένον δυνάμει τοῦ ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1856 συμβούλιον τοῦ ἀμφισβητουμένου διεθνοῦς συγχείμενον 1) ἐξ ἑνὸς βουλευτοῦ καλουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ 2) ἐκ τοῦ εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου πάγου· 3) ἐκ τοῦ κοσμητορος τῆς νομικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου· 4) ἐξ ἑνὸς τῶν παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις δικηγόρων καλουμένων ὡσαύτως παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ· εἰς τῶν παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τμηματαρχῶν ἐκπληροῖ τὰ τοῦ γραμματέως καὶ τὰ τοῦ εἰσηγητοῦ χρέη. Διὰ μεταγενεστέρου τῆς 26 Ἰουνίου 1856 Β. διατάγματος ἐνεκρίθη νὰ προστεθῆ ὡς τακτικὸν μέλος τοῦ συμβουλίου τούτου καὶ ὁ καθηγητῆς τοῦ συνταγματικοῦ καὶ τοῦ διεθνοῦς δικαίου τοῦ πανεπιστημίου.

Β'. Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ἡ καθίδρυσις, διόρθωσις, καὶ ἐπιστασία πάντων τῶν διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης ἀναγκαίων καταστημάτων, ὁ διοργανισμὸς τῶν δικαστηρίων, καὶ αἱ περὶ τοῦ προσωπικοῦ των προτάσεις· — ἡ ἐπιτήρησις καὶ φροντίς περὶ τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων· — ἡ μετὰ τῶν εἰσαγγελέων ἀλληλογραφία· — τὰ περὶ συμβολαιογράφων καὶ δικηγόρων, καὶ αἱ περὶ διορισμοῦ των προτάσεις· — τὰ περὶ ἐνόρκων, καὶ διορισμοῦ τῶν συνέδρων· — αἱ προτάσεις περὶ βελτιώσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν πολιτικῶν ἢ ποινικῶν κωδίκων· — ἡ διατήρησις τῆς δικαστικῆς ἀρμοδιότητος, καὶ ἡ σύμπραξις πρὸς διάλυσιν τῶν ἀναφανομένων διενέξεων μεταξὺ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν· — αἱ προτάσεις περὶ ἀφέσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς ποινῆς· — ἡ σύνταξις τῆς στατιστικῆς τῆς πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης· — τὰ περὶ συγγνώμης ἡλικίας· — ἡ τήρησις τῆς σφραγίδος τοῦ κράτους καὶ ἡ διὰ ταύτης σφράγισις τῶν ἐκδομένων καὶ Β. διαταγμάτων, καὶ ἡ δημοσίευσίς των.

Προσωπικόν· — εἷς ὑπουργός, εἷς γενικὸς γραμματεὺς, δύο ὑπουργικοὶ

γραμματεῖς α' τάξεως, εἷς ὁμοῖος β' τάξεως, 4 γραφεῖς καὶ δύο κλητῆρες.

Γ'. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Τὸ προσωπικὸν τῶν νομαρχῶν, ἐπαρχῶν, δημάρχων, καὶ δημορχικῶν παρῆρων, ἀστυνόμων, καὶ ὄλων τῶν ἄλλων διοικητικῶν ὑπαλλήλων — ἡ ἐπιτήρησις καὶ διαφύλαξις τῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου — ἡ διατήρησις καὶ ἀνάπτυξις τοῦ πολιτεύματος τοῦ βασιλείου, καὶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων τῶν νομῶν, ἐπαρχιῶν, καὶ τῶν πολιτῶν — ἡ ἐκτέλεσις τῶν νόμων περὶ ἐκλογῶν, καὶ τῶν περὶ συναθροίσεων τῶν πολιτῶν — ἡ διαίρεσις τοῦ κράτους, καὶ ὁ σχηματισμὸς τῶν νομῶν, ἐπαρχιῶν καὶ τῶν δήμων — ἡ ἐξασφαλιστικὴ ἀστυνομία, ἡ σύστασις τῆς ἐθνοφυλακῆς — ἡ ὑπηρεσία τῆς χωροφυλακῆς — ἡ διατήρησις τῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας — ἡ σύστασις καὶ ὁ διοργανισμὸς φιλοφρονητικῶν καὶ ἐπανορθωτικῶν καταστημάτων — ἡ περὶ τῶν ποινικῶν εἰρηκτῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς καταδικῶν φροντίς — τὰ μέτρα καὶ ἡ σύστασις καὶ ὁ διοργανισμὸς πυροσβεστικῶν σωμάτων ἐναντίον τῶν πυρκαϊῶν — τὰ περὶ σχεδιαγραφίσεως τῶν πόλεων καὶ χωριῶν — τὰ περὶ συστάσεως τραπεζῶν καὶ πιστωτικῶν καταστημάτων, καὶ ἀνωμόμων ἐμπορικῶν ἐταιριῶν ἢ ἐμφύχωσης τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν προϊόντων — ἡ σύστασις ἐμπορικῶν πανηγύρεων καὶ ἀγορῶν, καὶ τὰ τῆς ἀγορανομίας — ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἀγρονομικῆς βιομηχανίας, τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῶν δενδροφυτεῶν — τὰ περὶ ἀγροφυλακῆς — ἡ ἀνάπτυξις τῶν βαναύσων τεχνῶν καὶ ἡ σύστασις ἐπὶ τούτῳ σχολείων — ἡ πρόοδος τῶν ὠραίων τεχνῶν, καὶ τὰ περὶ θεάτρων — ἡ ἀνάπτυξις τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας — ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις τῆς ὁδοποιίας, γεφυροδοποιίας καὶ ὑδραυλικῶν ἔργων — τὰ περὶ ἀποικιῶν, συνοικισμοῦ καὶ μετοικίσεων — τὰ περὶ ὑγιεινῆς τῶν πόλεων καὶ χωριῶν, καὶ τῆς ὑγειονομικῆς ἀστυνομίας — τὰ περὶ διορισμοῦ ἱατρῶν, ἱατροχειρουργῶν, μαιῶν — τὰ περὶ ὑγειονομείων καὶ λοιμοκαθαρητῶν — ἡ σύνταξις τῆς γενικῆς στατιστικῆς τοῦ κράτους. Εἰς τὸ ὑπουργεῖον προσετέθη διὰ τοῦ ἀπὸ 29 Ἀπριλίου 1834 καταστατικοῦ διατάγματος κλάδος ἰδιαίτερος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « Γραφεῖον Δημοσίας Οἰκονομίας »· εἰς αὐτὸ ἀνετέθη ἡ φροντίς καὶ ἐνέργεια πάντων τῶν ἀφορώντων τὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας, τοῦ ἐμπορίου, καὶ τῆς βιομηχανίας — τὰ περὶ ἀποικιῶν καὶ συνοικισμοῦ — καὶ ἡ γενικὴ στατιστικὴ τοῦ κράτους. Τὸ γραφεῖον τοῦτο, ἀναδιοργανισθὲν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 5 Ἀπριλίου 1859 νόμου, σύγκειται ἐξ ἐνὸς διευθυντοῦ ἔχοντος βαθμὸν καὶ μισθὸν γενικοῦ γραμματέως, δύο τμηματάρχων, δύο ὑπουργικῶν γραμματέων, καὶ τριῶν γραφέων.

Τὸ ὄλον προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου μετὰ τοῦ γραφείου τῆς δημοσίας Οἰκονομίας ἔχει ὡς ἐξῆς κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1864· — εἷς ὑπουργός, εἷς γενικὸς γραμματεὺς, εἷς διευθυντὴς τοῦ γραφείου τῆς δημοσίας Οἰκονομίας — (κατηργήθη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ) εἷς ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ μηχανικοῦ διευθύνων τὸ τμήμα τῶν δημοσίων ἔργων· 4 τμηματάρχαι α' τάξεως, 3 ὁμοῖοι β' — 10 ὑπουργικοὶ γραμματεῖς α' τάξεως, 2 ὁμοῖοι β' τάξεως, τρεῖς ἀξιωματικοὶ τοῦ μηχανικοῦ, 5 βοηθοὶ ἰχνογράφοι, 12 γραφεῖς καὶ 3 κλητῆρες.

Συμβούλια καὶ ἐπιτροπαὶ παρ' αὐτῶν·

1) Τὸ ἱατροσυνέδριον συστηθὲν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1834 Β. διατάγματος, καὶ συγκείμενον ἐξ ἐνὸς προέδρου καὶ ἐξ συνέδρων, ἐξ ὧν 4 ἱατροὶ, καὶ δύο φαρμακοποιοὶ, εἰς οὓς ἐπιτρέπεται νὰ προστεθῶσι καὶ εἰς ἡ δύο κτηνιατροί. Τοῦτο ἐξετάζει καὶ κατὰ γνωμοδότησίν του δίδονται τὰ διπλώματα καὶ ἡ ἀδεία εἰς τοὺς ἱατροὺς, χειρουργοὺς, ὀδοντοῖατροὺς, κτηνιατροὺς, φαρμακοποιοὺς, καὶ τὰς μάλιστα ὅπως μετέλθωσι τὸ ἐπάγγελμα των· δίδει τὴν ἀνωτέραν ἱατρικὴν γνώμην του ἐπὶ ἱατροδικαστικῶν ὑποθέσεων, καὶ ἐφ' ὄλων τῶν ζητημάτων ἅτινα τὸ ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐγκρίνει νὰ υποβάλλῃ εἰς τὴν γνωμοδότησίν του· συνέρχεται τακτικῶς ἅπασι τῆς ἐβδομάδος ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ αἰθούσῃ τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου· τὰ μέλη αὐτοῦ λαμβάνουσιν ἐτησίαν τινα χρηματικὴν ἀποζημίωσιν διὰ τοὺς κόπους των.

2) Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἐμφύχωσης τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, ἥτις συνέστη δυνάμει τοῦ ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου 1837 Β. Δ., καὶ σύγκειται ἐκ 12 μελῶν διοριζομένων παρὰ τοῦ βασιλέως ἐπιτροπομένου νὰ διορίζωνται καὶ ἄλλα κατὰ πρότασιν τῶν ἀνωτέρω 12 πρώτων μελῶν, ἔχει πρόεδρον, ἀντιπρόεδρον, γραμματέα, καὶ ταμίαν παρὰ τῆς ὀλομελείας ἐκλεγομένων καὶ διοριζομένων ὑπὸ τοῦ βασιλέως. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη χρησιμεύει ὡς συμβουλευτικὸν σῶμα παρὰ τῷ ὑπουργεῖῳ· ἐργάζεται δὲ ἀνεξαρτήτως ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων καὶ ἀντικειμένων ἀφορώντων τὴν ἐμφύχωσιν καὶ πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας, ἐφ' ὧν ἔχει τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὸ καθῆκον νὰ υποβάλλῃ ἀπ' εὐθείας γνώμης τῆς εἰς τὴν κυβέρνησιν, νὰ προσδιορίζῃ βραβεῖα εἰς εἶδη, καὶ εἰς χρήματα, καὶ εἰς μεταλλόσημα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ ὑπὲρ τῶν διακρινομένων εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας, νὰ προκαλῆ εἰδικούς συναγωνισμοὺς καὶ προσδιορίζῃ εἰδικὰ βραβεῖα ὑπὲρ ῥητῶν κλάδων, καὶ νὰ προτείνῃ τὴν ἐλάττωσιν τῶν τελωνείων ὑπὲρ τῶν βελτιούντων τὴν παραγωγὴν τῶν προϊόντων, νὰ ἐνεργῇ δημοσίας ἐκθέσεις τῶν προϊόντων. Εἰς αὐτὴν δ' ἀναθέτει διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1858 Β. Δ. καὶ τὴν περιοδικὴν συγκρότησιν τῶν διὰ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Κ. Εὐαγγέλη Ζάπα συστηθέντων Ὀλυμπίων ἢ βιομηχανικῶν ἐκθέσεων καὶ Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων

κατὰ τετραετίαν τελουμένων ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἐπιτροπὴ συνεδριάζει ἐν ἐπὶ τούτῳ αἰθούσῃ ἐν τῷ ὑπουργείῳ. Διηρέθη δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1863 θεσπίσματος εἰς 3 τμήματα, τὸ γεωργικόν, τὸ βιομηχανικόν, καὶ τὸ ἐμπορικόν.

3) Τὸ συμβούλιον τῶν πολιτικῶν οἰκοδομῶν.

Εἰδικαὶ διευθύνσεις ἐξ αὐτοῦ (ἐκ τοῦ Ὑπ. τῶν Ἐσω.) ἐξαρτώμεναι·

1) Ἡ γενικὴ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων εἰς ἣν κατὰ τὸ ἀπὸ... 1836 καταστατικόν τῆς συγκεντροῦνται τὰ περὶ τοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῆς ὑπηρεσίας τῶν ταχυδρομείων τοῦ κράτους. Ἐχει δ' ὑπὸ τὰς ἀμέσους διατάξεις τῆς τοῦ καθ' ἅπαντα τὰ μέρη διωρισμένους ταχυδρομικοὺς ὑποδιευθυντὰς, ἐπιστάτας καὶ ἐπιτετραμμένους τὰ ταχυδρομικὰ, τοὺς μὲν πρώτους καὶ δευτέρους ἐπὶ ὄρισμένῳ μηνιαίῳ μισθῷ, τοὺς δὲ τελευταίους ἐπὶ ποσοστῷ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων, καὶ ἀνταποκρίνεται ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ ὑπουργείου παρ' οὗ λαμβάνει τὰς διατάξεις.

Προσωπικόν. Εἷς διευθυντὴς μὲ μισθὸν καὶ βαθμὸν νομάρχου· εἷς ὑποδιευθυντὴς μὲ μισθὸν τμηματάρχου β' τάξεως, εἷς λογιστὴς μὲ μισθὸν 200 δρ. κατὰ μῆνα, εἷς ἐλεγκτὴς μὲ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, εἷς ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ταχυδρομείων, εἷς διεκπεραιωτὴς 11 βοηθοὶ α' καὶ β' τάξεως, καὶ 5 κλητῆρες.

2) Ἡ διεύθυνσις τοῦ σχολείου τῶν Ἑγγῶν. Τὸ σχολεῖον τοῦτο συστήθη ἀπὸ τοῦ 1837, ἀνωργανίσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1843 Β. Δ., καὶ τελευταῖον δὲ ἀπὸ... τὸ ὅποιον εἶναι τὸ ἐν ἰσχύϊ. Τὸ σχολεῖον σκοπὸν ἔχει τὴν ἐπιτηδευματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κατοίκων διὰ τῆς παραδόσεως τῶν ἀναγκαίων μαθημάτων τὰ ὅποια εἶναι τὰ ἐξῆς διδασκόμενα παρ' ἐπὶ τούτῳ διδασκάλων· τὸ τῆς ζωγραφικῆς, — τῆς στοιχειώδους γραφικῆς προοπτικῆς καὶ σκηνογραφίας, τῆς ξυλογραφίας, καὶ χαλκογραφίας, τῆς καλλιτεχνολογίας, τῆς γλυπτικῆς, τῆς κοσμηματογραφίας, καὶ γραμμικῆς ἰχθυογραφίας, τῆς διπλογραφίας, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ξυλογλυπτικῆς, τῆς φυσικῆς, τῆς χημείας ἐφηρμοσμένης εἰς τὰς τέχνας, τῆς καλλιγραφίας, τῶν στοιχειωδῶν μαθηματικῶν, τῆς περιγραφικῆς γεωμετρίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς καὶ τῆς σκιαγραφίας, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ οἰκοδομικῆς, τῆς στατικῆς καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς μηχανικῆς, τῆς χωρομετρίας, τῆς ἀνατομίας, ... ἐργαστάσια τῆς λεπτογραφικῆς, τῆς σιδηρουργίας. Ὁ διευθυντὴς προίσταται τοῦ σχολείου διευθύνων αὐτὸ καὶ ἀνταποκρινόμενος ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ ὑπουργείου· παραδίδει δὲ συγχρόνως καὶ ἐν μᾶθημα.

3) Ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐν Τίρυνθι Γεωργικοῦ σχολείου. Τὸ σχολεῖον τοῦτο συστήθη δυνάμει τοῦ ἀπὸ... νόμου προτίθεται τὴν γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κατοίκων εἰς τε τὸ πρακτικόν καὶ θεωρητικόν μέρος διατηροῦν πρὸς τοῦτο ἰκανὸν ἀριθμὸν ἐσωτερικῶν ὑποτρόφων μαθητῶν. Τὸ προσω-

πικὸν αὐτοῦ σύγκειται ἐξ ἑνὸς διευθυντοῦ μὲ μηνιαῖον μισθὸν δρ. 300, ἑνὸς καθηγητοῦ τῆς γεωργικῆς μὲ δρ. 200, ἑνὸς διδασκάλου τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὁμοίου τῶν μαθηματικῶν, — τοῦ ἀγροτικοῦ, — τοῦ ἀγροτικοῦ δικαίου, — τοῦ ἀγροτικοῦ λογιστικοῦ, — τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, — τῆς κτηνιατρίας, — ἑνὸς ἐπιστάτου, — ἑνὸς οἰκονόμου, — ἑνὸς ἀρχιζευγίτου, 8 ζευγιτῶν, — ἑνὸς ἀρχικηπουροῦ μετὰ τοῦ βοηθοῦ του, — δύο ποιμένων, — δύο χοιροβοσκῶν, — πτηνοτρόφου, καὶ σκυληκοτρόφου, ἑνὸς σιδηρουργοῦ καὶ ἑνὸς ξυλουργοῦ, καὶ δύο ἀγροφυλάκων.

4) Ἡ ἐφορία τοῦ βασιλικοῦ δενδροκομείου ἐν Ἀθήναις.

Τὸ δενδροκομεῖον τοῦτο συστήθη ἀπὸ τοῦ 1837 ἔχει σκοπὸν τὴν καλλιέργειαν καὶ διάδοσιν εἰς μετριωτάτας τιμὰς καλοῦ εἶδους δένδρων. Ἐχει ἐφορον διδάσκοντα καὶ ἐν πρακτικῶν μᾶθημα δενδροκομίας, ἕνα ἀρχικηπουρὸν, καὶ 10 σταθεροὺς ἐργάτας.

5) Ὁ βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ τραπέζῃ ἐν Ἀθήναις ἔχων βαθμὸν καὶ μισθὸν τμηματάρχου α' τάξεως καὶ διωρισμένος νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν νόμων περὶ τραπέζης καὶ τὸν κανονισμὸν τῆς.

6) Ἡ διεύθυνσις τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Τὰ ἀστυνομικὰ καὶ τὰ τῆς ἀγροφυλακῆς ἀπεχωρίσθησαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 νόμου ἀπὸ τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, καὶ ἀνετέθησαν εἰς ἐπὶ τούτῳ διεύθυνσιν. Προσωπικόν· εἷς διευθυντὴς μὲ μισθὸν καὶ βαθμὸν νομάρχου· εἷς γραμματεὺς μὲ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως· εἷς ὑπογραμματεὺς· εἷς βοηθὸς ἐπὶ τῶν διαβατηρίων· τρεῖς γραφεῖς· ἐξ ὑπαστυνόμοι διὰ τὰ τέσσαρα τμήματα τῆς πόλεως καὶ τοῦ Πειραιῶς, διὰ τὴν ἀγροφυλακὴν καὶ τὰς καταδιώξεις τῶν πταισμάτων· 7 βοηθοὶ αὐτῶν, καὶ 200 κλητῆρες.

7) Τὰ τηλεγραφεῖα. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη καθιδρυθεῖσα νεωστὶ διεύθυνεται ἀπ' εὐθείας παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐν ᾧ συγκεντροῦνται εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ τηλεγραφικὸν τμήμα. Οἱ διευθύνται τῶν τηλεγραφεῖων ἀνταποκρίνονται ἀπ' εὐθείας μετὰ τοῦ ὑπουργείου. Προσωπικόν τηλεγραφεῖων· 6 τηλεγραφηταὶ α' τάξεως μὲ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως· 7 ὅμοιοι β' τάξεως μὲ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως β' τάξ· 25 βοηθοὶ α' καὶ β' τάξεως, καὶ 18 κλητῆρες.

Δ. Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαίδευσεως.

Αἱ τῶν διαφόρων Χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλων θρησκευτικῶν κοινοτήτων πολιτικαὶ καὶ ἀστυκαὶ σχέσεις, καὶ ἡ ἀκριβὴς τῶν ἐπὶ τούτῳ νόμων ἐκτέλεσις· — ἡ διατήρησις τῶν νομίμων ὁρίων μεταξὺ τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, ἡ διαφύλαξις τῶν δικαιωμάτων τῆς

πολιτικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ δημοσίου εἰς παρεμπιπτούσας ὡς πρὸς τὰ ἐκκλησιαστικά κτήματα καὶ καταστήματα διενέξεις· — ἡ ἐξέτασις τῶν διαταγμάτων ὄλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, πρὸ πάντων δὲ τῶν αὐτογράφων, βουλῶν (bulles) καὶ πιτακίων τοῦ πάππα τῆς Ῥώμης πρὶν γνωστοποιηθῶσιν. Ἡ γραμματεία ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ τῆς γνωστοποιήσεως ἄδειαν ἀπὸ τὸν βασιλέα· — ἡ ἐγκαθίδρυσις τῶν συνοδικῶν ἀρχῶν, ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὰς πράξεις αὐτῶν, καὶ ἡ ἔκδοσις τῶν κατὰ συνέπειαν ἀποφάσεων· — ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν θείαν λατρείαν, καὶ συμφώνως μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ὁ περιορισμὸς καὶ ἡ κατάπαυσις τῶν μὴ οὐσιωδῶν ἐκκλησιαστικῶν πανηγύρεων, καὶ τῶν τοιούτων εορτῶν, αἱ ὅποια ἐπιδέχονται ἀκύρωσιν· — τὰ ἡγεμονικά δίκαια ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά ὑπουργήματα καὶ ὡς πρὸς τὴν ἄδειαν τῆς χειροτονίας ἱερέων καὶ διακόνων· — ἡ ἄδεια συστάσεως θρησκευτικῶν ἐταιριῶν τε καὶ καταστημάτων, καὶ ἡ καθαίρεσις αὐτῶν ἐὰν ὑπάρχουσιν εὐλογοφανεῖς εἰς τοῦτο αἰτίαι· — ἡ ἀνακαίνισις καὶ ἡ σύστασις ἱερατικῶν καταστημάτων πρὸς ἐκπαίδευσιν, δικασίτισιν καὶ διόρθωσιν τοῦ κλήρου· — ἡ διαίρεσις τῶν ἐπαρχιῶν τῶν διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν· — ἡ φροντίς περὶ ἀναγκαίας διατηρήσεως τῶν ἀναγκαίων οἰκοδομῶν διὰ ἐκκλησίας καὶ διὰ κατοικίαν τῶν ἐφημερίων· — ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τῆς διὰ θρησκευτικὰς ἀνάγκας ἀφιερωμένης περιουσίας· — ἡ ἐπιτήρησις καὶ διευθύνσις τῶν ἀφορώντων τὰ σχολεῖα καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν· — ἡ φροντίς περὶ συστάσεως καὶ διοργανώσεως τῶν στοιχειωδῶν καὶ τῶν ὑψηλοτέρων παιδευτικῶν καταστημάτων, ἐνὸς πανεπιστημίου καὶ μιᾶς ἀκαδημίας· — ἡ φροντίς περὶ προκισμοῦ τῶν σχολείων καὶ τῶν διδασκτικῶν καταστημάτων, καὶ ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν διοίκησιν τῆς τῶν σχολείων περιουσίας· — ἡ φροντίς περὶ μορφώσεως ἀξίων διδασκάλων διὰ τὰ σχολεῖα καὶ διδασκτόρων, καὶ ἡ ἀνέγερσις τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένων καταστημάτων· — ἡ διὰ σχολικῶν μισθοδοτημάτων καὶ ἄλλων ἐξοικονομήσεων ἐμφύχουσις ἐκείνων τῶν μαθητῶν οἵτινες ἤθελον ἀναπτύξαι ἕξοχόν τινα εὐφυΐαν· — ἡ σύστασις δημοσίων βιβλιοθηκῶν, ἀστρονομικῆς σκοπιᾶς, καὶ ἄλλων τοιούτων καταστημάτων καὶ ἡ εἰς αὐτὰ ἐπιτήρησις· — ἡ εἰς τὰς τέχνας προόδουσις, καὶ ἡ σύστασις τεχνοδιδασκτικῶν σχολείων καὶ συλλογῶν, καὶ ἡ ἀνέγερσις ἀκαδημίας τῶν πλασματογραφικῶν τεχνῶν, ἡ προπαρσκευὴ εἰς τὴν ἀνασκαφὴν καὶ ἀνακάλυψιν τῶν ἀπολεσθέντων ἀριστουργημάτων τῶν τεχνῶν, ἡ φροντίς περὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν εἰσέτι ὑπαρχόντων, καὶ ἡ ἐπαγρύπνησις εἰς τὸ νὰ μὴ ἐξάγωνται ἀπὸ τὸ κράτος· — ἡ ἐμφύχουσις τῶν καταγινομένων εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας πρὸς παρέτασιν τῆς σφαίρας τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ πρὸς δημοσίευσιν τῶν εὕρισκομένων εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν μοναστηρίων χειρογράφων

καθόσον αὐτὰ ἤθελον εἶσθαι εἰσέτι ἄγνωστα καὶ ἀξιώσιμα δι' ὅποιανδήποτε ἐπιστήμην· — προτάσεις περὶ τοῦ προσωπικοῦ δι' ὅλας τὰς διδασκαλικὰς θέσεις, ἡ διὰ τὰ ἀφορῶντα τὴν πρόοδον τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν δημόσια καταστήματα καθόσον ὁ διορισμὸς αὐτῶν δὲν ἐδόθη δι' ἰδιαιτέρου διατάγματος εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἄλλων τινῶν ἀρχῶν· — εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο εἶναι ὑποτεταγμένοι ἐντὸς τῆς ἀρμοδιότητός του ὅλοι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαί, καὶ οἱ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν τινὰ εἰς τὰ διὰ τὴν διδασκαλίαν διὰ τὰς τέχνας καὶ διὰ τὰς ἐπιστήμας δημόσια καταστήματα· — εἶναι ἐπίσης ὑποτεταγμένοι αἱ ἀρχαί τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως καθόσον τὰ περὶ τῆς ἀρμοδιότητός των διατάγματα τοῖς ἐπιφορτίζουσιν ἀντικείμενα ἀφορῶντα τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά.

Προσωπικόν. Εἷς ὑπουργός, εἷς γενικὸς γραμματεὺς, εἷς διευθυντὴς τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως, δύο τμηματάρχαι α' τάξεως, πέντε ὑπουργικοὶ γραμματεῖς α' τάξεως, εἷς ὁμοῖος β', πέντε γραφεῖς καὶ δύο κλητῆρες.

Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τοῦ βασιλείου ἀπαρτίζεται ἐξ ἐνὸς προέδρου καὶ τεσσάρων συνοδικῶν ἀρχιερέων κατ' ἔτος ἀνανεουμένων τῶν τελευταίων· πρόεδρος εἶναι διαρκῶς ὁ μητροπολίτης Ἀττικῆς· ἔχει [δύο γραμματεῖς α' καὶ β' τ., 2 γραφεῖς καὶ 1 κλητῆρα.

Ἄριθμος 2 τοῦ Συντάγματος· « Ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κεφαλὴν γνωρίζουσα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ὑπάρχει ἀναποσπάτως ἡνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης, καὶ πάσης ἄλλης ἁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρρασαλεύτως, ὡς ἐκεῖναι, τοὺς τε ἱεροὺς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ἐκκλησίας, τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων. Οἱ λειτουργοὶ ὄλων τῶν ἀνεγνωρισμένων θρησκευτῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν τῆς πολιτείας ἐπιτήρησιν εἰς ἣν καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας. »

Παρὰ τῆ ἱερᾶ Συνόδου ὑπάρχει βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τοῦ βασιλέως διοριζόμενος, ὅστις παρευρίσκεται εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν καθ' ὅλον τὸ κράτος σεβ. ἐπισκόπων ἀναβαίνει εἰς 23, ἐξ ὧν εἷς μητροπολίτης, δέκα ἀρχιεπίσκοποι καὶ δέκα ἐπίσκοποι· ὁ μισθὸς τοῦ μητροπολίτου δρ. 6,000 κατ' ἔτος, ὁ τῶν ἀρχιεπισκόπων ἀνὰ 5,000· καὶ ὁ τῶν ἐπισκόπων ἀνὰ 4,800· ὁ ἐκπληρῶν χρέη προέδρου λαμβάνει ἐπίδομα δρ. 3,000· ἕκαστος δὲ τῶν συνοδικῶν ἀνὰ 2,400.

Ε'. Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἡ κατάστρωσις ἀκριβοῦς ἐλέγχου τῆς εἰς ἀκίνητα κτήματα, εἰς πραγματικά δικαιώματα καὶ εἰς ἐνεργητικὰ ἀπαιτήσεις ὀλικῆς περιουσίας τοῦ κράτους· ἡ διατήρησις αὐτῆς, ἡ ἐξιχνίασις καὶ ἀνάκτησις τοῦ μέρους αὐτῆς, ὅσον μετέβη τυχὸν εἰς τὴν κυριότητα ἀτόμων μὴ ἐχόντων εἰς τοῦτο δικαίωμα, καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν ἐνεργητικῶν ἀπαιτήσεων, ἡ ἀντιπροσώπευσις ὄλων τῶν κατὰ τοῦτο συμφερόντων τῆς ἐπικρατείας, καθόσον δὲν εἶναι λόγος περὶ διαφορῶν πρὸς ξένας δυνάμεις. — Ἡ διοίκησις τῆς ὀλικῆς χρησίμου περιουσίας τοῦ κράτους εἰς ἀκίνητα κτήματα, εἰς πραγματικά δικαιώματα καὶ ἐνεργητικὰ ἀπαιτήσεις· ἡ πρότασις περὶ ἐκποίησεως ὁποιοδήποτε μέρους τῆς περιουσίας, ἢ ἡ ἐκποίησις αὕτη ἦναι ἐπωφελῆς διὰ τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ κράτους καὶ διὰ τὴν γενικὴν εὐδαιμονίαν, καὶ ἂν ἐκ τούτου δὲν προκύπτῃ μείωσις τῶν δημοσίων πόρων. — Ἡ πρότασις παραχωρήσεως ἀκινήτων κτημάτων τῆς ἐπικρατείας δι' ἐνοικιάσεως ἢ δι' ἐμφυτευτικῶν συνθηκῶν, καθόσον αἱ τελευταῖαι αὗται συγχωροῦνται ἀπὸ τοὺς νόμους, ἡ διοίκησις αὐτῶν διὰ λογαριασμὸν τῆς κυβερνήσεως, ἂν ἐκ τούτου προκύπτῃ μεγαλύτερον ὄφελος, ἢ ἂν ἡ πρόδοσις τῆς καλλιέργειας τοῦ τόπου ἤθελε τὸ ἀπαιτήσει. — Ἡ ἐκ τῶν ἐθνικῶν δασῶν ὠφέλεια κατὰ τὰς περὶ ὑλοτομίας ἀρχάς. — Ἡ ἐκ τῶν δημοσίων κληρονομιῶν ὠφέλεια. — Ἡ χρῆσις καὶ ἀνακαίνισις τῶν ἀμπελώνων, τῶν σταφυδοκαμπελώνων καὶ τῶν ἐλαιῶνων τῆς ἐπικρατείας, ὁ ἐξευγενισμὸς, ἡ βελτίωσις τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν. — Ἡ καλλιέργεια τῶν ἀλυσκῶν τῆς ἐπικρατείας, ἡ βελτίωσις τοῦ προϊόντος καὶ ἡ αὐξησις τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν. — τὰ μεταλλεῖα τῆς ἐπικρατείας, ἡ αὐξησις καὶ ἡ ἐπωφελῆς καλλιέργεια αὐτῶν, ἡ διαχείρισις τῶν ἐξορυττομένων καὶ ἡ μεταποίησις αὐτῶν εἰς ὕλην χρήσιμον. — τὰ ἐκ τῶν ὑδάτων δικαιώματα, τὰ ἐνοίκια διὰ τὴν χρῆσιν δημοσίων ὑδάτων, ἡ χρῆσις τῶν ἐθνικῶν μύλων, τὰ ἰχθυοτροφεῖα, τὰ λιμεναρχικά καὶ ἄλλα δικαιώματα τὰ ὅποια πληροῦνται οἱ ὠφελούμενοι ἀπὸ τὰ προσωρητήρια, ἀπὸ τὰ σκαλωμάτα ἐπιθεώσεως ἢ ἀποθιβάσεως, καὶ ἀπὸ τὰ ἀγκυροβολία. Τὰ ἐργαστάσια τῆς ἐπικρατείας. — τὸ Νομισματοκοπεῖον τῆς ἐπικρατείας, καὶ τὰ ἐνωθησόμενα μὲ αὐτὸ καταστήματα πρὸς δοκιμασίαν τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τῶν ἐκ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου σκευῶν. — οἱ ἄμεσοι φόροι, ἡ σύνταξις φορονομικοῦ συστήματος, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ὅσον ἔνεστι ἴση αὐτῶν διανομή, ἡ διάταξις καὶ ἀνακαίνισις κτηματικῆς καὶ φορολογικῆς χωρογραφίας (cadastre) καὶ ἡ πραγματοποιήσις τῆς πρὸς τοῦτο χωρομετρήσεως. — οἱ ἔμμεσοι φόροι, ἡ ἀκριβὴς ἐξέτασις τῶν περὶ αὐτῶν ὑπαρχόντων νόμων, καὶ ἡ πρότασις περὶ βελτιώσεως αὐτῶν, καὶ περὶ εἰσα-

γωγῆς δικαίου καὶ ἀβλαβοῦς διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν συστήματος τῆς ἐμμέσου φοροθεσίας. — ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ἐτησίου οἰκονομικοῦ νόμου, ἡ σύνταξις ὅλης τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαίας ὕλης, ἡ ἐπιστάσις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἀκριβῆ διατήρησιν αὐτοῦ. — ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις τῆς εἰσπράξεως ὄλων τῶν εἰσοδημάτων τοῦ κράτους ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἐκ τῶν δικαιωμάτων καὶ ἐνεργητικῶν ἀπαιτήσεών του, καὶ ἐκ τῶν ἐμμέσων καὶ ἁμέσων φόρων. — ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὴν ὀλικὴν τῆς ἐπικρατείας δαπάνην. — ἡ χορήγησις τῆς ἀναγκαίας πιστώσεως εἰς τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα κατὰ τοὺς προσδιορισμοὺς τοῦ οἰκονομικοῦ νόμου, καὶ ἡ διεύθυνσις τῆς διαχειρίσεως ὄλων τῶν ποσοτήτων, αἵτινες ἐχορηγήθησαν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ. — τὸ περὶ ἀποσβέσεως τῶν χρεῶν τῆς ἐπικρατείας κατὰστῆμα, καὶ ἡ φροντίς τῆς ἐν συνειδήσει διατηρήσεως τοῦ περὶ ἀποσβέσεως τῶν χρεῶν ἀποδεχθέντος σχεδίου, ἡ ἐξέτασις ὄλων τῶν παθητικῶν ἀπαιτήσεων τῆς περιουσίας τῆς ἐπικρατείας καὶ ἡ ἀγωγή τῶν ἐκ τούτων προκύπτουσῶν περὶ δικαιώματος διενέξεων. Ἐὰ τοῦ λογιστικοῦ τῆς ἐπικρατείας καὶ ἡ κατάστρωσις τοῦ οἰκονομικοῦ λογαριασμοῦ, καθόσον δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ λογιστικοῦ Συμβουλίου. — ἡ σύμπραξις εἰς τὴν διανομὴν τῶν κατὰ νόμους καὶ ἐπαρχίας φόρων, καὶ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τῶν νομαρχικῶν συμβουλίων καὶ ἐπαρχιακῶν, καθόσον αἱ διαπραγματεύσεις αὗται ἀφορῶσιν ἀντικείμενα τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας. — ὑπάλληλοι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου εἶναι ὅλοι αἱ ἀρχαὶ καὶ οἱ ὑπηρεταὶ οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν διαχείρισιν μέρους τῆς περιουσίας τῆς ἐπικρατείας καὶ τὴν εἰσπραξίν ἢ δαπάνην δημοσίων εἰσοδημάτων. Εἰς αὐτὸ ἐναπόκειται καὶ ἡ ἐπιτήρησις τοῦ ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου καὶ ἡ περὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ πρότασις. Ἡ ἀρχὴ αὕτη διαφυλάττει ὅμως τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ὡς ἀνώτατος κριτῆς εἰς ὑποθέσεις τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου σύγκεται ἐξ ἐνὸς ὑπουργοῦ, ἐνὸς γενικοῦ γραμματέως, 5 τμηματάρχων, 15 ὑπουργικῶν γραμματέων α' τάξεως μεθ' ἐνὸς ὄρυκτολόγου, 2 ὑπουργικῶν γραμματέων β' τ., 17 γραφείων, 16 μαθητευομένων καὶ 3 κλητῶν. Παρ' αὐτῷ ὑπάρχει διαρκὲς συμβούλιον ἐκ νομομαθῶν καὶ δικηγόρων, ὅπερ γνωμοδοτεῖ ἐφ' ὄλων τῶν δικῶν καὶ διενέξεων τοῦ δημοσίου. — Ἐπιθεωρηταὶ 4 τῶν τελωνείων περιοδεύοντες καὶ ἐπιθεωροῦντες περιοδικῶς τὰ διάφορα τελωνεῖα τοῦ κράτους. — Ἐπιθεωρηταὶ δύο τῶν δασῶν διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ὡσαύτως τῶν ἐθνικῶν δασῶν.

Εἰδικαὶ διεύθυνσεις ἐξ αὐτοῦ ἐξαχθόμεναι 1) τὸ γενικὸν λογιστήριον. Προσωπικὸν τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου· εἰς διεθυντῆς μὲ μηνιαῖον μισθὸν δρ. 550· εἰς ὑποδιευθυντῆς μὲ δρ. 400· 8 ὑπουργικὸν γραμματεῖς α' τάξεως, εἰς β' τ., 7 γραφεῖς·

2) Διεύθυνσις τυπογραφείου και λιθογραφείου.

Ἐυσυστήθῃ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1833 τὸ Β. τυπογραφεῖον, ἐν ᾧ ἐκδίδεται και ἡ ἐπίσημος ἡμερησίως τῆς κυβερνήσεως. Ἡ διεύθυνσις τοῦ καταστήματος τούτου ὑπάγεται καθόσον ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν και τὰ ἐξοδά της εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν παρὰ τοῦ ὁποῖου πληροῦνται. Τὸ προσωπικὸν του σύγκειται ἐξ ἐνὸς διευθυντοῦ, ἐνὸς ἐργοστασιάρχου μὲ μισθὸν ὑπουργικοῦ γραμματέως α' τάξεως, ἐξ ἐνὸς οἰκονόμου, και τοῦ ἀναγκαίου ἄλλου προσωπικοῦ στοιχειοθετῶν, λιθογράφων και ἐργατῶν.

3) Ἡ διεύθυνσις τοῦ Σφραγιστηρίου τοῦ χαρτοσήμου. — Προσωπικόν· εἰς διευθυντῆς μὲ μισθὸν τμηματάρχου α' τάξεως· εἰς ἐλεγκτῆς μὲ μισθὸν δρ. 180 τὸν μῆνα, και τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν πρωτεργατῶν και ἐργατῶν.

Γ. Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ διοργανισμὸς και ἡ συμπλήρωσις τοῦ στρατοῦ· τὰ ἀφορῶντα τὴν πειθαρχίαν και τὰ τῆς ἀστυνομίας αὐτοῦ· — ἡ προμήθειαι τῆς ἀναγκαίας διὰ τὸν στρατὸν ἐνδυσμάσας, τοῦ ὀπλισμοῦ και τῶν διὰ τὴν ἱππασίαν διὰ τὸν στρατωνισμὸν και διὰ τὰς στρατοπεδεύσεις ἀπαιτουμένων· — ἡ φροντίς περὶ τῆς προμηθεύσεως τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὸ πυροβολικόν, διὰ τὸ μηχανικὸν και διὰ τοὺς λόγους τῶν τεχνιτῶν και τῶν σκαπανέων ὕλικου· — ἡ οἰκοδόμησις, ἐπισκευή, και διατήρησις τῶν φρουρίων, ὄρητηρίων (places d'armes) και τῶν στρατιωτικῶν κτιρίων· — τὰ διὰ τὸν σχηματισμὸν τοῦ στρατοῦ και τὴν προμήθειαν τῶν εἰς αὐτὸν ἀναγκαίων ἐν γένει δημόσια καταστήματα· — οἱ στρατιωτικοὶ ποινικοὶ νόμοι, και οἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν και ὀπλασίαν κανονισμοί· — ἡ ἐπιτήρησις εἰς τὰ διὰ τὴν δίκασιν ἰδιαιτέρων στρατιωτικῶν ἀμαρτημάτων ἢ ἐγκλημάτων στρατιωτικὰ δικαστήρια· — τὰ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ ὑγειονομικὰ καταστήματα· — ἡ μετατόπισις και κίνησις τοῦ στρατοῦ· — ἡ φροντίς περὶ συστάσεως καταστημάτων διὰ τὴν διασίτισιν τῶν ἀπομάχων, χηρῶν, και ὄρφανῶν, καθὼς και ἄλλων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ στρατοῦ· — ἡ περὶ αἰγματοῦ φροντίς· — αἱ προτάσεις περὶ κηρύξεως στρατιωτικῆς ἀμνηστείας· — ἡ χωροφυλακή καθόσον ἀφορᾷ τὸ προσωπικὸν και τὸ οἰκονομικὸν αὐτῆς μέρος, αἱ προτάσεις περὶ διορισμοῦ, περὶ ἐπὶ σιτηρεσίῳ ἀναπαύσεως, ἢ περὶ ἀφέσεως τῶν ἀξιωματικῶν και ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ· — ἡ ὀλιγὴ δαπάνη τοῦ στρατοῦ και τὸ περὶ αὐτῆς λογιστικόν.

Προσωπικόν· εἰς ὑπουργός, ἑπτὰ τμηματάρχαι, ἐξ ὧν εἰς ἀντι-συνταγματάρχης, τρεῖς ταγματάρχαι, εἰς ἀρχιατρὸς μὲ μηνιαῖον μισθὸν

δρ. 560, εἰς ἐπιμελητῆς 460, και εἰς ὑπεπιμελητῆς 7 λοχαγοί, 4 ὑπο-λοχαγοί, και 4 ἀνθυπολοχαγοί, εἰς ὑπιατρὸς, εἰς φαρμακοποῖς, εἰς ὑπουργικὸς γραμματεῖς, 9 ἀνθυπασπισταί, 3 ἐπιλοχίαι, 5 λοχίαι, 2 δεκανεῖς και 2 κλητῆρες.

Εἰδικαὶ διεύθυνσεις·

1) Ὀπλοστάσιον. — Προσωπικόν· εἰς ἀντισυνταγματάρχης διευθυντῆς δρ. 520· εἰς ταγματάρχης ὑποδιευθυντῆς δρ. 440· εἰς ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστῆς δρ. 210· εἰς ἀνθυπολοχαγὸς 160· εἰς λοχαγὸς οἰκονόμος 220· εἰς ἀνθυπολοχαγὸς ταμίας.

2) Πυροτεχνουργεῖον και καψυλλοποιεῖον. Προσωπικόν· εἰς λοχαγὸς 220· εἰς ἀνθυπολοχαγὸς 160· εἰς ἐργοστασιάρχης δρ. 180 και οἱ ἀναγκαῖοι πυροτέχνηαι.

3) Πυριτιδοποιεῖον και νιτροποιεῖα. Προσωπικόν· εἰς λοχαγὸς δρ. 300· εἰς ἐργοστασιάρχης δρ. 180, και οἱ λοιποὶ ἀναγκαῖοι τεχνίται και ἐργάται.

4) Στρατιωτικὸν σχολεῖον Εὐελπίδων πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἐσωτερικῶν ὑποτρόφων μαθητῶν.

Προσωπικόν· εἰς ἀντισυνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ διευθυντῆς, εἰς ταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ, εἰς λοχαγὸς ὑπασπιστῆς και εἰς λοχαγὸς 4 ὑπολοχαγοί, 2 ἀνθυπολοχαγοί, εἰς ἀνθυπασπιστῆς, εἰς ὑπολοχαγὸς οἰκονόμος, εἰς ἀνθυπασπιστῆς, εἰς ἱατρὸς· καθηγηταί 19, και 4 διδάσκαλοι, 10 ὑπηρέται.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ ΣΤΡΑΤΟΥ.

ΔΥΝΑΜΙΣ.					ΣΩΜΑΤΑ.	ΜΙΣΘΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ.
ΙΠΠΩΝ.		ΑΝΑΡΩΝ.				
Αξιωματικών	Στρατού.	Αξιωματικών.	Υπαξιωματικών.	Στρατιωτών.		
12	»	26	23	»	Υπουργείον.	
16	»	42	31	»	Μηχανικόν.	Μηχανικοῦ. Συνταγματάρχης 650 δρ. ταγματάρχης 440· λοχαγός 310· λοχαγός β' τ. 250· υπολοχαγός 180· ανθυπολοχαγός 160.
32	160	53	102	500	Πυροβολικόν.	Πυροβολικοῦ. Οἱ αὐτοὶ ὡς ἂνω.
22	338	22	53	328	Ἴππικόν.	Ἴππικοῦ. Συνταγ. 650· μοίραρχου 440· ἰλάρχου 300· ὑπὸ ἰλάρχου 180· ανθυπὸ ἰλάρχου 160.
40	»	240	771	5,680	Πεζικόν.	Πεζικοῦ. Συνταγ. 510· ταγματάρχου 420· λοχαγοῦ 280· λοχ. β' τάξεως 220· υπολοχαγοῦ 160· ανθυπολ. 140.
67	144	68	342	1,590	Χωροφυλακῆ.	Χωροφυλακῆς. Μοίραρχος 360· αντιμοίραρχος 290· ανθυπομοίραρχος 210.
2	8	9	31	160	Πυροσβεστών.	Στρατηγός... 1,000. Υποστράτηγος... 630.
3	18	49	609	8	Ἡμίταγμα εὐζώνων.	
194	668	509	1,962	8,266		

Ὁ ἀνωτέρω 2,471 ἀριθμὸς τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν ἀναλογιζόμενος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν, καταντᾷ εἰς ἀξιωματικὸς σχεδὸν ἐπὶ 4 στρατιωτῶν.

Z. Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.

Ὁ σχηματισμὸς, ἡ βελτίωσις καὶ διατήρησις τοῦ ναυτικοῦ, ἡ εἰς αὐτὸ πειθαρχία, ἡ χρῆσις αὐτοῦ, καὶ αἱ κινήσεις του, ἡ ναυπηγία, ἡ διατήρησις καὶ ἐφόπλισις τῶν πλοίων τῆς ἐπικρατείας, καὶ ἡ διατήρησις

τῆς τιμῆς τῆς Ἑλλ. σημαίας — ἡ ναυτολόγησις τῶν ναυτῶν καὶ τῶν ἐπινητῶν στρατιωτῶν, ἡ ἐνδυμασία, ὁ ὅπλισμός, καὶ ἡ μισθοτροφодότησις αὐτῶν — ἡ πρότασις περὶ διορισμοῦ, περὶ ἐπὶ σιτηρεσίῃ ἀναπαύσεως ἢ περὶ ἀφέσεως τῶν ἀξιωματικῶν ὑπαλλήλων τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τὰ περὶ στολῆς καὶ μισθοδοσίας των — οἱ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ ἀναγκαῖοι κανονισμοὶ καὶ ἰδιαιτέροι ποινικοὶ νόμοι, καθὼς καὶ ἡ ἐπιστασία τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν διορισθησομένων δικαστηρίων — ἡ ἀνακαίνισις, διατήρησις καὶ βελτίωσις τῶν λιμένων, τῶν ναυστάθμων καὶ ναυτικῶν ἀποθηκῶν, καθὼς καὶ τῶν ἀναγκαιῶν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ οἰκοδομῶν — τὰ πρὸς ἐκπαίδευσιν ἀξίων ναυτῶν, ἐπινητῶν, πυροβολιστῶν, καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ καταστήματα — τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ ὑγειονομικὰ καταστήματα τὰ διὰ τοὺς ἀπομάχους, τὰς χήρας καὶ διὰ τὰ ὄρφανὰ τοῦ ναυτικοῦ καὶ δι' ἄλλας ναυτικὰς ἀνάγκας συστηθησόμενα φιλανθρωπικὰ καταστήματα — ἡ ἐκδόσις τῶν διπλωμάτων διὰ τῶν ὁποίων ἀναγνωρίζονται τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα καὶ ἐθνικὰ, καὶ διὰ τῶν ὁποίων τοῖς δίδεται ἡ ἀδεία νὰ ὑψώσωσιν Ἑλλ. σημαίαν ἢ φροντίς περὶ τῆς διαφυλάξεως τῶν περὶ τούτων ὑπαρχόντων κανονισμῶν ἢ διανομῆ τῶν λειῶν καὶ ἡ ἐπιστασία τῶν πρὸς διάλυσιν πάσης περὶ τούτου διενέξεως συστηθησομένων δικαστηρίων ἢ ὀλικῆ τοῦ ναυτικοῦ δαπάνη καὶ τὸ περὶ ταύτης λογιστικόν.

Προσωπικόν. Εἷς ὑπουργός, εἷς γενικὸς γραμματεὺς, εἷς ανθυποπλοίαρχος ὑπαπιστιτής, εἷς ἀρχιφροντιστής δρ. 450· δύο φροντισταὶ πρὸς δρ. 370· δύο ὑποφροντισταὶ πρὸς δρ. 240· δύο γραφεῖς, 4 βοηθοί, 3 κλητῆρες.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ ΝΑΥΤΙΚΟΥ.

ΚΛΑΔΟΣ.	ΔΥΝΑΜΕΙΣ.			
	Ἀξιωματ.	Υπαξιώ- ματ.	Ναυτῶν.	Υπαλλή- λων.
1. Ὑπουργεῖα.....	8	»	»	9
2. Ἀξιωματικοὶ ἐπιτελεῖς.....	8	»	»	»
3. Διευθυντήριον ναυστάθμου.....	14	3	»	»
4. Πλήρωμα ναυστάθμου.....	»	8	32	»
5. Ἐργοστάσια.....	1	»	45	2
6. Λόγος πυροσθεσῶν.....	3	6	64	»
7. Λιμενικὴ ὑπηρεσία.....	17	»	40	47
8. Διαθέσιμοι.....	73	92	»	»
9. Ἐφεδροὶ.....	17	»	»	»
10. Μισθοὶ ἀργίας.....	10	3	16	»
11. Πληρώματα Β. πλοίων.....	46	58	250	»
12. Φάροι καὶ φανοὶ.....	»	3	14	11
13. Ἐκπαίδευσις.....	1	»	»	4
Τὸ ὅλον.....	198	173	461	73

Μηνιαῖος μισθὸς ὑποναυάρχου!	δρ.	1,000
» » πλοιάρχου	»	380
» » ἀντιπλοιάρχου	»	300
» » πλωτάρχου	»	200
» » ὑποπλοιάρχου	»	100

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ 1864.

ΕΣΟΔΑ.

Ἄμεσοι φόροι.

1. Ἐγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας . . .	δραχ.	7,632,000
2. Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσιῶν	»	60,000
3. Φόρος ἐπὶ τῶν βοσκῶν	»	150,000
4. » » ζώων	»	1,350,000
5. » » ἐπιτηδευμάτων	»	400,000
6. » » οἰκοδομῶν	»	900,000
		<u>10,492,000</u>

Ἐμμεσοὶ φόροι.

1. Τελώνια	δρ.	5,000,000
2. Χαρτόσημα	»	2,100,000
3. Διάφορα δικαιώματα	»	310,000
		<u>7,410,000</u>

Δημόσια καταστήματα.

1. Νομισματοκοπεῖον		
2. Ταχυδρομεῖα	δρ.	417,000
3. Τηλέγραφος	»	200,000
4. Τυπογραφεῖον	»	4,700
		<u>661,700</u>

Δημόσια νομήματα καὶ κτήματα.

1. Μεταλλεῖα καὶ δορυκτὰ	δρ.	450,000
2. Ὑδάτα θερμὰ	»	6,000
3. Ἄλυκαὶ	»	656,000
4. Ἰχθυοτροφεῖα	»	245,000
5. Δάση	»	375,500
6. Ἐλαιῶνες	»	200,000
7. Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	»	220,000
8. Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	»	249,150
9. Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας	»	60,000
10. Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	»	50,000
11. Καθυστεροῦντα ἐξ ἐθνικῶν κτημάτων	»	110
		<u>2,505,760</u>

Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν	}	δρ.	150,000
Προικοδοτικὰ χρέη			
Δεκαετείς πιστώσεις προικοκτησιῶν			

Ἔσοδα.

Δεκαετῆς πιστώσεις φαρτῶν κτημάτων	δρ.	60,000
Ὀλικὴ τιμὴ προικοκτησιῶν	»	10,000
Ὀλικὴ τιμὴ καὶ πεμπτημόρια φαρτῶν κτημάτων.	»	750,000
Ἑπταετῆς δόσεις γηπέδων.	»	16,000
Τίμημα οἰκοπέδων Πατρῶν	»	6,000
» » Σπάρτης.	»	6,000
		<hr/>
		2,258,000

Διάφορα εἰσοδήματα.

Τόκος ὑπερήμερος.	δρ.	100,000
Πρόσοδοι κτημάτων κατακεκρωμένων τῷ δημοσίῳ.	»	2,000
Χρέη ἀνανεωθέντα.	»	70,000
Ποινικὰ ἐργαστάσια	»
Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	»	60,000
Ἀπόληψις ἐξόδων καταβληθέντων εἰς πολιτικὰς δίκας.	»	4,000
Ἀπόληψις ἐξόδων ἀπαριθμήσεως ζώων	»	6,000
Μερίσματα μετοχῶν ἑθνικῆς Τραπεζῆς	»	100,000
Τυχηρὰ	»	70,000
Ἔσοδα προικοκτησιῶν ἐγκαταλειπομένων	»	25
		<hr/>
		412,025

Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

Ἐκποιήσεις ἀκινήτων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων	δρ.	100,000
Πολυετῆς ἐνοικιάσεις.	»	125,000
Μονοετῆς ἐνοικιάσεις.	»	60,000
Ἐκκλησιαστικοὶ τόκοι	»	5,000
Καθυστεροῦντα ἐξ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων.	»	3,200
		<hr/>
		294,200

Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων.

Δημόσια	δρ.	300,000
Ἐκκλησιαστικά.	»	15,000
		<hr/>
		315,000

27. ΠΑΣΠΑΤΗΥ _____ 28. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ _____ 29. ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ _____
 30. ΣΠΗΛΙΩΤΑΚΗΣ _____ 31. ΣΤΙΡΒΕΗΣ _____ 32. ΚΟΧΡΑΝ _____ 33. ΑΡΙΣΤΑΡΧΗΣ _____
 34. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗΣ _____ 35. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ _____ 36. ΒΟΥΡΟΣ _____ 37. ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ _____
 38. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΗΣ _____ 39. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ _____

Καθυστερούντα	δρ.	150,000
Όμοίως	»	150,000
		<hr/>
		300,000
Τὸ ὅλον τῶν ἐσόδων	δρ.	<hr/> 23,348,685

ἜΞΟΔΑ.

Μέρος Α'. Χρέος δημόσιον.

α'. Χρέος ἐξωτερικόν	δρ.	1,055,496
β'. Χρέος ἐσωτερικόν	»	906,870
γ'. Συντάξεις	»	1,804,176
		<hr/>
		4,106,542

Μέρος Β'. Βασιλική χορήγησις.

δ'. Χορήγησις εἰς τὸν βασιλέα	»	840,000
---	---	---------

Μέρος Γ'. Βουλευτικὰ σώματα.

ε'. Ἀποζημίωσις βουλευτικῶν σωμάτων (Βιβλιοθήκη βουλῆς)	»	8,820
--	---	-------

Μέρος Δ'. Γενικὴ ὑπηρεσία.

ς'. Ὑπουργεῖον ἐξωτερικῶν	»	575,209
ζ'. Ὑπουργεῖον δικαιοσύνης	»	1,569,523
η'. Ὑπουργεῖον ἐσωτερικῶν	»	3,871,894
θ'. Ὑπουργεῖον ἐκκλησιαστικῶν καὶ παιδείας	»	1,227,806
ι'. Ὑπουργεῖον στρατιωτικῶν	»	5,374,629
ια'. Ὑπουργεῖον ναυτικῶν	»	1,350,000
ιβ'. Ὑπουργεῖον οἰκονομικῶν	»	954,760
		<hr/>
		14,923,821

Μέρος Ε'. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας.

ιγ'. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας	»	1,679,235
--	---	-----------

Μέρος Γ'. Διάφοροι πληρωμαί.

ιδ'. Ἐπιστροφὰι χρημάτων »	15,000
ιε'. Ἀποζημιώσεις »	260,000
ισ'. Συμφημισμὸς φαλαγγιτικῶν γραμματίων καὶ ὁμο- λογιῶν Γραπέζης κυβερνήτου »	200,000
ιζ'. Ἐξόδα ἐθνοσυνελεύσεως »	200,000

Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων. . . δρ. 22,233,118

Σ. Σ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Ἀλέξανδρος Κουμουνοδοῦρος, πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς τῆς Οἰκονομίας, ταξίαρχης κτλ.

Σωτήριος Βάρβογλης, τμηματάρχης τοῦ δικαστικοῦ τμήματος καὶ ἱππότης τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ.

Ἰωάννης Α. Πολυχρονιάδης, ὡσαύτως τῶν ἀμέσων φόρων, πρώην πληρεξούσιος Κορινθίας καὶ ἱππότης τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ.

Σταμάτιος Χιονουδάκης, ὡσαύτως τῶν κτημάτων.

Σπυρίδων Δεϊμέζης, ὡσαύτως τῶν λογιστικῶν.

Ἀνάργυρος Σιμόπουλος, ὡσαύτως τῶν τελωνιακῶν, ἀλυκῶν, ὀρυκτῶν κτλ.

Α. Κορδέλλας, ὀρυκτολόγος.

Βλαχόπουλος διεκπεραιωτής ·

Δ. Ταμπουρατζῆς, ἀρχιεοφύλαξ.

7 Ὑπουργικοὶ γραμματεῖς α' τάξεως.

3 Ὁμοίως — β' τάξ.

13 Γραφεῖς — α' τάξ.

4 Ὁμοίως — β' τάξ.

14 Μαθητεύομενοι — β' τάξ.

3 Κλητῆρες — α' τάξ.

3 Ἄτεροι ἀπεσπασμένοι ἐξ ἄλλων ὑπηρεσιῶν.

3 Οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ ἤτοι

Σταμάτιος Παππακωστόπουλος· ἔδρα Πάτραι ·

Κωνσταντῖνος Μάτσας· ἔδρα Σῦρος ·

Εὐστάθιος Δάσης· ἔδρα Κέρκυρα.

2 Ἐπιθεωρηταὶ τῶν δασῶν ἤτοι

Π. Στ. Βαλασαμάκης καὶ

Εὐγ. Ὅριγώνης.

Γενικὸν λογιστῆριον, τμήμα τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου.

Ἄριστ. Λογοθέτης, διευθυντὴς τοῦ Γεν. λογιστηρίου, ἱππότης τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος.

Κωνστ. Χριστοφῆς, ὑποδιευθυντὴς » » » τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος.

7 Ὑπουργικοὶ γραμματεῖς α' τάξ.

2 Ὁμοίως — β' τάξ.

7 Γραφεῖς — α' τάξ.

Κεντρικὸν ταμεῖον.

Κωνστ. Κυριακὸς, κεντρικὸς ταμίας, ἱππότης τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτήρος.

Χρ. Ζαχαριάδης, ὑποταμίας α' τάξ., ἱππότης ὁμοίως.

Ἄνδρ. Ἀναγνωστόπουλος, ὁμοίως β' τάξ.

2 Ὑπουργ. γραμματεῖς β' τάξ.

1 Γραφεὺς — α' τάξ.

2 Γραφεῖς — β' τάξ.

Π. Βουγιούκας, διευθυντὴς τοῦ Ἐθν. Τυπογραφείου, Σφραγιστηρίου, καὶ Νομισματοκοπείου.

Χ. Πολυζωίδης, οἰκονομικὸς ἔφορος Ἀττικῆς.

Ι. Θεμέλης, τελώνης Ἀθηνῶν.

Β. Παγκώστας, » Πειραιῶς.

Προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους διὰ τὸ 1865 ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνου τοῦ 1864.

Ἐσοδα δραχμαὶ 28,153,685. Ἐξόδα 27,965,874.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

Λυκούργος Κρεστενίτης, ὑπουργός.

Ἀλέξ. Κοντόσταυλος, γενικὸς γραμματεὺς.

Ζ. Ν. Βάλβης, ὑπουργ. γραμματεὺς α' τάξ.

Ἄθ. Παππαφράγκος, ὁμοίως.

Π. Ἀγαλόπουλος, ὑπουργ. γραμμ.	β' τάξ.
Τυρταῖος, γραφεὺς	— α' τάξ.
Ἰω. Νικολαΐδης, ὁμοίως	— —
Χρ. Μακρυστάθης, ὁμοίως	— —
Ἀνδρέας Ἀγαπηγός	» — —
Γ. Γεωργιάδης	» — β' τάξ.
Ἄντ. Πικραμένος	— — ὁμοίως.

Ἄρειος Πάγος.

9 Δικασταὶ μετὰ τοῦ προέδρου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν.

19 Δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.

Ἐφετεῖον Ναυπλίας.

10 Δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.

Ἐφετεῖον Πατρῶν.

6 Δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν.

14 Δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.

Πρωτοδικεῖον Χαλκίδος.

7 Δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.

Πρωτοδικεῖον Σύρου	8	δικασταὶ μετὰ προέδρου καὶ εἰσαγγελέως.
» Ναυπλίας	10	— — —
» Σπάρτης	9	— — —
» Καλαμῶν	12	— — —
» Τριπόλεως	10	— — —
» Πατρῶν	11	— — —
» Μεσολογγίου	8	— — —
» Λαμίας	6	— — —

Τὰ ἐν Ἑπτανήσῳ δικαστήρια.

Ἄνωτατον συμβούλιον δικαιοσύνης · 6 δικασταὶ μετὰ τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως.

Δικαστήρια Κερκύρας	9	δικασταὶ μετὰ προέδρ. καὶ εἰσαγγελέως.
» Κεφαλληνίας	11	— — —
» Ζακύνθου	8	— — —
» Λευκάδος	8	— — —
» Ἰθάκης	5	— — —
» Παξῶν	4	— — —
» Κυθήρων	4	— — —

Εἰρηνοδικοῖα. Συμβολαιογράφοι. Ὑποθηκοφύλακες.

Ἐν Ἀθήναις	15	22	
Ἐν Σύρῳ	24	37	4
Ἐν Χαλκίδι	10	14	4
Ἐν Μεσολογγίῳ	15	9	Οὐδέν.
Ἐν Λαμίᾳ	12	11	1
Ἐν Ναυπλίῳ	14	25	2
Ἐν Πάτραις	13	29	6
Ἐν Τριπόλει	15	26	4
Ἐν Καλάμαις	21	26	7
Ἐν Σπάρτῃ	10	13	1

Α. Ὁ παρὼν πίναξ, ὡς καὶ ὁ προηγούμενος καὶ οἱ ἐπόμενοι αὐτῶν μᾶς ἐστάλησαν φιλοφρόνως κατ' αἴτησιν ἡμῶν παρὰ τῶν διαφόρων ὑπουργείων, μὴ ἐχόντων κακῆ τύχῃ ὁμοίωμορον πρότυπον· ἐξ οὗ ἡ διάφορος αὐτῶν σύνταξις· ὑποθέτομεν λοιπὸν ὅτι εἰς τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν εἰρηνοδικεῖων, συμβολαιογράφων καὶ ὑποθηκοφυλάκων ἀναφέρεται τοῦ νομοῦ ἢ πρωτεύουσα ἀντ' αὐτοῦ ἐκεῖνου.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Δ. Βουδούρης, ὑπουργός.

Α. Κουμελάς, πλωτάρχης, γενικὸς γραμματεὺς.

Ἄρ. Ρεῖνέκ, ὑπασιπιστὴς τοῦ ὑπουργοῦ, ἀνθυπολοχαγός.

Γεώργ. Γεωργαντᾶς, τμήμα Λογιστικῆς, ἀρχιφροντιστής.

Ἰωάννης Δραγούμης » ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ, φροντιστής.

Ἰωάννης Κουτσαλέζης » διεκπεραιώσεως
 Ἐ. Ἰωάννης Κριεζής, ταμίας, ὑποφροντιστής.

Διευθ. ναυστάθμου.

- Β. Βουδούρης, διευθυντής ναυστάθμου, πλοίαρχος.
 Στ. Σαχτούρης ἔφορος » ὑποπλοίαρχος.
 Ζ. Μάμουκας, ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, φροντιστής.
 Γκίκας Σάββας, ἐπιστάτης τῶν νεωρίων, ἀνθυποπλοίαρχος.
 Σ. Γιαλούσης, διοικητής τῶν συνεργείων.
 Ν. Πισσολής, ὑπασιστής τοῦ διευθ. τοῦ ναυστάθμου, ἀνθυπολοχαγός.

[ΔΥΝΑΜΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ.]

1. Εἰς ἀτμοδρόμων....	Πυροβ.	32	Ἴππων δύναμις	300	Πλήρωμα	260
2. Δύω ἀτμοημιολίαι ...	—	6	— ἐκάστη	80	—	100
3. Τέσσαρες ὁμοίως....	—	8	—	60	—	80
4. Εἰς δρόμων.....	—	26	—	—	200
5. Εἰς δρόμων.....	—	20	—	—	160
6. Εἰς πάρων.....	—	4	—	—	60
7. Εἰς κέρκουρος.....	—	8	—	—	50
8. Μία ἡμιολία.....	—	4	—	—	40
9. Τέσσαρες λιθευρίδες .	—	4	—	—	80
	Πυρ.....	112	Δύν.....	440	Πλ.....	880
			Πλ. ναυστ.....			100
						980

Προσωπικὸν ἀξιωματικῶν.

- Εἰς ἀντιναύαρχος.
 Τρεῖς πλοίαρχοι.
 Ἐξ ἀντιπλοίαρχοι.
 Δώδεκα πλωτάρχαι.
 Εἰκοσιτέσσαρες ὑποπλοίαρχοι.
 Τριάκοντα ἀνθυποπλοίαρχοι.
 Εἴκοσι δόκιμοι.

Τέσσαρες ἰατροί· 4 ἀρχιφροντισταί· 7 φροντισταί· 8 ὑποφροντισταί·
 2 ἀνθυφροντισταί· 20 λογισταί· 3 ναυπηγοί.

ΔΥΝΑΜΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟΝ 1865.

	Ἀξιωματικοί.	Υπαξιωματικοί.	Μουσικοί.	Στρατιῶται.	Ὀλικός.
Ἰπουργός τῶν στρατιωτικῶν ταγματάρχης Α. Καρνάλης.....	1	»	»	»	1
Ἀρχηγεῖον χωροφυλακῆς μετὰ 14 μοιραρχιῶν.	60	442	»	1,662	2,164
Πεζικὸν ἐξ ἐννέα ταγμάτων καὶ ἐνὸς ἡμιτάγματος εὐζώνων.....	222	1,043	131	3,450	4,846
Ἴππικὸν ἐκ μιᾶς ἱππαρχίας τῶν λοχχοφόρων...	18	48	10	180	256
Πυροβολικὸν ἐξ ἐνὸς τάγματος.....	22	65	15	360	462
Σκαπανεῖς καὶ πυροσβέσται ἐκ μιᾶς διλοχίας...	9	48	4	110	171
Ὀπλοστάσιον καὶ λόχος τεχνικῶν.....	20	66	1	102	189
Ἀρχηγεῖον τοῦ μηχανικοῦ μετὰ 14 διευθύνσεων.	47	27	»	»	74
Λόχος ἀπομάχων.....	3	350	»	87	440
Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.	18	29	»	»	47
Ἰπασπισταὶ καὶ διαγγελεῖς τῆς Α. Μ.....	7	»	»	»	7
Φρουραρχεῖα.....	16	14	»	»	30
Στρατιωτικὴ σχολή.....	16	6	»	»	22
Στρατοδικεῖα.....	16	9	»	»	25
Κεντρικὴ ἀποθήκη τοῦ ἱματισμοῦ.....	5	4	»	»	9
Ἄθροισις.....	480	2,151	161	5,951	8,741
					8,743

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ.

- Κ. Λομβάρδος, ὑπουργός.
- Α. Ζ. Μάμουκας, γενικὸς γραμματεὺς διευθύνων τὸ ἐκκλησιαστικὸν τμῆμα ἰδίως.
- Ἄγγελος Βλάχος, τμηματάρχης ἐπὶ τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαίδευσως.

4. Σ. Δ. Βυζάντιος, διευθυντής τῶν δημοτικῶν σχολείων.
5. Π. Ι. Κλάδος, γραμματεὺς Α' τάξεως εἰς τὸ ἐκκλ. τμήμα.
6. Δ. Πανταζῆς, γραμματεὺς Α' τάξεως εἰς τὸ τμήμα τῆς μέσης καὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως.
7. Ν. Λυκάκης, γραμμ. Α' τάξεως διευθύνων τὸ λογιστικὸν τμήμα.
8. Ἄλ. Βλάχος, γραμμ. Α' τάξεως, ἐπὶ τῆς διεκπεραιώσεως.
9. Ν. Μπαρμπανος, γραμμ. Β' τάξεως εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν τμήμα.
10. Ἰω. Κάλκος, γραφεὺς Α' τάξεως.
11. Α. Μερτρούδ, γραφεὺς Α' τάξεως.
12. Κ. Φριδερίκος, γραφεὺς Α' τάξεως, βοηθὸς τοῦ διευθυντοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων.
13. Ι. Ν. Λαμπίρης, γραφεὺς Α' τάξεως.
14. Π. Παρθενίου, γραφεὺς Α' τάξεως, ἀρχιεπιφύλαξ.
Αὐτοὶ εἶναι οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι. Ὅταν τύχη πολλὴ ἐργασία, προσλαμβάνονται βοηθοὶ γραφεῖς πληρονομένοι ἐκ τῶν γραφικῶν ἐξόδων.
15. Π. Εὐστρατιάδης, γενικὸς ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων μετὰ βαθμὸν τμηματάρχου.
16. Σ. Λογιωτατίδης ἔφορος, βοηθὸς τοῦ γενικοῦ ἐφόρου.
17. Δ. Παπακωνσταντινίδης, γραφεὺς βοηθὸς τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων.
Γ. Γεωργόπουλος καὶ Π. Ταταράκης κλητῆρες τοῦ ὑπουργείου.
Ζήσης Σωτηρίου γενικὸς ἀρχιεπιφύλαξ τῶν ἀρχαιοτήτων.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

1. Θεόφιλος, μητροπολίτης Ἀθηνῶν, πρόεδρος διηγεχῆς.
2. Γεράσιμος, ἀρχιεπίσκοπος Ἀργολίδος, μέλος.
3. Προκόπιος, ἀρχιεπίσκοπος Μεσσηνίας.
4. Διονύσιος, ἀρχιεπίσκοπος Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.
5. Παρθένιος, ἐπίσκοπος Νάξου.
Γ. Πραϊδῆς, βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ.
..... Α' γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου.
Βαρθολομαῖος Γεωργιάδης, Β' γραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου (1).

ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.

Ἀθηνῶν.	1. Θεόφιλος, μητροπολίτης.
Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.	2. Δοσίθεος, ἐπίσκοπος.

(1) Τὸ συνοδικὸν ἔτος ἀρχεῖται τῇ 1 Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους.

Φθιώτιδος.	3. Καλλίνικος, ἀρχιεπίσκοπος.
Φωκίδος.	4. Δαυῖδ, ἐπίσκοπος.
Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας.	5. Γεράσιμος, ἀρχιεπίσκοπος.
Ναυπακτίας.	6. Ἄνθιμος, ἐπίσκοπος.
Πατρῶν καὶ Ἡλείας.	7. Κύριλλος, ἀρχιεπίσκοπος.
Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας.	8. Ἰγνάτιος, ἐπίσκοπος.
Κορίνθου.	9. Ἀμφιλόγιος, ἀρχιεπίσκοπος.
Ἀργολίδος.	10. Γεράσιμος, ἀρχιεπίσκοπος.
Ἰδρας καὶ Σπετσῶν.	11. Νεόφυτος, ἐπίσκοπος.
Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως.	12. Φιλόθεος, ἐπίσκοπος.
Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.	13. Γρηγόριος, ἐπίσκοπος.
Μεσσηνίας.	14. Προκόπιος, ἀρχιεπίσκοπος.
Οἰτύλου.	15. Προκόπιος, ἐπίσκοπος.
Γυθείου.	16. Ἰωσήφ, ἐπίσκοπος.
Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης.	17. Διονύσιος, ἀρχιεπίσκοπος.
Μαντινείας καὶ Κυνουρίας.	18. Θεοφάνης, ἀρχιεπίσκοπος.
Χαλκίδος.	19. Καλλίνικος, ἀρχιεπίσκοπος.
Καρυστίας.	20. Μακάριος, ἐπίσκοπος.
Σύρου καὶ Τήνου.	21. Ἀλέξανδρος, ἀρχιεπίσκοπος.
Νάξου.	22. Παρθένιος, ἐπίσκοπος.
Ἄνδρου καὶ Κέας.	23. Μητροφάνης, ἐπίσκοπος.
Θήρας.	24. Ζαχαρίας, ἐπίσκοπος.
Κερκύρας.	25. Ἀθανάσιος, μητροπολίτης.
Κεφαλληνίας.	26. Σπυρίδων, μητροπολίτης.
Παζῶν.	27. Διονύσιος, ἐπίσκοπος.
Λευκάδος.	28. Γρηγόριος, μητροπολίτης.
Ἰθάκης.	29. Γαβριήλ, ἐπίσκοπος.
Ζακύνθου.	30. Νικόλαος, μητροπολίτης.
Κυθέρων.	31. Εὐγένιος, ἀρχιεπίσκοπος.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Κατάλογος τῶν Καθηγητῶν.

ΤΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

- Κοντογόνης (Κ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ῥομπότης (Π.), τακτικὸς Καθηγητής.

Βίμπος (Θ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Λυκοῦργος (Α.), ἀρχιμανδρίτης, τακτικὸς Καθηγητής.

ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ.

Οἱ Παπαρβηγόπουλος (Π.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ῥάλλης (Γ. Α.), τακτικὸς Καθηγητής.
Σαρίπολος (Ν. Ι.), τακτικὸς Καθηγητής.
Καλλιγᾶς (Π.), τακτικὸς Καθηγητής.
Φρεαρίτης (Κ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Δαμασκηνὸς (Ν.), τακτικὸς Καθηγητής.
Διομήδης Κυριακοῦ, τακτικὸς Καθηγητής.
Κόκκινος (Ἐμ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Οἰκονομίδης (Β.), ἐπίτιμος Καθηγητής.
Κωστῆς (Κ. Ν.), Ὑφηγητής.
Μεταξᾶς (Α. Κ.), Ὑφηγητής.
Χατζίσκος (Ι. Δ.), Ὑφηγητής.
Κρασσᾶς (Α. Χ.), Ὑφηγητής.

ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ.

Οἱ Μπαλάνος (Σ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Βενιζέλος (Μ.), τακτικὸς Καθηγητής καὶ Διευθυντὴς τοῦ Μαιευτηρίου.
Μακχᾶς (Γ. Α.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ὅρφανίδης (Δ.), τακτικὸς Καθηγητής καὶ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυκλινικῆς.
Πρετεντέρης Τυπάλδος (Χ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Δαμιανὸς (Γ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ὀλύμπιος (Ι.), τακτικὸς Καθηγητής.
Πρινάρης (Γ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ἀφεντούλης (Θ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Σταυρινάκης (Σ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Ἀρεταῖος (Θ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Δελιγιάννης (Κ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Βισάρης (Α.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ἀναγνωστάκης (Α.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Κυριακὸς (Π.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Αἰγινήτης (Δ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Πάλλης (Α.), τακτικὸς Καθηγητής.
Βουσάκης (Κ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Καραμήτσας (Γ.), Ὑφηγητής.

Χατζημιχάλης (Μ.), Ὑφηγητής.
Χρυσόχοος (Π.), Ὑφηγητής.

ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ.

Οἱ Ῥαγκαβῆς (Α.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ῥουσσόπουλος (Ἀθ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Λάνδερερ (Ξ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ἀσώπιος (Κ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Ὅρφανίδης (Θ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Κοτζιᾶς (Ν.), τακτικὸς Καθηγητής.
Καστόρχης (Εὐθ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Παπαρβηγόπουλος (Κ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Λάκων (Β.), τακτικὸς Καθηγητής.
Πυλαρινὸς (Φ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Σεμιτέλος (Δ. Χ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Στροῦμπος (Δ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Κουμανούδης (Σ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Μητσόπουλος (Ἡρ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Φίλιππος (Ι.), τακτικὸς Καθηγητής.
Φιντικλῆς (Σπ.), τακτικὸς Καθηγητής.
Παπαδάκης (Ι.), τακτικὸς Καθηγητής.
Μαυροφρύδης (Δ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Βερναρδάκης (Δ.), ἑκτακτος Καθηγητής.
Κοκκίδης (Δ.), Ὑφηγητής.
Ἰωάννου (Ι. Γ.), Ὑφηγητής.
Χρηστομάνος (Α. Κ.), Ὑφηγητής.
Περβάνογλου (Π.), Ὑφηγητής.
Ζαβιτσάνος (Γ.), Ὑφηγητής.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

περί τῆς καταστάσεως τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι
κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1862-1863.

Αὐτῶν ἀριθμός.	Εἶδος καταστήματος.	Ἀριθμός καταστήματος.	Τίτλος διδάσκοντος.	Ἀριθμός διδασκόντων.	Εἶδος μαθητῶν.	Ἀριθμός μα- θητῶν.	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.
1	Πανεπιστήμιον.	1	Καθηγηταί.	48	φοιτηταί . .	905	
2	Γυμνάσια	12	Καθηγηταί { Ἴχνογράφοι.	87 10	μαθηταί . .	1,775	
3	Ἑλληνικὰ σχολεῖα	103	Διδάσκαλοι.	231	μαθηταί . .	6,249	
4	Δημόσια. Δημοτικὰ Σχολ. Ἀρβένων	579	Δημοδιδάσκ. διδασκάλισ.	620 119	μαθηταί . . μαθήτριάς . .	40,083 8,079	
5	Κορασίων	105	Καθηγηταί καὶ διδάσκαλοι . .	7	μαθηταί . .	90	
6	Διδασκαλεῖον . .	1					
7	Ἰδιωτ. Σχολεῖα μέσης ἐκπαιδ. Ἀρβένων	11			μαθηταί . .	380	Δὲν σημειοῦται ὁ ἀριθ- μὸς τῶν διδασκάλων, διότι ἡ ἀκρίβεια αὐ- τοῦ ἐξαρτᾶται μᾶλλον ἐκ τῆς προθέσεως τῶν διευθυντῶν τῶν κα- ταστημάτων.
8	Κορασίων	9			μαθήτριάς . .	520	
9	Ἰδιωτ. δημοτ. Σχολεῖα. Ἀρβένων καὶ Κορασίων	93			μαθηταί καὶ μαθήτριάς . .	3,020	
10	Ἐκκλησιαστικὴ Ῥιζάρειος σχολή.	1	Καθηγηταί καὶ διδάσκαλοι.	8	μαθηταί . .	49	
11	Ἱερατικὰ σχολεῖα	3	διδάσκαλοι.	10	μαθηταί . .	67	
12	Γραμματοδιδασκαλεῖα ὅλα ἰδιωτικά	150	διδάσκαλοι περίπου.	150	μαθηταί . .	4,000	Περίπου καθόσον ὁ ἀριθμὸς τῶν τε διδά- σκοντων καὶ τῶν διδα- σκομένων μεταβάλλε- ται, συμφώνως πρὸς τὰ μέσα τῶν κοινο- τήτων.

Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1865-1866,
Μιλτιάδης Βενιζέλος.

- Γραμματεὺς Δοκός.
- Ἐφορος τῆς βιβλιοθήκης Π. Σοῦτσος.
- Α' βιβλιοφύλαξ Γ. Ἀποστολίδης.
- Β' βιβλιοφύλαξ Κ. Ἰωαννίδης.
- Βοηθός Π. Παναζής.
- Νομισματογνῶμων Α. Ποστολάκας.
- Διευθυντὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ῥι-
ζαρείου Σχολῆς Σωκράτης Κολιάτσος, ἀρχι-
μανδρίτης.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

- Πρόεδρος Φίλιππος Ἰωάννου.
- Ἀντιπρόεδρος Σπυρίδων Φιντικλής.
- Γραμματεὺς Στέφανος Κουμανούδης.
- Ταμίαις Γ. Καραμάνος.

- Μέλη τοῦ Συμβουλίου
- Ἄθ. Ῥουσσόπουλος.
- Π. Εὐστρατιάδης.
- Π. Περβάνογλου.
- Ι. Παπαδάκης.
- Α. Καυτανζόγλου.

Ἐκ τῆς στατιστικῆς τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἐξάγεται, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεώς του μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ τρέχοντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους ἐξῆλθον 940 διδάκτορες διαφόρων ἐπιστημῶν καὶ τελειοδιδάκτοι, ἐξ ὧν οἱ μὲν 683 ὀρμῶνται ἐκ τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος, οἱ δὲ 367 ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς.

Ἐκ τῶν 633 ἡμεδαπῶν διδασκόντων καὶ τελειοδιδάκτων 393 εἰσὶ Πελοποννήσιοι, 150 Στερεοελλαδίται καὶ 140 Νησιῶται.

Κατὰ τὸ λήξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἶχον ἐγγραφῆ 1080 μαθηταί, ἐξ ὧν 38 ἐφοίτων εἰς τὴν θεολ. σχολὴν, 625 εἰς τὴν νομικὴν, 219 εἰς τὴν ἱατρικὴν, 193 εἰς τὴν φιλοσοφικὴν, καὶ 28 εἰς τὴν φαρμακευτικὴν σχολὴν. Ἐγένοντο κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον τὰ ἐξῆς δῶρα·

Α'. Ὁ αἰοίδιμος Γαλανόπουλος ἐκ Ναυπλίου ἀποθνήσκων κατέλιπε τῷ

Πανεπιστημίου διὰ διαθήκης αὐτοῦ τῆς 28 Μαρτίου 1864 κληροδότημα δραχμῶν 25,000 ·

Β'. Ἐτερός τις φιλόμουσος ἀνὴρ, ἀνώνυμος εἰσέτι, Πελοποννήσιος, πρεσβύτης τὴν ἡλικίαν, διὰ διαθήκης αὐτοῦ ἐπίσης καταλείπει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ θάνατον 40,000 δραχμῶν ·

Γ'. Ὁ μακαρίτης Τσιρόπουλος ἐκ Τριπόλεως διὰ διαθήκης αὐτοῦ τῆς 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1861 κατέλιπε τῷ Πανεπιστημίῳ δραχμῶν 10,000, ὅσον οὕτω καταβληθησόμενος ὑπὸ τῶν κληρονόμων αὐτοῦ ἐξ ἀνάγκης ·

Δ'. Ἀνώνυμός τις δωρεὰ ἐξ ἀνώνυμου πόλεως προσέθηκεν ἐσχάτως εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Πανεπιστημίου ρούβλια ἀργυρᾶ 2,560, ἧτοι δραχ. 11,000.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ὅσον οὕτω ἡ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου αὐξάνει κατὰ 90,000 εἰσέτι δραχμῶν διὰ δύο ἤδη συνταχθεισῶν διαθηκῶν, τῆς μὲν ἐν Σμύρῃ, δι' ἧς καταλείπεται τῷ Πανεπιστημίῳ μία οἰκία κειμένη ἐν Ἐρμούπολει, ἀξίας περίπου 12,000 δραχμῶν, τῆς δὲ ἐν Τούρῳ Βογορέλι τῆς μικρᾶς Βλαχίας, δι' ἧς ὁ φιλογενής καὶ φιλόμουσος Κ. Βάσσος Στέργιος καταλείπει εἰς τὸ ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον κληροδότημα 6,000 φλωριῶν, ἧτοι 78,000 δραχμῶν.

Ἐκ τῆς Λογοδοσίας τοῦ κυρίου Πρυτάνεως κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1863-1864 ἀποσπῶμεν τὸ ἐπόμενον τεμάχιον ἐν ᾧ βλέπουνσι οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν τὰ ὀνόματα τῶν συνδραμουσῶν τὸ Πανεπιστήμιον πόλεων καὶ τὸ ποσόν, ὅπερ ἐκάστη προσέφερεν. Ἴδου τοῦτο ·

« Αἱ πόλεις, κύριοι, αἱ ἐκλεκταὶ, αἵτινες ἔσχον τὴν τιμὴν ἵνα συνδράμωσι τὸ Πανεπιστήμιον, εἰσὶ πόλεις δευτερεύουσαι καὶ μικραὶ, μετὰ γὰρ ὅμως κατὰ τὸ αἶσθημα, καὶ πρωτεύουσαι κατὰ τὴν εὐγένειαν. Μόνη δὲ ἐκ τῶν μεγαλοπόλεων ἡ Ἀλεξάνδρεια, εἰς ἣν φαίνεται ὅτι ἐπιζῆ εἰσέτι τὸ γενναῖον πνεῦμα τοῦ μεγάλου αὐτῆς θεμελιωτοῦ, συνηγωνίσθη μετ' αὐτῶν εἰς τὸν εὐγενῆ τοῦτον ἀγῶνα.

« Αἱ πόλεις δὲ αὗται ὀνομαστί εἰσιν αἱ ἑξῆς ·

Ἡ Βάρνα καὶ τὸ Βαλτζίκιον	4,106,85
Τὰ Χανιά τῆς Κρήτης	1,261,48
Τὰ Ῥέθυμνα τῆς Κρήτης	1,525, 6
Ἡ Φιλιππούπολις	487 —
Ἡ Μανσόρα	987,80
Τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης	2,439,40
Ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Τάντα	7,580,75
Ἡ Πέστα τῆς Οὐγγαρίας	1,353,40
Ἡ Μελίτη	200 —
	<hr/>
	19,941,74

	19,941,74
Ἡ Τραπεζοῦς καὶ ἡ Κερασσοῦς		1,420 —
Ἡ Ταυρίς τῆς Περσίας		3,049,60
Ἡ Ἀττάλεια τῆς μικρᾶς Ἀσίας		546,50
Ἡ Τένεδος		250 —
Τελευταῖον δὲ καὶ ἡ Δαμασκός		2,578,38
	<hr/>	
Τὸ ὅλον δραχμαὶ		27,796,22

« Ἐν Μανσόρα, πολίχνη ἐμπορικωτάτη καὶ πολυανθρωποτάτη τῆς κάτω Αἰγύπτου, φιλογενής τις ἀνὴρ Ἐμμ. Κωνσταντίνου, πρὸ 14 ἐτῶν ἀποθανὼν, ἐγκατέστησε διὰ διαθήκης κληρονόμον αὐτοῦ τὸ Πανεπιστήμιον μετὰ τὸν θάνατον τῆς συζύγου του. Ὁ αἰδίδιμος οὗτος ἀνὴρ ἐγκατέλιπε μεγάλην περιουσίαν, ὡς ἐκ τῆς διαθήκης αὐτοῦ καταφαίνεται. Μῆρος δὲ ταύτης ἀποτελεῖ νῦν καὶ τις μεγαλοπρεπῆς ἐπὶ τοῦ Νεῖλου οἰκία, ἐκτάσεως 3,000 μέτρων τετρ., δι' ἣν σήμερον προσφέρουσι τὰ ἐκεῖ ἐμπορικὰ καταστήματα 6,000 λίρ. Ἀγγλικᾶς, ἧτοι 180 χιλ. δραχμῶν. »

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΡΑΙΛΙΑΣ ΑΡΜΕΝΗΣ, ὑπουργός.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ.

Ἰωάννης Δελιγιάννης	Γενικὸς γραμματεὺς.
Ἰωάννης Σπηλιωτάκης	Τμηματάρχης Αἰς τάξεως.
Λεωνίδας Μελετόπουλος	» » »
Βαρθολομαῖος Γκίζης	Γραμματεὺς » »
Γεώργιος Σαλάχας	» » »
Ἰωάννης Περόγλους	» » »
Γεώργιος Βαρουξάκης	» Βας »
Ἀντώνιος Ἀντωνόπουλος	Ἀκόλουθος Αἰς τάξεως.
Μιλτιάδης Μαρινάκης	» » »
Ἀχιλλεὺς Κορώναιος	» » »
Ἰωάννης Κυργούσιος	» Βας »
Κλέων Παγαβῆς	» » »

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΡΕΣΒΕΙΑ.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ, ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος ὑπουργός.

Ἰωάννης Καλλέργης.....	Δεύτερος γραμματεὺς.
Ἄνδρέας Ψύλλας.....	Ἀκόλουθος ἔμμισθος.
Κ. Βαρότσης.....	» ἄμισθος.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

Κ. Ἀφθονίδης.....	Πρῶτος διερμηνεύς.
Δ. Ραζῆς.....	Δεύτερος »
Δ. Ἀντύπας.....	Τρίτος »
Θ. Χριστοφορίδης.....	Πρόσθετος »
Σ. Φωτόπουλος.....	» »
Σιμωνίδης.....	Ἀκόλουθος ἔμμισθος.
Δόριζας.....	» »

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ.

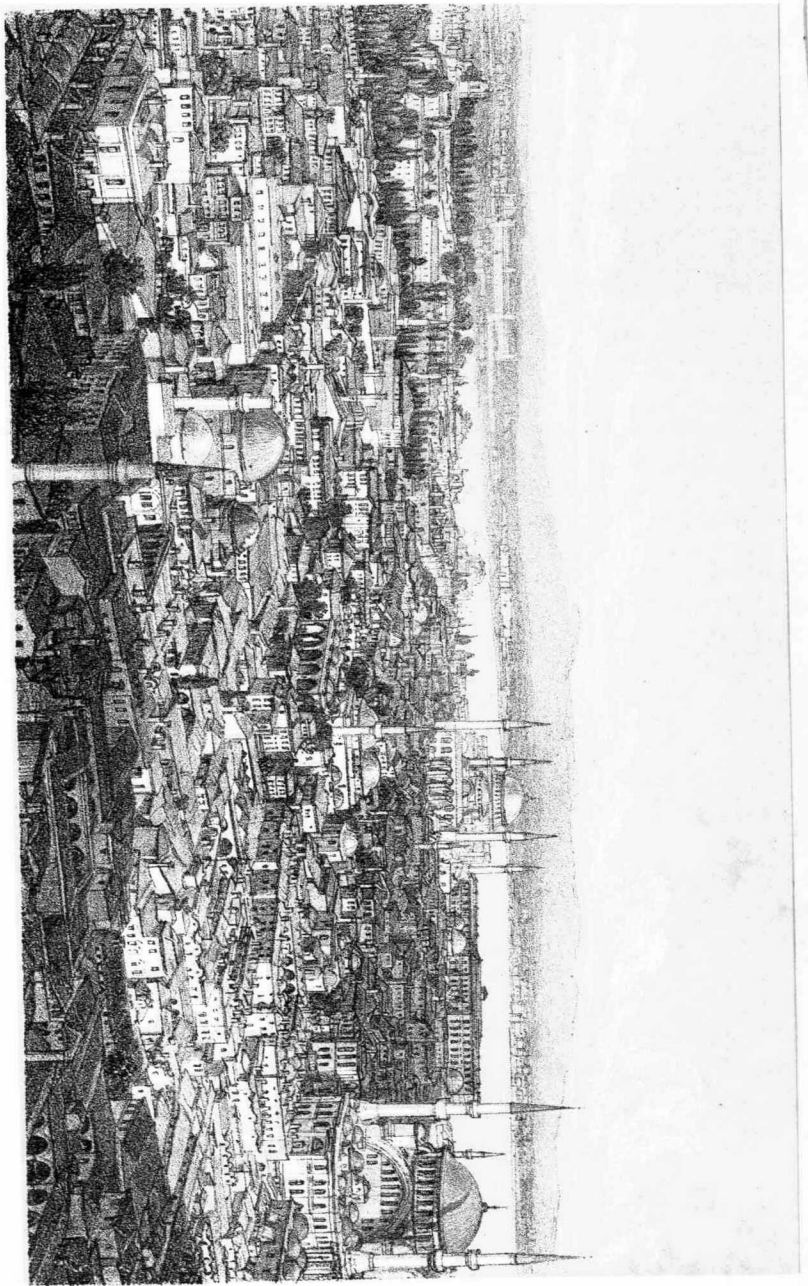
Ν. Αἰθαζίδης.....	Διευθυντής.
Δ. Λάκων.....	ὑποδιευθυντής.
Ῥαφαήλ Ε. Ῥαφαήλ.....	Γραμματεὺς Ἀπὸ τάξεως.
Κ. Πολυμέρης.....	» »
Α. Βενετζανόπουλος.....	» »
Δ. Ροντόπουλος.....	» Βας »
Π. Ἀντωνιάδης.....	» »
Ἄθ. Ματάλας.....	» »
Ν. Ζήνων.....	Γραφεύς.

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

Ἄνδρέας Μιαούλης..... Λιμενάρχης.

ΠΡΟΞΕΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ.

Γ. Ἰσχύμαχος.....	Πάρεδρος.
Α. Μαθιουδάκης.....	»

ΠΡΟΞΕΝΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝ Τῃ ΑΛΛΟΔΑΠῃ.

ΑΥΣΤΡΙΑ.

Βενετίας. Ὑποπρόξενος, Τ. Φορέστης.
Ψαγούζης. Ὑποπρόξενος, Π. Fouque.
Τεργέστης. Πρόξενος, Γ. Κανέλλος.
— Γραμματεὺς, Κ. Μοδινός.

ΒΕΛΓΙΟΝ.

Ἀμβέρσης. Πρόξενος, Van den Bergh Elsen.
Βρυξελλῶν. Γενικὸς πρόξενος, Lambert.

ΒΡΑΣΙΛΙΑ.

Ῥιὸ Ἰανείρου. Γεν. πρόξενος, Ἐρβρίκος Riedi.

ΒΑΡΒΑΡΙΑ.

Τριπόλεως. Πρόξενος, Ν. Ι. Φασιλῆς.

ΓΑΛΛΙΑ

καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν κείμενα ἐν Ἀφρικῇ μέρη.

Βαγιώνης. Ὑποπρόξενος, F. Labrousche.

Βαστίας. — S. Valery.

Βορδῶ. Πρόξενος, J. Provenzal.

Ζέτης. Ὑποπρόξενος, Bruno.

Μασσαλίας. Πρόξενος, Γ. Τζιτζίνιας.

— Γραμματεὺς, Ἰ. Ἰωαννίδης.

Νικαίας. Ὑποπρόξενος, Χ. Τισαμενός.

Παρισίων. Γενικὸς πρόξενος, M. Wey.

— Γραμματεὺς, Μ. Π. Βρετός.

Τουλῶνος. Ὑποπρόξενος, Flammant.

Ἄλγερίου. Πρόξενος, Ἰ. Ζυγομαλάς.

ΔΑΝΙΜΑΡΚΙΑ.

Ελσενέρ. Πρόξενος, Ἐρβρίκος Carcy.

Κοπενάγκης. Γεν. πρόξενος, Hans Clausen.

ΗΝΩΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Βοστῶνος. Πρόξενος, Κ. Γ. Dabney.

Νέας Ὑόρκης. Πρόξενος, Δ. Μπότασης

Νέας Ὁρλεανίας. — Ν. Μπενάκης.

Σάν Λουί. Ὑποπρόξενος, Κ. Π. Ράλλης.

ΙΣΠΑΝΙΑ.

Ἀλγεσίρας. Ὑποπρόξενος, Γ. Glym.
Βαρκελώνης. Πρόξενος, Π. Olivas.
Βαλεντίας. Ὑποπρόξενος, Ἐμμ. Τιο.
Γαδεΐρων. Πρόξενος, Mac Pherson.
Μαχώνης. — Θ. Ladicós.
Μάλαγας. — Θ. Arzu.

ΙΤΑΛΙΑ.

Ἀγκῶνος. Ὑποπρόξενος, Δ. Πρινάρης.
Βρινδισίου. — Θ. Δρασινός.
Γενοῦης. Πρόξενος, Σ. Πετσάλης.
Καλλιάρειος. Ὑποπρόξενος, Μ. Πετροκόκινος.
Λιβόρνου. Πρόξενος, Α. Χ. Ἀνάργυρος.
Μεσσήνης. Ὑποπρόξενος, Π. Σκοῦφος.
Μεδιολάνων. Πρόξενος, Σ. Gatti.
Νεαπόλεως. Γενικός πρόξενος, Ν. Βιτάλης.

— Γραμματεὺς, Ἐ. Γενατᾶς.

Πανόρμου. Ὑποπρόξενος, Β. Florio.
Σιθιαθέκκιας. Ὑποπρόξενος, Κ. Flamini.
Πορτοφεβραίου. — Β. Π. Gemelli.
Φλωρεντίας. Γενικός πρόξενος, Γεώργιος Μάνος.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ

καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν κείμενα μέρη.

Καλκούτης. Ὑποπρόξενος, Δ. Ράλλης.
Λιθερπούλ. Πρόξενος, Δ. Γιαννακόπουλος.
Λονδίνου. Γεν. πρόξενος, Σ. Ξένος.
Μαγχεστρίας. Πρόξενος, Σ. Φραγκόπουλος.
Μελίτης. Πετροκόκινος.

ΜΕΓΑ ΔΟΥΚΑΤΟΝ ΤΟΥ ΕΣΣΕΝ.

Μαγεντίας.....

ΠΑΠΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ

Ῥώμης. Γενικός πρόξενος, Α. Gautier.

ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑ.

Λισαβῶνος. Γεν. πρόξενος, Ο'Neil.

ΠΟΛΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑΙ ΚΑΙ ΑΝΣΕΑΤΙΚΑΙ.

Ἀμβούργου. Πρόξενος, C. A. Heeren.
Βρέμης. — F. B. Spielter.

ΡΩΣΣΙΑ.

Βερδιάνσκας. Πρόξενος, Α. Παΐκος.
Κερτσίν. Ὑποπρόξενος, Ν. Παπαδόπουλος.
Μόσχας. Πρόξενος, Β. Μποστανζόγλους.
Ὄδησσοῦ. Γεν. πρόξενος, Π. Τζιτζινίας.
Πετροπόλεως. Γεν. πρόξενος, Ἴ. Κοντογιαννάκης.
Ταγανρόκ. Ὑποπρόξενος, Μ. Γιουρδῆς.

ΣΑΞΩΝΙΑ.

Λειψίας. Πρόξενος, Παπαναούμ.

ΣΟΥΗΔΙΑ ΚΑΙ ΝΟΡΒΗΓΙΑ.

Βέργεν. Ὑποπρόξενος, S. Greig.
Στοκχόλμης. Γεν. πρόξενος, κόμης de Rosen.

ΤΟΥΡΚΙΑ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ

καὶ Ἠνωμένοι Ἡγεμονίαι.

Ἀλεξανδρείας. Γενικός πρόξενος, Α. Ζυγομαλάς.
— Γραμματεὺς, Α. Μοδινός.
— Διερχομένους, Δ. Καραγεωργόπουλος.

Ἀδριανουπόλεως. Πρόξενος, Ἄ. Δόσκος.
Ἄτταλείας. Ὑποπρόξενος, Ἴ. Ἀλεξάνδρου.
Ἄρτης. — Σ. Σαμπίν.
Αὐλῶνος. — Γ. Βατοῦς.
Ἄγιων Σαράντα. — Ι. Παπακωστόπουλος.
Βουκουρεστίου. Πρόξενος, Σ. Γκιώνης.
— Γραμματεὺς, Γ. Βενιζέλος.

Βηρυτοῦ. Πρόξενος.....
— Γραμματεὺς, Ν. Βρόσκης.
Βιτωλίων. Πρόξενος, Ε. Ἀντύπας.
— Γραμματεὺς, Ἄ. Χ. Ἀνδρέου.
— Διερχομένους, Σ. Δαμιάνοβιτς.
Βάρνης. Ὑποπρόξενος, Ἄ. Δρακόπουλος.
Βώλου. — Ἴ. Πέρβελης.
Βραΐλας. — Γ. Τζαμαδός.

Γαλαζίου. Πρόξενος, Ί. Άγκωνάκης.
 — Γραμματεὺς, Γ. Εὐαγγελίδης.
 Δαμασκοῦ. Ὑποπρόξενος, Π. Καρχαεωργακόπουλος.
 Δαμιατίου. — Δ. Μητσάκης.
 Ἑλλησπόντου. — Α. Κομπότης.
 Ἡρακλείου. — Κ. Πώπ.
 Θεσσαλονίκης. Πρόξενος, Γ. Μίλησης.
 — Γραμματεὺς, Θ. Κανελλόπουλος.
 — Διερχηνεὺς, Β. Θεοδοσίου.
 Ἰασίου. Πρόξενος, Ί. Σκελλαρίδης.
 Ἰεροσολύμων. Πρόξενος, Σ. Λεκάτης.
 Ἰωαννίνων. — Κ. Βατικιώτης.
 — Γραμματεὺς, Ἡ. Βασιλειάδης.
 — Διερχηνεὺς, Δ. Ἰατρόπουλος.
 Ἰόππης. Ὑποπρόξενος, Κ. Κουτσουρέλης.
 Ἰσμαηλίου. — Ί. Μήλιος.
 Καΐρου. Πρόξενος.....
 Κύπρου. Ὑποπρόξενος, Δ. Μαργαρίτης.
 Κυθωνιδῶν. — Μ. Κούταβος.
 Λαρίσσης. Πρόξενος, Γ. Πάκμιωρ.
 — Γραμματεὺς, Ί. Βαρουζάκης.
 — Διερχηνεὺς, Γ. Ζαφειρόπουλος.
 Μιτυλήνης. Ὑποπρόξενος, Σ. Σιρμακέσης.
 Προύσσης. — Ἡ. Φοῖβος.
 Πύργου. — Π. Βενιζέλος.
 Πρεβέζης. — Χ. Φραγκοῦδης.
 Ρόδου. Ὑποπρόξενος, Β. Ἀντωνιάδης.
 Σμύρνης. Πρόξενος, Ί. Παλαμίδης.
 — Γραμματεὺς, Γ. Κλυμενόπουλος.
 — Διερχηνεὺς, Δ. Κασβίτης.
 Σάμου. Ὑποπρόξενος, Δ. Ἀποστόλης.
 Σεβρίων. — Γ. Λαγκαδᾶς.
 Τραπεζοῦντος. — Σ. Πετρῆς.
 Τούτσης. — Ι. Πηλείδης.
 Φιλιππουπόλεως. Ὑποπρόξενος, Γ. Κανακάρης.
 Χίου. Πρόξενος, Ν. Κομπαροῦτσος.
 Χανίων. — Ν. Σακόπουλος.
 — Γραμματεὺς, Γ. Καψάλης.
 Διερχηνεὺς, Ἰσαὰκ Σεζάνας.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Ὑπουργός. —

Τμηματάρχης α' τάξεως δημοσίου ασφαλείας καὶ διοικήσεως Γ. Ζηνόπουλος.
 » » » δημοτικῶ Σ. Εὐκλείδης.
 » » » υγειονομικῶ Δ. Ὀρφανίδης.
 » » » ἐμπορίου Α. Μανσόλας.
 » » » γεωργίας καὶ βιομηχανίας Α. Χαραλάμπης.
 » » » δημοσίων ἔργων Ἐ. Μανιτάκης.
 » β' » τηλεγραφικῶ Β. Γιαννούλης.
 » » » λογιστικῶ Ί. Χρῦσανθος.
 Γραμματεὺς α' διεκπεραιωτῆς Α. Φεταλίδης.
 » » » Β. Σταϊκόπουλος.
 » » » Γ. Θανόπουλος.
 » » » Ν. Κοσκινᾶς.
 » » » Γ. Φινάλης.
 » » » Δ. Καρακτσάνης.
 » » » Κ. Φωστηρόπουλος.
 » » » Α. Μπουκαούρης.
 » » » Ν. Ζούζουλας.
 » » »
 » β' » Ί. Χαραλάμπης.
 » » » Δ. Καρασπύρος.
 » » » Σ. Δραζίνος.
 » » » Α. Χρηστακόπουλος.
 » » » Α. Σκιαδαρέσης.
 Γραφεὺς α' » Α. Ἀντωνόπουλος.
 » » » Σταμῆρης.
 » » » Π. Μαμούρης.
 » » » Δ. Μοσχούλας.
 » » » Ί. Βαλαθάνης.
 » » » Δ. Κηρύκος.
 » » » Ζ. Φιλιππίδης.
 » » » Ί. Κοτάκης.
 » » » Π. Βλαχόπουλος.
 » » » Α. Οικονόμου.
 » β' » Α. Γερνοράκης.
 » » » Α. Ἀντωνόπουλος.

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ.

Λογαγὸς τοῦ μηχανικοῦ,
 Ὑπολογαγὸς »
 Ἀρχιτέκτων,
 Ἐπὶ τοῦ λογιστικῶ,

Γενίσαρκης.
 Ν. Βλάχος.
 Θ. Ἀραβαντινός.
 ταματάκης.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

ΑΤΤΙΚΗΣ. Π. Πετράκης, Ο. Μακρυγιάννης, Π. Κυριακός, Α. Μπαλά-
νος, Δ. Καλλιφρονάς.
ΑΙΓΙΝΗΣ. Λογιωτατίδης.
ΜΕΓΑΡΙΑΟΣ. Ίω. Ἀλεξίου, Ξεν. Λογοθέτης.
ΑΕΒΑΔΕΙΑΣ. Γ. Λάππας, Β. Σπυρόπουλος.
ΘΗΒΩΝ. Α. Δημητρίου, Α. Κατσίνας.
ΧΑΛΚΙΔΟΣ. Δ. Κριεζώτης, Ν. Μπουδούρης, Α. Ἀβέρωφ.
ΞΗΡΟΧΩΡΙΟΥ. Κίμων Χριστοδούλου, Τηλ. Ῥούκας.
ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ. Α. Κοντόσταυλος, Ι. Μπαλάφας, Κ. Δημητριάδης.
ΣΚΟΠΕΛΟΥ. Ίω. Δουλίδης, Κων. Μελαχρινός.
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ. Τ. Πλέσσας, Δ. Τσιριμώκος, Ἀθ. Χαντζόπουλος, Δ. Χα-
τζίσκος.
ΛΟΚΡΙΑΟΣ. Δ. Τσαμόπουλος, Μήτσος Παπαλουκάς.
ΔΩΡΙΟΣ. Χ. Μαστραπᾶς, Σαφάκας.
ΠΑΡΝΑΣΣΙΑΟΣ. Εὐθ. Κεχαγιᾶς, Α. Καραλίθανος, Σ. Κρεμιέζης.
ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ. Ἐπ. Δεληγεώργης, Χ. Τριχούπης.
ΤΡΙΧΩΝΙΑΣ. Β. Σκαλιτζοδήμος, Δ. Βότσαρης.
ΝΑΥΣΑΚΤΙΑΣ. Ν. Ι. Φαρμάκης, Ν. Καναβός, Ι. Πρωτοπαπᾶς.
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ. Δ. Τσιτσάρας, Π. Μανωλίδης, Ἀποστολίδης, Δ. Ζώτος.
ΒΟΝΙΤΖΗΣ. Δημ. Γρίβας, Γ. Γεροθανάσης.
ΒΑΛΤΟΥ. Ἄνδρ. Στράτος, Σπ. Καραϊσκάκης.
ΠΑΤΡΩΝ. Βενιζέλος Ῥοῦφος, Ἄν. Ῥηγόπουλος, Θάνος Κανακάρης, Ἄρ.
Μπουκαούρης.
ΗΛΕΙΑΣ. Α. Βιλαέτης, Α. Κρεστενίτης, Σ. Στεφανόπουλος, Α. Ἄχολος,
Χ. Στεριόπουλος.
ΑΙΓΙΑΔΕΙΑΣ. Κ. Θεοδώρου, Μιχαλόπουλος.
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ. Ι. Ζαίμης, Λεων. Πετιμεζᾶς, Σωτ. Πετιμεζᾶς, Α. Πα-
παδόπουλος, Ἄν. Οικονομόπουλος.
ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ. Χρ. Χριστόπουλος, Σ. Οικονομίδης, Σταυρόπουλος, Γ.
Μπουκίδης, Β. Δημητρακόπουλος.
ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ. Εὐθ. Δελιγιάννης, Γ. Πλαπούτας, Ἄντωνόπουλος, Ἀθ. Γόν-
τικας, Χαρ. Σακελλαριάδης.
ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ. Σ. Παπαδόπουλος, Δ. Βροντίσης, Χαρ. Χριστόπουλος,
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ. Ἀθ. Σινανιώτης, Ἀσημ. Ζατουνίτης.
ΝΑΥΠΑΓΙΑΣ. Κ. Εὐθυμίουπουλος, Γρ. Ὑψηλάντης.
ΑΡΓΟΥΣ. Δ. Τσώκρης, Κ. Μανουσάκης, Α. Λαμπруνίδης.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ. Ἄν. Δημητριάδης, Εὐ. Κανελλόπουλος, Ι. Γ. Ἰωάννου, Α.
Νοταρᾶς.
ΣΠΕΤΣΩΝ. Γ. Μπούμπουλης, Δ. Θεοχάρης.
ΥΔΡΑΣ. Δ. Γ. Βούλγαρης, Ἀθ. Μιαούλης, Α. Κουντουριώτης.
ΤΡΟΙΖΗΝΙΑΣ. Σ. Κοριζῆς, Καραμάνος.
ΕΡΜΙΟΝΙΑΟΣ. Α. Μήτσας, Π. Γουζούσσης.
ΚΑΛΑΜΩΝ. Π. Μαυρομιχάλης, Ι. Φλέσσας, Γ. Πεβρωτής.
ΜΕΣΣΗΝΗΣ. Ἄλ. Κουμουνοδούρος, Π. Μποῦτος, Καλαμαριώτης.
ΤΡΙΦΥΛΙΑΣ. Σ. Σωτηρόπουλος, Ἀθ. Γρηγοριάδης, Τσῆκος Μαυροειδῆς.
ΟΛΥΜΠΙΑΣ. Χ. Χριστόπουλος, Χ. Κανελλόπουλος, Κ. Οικονομόπουλος.
ΠΥΛΙΑΣ. Ἀθ. Μισιρλῆς, Κων. Δαρειώτης.
ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΟΣ. Ι. Βαλασόπουλος, Σ. Σπηλιωτάκης, Σ. Κοπανίτζας,
Ι. Ν. Κορφιωτάκης, Ἄν. Κορφιωτάκης.
ΓΥΘΕΙΟΥ. Ἡλ. Μαυρομιχάλης, Α. Πετροπουλάκης.
ΟΙΤΥΛΟΥ. Ι. Ν. Κατσάκος, Ἄντ. Μαυρομιχάλης, Π. Λεωτσάκος.
ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΔΙΜΗΡΑΣ. Ν. Παπαμιχαλόπουλος, Γ. Ζουμπουλάκης.
ΣΥΡΟΥ. Κ. Πλατῆς, Α. Μεταξᾶς, Μ. Κανάρης.
ΚΕΑΣ. Τρ. Λαζαρέτος, Κωνστ. Κυπριάδης.
ΜΗΛΟΥ. Ι. Προβελέγιος, Μοδινός.
ΘΗΡΑΣ. Π. Ζάνος, Ι. Α. Βλαβιανός, Σ. Μαλασσίνας.
ΝΑΞΟΥ. Ἄριστ. Ῥαυτόπουλος, Ἐμ. Ναυπιλώτης, Ν. Κονταράτος.
ΤΗΝΟΥ. Ι. Παξιμάδης, Ε. Παρίσσης, Γιαννούλης Ματθαίου.
ΑΝΑΡΟΥ. Α. Γιαννουλίδης, Ν. Καίρης Ὀρφανός, Ν. Π. Καίρης.
ΚΕΡΚΥΡΑΣ. Στ. Παδοβάς, Σ. Κουρῆς, Γ. Μαρκορᾶς.
ΜΕΣΣΗΣ. Π. Κωνσταντᾶς, Ν. Παγκράτης, Θ. Ζερβός.
ΟΡΟΥΣ. Ῥωμαῖος, Λοῦθρος, Καρύδης.
ΠΑΕΩΝ. Δημ. Μακρῆς.
ΛΕΥΚΑΔΟΣ. Α. Σταματόπουλος, Ἄριστ. Βαλαωρίτης, Γερ. Σέρβος.
ΙΘΑΚΗΣ. Κ. Πεταλᾶς, Ἄν. Μιχαλόπουλος.
ΚΡΑΝΑΙΑΣ. Γ. Μαυρογιάννης, Φωκᾶς Γεωργακᾶτος, Α. Ἄννινος, Α. Τσο-
γανάτος.
ΠΑΗΣ. Γεωρ. Ἰακωβάτος, Α. Ἰακωβάτος, Γ. Λιβαδᾶς.
ΣΑΜΗΣ. Ἄντύπας Ζερβός, Γ. Φλωριᾶς.
ΖΑΚΥΝΘΟΥ. Κ. Λομβάρδος, Δ. Πατέλης, Σ. Λεωνταράκης, Ίω. Πλέσας,
Ἄν. Γαίτας.
ΝΕΩΝ ΨΑΡΡΩΝ. Κων. Κανάρης, Ε. Βαλαβάνης.
ΚΥΘΗΡΩΝ. Κοντολέων, Ἀρώνης καὶ Πανάρετος.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ

ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1862.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.

1. Γενικὸν Ἐμπόριον.

Τὸ γενικὸν ἔμπόριον τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἔτος 1862 παρουσιάζει δραχμὰς 81,433,392, ποσὸν κατώτερον μὲν τοῦ 1861 κατὰ δραχμὰς 2,088,945, ἀνώτερον δὲ τοῦ μέσου ὄρου τῶν τεσσάρων τελευταίων ἐτῶν κατὰ δραχ. 793,954.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δρα. 49,109,666 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, καὶ δρα. 32,323,726 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν.

Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ 1862 εἶνε κατωτέρα καὶ τοῦ 1861 κατὰ δραχ. 2,521,220, καὶ τοῦ μέσου ὄρου τῶν τεσσάρων τελευταίων ἐτῶν κατὰ δραχ. 1,751,700.

Ἡ ἐξαγωγὴ ὅμως εἶνε ἀνωτέρα καὶ τοῦ 1861 κατὰ δρα. 432,275 καὶ τῶν τελευταίων τεσσάρων ἐτῶν· τοῦ μὲν 1860 κατὰ δρα. 1,856,297, τοῦ δὲ 1859 κατὰ δρα. 4,435,479, τοῦ δὲ 1858 κατὰ δρα. 3,458,541.

2. Εἰδικὸν Ἐμπόριον.

Τὸ εἰδικὸν ἔμπόριον παριστᾷ κατὰ μὲν τὴν εἰσαγωγὴν δρα. 44,128,473, κατὰ δὲ τὴν ἐξαγωγὴν δρα. 28,027,648, ἥτοι τὸ ὅλον δρα. 72,156,121.

Τὸ εἰδικὸν ἔμπόριον τοῦ 1862, λαμβανόμενον ἐν συνόλῳ, εἶνε κατώτερον μὲν τοῦ 1861 κατὰ δρα. 3,865,050, ἀνώτερον δὲ τοῦ μέσου ὄρου τῶν παρελθόντων πέντε ἐτῶν κατὰ δραχ. 1,348,588.

Ἡ εἰσαγωγὴ εἶνε κατωτέρα καὶ τοῦ 1861 κατὰ δρα. 3,785,563, καὶ τοῦ μέσου ὄρου τῆς παρελθούσης πενταετίας κατὰ δρα. 907,600.

Ἡ ἐξαγωγὴ ὅμως κατωτέρα τοῦ 1861 κατὰ δρα. 79,487, εἶνε ἀνωτέρα ὅλων τῶν προηγουμένων ἐτῶν, καὶ ὑπερτερεῖ τὸν μέσον ὄρον τῶν παρελθόντων πέντε ἐτῶν κατὰ δρα. 2,256,188.

3. Τρόπος μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων.

Τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικὸν ἔμπόριον τῆς Ἑλλάδος ἐνεργεῖται κυρίως διὰ θαλάσσης, ἐξαιρουμένων ζώων τινῶν καὶ ἄλλων ἀσημάντων εἰδῶν, ἃ εἰσάγονται καὶ ἐξάγονται διὰ ξηρᾶς, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,533,333, ἐξ ὧν 1,454,471 ἀνήκουσιν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ 78,862 εἰς τὴν ἐξαγωγὴν.

Καὶ ἡ μὲν εἰσαγωγὴ γίνεται διὰ μόνον τῶν Τελωνείων καὶ ὑποτελωνείων, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἀναβαίνει εἰς 55· ἡ δὲ ἐξαγωγὴ ἐπιτρέπεται καὶ διὰ τῶν Τελωνιακῶν Σταθμῶν, ὡς καὶ διὰ πολλῶν ἄλλων θέσεων καταλήλων διὰ τὴν φόρτωσιν τῶν διαφόρων προϊόντων.

4. Τόποι προελεύσεως καὶ διευθύνσεως ἐμπορευμάτων.

Λαμβανομένης ἐν συνόλῳ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, τὴν πρώτην θέσιν διὰ τὸ 1862, ὡς καὶ διὰ τὰ προηγούμενα ἔτη κατέχει ἡ Ἀγγλία, τῆς ὁποίας ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ συμποσοῦται εἰς δρα. 24,003,341, ἥτοι 32 ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν δευτέραν θέσιν κατέχει ἡ Τουρκία διὰ 14,944,977 δραχμὰς.

Τὴν τρίτην ἡ Γαλλία διὰ 11,093,680, καὶ

Τὴν τετάρτην ἡ Αὐστρία διὰ 10,472,199.

Αἱ τέσσαρες αὗται ἐπικρατεῖται ἐνούμεναι ἀποτελοῦσιν ὑπὲρ τὰ 84 ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος.

Συγκρινόμενον τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγικὸν ἔμπόριον τοῦ 1862 πρὸς τὸ 1861, παρουσιάζει αὐξησιν μὲν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐκ δρα. 6,376, Ἀμερικὴν ἐκ δρα. 62,703, Βέλγιον ἐκ δρα. 457,854, Ἰταλίαν ἐκ δραχ. 50,046, καὶ Τουρκίαν ἐκ δρα. 1,663,076· ἐλάττωσιν δὲ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκ δραχ. 1,851,426, Αὐστρίαν ἐκ δρα. 701,174, Γαλλίαν ἐκ δραχ. 61,795, Ἑπτάνησον ἐκ δρα. 101,095, Ἰσπανίαν ἐκ δρα. 691, Ὀλλάνδαν

ἐκ δραχ. 68,218, Ἡγεμονίας ἐκ δρ. 1,634,839, καὶ Ῥωσσίαν ἐκ δραχ. 1,685,867.

Τόποι προελεύσεως. — Μεταξὺ τῶν ἐπικρατειῶν, ἐξ ὧν προῆλθον τὰ κατὰ τὸ 1862 εἰσαχθέντα ἐμπορεύματα, τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ Ἀγγλία, ἐξ ἧς ἐγένετο εἰσαγωγή 10,518,752, ἀποτελοῦσα τὰ 24 σχεδὸν ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

Τὰ κυριώτερα δὲ εἶδη τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τῆς ἐπικρατείας ταύτης ἐμπορευμάτων εἶνε·

Υφάσματα βαμβακερὰ διὰ	δραχ.	2,912,465
Δέρματα ἀκατέργαστα	»	1,223,822
Μάλλινα υφάσματα	»	939,969
Σίδηρος ἐν γένει	»	780,341
Νήματα	»	607,129
Ζάχαρι	»	487,187

Τὴν δευτέραν θέσιν κατέχει ἡ Γαλλία, τῆς ὁποίας ἡ εἰσαγωγή ἀναβαίνει εἰς δρ. 9,828,018, ἀποτελοῦσα τὰ 22 περίπου ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου τῆς εἰσαγωγῆς ἐμπορίου.

Τὰ κυριώτερα εἶδη αὐτῆς εἶνε·

Ζάχαρι διὰ	δραχ.	1,959,234
Δέρματα ἐν γένει	»	1,649,742
Μάλλινα υφάσματα	»	1,051,351
Ὅπλα	»	427,808

Μετὰ τὴν Γαλλίαν ἔρχεται ἡ Τουρκία διὰ δρ. 9,170,224, καὶ ἡ Αὐστρία διὰ δρ. 7,069,716.

Μεταξὺ τῶν εἰσαχθέντων ἐκ Τουρκίας κατέχουσι τὴν πρώτην θέσιν·

Οἱ Δημητριακοὶ καρποὶ διὰ	δραχ.	2,299,810
Τὰ Ζῶα ἐν γένει	»	2,072,947
Τὰ Δέρματα	»	795,409
Τὰ Παστὰ	»	419,219

Ἐκ δὲ τῶν εἰσαχθέντων ἐκ τῆς Αὐστρίας προέχουσι τὰ ἑξῆς·

Ἡ Ξυλεία ἐν γένει διὰ	δραχ.	1,376,611
Τὰ μάλλινα υφάσματα	»	945,537
Τὸ Χαρτίον	»	334,471
Ὁ Σίδηρος	»	306,527

Αἱ ἀνωτέρω τέσσαρες ἐπικράτειαι ἑαυτὰς λαμβανόμεναι εἰσήγαγον ἐμ-

πορεύματα ἀξίας δραχμῶν 36,586,710, ποσὸν ἀποτελοῦν τὰ 83 σχεδὸν ἑκατοστὰ τοῦ ὅλου εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου.

Ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐγένετο εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων δρ. 2,273,997, τῆς Ῥωσσίας 1,858,270, τῆς Ἐπτανήσου 991,072, τῆς Αἰγύπτου 647,240, τοῦ Βελγίου 638,553, τῆς Ἀμερικῆς 485,842, τῆς Ὀλλάνδης 374,908 καὶ τῶν Ἡγεμονιῶν 271,881.

Τὰ κυριώτερα εἶδη τῶν ἐπικρατειῶν τούτων εἶνε·

Διὰ τὴν Ἰταλίαν, ἡ Ὄρουζα διὰ	δραχ.	568,167
Τὸ Θεῖον	»	533,950
Τὰ Δέρματα	»	405,236
Τὴν Ῥωσσίαν· Οἱ Δημητριακοὶ καρποὶ διὰ	»	1,264,101
Τὸ Χαβιάριον	»	377,760
Τὴν Ἐπτανήσον· Τὸ Ζάχαρι διὰ	»	152,372
Τὰ Παστὰ	»	129,003
Τὴν Αἰγύπτου· Τὰ Δέρματα διὰ	»	554,206
Τὸ Βέλγιον· Ἐπίσης τὰ δέρματα διὰ	»	512,737
Τὴν Ἀμερικὴν· Ὁ Καφῆς	»	306,787
Τὰ Δέρματα	»	130,832
Τὴν Ὀλλάνδαν· Τὸ Ζάχαρι	»	334,379
Τὰς Ἡγεμονίας· Οἱ Δημητ. καρποὶ	»	200,415

Συγκρινόμενον τὸ ἐμπόριον τοῦ 1862 πρὸς τὸ τοῦ 1861 κατ' ἐπικράτειαν προελεύσεως, παρουσιάζει αὐξησιν μὲν εἰς τὸ Βέλγιον, Γαλλίαν, Ἰταλίαν καὶ Τουρκίαν, ἐλάττωσιν δὲ εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς ἐπικρατείας.

Ἡ ἐλάττωσις εἶνε πρὸ πάντων σημαντικὴ εἰς τὴν Ῥωσσίαν συνισταμένη εἰς δραχ. 1,699,473, προερχομένη κυρίως ἀπὸ Δημητριακοῦ καρποῦ.

Ἀγγλίαν εἰς 1,269,174 ἀπὸ Νήματα· καὶ

Ἡγεμονίας εἰς 1,082,116 ἀπὸ Δημ. καρποῦ καὶ δέρματα ἀκατέργαστα.

Ἡ ἐλάττωσις τῆς Αὐστρίας προέρχεται ἀπὸ Θεῖον, Παστὰ καὶ βαμβακερὰ υφάσματα.

Ἐπτανήσου ἀπὸ Ζάχαρι, Θεῖον καὶ Παστὰ.

Ὀλλάνδης ἀπὸ Ζάχαρι, Καπνὸν καὶ υαλικά.

Αἰγύπτου ἀπὸ Δημ. καρποῦ καὶ διάφορα τεχνητά.

Ἀμερικῆς ἀπὸ Καφῆν, καὶ τῆς

Ἰσπανίας ἀπὸ πηλίνα σκευῆ κλπ.

Ἡ φαινομένη αὐξησης εἰς τὸν πίνακα τοῦ Βελγίου, Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Τουρκίας προέρχεται, διότι ἐγένετο περισσότερὰ εἰσαγωγή δερμάτων

ἀκατεργάστων ἐκ τοῦ Βελγίου καὶ Γαλλίας· ὀρύξης ἐκ τῆς Ἰταλίας καὶ ξυλείας ἐκ τῆς Τουρκίας.

Τόποι διευθύνσεως. — Εἰς τὸν πίνακα τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἡμῶν ἐμπορίου τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ Ἀγγλία διὰ τὴν ἐκεῖ γενομένην μεγάλην κατανάλωσιν τοῦ πρωτίστου τῆς Ἑλλάδος προϊόντος, ἤτοι τῆς Σταφίδος. Ἡ γενομένη διὰ τὴν ἐπικρατείαν ταύτην ἐξαγωγή ἀναβαίνει εἰς δρ. 13,484,589, ἀποτελούσας σχεδὸν τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ προερχομένης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ Σταφίδα 11,695,494, Βαλάνους 949,388, Ἐλαιον 136,381, Σῦκα 109,002 κτλ.

Τὴν δευτέραν θέσιν κατέχει ἡ Τουρκία, διὰ τὴν ὅποιον ἐξήχθησαν προϊόντα ἀξίας δρ. 5,774,753, ἤτοι τὰ 20 1/2 ἑκατοστὰ τῆς ὅλης ἐξαγωγῆς. Προέρχεται δὲ ἡ ποσότης αὕτη ἰδίως ἀπὸ

Δέρματα	ἀξίας δραχμῶν	1,896,945
Ποτά	» »	710,975
Σῦκα	» »	508,829
Ἐλαιον	» »	399,868
Καπνὸν	» »	293,188
Λεμονοπορτόκαλα	» »	287,406

Τὴν τρίτην θέσιν κατέχει ἡ Αὐστρία διὰ δραχ. 3,402,483· ἔπειτα ἔρχεται ἡ Ἐπτάνησος διὰ δρ. 2,132,358, ἡ Γαλλία διὰ δρ. 1,265,662, ἡ Ἰταλία διὰ δρ. 787,100 κτλ.

Ἡ γενομένη διὰ τὴν Τουρκίαν ἐξαγωγή υπερβαίνει κατὰ δρ. 1,460,790 τὴν τοῦ 1861· ἡ δὲ διαφορά αὕτη προέρχεται κυρίως ἀπὸ Δέρματα, Σῦκα καὶ Ἐλαιον.

Ἡ δι' Ἐπτάνησον κατὰ δρ. 109,811, προερχομένης ἀπὸ Δημ. καρπούς καὶ δέρματα ἀκατέργαστα.

Ἡ δι' Ἀμερικὴν κατὰ δρ. 98,795 ἀπὸ Σταφίδα καὶ Σῦκα.

Ἡ διὰ Βέλγιον κατὰ δρ. 79,728 ἀπὸ Σμύριδα.

Ἡ δι' Ὀλλάνδαν κατὰ δρ. 60,047 ἀπὸ Σταφίδα.

Ἡ δι' Αἴγυπτον κατὰ δρ. 47,550 ἀπὸ Δέρματα κατεργασμένα καὶ

Ἡ διὰ Ῥωσσίαν κατὰ δρ. 13,606 ἀπὸ Σῦκα.

Ἐλάττωσις παρουσιάζεται εἰς τὴν Γαλλίαν ἐκ δρ. 754,258, προερχομένης κυρίως ἀπὸ Καπνὸν, Κουκούλια, Μέταξην καὶ Σταφίδα.

Ἀγγλίαν ἐκ δρ. 582,252 ἀπὸ Σταφίδα, Καπνὸν καὶ Σῦκα.

Ἡγεμονίας ἐκ δρ. 552,723 ἀπὸ Δέρματα.

Αὐστρίαν ἐκ δρ. 52,934 ἀπὸ Ῥιζάρι, Σῦκα καὶ Ποτά.

Ἰταλίαν ἐκ δρ. 7,342 ἀπὸ Βαλάνους.

Ἰσπανίαν ἐκ δραχ. 305 ἀπὸ Βιβλία.

5. Εἰσαχθέντα Ἐμπορεύματα.

Τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς εἰσαγωγῆς, κατὰ τὸν Πίνακα τῶν εἰσαχθέντων ἐμπορευμάτων, κατέχουσι τὰ ὑφάσματα, ἐκτιμηθέντα διὰ δρ. 9,337,551, ἐξ ὧν

3,463,954,	προέρχονται ἀπὸ βαμβακηνά,
3,227,165	» » μάλλινα,
566,915	» » λινά,
438,317	» » μεταξωτά,
1,641,200	» » διάφορα ἄλλα.

Τὰ ὑφάσματα ταῦτα, συγκρινόμενα μὲ τὰ τοῦ 1861, ἐκτιμηθέντα διὰ δρ. 11,482,053, παρουσιάζουσιν ἐλάττωσιν κατὰ δρ. 2,144,502, προερχομένης κυρίως ἀπὸ βαμβακηνά.

Τὴν δευτέραν κατέχουσι τὰ Δέρματα, ἐξ ὧν εἰσήχθησαν ἀκατέργαστα μὲν δρ. 2,784,360 ἀξίας δρ. 5,135,902, κατεργασμένα δὲ δρ. 103,572 ἀξίας δρ. 768,488.

Συγκρινομένη ἡ εἰσαγωγή τῶν ἀκατεργάστων καὶ κατεργασμένων Δερμάτων μὲ τὴν τοῦ 1861, παρουσιάζει αὐξησιν τῶν μὲν ἀκατεργάστων δρ. 617,448, καὶ ἀξίαν δρ. 1,329,888, τῶν δὲ κατεργασμένων δρ. 45,355, καὶ ἀξίαν δρ. 230,527.

Τὴν τρίτην οἱ Δημητριακοὶ καρποὶ καὶ τὰ ἄλευρα, ἐξ ὧν τῶν μὲν καρπῶν ἡ εἰσαγωγή ἀναβαίνει εἰς κοιλὰς 615,546, ἐκτιμηθέντα διὰ δρ. 3,822,192, τῶν δὲ ἀλεύρων εἰς ὀκάδας 291,819 διὰ δρ. 139,536. Ἡ εἰσαγωγή αὕτη τῶν μὲν καρπῶν παρουσιάζει ἐλάττωσιν κατὰ τὸ ποσὸν ὀκάδ. 338,576 καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν δρ. 2,523,795· τῶν δὲ ἀλεύρων αὐξησιν κατὰ μὲν τὸ ποσὸν ὀκάδας 72,582, κατὰ δὲ τὴν ἀξίαν δραχ. 32,526.

Τὴν τετάρτην τὸ Ζάχαρι, τοῦ ὁποίου ἡ εἰσαγωγή φέρει δρ. 2,182,528 ἀξίας δρ. 3,034,326, υπερβαίνουσα τὴν τοῦ 1861 κατ' δρ. 223,800 καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν δρ. 201,629.

Τὴν πέμπτην ἡ Ξυλεία, τῆς ὁποίας τὰ διάφορα εἶδη ἐξετιμήθησαν διὰ δρ. 2,168,933, ποσὸν ἀνώτερον τῆς τοῦ 1861 κατὰ δρ. 40,589.

Τὴν ἕκτην τὰ Ζῶα, ἐκτιμηθέντα διὰ δρ. 2,093,116, καὶ υπερβαίνοντα τὰ τοῦ 1861 κατὰ δραχ. 43,364. Ἐἴτα ἔρχεται ὁ Σίδηρος διὰ δραχ. 1,338,890· ὁ Καφὲς διὰ 1,108,818, τὰ Πιστὰ διὰ 1,246,028 κτλ.

6. Ἐξαχθέντα Ἐμπορεύματα.

Τὴν πρώτην θέσιν τοῦ εξαγωγικοῦ τῆς Ἑλλάδος ἔμπορίου κατέχει πάντοτε ἡ Κορινθιακὴ Σταφίς. Ἡ εξαγωγή αὐτῆς κατὰ τὸ 1862 ἀναβαίνει εἰς λίτρας ἐνετικὰς 79,402,318, ἐκτιμηθείσας διὰ δρ. 13,235,870· ὥστε αὕτη εἶνε ἀνωτέρα μὲν ἀπὸ τὴν τοῦ 1861 κατὰ τὸ ποσὸν διὰ λίτρας 6,710,156, κατωτέρα δὲ κατὰ τὴν ἀξίαν διὰ δρ. 407,923.

Τὴν δευτέραν θέσιν κατέχουσι τὰ Δέρματα, ἐκτιμηθέντα διὰ δραχ. 2,604,609, καὶ ὑπερβαίνοντα τὰ τοῦ 1861 κατὰ δρ. 711,082.

Τὴν τρίτην τὰ Σῦκα διὰ δρ. 1,618,627, ἀνώτερα τῶν τοῦ 1861 κατὰ δρ. 258,000.

Τὴν τετάρτην τὸ ἔλαιον διὰ δρ. 1,503,807, ὑπερβαῖνον τὸ τοῦ 1861 κατὰ δρ. 811,301.

Τὴν πέμπτην αἱ βάλανοι διὰ δρ. 1,381,696, ὑπερβαίνουσαι τὰς τοῦ 1861 κατὰ δρ. 16,807.

Τὴν ἕκτην οἱ Δημητρ. καρποὶ διὰ δρ. 1,061,574, ἀνώτεροι τῶν τοῦ 1861 κατὰ δρ. 116,997.

Ἀκολούθως ἔρχονται τὰ Πνευματώδη ποτὰ διὰ δρ.	1,022,039
τὰ Κουκούλια »	771,789
τὰ Ζῶα »	565,907
ὁ Καπνός »	464,782 κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ.

Αἱ κατὰ τὸ 1862 ἐνεργηθεῖσαι εἰς τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κράτους εἰσπράξεις ἀπὸ τέλη ἔμπορευμάτων καὶ υγιεινομολιμενικὰ καὶ ναυτιλιακὰ δικαιώματα συμποσῶνται εἰς δρ. 4,188,365, ἐξ ὧν μόνον 132,133 προέρχονται ἀπὸ υγιεινομολιμενικὰ καὶ ναυτιλιακὰ δικαιώματα, αἱ δὲ ἄλλαι εἶνε τέλη ἔμπορευμάτων, ὑποδιαίρουμένα ὡς ἑφεξῆς·

Ἀπὸ εἰσαγωγῆν δρ.	3,477,120
ἐξαγωγῆν »	522,796
διαμετακόμισιν »	38,246
λαθρεμπόρια »	10,809
ἀπρόβλεπτα »	7,261

Αἱ εἰσπράξεις τοῦ 1862 εἶνε κατώτεραι ἀπὸ μὲν τὰς τοῦ 1861 κατὰ

δρ. 292,844, ἀπὸ δὲ τὰς κατὰ τὸν μέσον ὄρον τῶν προηγουμένων πέντε ἐτῶν κατὰ δρ. 445,233.

Οἱ εἰσπραχθέντες κατὰ τὸ 1862 εἰς τὰ Τελωνεῖα ἔγγειοι φόροι συμποσῶνται εἰς δρ. 1,331,516, ποσὸν ἀνώτερον καὶ τοῦ 1861 κατὰ δραχ. 158,914, καὶ τοῦ μέσου ὄρου τῆς παρελθούσης πενταετίας κατὰ δραχ. 304,016.

Συγκρινόμεναι αἱ τελωνιακαὶ εἰσπράξεις τοῦ 1862 πρὸς τὰς τοῦ 1861 κατὰ Τελωνεῖον, παρουσιάζουσι μείωσιν μὲν εἰς τὸ

Τελωνεῖον Πειραιῶς δραχ.	23,629
Πατρῶν »	194,378
Σύρου »	62,541
Θήρας »	22,467
Καλαμῶν »	65,331
Ναυπλίας »	52,256
Βονιτζής »	9,023
Κατακόλου »	8,886
Κύμης »	5,392
Μεσολογγίου »	7,512
Τήνου »	6,275
Ἀϋξῆσιν δὲ εἰς τὸ τῶν Ἀθηνῶν »	88,420
Λαμίας »	35,932
Σπετζῶν »	13,925
Ἄστακοῦ »	5,294
Γαλαξειδίου »	2,473
Γυθείου »	6,085
Ἐδρας »	2,622
Χαλκίδος »	10,095

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ.

Αἱ κατὰ τὸ 1862 ἐργασίαι τῶν ἀποταμιευτικῶν καταστημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ὑπερβαίνουσι τὰς τῶν τεσσάρων προηγουμένων ἐτῶν.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος τοῦτο εἰσῆχθησαν ἐν αὐτοῖς ἔμπορεύματα ἀξίας δρ. 41,436,257
ἄπερ ἐνούμενα μὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ προηγουμένου ἔτους » 1,644,506

ἀποτελοῦσι.	»	<u>13,080,763</u>
ἐξ ὧν ἐτέθησαν εἰς ἀνάλωσιν.	»	4,981,193
ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.	»	4,296,078
ἔμειναν εἰς τὰς ἀποθήκας.	»	<u>3,803,492</u>
	»	13,080,763

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ.

Τὰ εἰς τὰ νηολόγια τῶν διαφόρων λιμένων τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἐγγεγραμμένα κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1862 ἐμπορικὰ πλοῖα συνεποσούντο εἰς 4,333, ἔχοντα χωρητικότητα τόνων 257,318 καὶ πληρώματα 23,839 ἀνδρῶν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τῆς Α' τάξεως ἐμπορικῶν πλοίων, ἧτοι τῶν ἐχόντων χωρητικότητα κατωτέραν τῶν 60 τόνων, ἀναβαίνει εἰς 3,181 μὲ χωρητικότητα τόνων 34,556, τῶν τῆς Β' ἧτοι τῶν ἐχόντων χωρητικότητα ἀνωτέραν τῶν 60 τόνων, ἀριθμεῖται εἰς 1,153 μὲ χωρητικότητα 222,612· τῶν δὲ ἀτμοκινήτων εἰς 1, ἔχον χωρητικότητα τόνων 150.

Συγκρινόμενα τὰ Ἑλληνικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τοῦ 1862 πρὸς τὰ τοῦ 1861, παρουσιάζουσιν αὐξῆσιν τὰ τῆς πρώτης τάξεως ἐξ 179 μὲ χωρητικότητα τόνων 4,629 καὶ πληρώματα 596 ἀνδρῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

ΚΑΤΑΠΛΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΠΛΟΙ ΠΛΟΙΩΝ.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1862 κατέπλευσαν ἐν γένει εἰς ὅλους τοὺς λιμένας τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους 73,300 πλοῖα, ἔχοντα χωρητικότητα 2,282,800 τόνων· ἀπέπλευσαν δὲ 83,758 μὲ χωρητικότητα 2,251,925.

Τὰ καταπλεύσαντα ἐξ ἄλλων ἐπικρατειῶν ἀριθμοῦνται εἰς 10,464 μὲ χωρητικότητα 1,078,507 τόνων, ἐξ ὧν·

ἀτμοκίνητα εἶνε	744	τόνων	430,307
μεγάλα ἰστιοφόρα	3,170	»	548,843
μικρὰ	»	6,550	» 99,357

Τὰ ἀποπλεύσαντα δι' ἄλλας ἐπικρατείας συμποσούνται εἰς 11,209 τόνων 1,062,411, ἐξ ὧν

40. ΝΤΑΓΚΑΚΗΣ — 41. ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ — 42. ΛΙΒΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.
43. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ — 44. ΣΧΙΝΑΣ — 45. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ — 46. ΦΡΕΙΜΑΝ
47. ΒΛΑΧΟΣ — 48. ΚΟΒΛΕΝ — 49. ΒΡΑΪΤ — 50. ΔΕΡΒΗΣ — 51. ΜΙΛΙΟΣ
52. ΣΚΑΡΑΜΑΓΚΑΣ.

ἀτμοκίνητα. . .	746	τόνων	432,535
μεγάλα ιστιοφόρα	3,099	»	531,855
μικρά	7,364	»	97,721

Ἡ μεταξὺ τῶν διαφόρων λιμένων τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους κίνησις ἢ ἀκτοπλοῖα περιλαμβάνει ἐν μὲν τοῖς κατάπλοις 46,836 πλοῖα τόνων 1,204,293, ἐν δὲ τοῖς ἀπόπλοις 74,549 τόνων 1,189,814. Τὸ ὅλον πλοῖα 139,385 τόνων 2,394,107.

Ἐκ τούτων 2,385 εἶναι ἀτμοκίνητα τόνων 1,056,398· 4,549 μεγάλα ιστιοφόρα τόνων 312,765· 132,451 μικρὰ ιστιοφόρα τόνων 1,024,944.

Συγκρινόμενοι δὲ οἱ κατάπλοι καὶ ἀπόπλοι ἐν γένει τοῦ 1862 πρὸς τοὺς κατὰ τὸ 1861, παρουσιάζουσιν αὐξήσιν μὲν μόνον τὰ μεγάλα ιστιοφόρα πλοῖα κατὰ 1,360 μὲ χωρητικότητα 133,749 τόνων· μείωσιν δὲ τὰ ἀτμοκίνητα κατὰ 952 μὲ χωρητικότητα 398,342, καὶ τὰ μικρὰ κατὰ 18,149 μὲ χωρητικότητα 184,774 τόνων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουλίου 1864.

(Ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.)

Ἡ « Ἐφημερίς τῆς Κωνσταντινουπόλεως » δημοσιεύει τὴν ἐξῆς περίληψιν τοῦ πρὸς τὴν Τουρκίαν ἐμπορίου τῆς Σύρου κατὰ τὸ 1864.

« Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῆς ναυτικῆς Ὀθωμανικῆς κινήσεως εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου. Τὸ ἔγγραφο τοῦτο δίδει ἰδέαν τινὰ τοῦ ἐμπορίου τῆς Τουρκίας μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ θεωροῦμεν ὠφέλιμον εἰς τοὺς περὶ τὰ στατιστικὰ ἀσχολουμένους τὴν ἀνάλυσιν γενικῆς τιнос ἐπόψεως.

« Κατὰ τὸν Ἰανουάριον μῆνα τοῦ 1864 κατέπλευσαν εἰς τὸν λιμένα Σύρου 32 πλοῖα ὑπὸ Ὀθωμανικὴν σημαίαν ἔχοντα χωρητικότητα 831 τόνων. Τὸ φορτίον των συνέκειτο ἐκ σπόγγων, σίτου, ξηρῶν σταφίδων, κτλ.

« Τὸν ἐπόμενον μῆνα ἐγένετο μικρὰ τις ἐλάττωσις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων 25 ὄντων, ἀλλ' αὐξήσις ἀφ' ἑτέρου τῆς χωρητικότητος συμποσθεύσεως εἰς 1120 τόνους. Τὰ πλοῖα ταῦτα ἔφερον ἄνθρακας, κριθὴν καὶ ζύλα.

« Ἡ αὐξήσις αὕτη διετηρήθη καὶ τὸν Μάρτιον μῆνα, καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων, τῶν ὁποίων τὰ φορτία συνέκειτο ἐκ γύψου, πορτοκαλίων καὶ διαφόρων ἄλλων ἐμπορευμάτων, ἀνέβη εἰς 29 πλοῖα ἔχοντα ὁμοῦ χωρητικότητα 1110 τόνων.

« Αί τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἀφίξεις ἦσαν ἐκ 58 πλοίων, φερόντων 1460 τόνους φλοιῶν ὄρους (πίτυος) καὶ ἄλλων προϊόντων Τουρκικῶν.

« Ὁ Μάϊος παρουσιάζει ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων καὶ τῆς χωρητικότητος αὐτῶν· διότι μόνον 46 πλοία τόνων 1193 κατέπλευσαν μὲ οἶνον, κάστανα καὶ σῖτον.

« Ἡ κατὰ τὸν Μάϊον ἐλάττωσις ἀνεβλήθη ὑπερβαλλόντως ὑπὸ τῶν ἀφίξεων τοῦ Ἰουνίου, αἵτινες ἦσαν 72 πλοίων χωρητικότητος ὀλικῆς 2,006 τόνων, τῶν ὑποίων τὰ φορτία συνίσταντο εἰς ἀπίδια, σάπωνα, καστόψαρα.»

« Κατὰ τὸν Ἰούλιον ὁμοίως μῆνα, καίτοι ἡ ναυτικὴ κίνησις ἦτο λίαν ἐνεργητικὴ, ἐν τούτοις ἐγένετο ὡς πρὸς τὸν πρότερον μῆνα ἐλάττωσις 7 πλοίων καὶ 1,619 τόνων.

« Ὁ Αὐγούστος μῆνα παρουσιάζει ἐλάττωσιν μᾶλλον ἐπαισθητὴν. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὁ μὲν ἀριθμὸς τῶν πλοίων ὑπερέβη πᾶσαν ἄλλην τοῦ ἔτους ἐποχὴν· ἀλλ' ἡ χωρητικότης αὐτῶν τούναντιον ἦτο μικρά. Οὕτως 94 πλοῖα ἔφερον μόνον 1,163 τόνους οἰκοδομησίου ξυλείας, σπόγγων, κτλ.

« Αἱ ἀφίξεις τοῦ Ὀκτωβρίου συμποσοῦνται εἰς 33 πλοῖα μὲ φορτία κριθῆς, σῖτου καὶ σάπωνος ὁμοῦ 1,407 τόνων.

« Οἱ τελευταῖοι δύο μῆνες τοῦ ἔτους καταδεικνύουσιν ἐλάττωσιν ἐπαισθητὴν κατὰ τε τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων καὶ κατὰ τὴν χωρητικότητά αὐτῶν. Δύνανται δὲ νὰ συμπεριληφθῶσιν ὡς ἐξῆς·

« Διὰ τὸν Νοέμβριον 28 πλοῖα φέροντα 1,003 τόνους πίτυων καὶ διαφόρων ἄλλων ἐμπορευμάτων·

« Διὰ τὸν Δεκέμβριον 33 πλοῖα χωρητικότητος ὁμοῦ 899 τόνων.

« Ἐν συντόμῳ ἡ γενικὴ κίνησις τοῦ ἔτους δεικνύει 552 πλοῖα χωρητικότητος 14,535 τόνων. »

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς πρώτης τριμηνίας τοῦ ἔτους 1865 κατέπλευσαν καὶ ἀπέπλευσαν εἰς διαφόρους ξένους λιμένας τὰ ἐξῆς Ἑλληνικὰ πλοῖα·

Μασσαλία. Κατέπλευσαν 14 πλοῖα, τόνων 3,398, καὶ ἀπέπλευσαν 34, τόν. 8,631. Πάντα σχεδὸν τὰ πρῶτα ἔφερον σιτηρὰ, τὰ δὲ δεύτερα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γαιάνθρακας· πέντε μόνον τούτων ἀνεχώρησαν κενά.

Καστελλαμάρε. Κατέπλ. 46, τόν. 9,660. Ἀπέπλ. 47, τόν. 10,061. Τὰ πρῶτα ἔφερον φορτίον ἀξίαν ἔχον 2,156,300 δραχ. Πλὴν δὲ δύο πλοίων φερόντων, τοῦ μὲν θεῖον τοῦ δὲ βρώμην, πάντα τὰ λοιπὰ ἔφερον σῖτον. Ἐκ τῶν δευτέρων τὰ μὲν ἀνεχώρησαν φέροντα σῖτον, τὰ δὲ κενά· ἀξίαν δὲ εἶχον τὰ φορτία 1,241,500 δρ.

Νεάπολις. Κατέπλ. 24, τόν. 5,279. Ἀπέπλ. 26, τόν. 5,806. Τὰ πρῶτα ἔφερον, πλὴν δύο, σῖτον, ἀξίας 999,000 δρ. Τὰ δεύτερα, πλὴν τριῶν, ἀνεχώρησαν κενά.

Μεσσήνη. Κατέπλ. 73. Ἀπέπλ. 77. Τὰ πρῶτα ἔφερον σιτηρὰ, γαιάνθρακας, βαλανίδια, ξυλικὴν, πορτογάλλια καὶ διάφορα· τὰ δεύτερα σῖτον, λεμόνια, πορτογάλλ., θεῖον, ξυλοστέφανα, βαλανίδια καὶ ἄλλα.

Πύργος Βάρνης. Κατέπλ. καὶ ἀπέπλ. 15, τόν. 2,160, παραλαβόντα φορτίον 439 χιλ. δρ.

Κυδωνία. Κατέπλ. 9. Ἀπέπλ. 12. Τὰ πρῶτα ἔφερον σόδα, σάκχαρ, καφέν, λεμόνια, ὀρύζιον, σαπουνόχωμα κλ., ἀξίας 82,050 δρ.· τὰ δεύτερα, ἐξ ὧν ἱκανὰ ἦσαν ἀλιευτικά, σῦκα, σῖτον, κριθὴν, βάμβακα κλ., ἀξίας 33,020 δρ.

Λήμνος. Κατέπλ. 34, καὶ ἀπέπλ. 36. Τὰ πρῶτα ἔφερον σῖτον, ἄλας, σήσαμον, ἔλαιον, ξυλείαν, σάκχαρ, οἶνον, σαπούνιον, λεμόνια κλ., ἀξίας 296,200 δρ. Ἦσαν δὲ καὶ τινὰ κενά. Ἐκ δὲ τῶν δευτέρων τὰ πλεῖστα μὲν ἦσαν κενά· τῶν λοιπῶν δὲ τὸ φορτίον ἦτο κριθή, οἶνος καὶ σήσαμος, ἀξίας 82,500.

Τούλτσα. Κατέπλ. 19, τόν. 3,903· πλὴν δὲ ἐνὸς εἰσαγαγόντος ἔλαιον ἀξίας 2,800 δρ. τὰ λοιπὰ ἦσαν κενά. Ἀπέπλ. δὲ 16, τόν. 2,924, φέροντα πλὴν ἐνὸς σῖτον ἀξίας 454,960 δρ.

ΤΕΡΓΕΣΤΗ. Τῆς πόλεως ταύτης ἡ ἐμπορία δὲν φαίνεται ἔχουσα σήμερον, ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν τοῦλάχιστον ναυτιλίαν, ὅσην σημασίαν καὶ πρό τινων ἐτῶν εἶχε. Τὸ 1862, παραδ. χάριν, εἶχον καταπλεύσει ἐκεῖ 467 πλοῖα Ἑλληνικὰ, τόν. 49,629, καὶ ἀποπλεύσει 486, τόν. 51,562. Τὸ 1863 τὸ ποσὸν τοῦτο ἠλαττώθη· διότι κατέπλευσ. 301 μόνον τόν. 39,492, καὶ ἀπέπλευσ. 288 τόν. 35,560. Τὸ δὲ τελευταῖον 1864 ἔτος ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν κατεβιβάσθη ἔτι μᾶλλον· διότι κατέπλ. μὲν 283, τόν. 32,526, ἀπέπλ. δὲ 296, τόν. 35,660. Καὶ σημειωτέον ὅτι μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων τοῦ ἔτους τούτου περιλαμβάνονται καὶ τὰ Ἰόνια. Τῆς παρακμῆς ταύτης αἰτία εἶναι ἡ κατασκευὴ σιδηροδρόμων δι' ὧν μετακομίζεται εἰς Τεργέστην ἄφθονος σίτος ἐκ Βανάτου καὶ Οὐγγρίας, ἐνῶ πρῶτον μετεφέρετο διὰ θαλάσσης ἐκ τῶν ἡγεμονειῶν. Ἐνεκα τούτου ἀνετράπη καὶ τοῦ λιμένος ὁ προσδιορισμὸς· διότι ἐνῶ πρῶτον ἦτο λιμὴν εἰσαγωγῆς ὡς πρὸς τὰ σιτηρὰ, σήμερον ἐγένετο λιμὴν ἐξαγωγῆς.

BENETIA. Αἱ δὲ μετὰ τῆς Βενετίας ἐμπορικαὶ ἡμῶν σχέσεις παρακμάζουσιν ἔτι μᾶλλον· διότι μετὰ τὸν ἀπὸ τῆς Λομβαρδίας χωρισμὸν ψηφισθέντων τελωνικῶν φόρων ἐνεκρόθη ἡ μεταξὺ τῶν πρώτων δύο συνηνωμένων ἐπαρχιῶν ἐμπορία. Τὸ 1861 κατέπλευσαν εἰς Βενετίαν πλοῖα ἡμέτερα 98 τόνων 15,033, καὶ ἀπέπλ. 103 τόν. 31,313. Τὸ 1862 κατέπλ. 121 τόν. 22,875, καὶ ἀπέπλ. 124 τόν. 23,333. Τὸ 1863 κατέπλ. 37 τόν. 5,550, καὶ ἀπέπλ. 34 τόν. 4,923. Τὸ δὲ 1864 κατέπλ. 26 τόν. 6,827, καὶ ἀπέπλ. 26 τόν. 6,513.

ΛΙΜΗΝ ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ. Τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἔτους 1865 κατέπλευσαν μὲν εἰς τὸν λιμένα τοῦτον 37 Ἑλλήν. πλοῖα

πάντα σχεδὸν κενὰ τόν. 3,200, ἀπέπλευσαν δὲ τὰ αὐτὰ φέροντα σίτον.

ΛΙΜΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ. Τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ 1865 κατέπλευσαν 152 Ἑλλήν. πλοῖα τόν. 23,124, φέροντα σίτον, καυσόξυλα, γαιάνθρακας, κτήνη, καπνὸν, κριθὴν, πλάκας, φασήλους, κρόμμυα, μέλι, ξυλοκέρατα, πορτογάλλια, ξυλείαν, ἄλευρον, κλ., ἀξίας 3,936,650. Ἀπέπλευσαν δὲ 141 τόν. 22,363, φέροντα σίτον, βαμβακὸσπορον, λίθους, ἀστραγάλια, ὀρούζιον, σάκχαρ, καὶ τινα ἄλλα, ἀξίας 191,000. Τὰ πλεῖστα δὲ ἀνεχώρησαν κενά.

ΛΙΜΕΝΕΣ ΡΩΣΣΙΑΣ. Τὸ 1862 κατέπλευσαν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ῥωσσίας 330 Ἑλλήν. πλοῖα καὶ 88 Ἰόνια· ἀπέπλευσαν δὲ 329 καὶ 87. Τὸ 1863 κατέπλ. 328 Ἑλλήν. καὶ 85 Ἰόνια· ἀπέπλ. δὲ 325 καὶ 79. Ἐκ τῶν καταπλευσάντων τὸ 1862 τὰ 202 ἦσαν κενὰ καὶ τὰ 128 μετὰ φορτίου· ἐκ δὲ τῶν ἀποπλευσάντων τὰ 336 ἦσαν ἔμπορτα καὶ τὰ 50 κενά. Ἐκ δὲ τῶν καταπλευσάντων τὸ 1863 τὰ 228 ἦσαν κενὰ καὶ τὰ 185 μετὰ φορτίου· καὶ ἐκ τῶν ἀποπλευσάντων τὰ 369 εἶχον φορτίον καὶ τὰ 35 οὐχί.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΑΙΑ. Τὸν Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους (τόμ. ιε' σελ. 382-384) ἐδημοσιεύσαμεν συνοπτικὴν σημείωσιν τῶν ἐκ τοῦ Δουναβέως ἐξεληθέντων Ἑλληνικῶν πλοίων κατὰ τὰ ἔτη 1861, 1862 καὶ 1863. Σήμερον δὲ προσθέτομεν καὶ τὰ τοῦ 1864 κατὰ τοὺς πίνακας τῆς Commission Européenne. Πλοῖα 1337, τόννοι 178,916. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἀμφοτέρων ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸν τοῦ 1863, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1861 μέχρι τοῦ 1864 αὐξάνει κατ' ἔτος ἡ ἐν Δουναβί ἡμέτερα ναυτιλία. Εἰς ταῦτα δὲ προσθετέον καὶ τὰ ὑπὸ Ἰόνιον σημαίαν πλ. 190, τόν. 22,066. Ἐν Σουλινᾷ ἔλαβον

φορτίον 21 πλοῖα, τόν. 6,124. Καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ τόνων ὑπερβαίνει τὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν. Μετὰ τὴν Ἑλλάδα ἔρχεται ἡ Ἰταλία, τῆς ὁποίας τὰ ἐκ τοῦ Δουνάβεως ἐξελθόντα πλοῖα εἶχον τόννους καὶ τοῦ ἡμίσεως τῶν ἡμετέρων ὀλιγωτέρους· μετὰ τὴν Ἰταλίαν ἡ Ἀγγλία, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Αὐστρία, Τουρκία, Ῥωσσία καὶ καθεξῆς. Τὸ λυπηρὸν ὅμως εἶναι ὅτι τὸ 1864 ἐπλήρωσαν χάριν φόρου τὰ ἀνωτέρω 1337 Ἑλληνικὰ πλοῖα τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 392,188 φράγκων εἰς τὴν Commission Européenne, τὰ δὲ Ἰόνια 42,728 φρ. Ὁ τὸ 1864 συναχθεὶς φόρος παρὰ τῶν πλοίων εἴκοσι δύο ἐπικρατειῶν ἀναβαίνει ἐν συνόλῳ εἰς 1,240,540 φρ. Ἄρα ἡ Ἑλλὰς μετὰ τῆς πρὶν Ἑπτανήσου ἐπλήρωσεν ὑπὲρ τὸ ἐν τρίτον. Ὁ φόρος οὗτος χρησιμεύει εἰς μισθοὺς τῶν μελῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς Commission· τὰ δὲ λοιπὰ ἀποδίδονται εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν, προκαταβαλοῦσαν τὴν δαπάνην τῆς καθάρσεως τοῦ στομίου τοῦ Δουνάβεως. Ἀξιοσημείωτον δὲ εἶναι καὶ τοῦτο· ἐνῶ τὰ πληρώματα τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων ἦσαν πολυαριθμότερα τῶν ἄλλων, μόνον ὀκτὼ ναῦται ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ Σουλινᾶ· Ἄγγλοι ὅμως 62, Αὐστριακοὶ 16, Ἰταλοὶ 11· καὶ καθεξῆς. Ἐν τῷ κατωτέρῳ Δουνάβει ὑπάρχει γενικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς ναυτιλίας, ἐπιβάλλον ποινὰς εἰς τοὺς παραβαίνοντας τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις. Εἰκοσιτριῶν τοιούτων παραβάσεων ἐγένοντο ἔνοχοι οἱ Ἕλληνες δι' ἃς ἐπλήρωσαν πρόστιμον 437 δουκάτα, ἢ δρ. ἐξ περίπου χιλιάδας. Ἐξήγαγον δὲ τὰ ἡμέτερα πλοῖα σῆτον, κριθὴν, ἀραβόσιτον, λιναρόσπορον, βρίζαν, φασιλοὺς, ἄλευρον, ξυλικὴν, βρόμον, κέγγρον, ἄλειμμα καὶ δέρματα.

(Ἐκ τῆς Πανδώρας.)

ΑΝΑΛΟΓΙΑ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ.

Χρυσός.	
Εἰκοσάδραχμον	17 φρ. 90 ε.
Ἄργυρος.	
Τάληρον, 5 δραχμῶν	4 » 47 »
Δραχμὴ, 100 λεπτῶν	— » 90 »
Χαλκός.	
Δεκάλεπτον	} κέρματα τῆς δραχμ., ἰσοδυναμοῦντα πρὸς 10, 5, 2 καὶ 1 λεπτά.
Πεντάλεπτον	
Δίλεπτον	
Λεπτόν	

ΑΝΑΛΟΓΙΑ

ΞΕΝΩΝ ΤΙΝΩΝ ΝΟΜΙΣΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΡΑΧΜΗΝ.

Φράγκον	1 δραχμ. 11 λεπτά.
Πεντάφραγκον	5 » 58 »
Εἰκοσάφραγκον	22 » 32 »
Σφάντζικον	— » 92 »
Σελίνιον	1 » 28 »
Λίρα στερλίνα	28 » 12 »
Ἄργυρον βούβλιον	4 » 41 »
Τάλλ. Αὐστριακόν	5 » 78 »
Ὀλλανδ. φλωρ.	13 » — »
Αὐστριακόν φλωρ.	13 » 6 »
(Νομίσματα τῆς Δανίας.)	
Φριδερικεῖον χρυσοῦν	23 » 5 »
Rigsdaler (τάληρον)	3 » 12 »
Μάρκ (1/6 τοῦ τλήρου)	— » 52 »

Αὕτη εἶναι ἡ ἐπίσημος ἀναλογία, ἥτις σπανιώτατα τηρεῖται. Ὅστω λ. γ. τὸ πεντάφραγκον κυκλοφορεῖ ἀντὶ 5 δραχμ. καὶ 60 λεπτά, τὸ εἰκοσάφραγκον ἀντὶ 22 δραχμ. καὶ 40 λεπτά, ἡ λίρα στερλίνα ἀντὶ 28 καὶ 30, τὸ Αὐστριακόν τάληρον ἀντὶ 5 καὶ 80 καὶ τὸ σφάντζικον ἀντὶ 95 λεπτῶν. — Εἰς τὴν ἐπίσημωσ ὀρισθεῖσαν ἀξίαν των λαμβάνουσιν αὐτὰ τὰ Ταχυδρομεῖα, τὰ Ταμεία καὶ ἡ Τράπεζα.

ΠΙΝΑΞ

Τοῦ ὀλίκοῦ ποσοῦ τῶν εἰς τὰ ταχυδρομεία τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου παραδοθέντων γραμμάτων, ἐφημερίδων, ἐντύπων, εἰσπραχθέντων ταχ. τελῶν καὶ ἐπισήμων ἐγγράφων καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1864.

Ἔτος.	Τομηνία	Ποσόν					
		Ἐφημερ. καὶ ἐντύπων.	Ταχ. τελῶν εἰσπραχθέντων διὰ γραμματεσίου.	Γραμμάτων ἀπὸ πληρωσίων σταλέντων εἰς ταχυδρ. γραφεῖα.	Γραμμάτων ἀπὸ πληρωσίων σταλέντων ἐκ ξένων ταχυδρ. γραφείων.	Ἐφημερίδων πληρωσίων σταλέντων ἐκ ξένων ταχυδρ. γραφείων.	Ἐπισήμων ἐγγράφων, δεσμών, ἐντύπων, χαρτσοῦμ. καὶ γραμματεσίου.
1864	A.	249054	115916	17800	44932	3505	129297
	B.	274794	44205	26717	12320	3314	131633
	Γ.	296679	125133	26338	42907	3328	132500
	Δ.	299460	127965	25393	13624	4404	123682
Ὅλικόν ποσόν.		1119987	486244	96249	50738	14251	517112

Ἀνακεφαλαιώσως τῆς ἰδιαίτης ἀλληλογραφίας.

Ἐτος.	Ποσόν		Ἐφημερίδες.	Ταχυδρ. τέλη.
	Γραμμάτα.	Ἐφημερίδες.		
1864	1119987	840245	840245	486244
	147032	14251	14251	»
	1267019	854496	854496	486244
Ὅλικόν ποσόν.		1267019	854496	486244
Πλέον	Ἀποτέλεσμα τῶν ἐτῶν			
	1862.	4037527	695283	407444
	1863.	1143421	722133	439671
	1864.	1267019	854496	486244
Ὅλικόν ποσόν.		105894	26840	32226
		423598	432363	46570
		229492	459243	78796
				77

Κατὰ τὸ ἔτος 1864 παρουσιάζεται σπουδαία αὐξήσις τῆς ἰδιο-
 τικῆς ἀλληλογραφίας καὶ τῶν ταχυδρομικῶν ἐσόδων, ὅπερ ἐμφα-
 νει τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐμπορικῶν καὶ κοινωνικῶν σχέσεων τῶν
 κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, ἐν γένει δὲ τὴν ταχτικὴν πρόοδον τοῦ
 ἔθνους. Ἡ αὐξήσις αὕτη παρουσιάζεται κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο κατὰ τὴν
 ἀνωτέρα τοῦ προηγουμένου ἔτους, καθόσον ἡ μὲν αὐξήσις τοῦ 1863
 πρὸς τὸ 1862 ὑπῆρξεν ὡς ἔγγραφα 10 0/0 ἐπὶ τῶν γραμμάτων,
 4 0/0 ἐπὶ τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐντύπων, καὶ 8 0/0 ἐπὶ τῶν εἰσ-
 πράξεων ἢ δὲ τοῦ 1864 πρὸς τὸ 1863 ὑπῆρξεν ἐπίσης ὡς ἔγγραφα
 11 0/0 ἐπὶ τῶν γραμμάτων, 18 0/0 ἐπὶ τῶν ἐφημερίδων καὶ ἐν-
 τύπων, καὶ 10 1/2 0/0 ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.

Έρανιζόμενοι ἐκ τῆς ἐπίσημου ἐφημερίδος τῆς Κερκύρας δημοσιεύομεν τὸ ἐξῆς Καταστατικὸν τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποθιώσεων ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1854 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1864.

Ἔτος.	Γεννήσεις.	Γάμοι.	Ἀποθιώσεις.
1854	2,324	551	1,621
1855	1,923	424	2,222
1856	1,918	718	1,553
1857	2,147	444	1,630
1858	2,106	717	1,541
1859	2,428	589	1,381
1860	2,274	447	1,561
1861	1,991	484	1,354
1862	2,589	513	1,639
1863	2,322	503	2,474
1864	2,135	364	1,486

Ἐκ τῶν γεννηθέντων τῷ 1864 οἱ μὲν 1,124 ἦσαν ἄρρενες, τὰ δὲ 1,011 θήλεα· ἐκ δὲ τῶν ἀποθιωσάντων οἱ μὲν ἄρρενες 837, τὰ δὲ θήλεα 649. Ἐχομεν τὸν μέγιστον ὄρον τῶν γεννήσεων τῷ 1862, τῶν γάμων τῷ 1856, τῶν ἀποθιώσεων τῷ 1863· τὸν δὲ ἐλάχιστον ὄρον τῶν γεννήσεων τῷ 1856, τῶν γάμων τῷ 1864, καὶ τῶν ἀποθιώσεων τῷ 1861. Εἶναι ἀξιοπαρατήρητον ὅτι περισσότεροι γάμοι ἐγένοντο κατὰ τὰ ἔτη τὰ διαδεχθέντα τὰς ἐλαιοεσοδίας 1855 καὶ 1857, καὶ ὅτι οἱ κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα τελεσθέντες γάμοι πρὸς τοὺς τοῦ ἔτους 1864 διάκεινται σχεδὸν εἰς ἀναλογίαν 2 πρὸς 1.

Ἡ Ἐπτάνησος ἔχει 239,369 κατοίκους· τούτεστι 73,473 ἡ Κέρκυρα μὲ τὰ παρακείμενα νησίδια· 71,772 ἡ Κεφαλληνία· 44,460 ἡ Ζάκυνθος· 21,345 τὰ Κύθηρα· 21,008 ἡ Λευκάς· 11,950 ἡ Ἰθάκη, καὶ 5,361 οἱ Παζοί. Ἡ Ζάκυνθος, ἔχουσα πληθυσμὸν σχεδὸν ἴσον μὲ τὴν ἐπαρχίαν Ἀττικῆς (41,679), τὴν τῶν Καλαβρύτων (43,388), τὴν Μαντινείας (42,195), καὶ τὴν Γορτυνίας (42,129), ἀποτελεῖ μὲ τὴν Κεφαλληνίαν καὶ Ἰθάκην σύμπλεγμα νήσων ἐξ 128,182 κατοίκων δυνάμενον, μὲ πρωτεύουσιν τὴν Κεφαλληνίαν, ν' ἀπαρτήσῃ ἓνα νομόν. Ἄλλοτερον δὲ νομόν

δύναται νὰ σχηματίσῃ τὸ σύμπλεγμα τῆς νήσου Κερκύρας, Παζῶν καὶ Λευκάδος, συγκείμενον ἐξ 99,842 κατοίκων μὲ πρωτεύουσιν τὴν Κέρκυραν. Τὰ Κύθηρα διακείμενα πέραν τοῦ Γαινάρου καὶ λίαν ἀπομεμακρυσμένα διατελοῦντα τῶν εἰρημένων δύο συμπλεγμάτων δύναται νὰ προσαρτηθῶσιν εἰς τὸν νομόν Λακωνίας. Ἡ φυσικὴ θέσις, ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἐπτανήσου, ἡ πρὸς τοὺς ἄλλους νομοὺς τοῦ κράτους ἀναλογία καὶ ἡ οἰκονομικὴ μας κατάστασις ἐπιβάλλουσιν εἰς ἡμᾶς νὰ μὴ σχηματίσωμεν πλέον τῶν δύο νομῶν ἐν Ἐπτανήσῳ.

Ἐκ τοῦ ἐν Κετίνῃ ἐκδοθέντος ἡμερολογίου ἐρανιζόμεθα τὰς ἀκολούθους στατιστικὰς πληροφορίας περὶ τοῦ Μαυροβουνίου. Ὁ ὀλικὸς πληθυσμὸς τοῦ Μαυροβουνίου καὶ τῆς Βέρδης συνίσταται ἐξ 196,238 ψυχῶν, ἐξ ὧν 99,889 ἄρρενες καὶ 96,339 θηλυκοῦ γένους. Ὁ ἡγεμὼν ἔχει δύο γραμματεῖς καὶ τρεῖς ὑπασπιστάς. Ἡ γερουσία, οὔσα τὸ ἀνώτατον δικαστήριον, ἔχει ἓνα πρόεδρον, ἓνα ἀντιπρόεδρον, 16 γερουσιαστάς καὶ ἓνα γραμματεῖα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγεγραμμένων στρατιωτικῶν συμποσούται εἰς 25,000 ἀνδρῶν, καὶ δύναται ἐν ἀνάγκῃ ν' αὐξηθῇ κατὰ 10,000. Ὁ βοϊθόδαξ Μίρκος Πέτροβιτς εἶναι ὁ ἀρχιστράτηγος. Τὸ Μαυροβούνιον ἔχει ἑνδεκα μοναστήρια, τρεῖς πρωτοπαπάδας, 400 ἱερεῖς, καὶ 12 σχολεῖα.

(Ἐκ τῆς Ἑλπίδος.)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΝΕΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΥ

Η ΜΗ ΤΗΣ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (1).

Πολλά μέχρι τούδε περί του νέου Ημερολογίου, ὅπερ ἰσχύει
παρὰ πᾶσι τοῖς δυτικοῖς ἐν Εὐρώπῃ ἔθνεσιν, ἐρρέθησαν καὶ
ἐγράφησαν, καὶ πολλὰ περὶ τῆς ἐν ταῖς Ἀνατολαῖς ἐφαρμογῆς

(1) Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἀπριλίου 1865.

Φίλτατε κύριε Βρετὲ,

Ὁ κύριος πατὴρ ὑμῶν με προέστρεψε νὰ πέμψω τι ὑμῖν εἰς δημοσίευσιν ἐν
τῷ ὑμετέρῳ Ἡμερολογίῳ· ὑπεσχέθη δὲ αὐτῷ, ἂν ἀνακύψω ἀπὸ τῶν πολλῶν περι-
εχουσῶν με φροντίδων, νὰ καταρτίσω τι ἐκ τῶν ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ μου πρὸς
δημοσίευσιν, καὶ τοῦτο μέχρι τέλους Μαΐου· ἀλλ' ἀντὶ τούτου σᾶς πέμπω τὴν περὶ
Ἡμερολογίου πολλοῦ λόγου ἀξίαν ἐκθεσιν τοῦ Κ. Λαμπρύλλου. Παρεκινήσαμεν
μὲν αὐτὸν νὰ δημοσιεύσῃ αὐτὴν ἐν τῇ Πανδώρα, διότι ἐνομίζομεν ὅτι πρέπει
ὅσον τάχιον νὰ ἀναγνωσθῇ κατὰ τοὺς παρόντας καιρούς· ἀλλὰ πέποιθα ὅτι θέ-
λετε σπεύσει νὰ προμηθεύσῃτε καὶ εἰς τοὺς ὑμετέρους ἀναγνώστας ἀνάγνωσιν
τόσον οἰκείαν καὶ ἀξιόλογον, ἥτις οὐ μόνον ἄπαξ, ἀλλὰ καὶ πολλάκις πρέπει νὰ
δημοσιευθῇ διὰ τοῦ ὑμετέρου Ἡμερολογίου.

Σᾶς ἀσπάζομαι.

Ὁ φίλος Σας

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΗΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἀπριλίου 1865.

Φίλε καλὲ καὶ ἀγαθὲ,

Τὸ ἐν τῇ Πανδώρα ἐκδοθὲν ἄρθρον τοῦτο ὅ σοι πέμπω μετὰ τῆς παρού-
σης ἔχων ἤδη ἑτοιμον διὰ νὰ σ' ἀποστείλω, ἐστοχάσθην καλὸν νὰ δεῖξω καὶ

Ο ΠΥΓΟΣ ΤΟΥ ΒΑΒΕΛ.

αὐτοῦ διεφιλωνεικῆθησαν. Νομίζομεν λοιπὸν ὅτι πρέπον εἶναι νὰ τεθῆ τέλος πάντων τὸ ζήτημα τοῦτο ὑπὸ τὴν καθαρὰν καὶ φυσικὴν αὐτοῦ ἔποψιν, ὅπως εἰ δυνατόν παυθῆ πᾶσα ματαία ἔρις, διαλυομένων τῶν ἀμφιβόλων καὶ ἀπορριπτομένων τῶν περιπτώων. Ἀλλὰ δὲν σκοπεύομεν νὰ εισέλθωμεν ἐνταῦθα εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν τοῦ ζητήματος ἔκθεσιν· διότι πολλὰ καὶ περὶ τούτου ἐγράφησαν καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις Εὐρωπαϊκαῖς γλώσσαις καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ, ἀφ' ὧν δύναται ὁ βουλούμενος νὰ ἀρυσθῆ πάντα τὰ δέοντα, ἐπεκτείνων ἢ συστέλλων τὰς ἀναπτύξεις καὶ λεπτομερείας, κατὰ τὸ αὐτῷ δοκοῦν (1)· ἐπομένως πάντῃ πε-

εἰς τινὰς τῶν φίλων ὅπως ἐκφέρωσι τὴν γνώμην αὐτῶν, καθότι ἤθελον νὰ σοὶ στεῖλω ἔργον τι τέλειον. Ἄλλ' ἀμφοτέροι μ' ἔκαμον τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ δημοσίευσίς αὐτοῦ δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῆ ἕως τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατόν τάχιστα διὰ τὰ ἐν ταῖς Δακίαις ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως σχεδιαζόμενα καὶ ὑπὸ τῶν παπιστικῶν ἐπιβουλῶν τεκταινόμενα. Ὑπενέδωκα εἰς τὴν παρατήρησιν· διότι καθήκον εἶναι νὰ μὴ ἀποβλέπωσι τὰ πονήματα ἡμῶν πρὸς ἀπλὴν μαθήσεως ἐπίδειξιν, ἀλλὰ πρὸς ἀποτελεσμά τι καθ' ὅσον ἐφικτόν. Τὸ κατ' ἐμὲ ἡ προσωπικὴ μου φιλοτιμία ἐπληροῦτο μᾶλλον ἐάν τι πόνημά μου ἐξετίθετο διὰ τοῦ Ἡμερολογίου ὑμῶν κατ' ἔτος ὀλόκληρον, ἔτι δὲ καὶ περαιτέρω, εἰς ἀνάγνωσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν ὁμοεθνῶν παρ' ἐν ἄλλῳ τινὶ περιοδικῷ ἔπου ἅπαξ θέλει ἀναγνωσθῆ καὶ μετὰ ταῦτα παραμερισθῆ· ἀλλ' ἔπρεπε νὰ ὑπενδύσω εἰς τὴν γενομένην μοι παρατήρησιν τῆς ἐνδεχομένης ὠφελείας· καὶ λέγω ἐνδεχομένης, διότι δὲν ἔχω τὴν οἴησιν ὅτι διὰ τοῦ μικροῦ τούτου πονήματος δύναμαι νὰ ἐπασκῆσω ἐπὶ τοῦ προκειμένου σημαντικὴν ἐπιβροχήν.

Τὸ πραγματευόμενον ζήτημά, ὡς κάλλιστα γνωρίζετε, δὲν εἶναι μόνον περὶ τῶν ἐν Δακίαις συμβαινόντων τῆς ὥρας μέλημα, ἀλλὰ θέλει εἶσθαι ἐπὶ πολλῶν εἰσέτι ἐτῶν καὶ διὰ τὰ ὑπόλοιπα μέρη τῶν Ἀνατολῶν ἀναγκαῖον συζητήσεως ἀντικείμενον· εἰς προδιάθεσιν τῶν πνευμάτων, ἵνα τοῦτο κατασταθῆ εἰς τοὺς ἀπλουστεροὺς ἔρους αὐτοῦ, ἦτοι τοὺς περὶ καταλληλότητος τῶν καιρῶν, αἰρομένης τῆς προλήψεως ὅτι ἐνέχεται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ τὸ δογματικόν.

Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι παράξενον νὰ καταχωρήσῃτε ταύτην τὴν διατριβὴν καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ Ἡμερολογίῳ, εἴτε ἐξηγούμενοι ὅτι κατ' ἀρχὰς ἦτο συντεταγμένη ἵνα καταχωρισθῆ αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι ἐκρίθη ἀναγκαῖα ἢ προδημοσίευσίς ἐνεκα τῶν ἐκεί συμβαινόντων, εἴτε εἴ τι ἕτερον τῶν εἰκότων. Ἡράξατε δ' ὅπως φανῆ ὑμῖν ἀρμόδιον, καὶ ὑγιαίνετε ἐν ἐνήμερίᾳ καὶ τῇ τῶν ἐφετῶν ἐπιτυχίᾳ.

Ὁ φίλος ὑμῶν

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΛΑΜΠΡΥΛΑΟΣ.

(1) Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων γραφέντα ἢ ἐρανισθέντα, ὅρα Πανδώρας φυλλάδ. 161, 171, 172, καὶ ἐν τῇ Βυζαντινῇ ὑπ' ἀριθ. 753-854 περιληψὶν τινὰ ἐρανισθείσαν ἀπὸ τοῦ *L'Art de vérifier les dates*.

ριττῇ καὶ ἡ ἐκ νέου τούτων ἀναδίφησις. Ὅθεν ἡμεῖς ἐνταῦθα θέλομεν περιορισθῆ εἰς περιλήψιν τοῦ ἱστορικοῦ μόνον μέρους τοῦ ζητήματος, ὅπως ἀπὸ τούτου μεταβῶμεν καὶ εἰς τὸ περὶ καταλληλότητος τῆς παρ' ἡμῖν ἐφαρμογῆς.

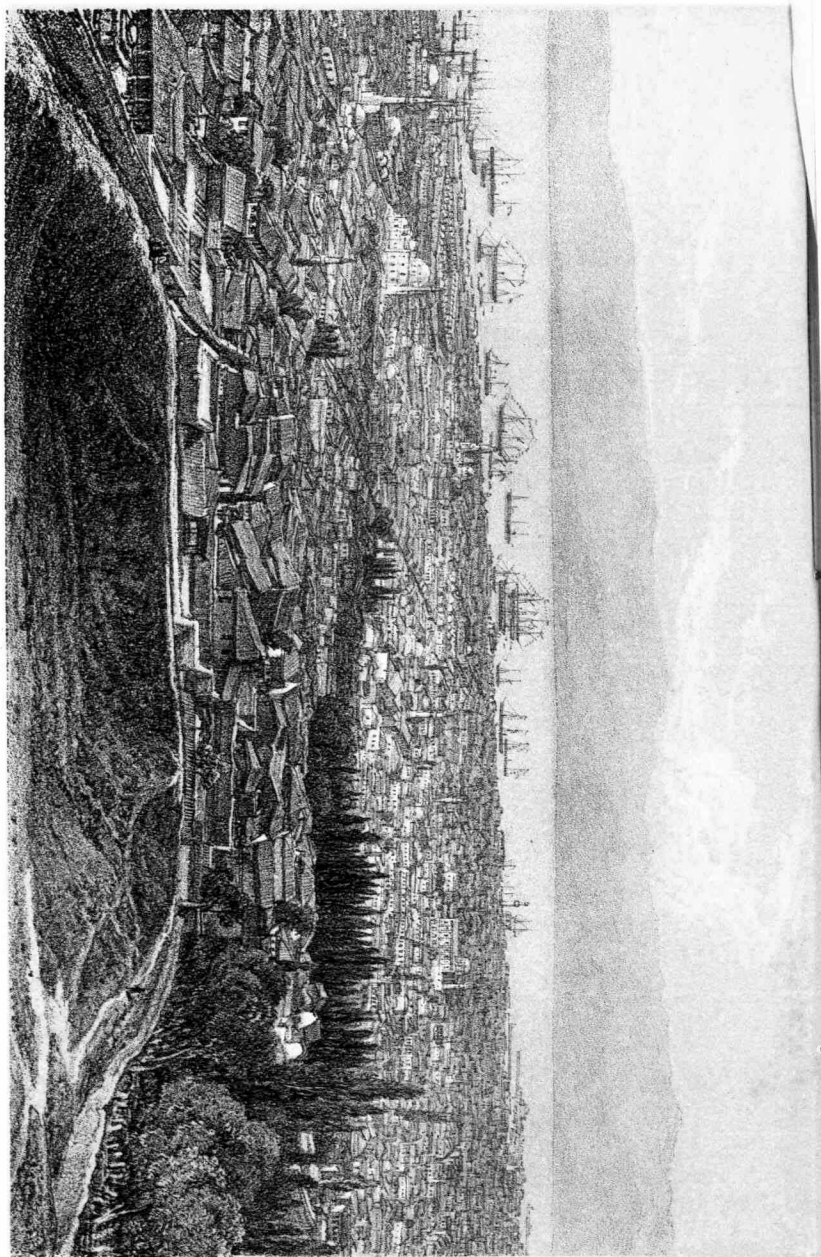
Ἀπὸ τῶν πρώτων ἤδη ἐποχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ δεσποζόντων τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ παντὸς σχεδὸν τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου, ἐντάμα πανταχοῦ καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ἡμερολογίου ἡ χρῆσις ἐπεκράτησεν, ἐκπιπτόντων βαθμηδὸν εἰς ἀχρησίαν πάντων τῶν ἄλλων ἐν ἐκάστῳ τόπῳ ἢ ἔθνει ἰδιορρυθμῶν χρονολογιῶν· δι' ὃ καὶ πᾶσαι αἱ πανταχοῦ νεοσύστατοι χριστιανικαὶ κοινωναίαι ἄνευ ἄλλης τινὸς ἐρεύνης συνεμορφώθησαν πρὸς αὐτό. Τὸ τελευταῖον Ῥωμαϊκὸν ἡμερολόγιον, κατηρτισμένον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἡμερολογίου τοῦ Μέτωνος, περιέπιπτεν εἰς λάθη τινὰ, ἐξ ὧν τοῦ χρόνου προϊόντος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Ἰουλίου Καίσαρος ἡ ἀντιστοιχία τῶν ὥρων τοῦ ἔτους εὐρίσκειτο εἰς μεγίστην ἀνωμαλίαν. Διὰ ταῦτα οὗτος, μόλις τῶν Ῥωμαϊκῶν ἐπικρατήσας πραγμάτων, προσεκάλεσεν εἰς Ῥώμην τὸν περιφημώτατον ἀστρονόμον τῆς ἐποχῆς Σωσιγένη τὸν Ἀλεξανδρέα, καὶ ἀνέθεσεν αὐτῷ τὴν ἀναγκαῖαν διαβροῦθμισιν. Ὁ δὲ Σωσιγένης, παραιτήσας ὡς ἀχρηστον τὴν συμπάρθεσιν τῶν σεληνιακῶν μηνῶν τοῦ Μέτωνος, παρήγαγεν ἐπὶ τῇ βάσει μόνῃ τῆς ἡλιακῆς φαινομένης κινήσεως τὸ γνωστὸν καὶ κοινῶς καλούμενον Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον. Ἀλλ' ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς αὐτοῦ ὁ Σωσιγένης παρέβλεψε τὴν καταλόγισιν τινῶν λεπτῶν, ὧν ἡ ἄθροισις ἐπέφερον ἐν ἐκάστη περιόδῳ ἐτῶν 133 τὴν ἐλάττωσιν ἐνὸς περιόπου ἡμερονυκτίου.

Αὕτη ἡ ὀπισθοδρόμησις, ἥτις διὰ τῆς ἀξήσεως αὐτῆς ἐγένετο ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα μᾶλλον ἐπαυσθητῆ, δὲν ἐξέφυγε τὴν προσοχὴν τῶν Βυζαντινῶν, παρ' οἷς τότε συνεκεντροῦντο αἱ

γνώσεις πάσης μαθήσεως καὶ ἐπιστήμης. Διὸ καὶ Νικηφόρος ὁ Γρηγοράς, γνωστὸς οὐ μόνον ὡς εἷς τῶν διασημοτάτων Βυζαντινῶν ἱστοριογράφων, ἀλλὰ καὶ ὡς κατέχων, ὡς φαίνεται, συστηματικὰς γνώσεις ἀστρονομικὰς, περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος παρουσίασε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικον τὸν πρεσβύτερον ἔκθεσιν, ἐν ἣ περιέγραφε τὰ τῆς παραδρομῆς τῆς συμβαινούσης ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς τοῦ Σωσιγενείου ἡμερολόγιου, προτείνων συγχρόνως καὶ τὸν τρόπον τῆς αὐτοῦ διαρρυθμίσεως. Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἐδέχθη μὲν εὐμενῶς τὴν τοῦ Γρηγορᾶ ἔκθεσιν, καὶ πολλὰ τοῦτον διὰ τὴν πρωτοβουλίαν ἐπήνεσεν· ἀλλὰ σκεφθεὶς ὠρίμως μετὰ συμβούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ προσφόρου τῆς ἐφαρμογῆς, ἀπεποιήθη τὴν πραγματοποιήσιν. Ποῖοι ἦσαν οἱ λόγοι ταύτης τῆς ἀποποιήσεως; Ἰδὸν καταχωρίζομεν αὐτοὺς κατὰ λέξιν ἐνταῦθα, ὡς ἀναφέρονται ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἱστορικοῦ Γρηγορᾶ, τοῦ καὶ αὐτουργοῦ τῆς προτάσεως, ἐν ταῖς ἱστορίαις αὐτοῦ· διότι οὗτοι τανῦν ὡς καὶ τότε παριστῶσι τὴν ἀληθῆ καὶ ἔμφρονα τῆς δυσκολίας ἐξήγησιν.

« Τούτων οὕτω λεχθέντων καὶ οὕτω διατρανωθέντων, προσήκατο μὲν καὶ ἦσθη τῇ ἀποδείξει ὁ βασιλεὺς, τάχα δ' ἂν καὶ ἐμέλησε τὴν διόρθωσιν αὐτίκα ἐπενεγεῖν· ἀλλ' ἵνα μὴ τοῦτο σύγχυσις μᾶλλον τοῖς ἀμαθέσι φανῆ καὶ μερισμὸν ἐπάγῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ, σεσηγημένον ἀφῆκε τὸ πρᾶγμα καὶ ὅλως ἀνεπιχείρητον. Μηδὲ γὰρ ἂν εἶναι ῥᾶδιον ἔφησεν ἅπαντας ἐν ταύτῳ τοὺς ἀνά πᾶσαν ἡπειρον καὶ νῆσον ὁμοφύλους διαδραμεῖν καὶ πείσαι μεταμαθεῖν τὴν διόρθωσιν· μερίζεσθαι δ' αὖ, καὶ ἄλλους ἄλλην πανηγυρίζειν καὶ ἐτέραν ἐτέρους ἑορτῆν, τοῦτο δ' οὐ σφόδρα χρηστόν. Ὡστ' ἐξ ἐκατέρων θάτερον κουφότερον ἐφάνη κεῖσθαι τὰ τοῦ πράγματος ὡς ἔκειτο καὶ μένειν ὡς ἔμενε μέχρις ἡμῶν. Ἐμοὶ δὲ τούναντίον

View from the tower of St. Mark's Basilica

« μᾶλλον ἐδόκει κουφότερον· τὸ γὰρ τοὺς ὁμοφύλους ἅπαντας
« καθάπαξ πείσαι τῇ διορθώσει συνθέσθαι εἰ μὴ ῥᾶδιον χρόνω
« ἐνί, ἀλλὰ δυσι καὶ τρισὶ ῥᾶδιον ἂν ἦν, ὥσπερ καὶ τοῖς πρὸ
« ἡμῶν, ὡς ἔφημεν, πάλαι πολλάκις γεγένηται· ἀλλὰ δι' ἦν
« ἔφθημεν εἰρηκότες αἰτίαν τὸ τοῦ βασιλέως τέως ἐπεκράτησε
« δόγμα μᾶλλον ἢ τὸ ἡμέτερον (1). »

Ἐκ τούτου βλέπομεν ὅτι ὁ ἀστρονόμος ζήλω τῆς ἐπιστη-
μονικῆς ἀκριθείας καὶ μεθ' ὅλας τὰς τοῦ αὐτοκράτορος σπου-
δαίας κυβερνητικὰς παρατηρήσεις ἐνέμενεν εἰς τὴν γνώμην
αὐτοῦ. Κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα καὶ Ματθαῖος ὁ Βλάσταρις ἐν τῷ
αὐτοῦ συντάγματι τῶν ἱερῶν κανόνων ὁμιλῶν περὶ τῆς ἰση-
μερίας δεικνύει τὸ ἐσφαλμένον τοῦ καθεστῶτος ἡμερολογίου·
ἀλλ' ἀποποιεῖται τὴν διόρθωσιν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους δι' οὓς
καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Ἄνδρόνικος, προσθέτων καὶ τὸν ἀνίσχυρον
τῆς δῆθεν δυσκολίας νεωτέρων ὑπολογισμῶν (2). Τὴν γνώμην
ὁμως τοῦ Γρηγοῦρα ἐν τοῖς ἐπομένοις χρόνοις ὑπεστήριξαν καὶ
ἄλλοι τῶν σοφῶν Βυζαντινῶν, ὡς βεβαιοὶ ὁ Βοβῆτιος· ἀλλὰ δὲν
ὀνομάζει εἰμὴ μόνον τὸν Ἰσαὰκ Ἄργυρον (3).

Καὶ ἐν ταῖς παραμοναῖς ἤδη τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως ὁ σοφώτατος τῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνδρῶν Γεώρ-
γιος ὁ Γέμιστος, ὁ καὶ Πλήθων ἐπικληθεὶς, εἶχεν ἤδη συντάξει
ἐξακρίβωσιν καὶ διαρῥύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου περιεχομένην ἐν
τῷ συγγράμματι παρατοπίας τινὸς, ἧτοι πολιτείας ἰδεώδους
αὐτοῦ. Τὰ διασωθέντα ἐκ τοῦ συγγράμματος τούτου ὑπὸ τὸν

(1) Νικηφόρου Γρηγοῦρα ἱστοριῶν βιβ. Ζ', κεφ. 13. Ἐν ἐκδόσει Βυζαντιν.
τόμ. XIX, τεύχ. Α', σελ. 364.

(2) Ματθαίου Βλαστάρεως Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν θεῶν κανόνων,
περὶ τὰ τέλη τῆς λέξεως Πάσχα. Ἐν δὲ τῇ ἐκδόσει τῶν ἱερῶν κανόνων ὑπὸ
Ποτλῆ καὶ Ῥάλλη, Ἀθήνησιν, τόμ. ζ', σελ. 424-425.

(3) Ὅρα τὸν βίον τοῦ Γρηγοῦρα ὑπὸ τοῦ ἐκδότου τῶν ἱστοριῶν αὐτοῦ Jo.
Bovini, ἐν σελ. XXII, ὡς ἄνωθεν.

τίτλον Πλήθωνος Νόμων συγγραφῆς τὰ σωζόμενα, ἐξεδόθησαν ἐσχάτως ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ Κ. Κ. Ἀλεξάνδρου, μέλους τοῦ Γαλλικοῦ Συνιδρύματος, ὅστις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐν τοῖς προλεγομένοις αὐτοῦ ἐκφράζεται ὡς ἀκολούθως· « Τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Πλήθωνος εἶναι ἄξιον τῆς προσοχῆς ἡμῶν· δὲν ὁμοιάζει οὔτε τὸ τοῦ Μέτωνος, οὔτε τὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, ἀλλὰ συνίσταται εἰς μίγμα τι ἐξ ἀμφοτέρων, μετ' εὐφυῶν τινων μεταβολῶν, αἵτινες καθιστῶσι τὴν συμμετρίαν ἀκριβεστέραν. » Καὶ αὐτόθι ἐν ταῖς σημειώσεσιν, ἃς μετέδωκε τῷ Κ. Κ. Ἀλεξάνδρῳ ὁ Κ. Βικέντιος (Vincent), μέλος καὶ οὗτος τοῦ Γαλλικοῦ Συνιδρύματος, ἐκφράζεται ἔτι ἐμφαντικώτερον. « Σημειωτέον ἐν παρόδῳ ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν θρησκείαν, ἐὰν τοιοῦτό τι ἡμερολόγιον εὕρισκετο ἐν χρήσει παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, ἐξαιρέσει ὅμως τῆς ἐβδομαδιαίας διανομῆς, δὲν ὑπῆρχε πλέον ἀνάγκη τῆς Γρηγοριανῆς διαρρύθμισεως (1). » Ἐπειδὴ δὲ ὁ Πλήθων, παρευρεθεὶς μετὰ τῶν ἄλλων εἰς τὰ Φλωρεντινὰ καμώματα, ἤλθε καὶ εἰς στενωτέραν συνάφειαν μετὰ τῶν διαφορῶν σοφῶν καὶ ἐπιστημόνων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς Ἰταλῶν, ἐπόμενον βεβαίως εἶναι ὅτι διεκοίνωσεν αὐτοῖς πολλὰς τῶν γνώσεων καὶ ἰδεῶν αὐτοῦ. Ἄλλ' ὅπως τοῦτο καὶ ἂν ἐκληφθῆ, ἀναμφίβολον εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὸ σύνταγμα αὐτοῦ ἐγένετο γνωστὸν παρὰ τοῖς σοφοῖς τῶν Εὐρωπαϊῶν, ὡς καὶ συγχρόνως, μὲ τὴν διασπορὰν τῶν Βυζαντινῶν προσφύγων, τὰ τοῦ Γρηγοῦ καὶ τοῦ Βλαστάρεως καὶ οἰοῦδήποτε ἄλλου, ὡς προηγουμένως εἶπομεν, Βυζαντινοῦ.

Μετὰ παρελευσιν οὖν ἐνὸς αἰῶνος καὶ ὀλίγων τινῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως ἐτῶν, ὅτε αὐταὶ αἱ γνώσεις ἐγένοντο κτῆμα κοι-

(1) Pléthon, *Traité des lois, etc.*, par M. G. Alexandre, membre de l'Institut (Paris, 1859) p. 73.

νὸν παρὰ πᾶσι τοῖς τῶν Εὐρωπαϊῶν σοφοῖς, ὁ τότε παππεύων ἐν Ῥώμῃ Γρηγόριος ΙΓ' ἔκρινεν εὐλογον νὰ προσκαλέσῃ διαφόρους ἐπιστήμονας πρὸς διαρρύθμισιν τοῦ καθεστῶτος ἡμερολογίου, καὶ ἐπομένως νὰ διατάξῃ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς. Ἄλλ' οἱ μὲν πάππαι τῆς Ῥώμης εὐκόλως ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσι τὸ τοιοῦτον ὡς τότε κατέχοντες Καισαρικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ πολλῶν δυτικῶν ἐκκλησιῶν· οὐχ οὕτως ὅμως εἶχεν οὔτε καὶ νῦν ἔχει τὸ πρᾶγμα παρ' ἡμῖν. Πᾶσα τοιαύτη εἴτε πρὸς τὸ κρεῖττον εἴτε πρὸς τὸ χεῖρον μεταβολὴ εὐκολώτερον ἐπιβάλλεται ἐν τε τῷ πολιτικῷ καὶ τῷ θρησκευτικῷ ὀρίζοντι ὑπὸ ἐξουσίας συγκεκεντρωμένης ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χειρὶ, παρὰ ὅτι ἐπιτυγχάνεται ὑπὸ ἐξουσίας συμμεριστικῆς, ἐπομένως ὑποκειμένης εἰς πολλὰς ἀντιδράσεις καὶ περισπασμούς. Ἐν τοσοῦτῳ τὰ ἄλλα δυτικὰ ἔθνη καὶ ἐκκλησίαι, ἅτινα ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐπωνυμίαν Διαμαρτυρουμένων ἢ Διαρρύθμιστῶν εἶχον ἤδη λυτρωθῆ ἀπὸ τοῦ τῆς παππωσύνης ζυγοῦ, ἀπεποιήθησαν κατ' ἀρχὰς νὰ παραδεχθῶσι τὴν διαρρύθμισιν ταύτην. Ἀκμαζούσης γὰρ εἰσέτι τῆς πρὸς ἀπολύτρωσιν πάλης καὶ διαρκούντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἐντεῦθεν προελθόντος δονισμοῦ, ὅτε καὶ λίαν ἐπίφοβοι ἦσαν εἰσέτι αἱ τε φανεραὶ καὶ αἱ ὑποχθόνιοι ἐπήρειαὶ τοῦ παππισμοῦ, εὐλόγως αἱ κυβερνήσεις καὶ οἱ ἀρχηγοὶ ἐκείνων τῶν ἐκκλησιῶν ἐδίσταζον νὰ παραδεχθῶσι τὴν διαρρύθμισιν ταύτην, ἵνα μὴ φανῶσιν ὡς ὑπέικοντες τοῖς θεσπίσμασι τοῖς ἐξερχομένοις ἀπὸ τοῦ Βατικανοῦ.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ περὶ ἡμερολογίου, ἂν καὶ καθαρῶς ἐπιστημονικὸν κατ' οὐσίαν, πολιτικὸν δὲ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν, λαμβάνει ὅμως, ὡς στενώτατα συνεχόμενον μετὰ τῆς κατ' ἔτος τοῦ Πασχαλίου ἐξακριβώσεως, χαρακτῆρά τινα ἐκκλησιαστικόν, οὐδαμῶς ὅμως καὶ παντάπασι δογματικόν, ἀλλ'

ἀπλῶς καθηγετικὸν (disciplinaire). Ἀπὸ τῶν παλαιότερων χρόνων ἐν ἐκ τῶν πολλῶν μέσων, ἃ μετῆρχοντο οἱ τῆς Ῥώμης πατριάρχαι πρὸς ἐξόγκωσιν τῆς ἐν τῇ Δύσει κανονικῆς ἱεραρχίας αὐτῶν, εὐρίσκεται εἰς τὴν παρεξήγησιν θεσπίσματος τινος τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, καθ' ἃ φαίνεται ὅτι ἐπετέλλετο τῷ ἐπισκόπῳ Ῥώμης, ἀφ' οὗ παρὰ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐκκλησίας παρελάμβανε τὸν ὀρισμὸν τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς, νὰ διαγγέλλῃ ταύτην καὶ ταῖς ἀπωτέρω πρὸς δύσιν ἢ ἄρκτον ἐπαρχίας. Ταύτην τὴν ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως ἐπιτρεπομένην τοῖς πάππαις ἐκκλησιαστικὴν ὑπηρεσίαν οὗτοι ἐφαντάσθησαν νὰ παραστήσωσιν ὡς προνόμιόν τι, καὶ ἐπομένως ὡς δεῖγμα τῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν δεσποτείας αὐτῶν. Ὡς ἐκ τούτου καὶ Λέων ὁ Α', δηλοποιῶν ἐπισκόπῳ τινὶ τῆς Ῥαβέννης τὸν τοῦ Πασχαλίου ὀρισμὸν, ἀποτολμᾷ νὰ παραστήσῃ τὴν διοχέτευσιν ταύτην ὡς μέλημά τι δεδομένον τοῖς Ῥωμαϊκοῖς πάππαις ἐκ θείας διαταγῆς καὶ ἐγνωσμένον ἐκ παραδόσεως τῶν πατέρων (1). Ἄλλ' ὅτε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἔγραφε Μαρκιανὸν, συνκισθανόμενος ὅτι παρ' αὐτῷ τὰ τοιαῦτα δὲν ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οὐδεμίαν ἰσχὺν, ἐξεφράζετο κοσμίως καὶ σεμνῶς λέγων, ὅτι ἡ ἐν Νικαίᾳ σύνοδος διέταξε τῇ Ἀλεξανδρινῇ ἐκκλησίᾳ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ Πασχαλίου καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ πρὸς τὸν τῆς Ῥώμης ἐπίσκοπον, ἵνα δι' αὐτοῦ ὁ τῆς τοιαύτης ἐπιστολῆς ὀρισμὸς μεταδίδηται καὶ πρὸς τὰς ἀπωτέρας ἐκκλησίας γενικῶς (2). Ὁ Βαρώνιος ὅμως, καίτοι μεταφέρων κατὰ λέξιν τὴν ἐπιστολὴν ταύτην Λέοντος τοῦ Α' πρὸς τὸν Μαρκιανὸν, καθυποβάλλει αὐτὴν ἐν δεινῇ στρεβλώσει μεταξὺ δύο παραγράφων,

(1) « Hoc divina institutio et paterna traditio ad nostram sollicitudinem voluit pertinere. » *Epist. Leon. Magni*, ep. 76 (al. 77).

(2) « Ut hujus scripti ad longinquoiores ecclesias iudicium generaliter percurreret. » *Ibid.*, ep. 74 (al. 76).

δι' ὧν καταγίνεται νὰ παραστήσῃ, ὅτι ἡ Ἀλεξανδρινῇ ἐκκλησίᾳ ὑπερεοῦτο νὰ δηλώσῃ τὸ Πασχάλιον κατὰ πρῶτον τοῖς ἐπισκόποις τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ὅπως παρὰ τούτων πληροφοροῦνται καὶ ἅπασαι αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι (1). Καὶ ὁ Τιλλεμόντιος ὡσαύτως λέγει ὅτι τῇ Ῥώμῃ ἐδόδοτο ἡ κήρυξις τοῦ Πασχαλίου πρὸς τὰς ἐκκλησίας, βασιζόμενος εἰς χωρίον τι τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐκ τοῦ Περί κύκλου πασχαλίου συντάγματος αὐτοῦ (2). Δὲν ἠδυνήθην δι' αὐτοψίας νὰ παρατηρήσω τὸ σύνταγμα τοῦτο, καὶ ὑποπτεύομαι μήπως τὸ χωρίον ἀμελῶς παραφράζεται ὑπὸ τοῦ Τιλλεμοντίου, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Βαρωνίου, εἰ μὴ τι χεῖρον· διότι ἐὰν τὸ θέσπισμα ἔλεγε πραγματικῶς πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησίας, πῶς ὁ Λέων Α' γράφων πρὸς τὸν Μαρκιανὸν περιέστειλεν αὐτὸ μόνον εἰς τὰς ἀπωτέρας; Τὸ τῆς περιστολῆς ἰδίωμα δὲν ἀνῆκε βεβαίως εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ πατριάρχου τούτου, ὡς ὁράται ἀπὸ τε τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν Ῥαβεννάτην ἐπίσκοπον, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων αὐτοῦ γνωρίζεται ἐπιχειρημάτων ἀλαζονικῶν (3).

Διὰ τίνα οὖν λόγον ἅπασαι καὶ οὐχὶ μόνον αἱ πρὸς δυσμὰς καὶ πρὸς ἄρκτον τῆς Ῥώμης ἐν ἀπωτέροις κείμεναι Ἐκκλησίαι; Ποίαν ἀνάγκην εἶχον ταύτης τῆς διαπόρθμεύσεως αἱ πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς μεσημβρίαν κείμεναι, αἵτινες καὶ ἐνωρίτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἠδύναντο νὰ λαμβάνωσι τὴν δη-

(1) « A quibus reliquæ omnes ecclesie certiores redderentur. » *Baron. Annal.* ad an. 325, § 110-112.

(2) Tillemont, *Histoire ecclésiastique*, t. XIV, p. 623.

(3) Μὴ ἀπορήσῃ δέ τις ἂν ἐνταῦθα περὶ τοῦ Λέοντος Α' ἐκφραζόμεθα τοσοῦτον αὐστηρῶς· ὁ ἐκδότης τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ Κεσνέλιος, καίτοι ἀνήκων τῇ δυτικῇ Ῥωμαϊκῇ ἐκκλησίᾳ, μεταχειρίζεται ἐν περιστάσεσι τισι φράσεις πολὺ πλειότερον δεινάς. Ἐὰν τοιαύτας μετεχειρίζομεθα καὶ ἡμεῖς ἐδῶ, τὸ πρᾶγμα ἴσως ἤθελε παρεξηγηθῆ.

λοποιήσιν παρὰ τῆς αὐθεντικῆς πηγῆς; Καὶ περὶ μὲν τῶν Ἀνατολῶν οὐδεμία ἢ ἀμφιβολία ὅτι ταῦτα εἶναι κομπάσματα τῶν μεταγενεστέρων ἐποχῶν· ἀλλ' ἐὰν ἔμεινε τις δισταγμὸς ὡς πρὸς τὴν Ἀφρικὴν, οὗτος διασκεδάζεται ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κυριλλοῦ Ἀλεξανδρείας πρὸς τοὺς Πατέρας τῆς ἐν Καρθαγένῃ συνόδου, ὅτε οὗτος ἐπιστέλλων αὐτοῖς ἐπίσημα καὶ αὐθεντικὰ ἀπόγραφα τῶν ἐν Νικαίᾳ θεσπισθέντων κανόνων, πρὸς ἀποσόβησιν τῶν τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης Ζωσίμου παρατόλμων ἀξιώσεων, στηριζομένων ἐπὶ τινος κιβδηλεύσεως τῶν κανόνων τούτων, συναποστέλλει αὐτοῖς καὶ τὸ ἐπέτειον Πασχάλιον, κατὰ συνέπειαν προηγουμένης ἐκείνων αἰτήσεως. Ὡσαύτως δεικνύεται καὶ ἔτι ἀπὸ δύο κανόνων τῆς αὐτῆς συνόδου, ὁ θ' οὗς ἐναποτίθεται τῇ κατ' ἔτος συνερχομένῃ ἐν Καρθαγῆ συνόδῳ τὸ διαβιβάζειν τὸ Πασχάλιον πρὸς τὰς λοιπὰς ἐν Ἀφρικῇ ἐκκλησίας (1). Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ζώσιμος, μεταξὺ τῶν ἄλλων αὐτοῦ τολμημάτων, ἐπεχείρησε, κατὰ παράβασιν τοῦ Νικαϊκοῦ θεσπίσματος, καὶ νὰ ἐξακριβώσῃ αὐτὸς ἐν Ῥώμῃ τὴν ἡμέραν τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς. Ἀλλὰ τοῦτο ἤτο ὑπὲρ δύναμιν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ὅθεν καὶ σφαλερῶς τὸ ἐξετέλεσεν, ὡς ὁρᾶται ἀπὸ ἐπιστολῆν τινα τοῦ Πασχασίνου, ἐπισκόπου Λιλυθαίου, πρὸς τὸν αὐτὸν Λέοντα, πιθανῶς ἵνα καταστήσῃ καὶ τοῦτον μᾶλλον προσεκτικόν (2). Τοῦτο δ' εἰκάζεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν πολλαῖς τῶν ἐπιστολῶν αὐτοῦ ὁ Λέων ὑπερβαλλόντως καταγίνεται περὶ τῆς συγχρόνου τοῦ Πάσχα ἑορτάσεως, πρὸς σκοπὸν μᾶλλον τοῦ νὰ φαίνηται ὑπέρτατος τῶν τοιούτων κηδεμῶν, ἢ πρὸς οὐσιωδὲς τι ἀπο-

(1) Ὅρα ἐν τῷ κώδικι τῶν κανόνων τῆς Ἀφρικανῆς ἐκκλησίας τοὺς ὑπ' ἀριθ. 51 καὶ 73 (ἄλλ. 60 καὶ 71)· τὴν δ' ἐπιστολὴν τοῦ ἁγίου Κυριλλοῦ ἐν τῷ τέλει τοῦ κώδικος αὐτοῦ.

(2) Ὅρα ταύτην κειμένην πρὸ τῆς 3ης τοῦ Λέοντος Α' ἐπιστολῶν.

τέλεσμα· διότι οὐδεὶς τοῦτο ἠμφισβήτηται. Ἄλλως τε ἡ δὴλωσις ἐξερχομένη ἐκ τῆς κοινῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πηγῆς οὐδεμίαν ἄφινε πρὸς διχοστασίαν ἀφορμὴν.

Οὗτος οὖν ὁ θεσμὸς ἔμεινεν ἐν ἰσχύϊ διαρκῶς παρὰ πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις· μάλιστα δ' ἐτηρήθη καὶ μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ἕως τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν οἱ πάππαι, ἀποσχισθέντες τῆς καθ' αὐτὸ καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἔπαυσαν καὶ νὰ δέχωνται τὸ Πασχάλιον ἀπὸ Ἀλεξανδρείας· ἐπομένως τοῦτο διωρίζετο ἐν Ῥώμῃ ἀφ' ἧς μετεδίδοτο καὶ πρὸς ἄσασαν τὴν λοιπὴν Εὐρώπην μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων (1). Ἀφ' οὗ ὅμως διάφοροι τῆς Δύσεως ἐκκλησῖαι, ἐλευθερωθεῖσαι ἀπὸ τῆς παππικῆς δεσποτείας, δὲν εἶχον πλέον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ λαμβάνωσι τὸν ὀρισμὸν τοῦ Πασχαλίου ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἐὰν παρεδέχοντο ἀμέσως τὸ νέον ἡμερολόγιον, ἤθελον φαίνεσθαι ὡς τρόπον τινὰ διατελοῦσαι εἰσέτι εἰς τὴν αὐτὴν ὑποταγῆν. Διὰ τούτους καὶ ἄλλους παραπλησίους λόγους, τῆς διαρρύθμισεως ταύτης ἐπιβληθείσης συγχρόνως σχεδὸν τῇ ἀναγορεύσει αὐτῆς, ἐν ἔτει 1582, παρὰ πᾶσι ταῖς τῷ Βατικανῷ ὑπεικούσαις ἐκκλησίαις καὶ ἔθνεσιν, ἐν μὲν τῇ προτεσταντικῇ Γερμανίᾳ, Δανίᾳ, Ἑλβετίᾳ καὶ Ὀλλανδίᾳ ἡ παραδοχὴ ἠργοπόρησεν ὑπὲρ τὸν ἕνα αἰῶνα, ἐν δὲ τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ καὶ τῇ Σβεκίᾳ ὑπὲρ τὸν ἕνα καὶ ἡμισυ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ γενομένη διαρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου φαίνεται ὅτι δὲν μετεῖχε τῆς ἐντελοῦς ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας, δι' ἣν καὶ ἐν τῇ προτεσταντικῇ Γερμανίᾳ ἐγένετο ἰδιάζουσα τις διαρρύθμισις παραδεχθεῖσα καὶ ὑπὸ τῶν Δανῶν, ἐξ ἧς συνέβη δις ἐν τῷ ΙΗ' αἰῶνι νὰ ἑορτάσωσι τὸ Πάσχα οἱ Προτεστάνται μίαν ἐβδομάδα πρὸ τῶν παππικῶν. Ἐπὶ τέλους

(1) Baron., ad ann. 325, § 112.

ὄμως, χάριν τῆς κατὰ τὸ ἐφικτὸν ἀρμονίας μεταξύ χριστιανῶν, καὶ τούτων ὄντων ὁμοειδῶν, οἱ ἐν Γερμανίᾳ προτεστάνται, κατὰ συγκατάβασιν, ὑπεχώρησαν παραδεχθέντες τὸ Ῥωμαϊκόν (1).

Τούτων οὕτως συμβαινόντων ἐν Δύσει, αἱ ἀνατολικαὶ Ἐκκλησίαι δὲν ἔκριναν εὐλογον νὰ παρακολουθήσωσι τὴν πορείαν τῶν δυτικῶν. Τίς δὲ ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ καθ' αὐτὸ καὶ κύριος λόγος τῆς ἀποποιήσεως αὐτῶν; Πολλὰ καὶ διάφορα ἐγράφησαν καὶ τανῦν ἐν τῷ ΙΘ' αἰῶνι καὶ ἐν ταῖς προλαβούσαις ἐποχαῖς ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε πρὸς τοῦτο διάφοροι προτάσεις ἀπετεινόντο πρὸς τοὺς Ἀνατολικούς. Ἀλλ' ὅτε αὐταὶ ἐγίνοντο, συνέπιπτον καὶ μεθ' ἐτέρων διενέξεων δογματικῶν καὶ μετὰ μεγάλων προσπαθημάτων, ποικίλων καὶ παντοίων, ἵνα οἱ μὲν σύρωσιν ἡμᾶς πρὸς τὸν παππισμὸν, οἱ δὲ πρὸς τὸ ἀντίθετον αὐτῷ ἄκρον τὸν προτεσταντισμὸν. Ἐν τῷ τοιοῦτῳ δὲ ὑπερτάτῳ ἀγῶνι, ὅτε οἱ ἐν ταῖς Ἀνατολαῖς ἐμφωλεύοντες Ἰησοῦται κατάρθουν διὰ τῶν παρὰ τῇ Ὀθωμανικῇ κυβερνήσει ὑποχθονίων αὐτῶν ἐνεργειῶν ἄλλοτε μὲν τὴν ἐκθρόνισιν, ἄλλοτε δὲ καὶ τὴν ἀπαγχόνισιν δύο πατριαρχῶν, ὅτε ἀπὸ τοῦ ἐν Ῥώμῃ παππικοῦ ταμείου ἐξήρχοντο τὰ ἀναγκαιούντα ἀργύρια πρὸς ἐπίδοσιν τῶν τοιοῦτων θεοφιλῶν ἐνεργειῶν (2), τὰ ἐπιχειρήματα βέβαια καθόσον ἀπέβλεπον οὐχὶ μόνον τὸ περὶ ἡμερολογίου, ἀλλὰ καὶ πάντα τᾶλλα ζητήματα, δὲν ἦσαν ἅπαντα ἐκ τῶν μᾶλλον προσφυῶν· συνέβαινε δὲ καὶ ἐν ταύτῃ, ὡς ἐν πάσῃ ἄλλῃ δριμυτάτῃ μάχῃ, νὰ χρησιμεύῃ ὡς ὄπλον πᾶν τὸ προστυχόν.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων θέλω ἀναφέρει ἐνταῦθα ἐν καὶ μόνον,

(1) *L'Art de vérifier les dates*, ὡς ἀνωτέρω.

(2) Ὅρα τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας ὑπὸ τοῦ Χάμμερ ἐν κεφ. 45 καὶ 48.

τὸ μᾶλλον εὐλογοφανές, ὅπερ καὶ τανῦν εἰσέτι ἀφελῶς πως ἀντιτείνεται ὑπὸ πολλῶν ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀπολογητῶν. Ἐὰν παραδεχθῶμεν, λέγουσι, τὸ νέον ἡμερολόγιον, δύναται νὰ συμπέσῃ νὰ τελῶμεν τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Ἰουδαίων· τοῦτο δὲ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς ἐρευνήσωμεν αὐτούς.

Οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν συνέβαινε ἐνίοτε νὰ ἐορτάζωσι τὸ ἐαυτῶν Πάσχα καὶ πρὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ἐν ᾧ ὁ Μωσαϊκὸς νόμος ἀπῆτει ῥητῶς τὸ μετ' αὐτήν. Τούτους παρηκολούθησαν καὶ πολλοὶ τῶν χριστιανῶν διὰ τὴν πρόληψιν ὅτι τὸ χριστιανικὸν Πάσχα, καθ' ὃ ἀντικατάστασις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ, δὲν ἔπρεπε ν' ἀπομακρύνηται ἀπὸ τῆς ἐορτάσεως αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν συνέβαινον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ στάσεις πολλαὶ, τῶν μὲν προσεχόντων τοῖς Ἰουδαίοις, τῶν δὲ ὑπολογιζομένων τὴν ἀληθῆ καὶ πραγματικὴν ἰσημερίαν, ἀλλὰ καὶ τούτων πάλιν διαφωνούντων ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς. Ταῦτα οὕτως διέκειντο μέχρις οὗ συνεκλήθη ἡ ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας οἰκουμενικὴ σύνοδος πρὸς ἐρευναν τῶν πολλὰ σκάνδαλα προξενησάντων τοῦ Ἀρείου διδαγμάτων καὶ πρὸς ἐξομάλυνσιν τῶν περὶ τῆς τοῦ Πάσχα ἐορτῆς διενέξεων. Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον γνωστὰ εἶναι τοῖς πᾶσιν ἢ τε τοῦ Ἀρείου κατάχρισις καὶ ἡ περὶ τοῦ ὁμοουσίου τοῦ θεοῦ Λόγου διακρύψις. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἡ σύνοδος ἀνέθεσε τὴν φροντίδα τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς ἐξακριβώσεως εἰς Εὐσέβιον τὸν Καισαρείας ἐπίσκοπον, ὡς τὸν μᾶλλον τῶν τοιοῦτων γνώσεων εἰδήμονα (1). Οὗτος οὖν συναρμολογήσας πάλιν τὸ ἡλιακὸν ἔτος μετὰ τῶν τοῦ Μέτωνος σεληνιακῶν

(1) Ὅρα Εὐσέβ. ἐν βίβῃ Κωνσταντίνου, βιβ. Δ', § 34-35. S. Hieron., *De script. eccles. in Hippolyto*, ὡς ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Fleury, *Histoire ecclés.*, XI, § 14.

μηνῶν διώρισε τὴν 21 Μαρτίου ὡς ἡμέραν ἰσημερίας, καθὼς καὶ τῶντι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ οὕτως συνέβαινε· μεθ' ὃ καὶ τὰ τῶν σεληνιακῶν περιόδων προσήρμοσεν· ἐπομένως ἡ σύνοδος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτοῦ προτάσεων τὸν περὶ ἑορτάσεως τοῦ Πάσχα ὄρον ἐξέδωκε. Τὸ κείμενον τοῦ ὄρου τούτου, ἦτοι θεσπίσματος, μὴ περιληφθὲν μετὰ τῶν ἄλλων εἴκοσι κανόνων, οἵτινες ὑπὸ τῆς αὐτῆς συνόδου ἐψηφίσθησαν, καὶ μόνον ἐν τοῖς πρακτικαῖς αὐτῆς ἀναφερόμενον, συναπωλέσθη μετὰ τῶν πρακτικῶν τούτων, εἰς ἃ καὶ οἱ διάφοροι κανονογράφοι καὶ ἱστορικοὶ ἀναφέρονται· ὡς ἐκ ταύτης οὖν τῆς ἀπωλείας εὐρισκόμεθα εἰς ὀλοτελῆ ἄγνοιαν τοῦ κειμένου τούτου καὶ τῆς ἀκριβοῦς αὐτοῦ διαλήψεως.

Ἐχομεν δὲ ἀντὶ τούτου τὸν Α' κανόνα τῆς μετ' ὀλίγα ἔτη συγκροτηθείσης ἐν Ἀντιοχείᾳ συνόδου, ὅστις καταδικάζει μὲν τοὺς τολμῶντας παραλύειν τὸν ὄρον τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου καὶ μετὰ τῶν Ἰουδαίων τὸ Πάσχα ἐπιτελεῖν, ἀλλὰ οὐδὲν ἕτερον περιστατικὸν ἐξακριβοῖ, ὡς τοῦ ὄρου τούτου ὄντος τοῖς πᾶσι γνωστοῦ. Ἐναπολείπεται ὅμως ἡμῖν παρεκτός τούτου καὶ ὁ Ζ' τῶν λεγομένων Κανόνων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, δι' οὗ διαχέεται πλειότερον ἐπὶ τοῦ ζητήματος φῶς. Ἡ συλλογὴ αὕτη, ἣτις πολλὰς περιέχει ἀποστολικὰς διαταγὰς, δὲν ἦτο γνωστὴ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, οὐδ' ἐπὶ τῶν μεταγενεστέρων, μέχρι τῆς ἐν Τρούλλῳ τῇ πενθέκτῃ συνόδῳ συμπληρωματικῆς, ὅτε καὶ κατὰ πρῶτον ἀπαντῶμεν ἀναφερόμενους τοὺς κανόνας τούτους (1). Δυνάμεθα ὅμως νὰ παρα-

(1) Ὁ Β' κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ δὲν παριστᾷ αὐτοὺς ὡς βεβαίως τοιοῦτους, ἀλλ' ὡς παραδεγεμένους καὶ κυρωθέντας ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ παραδοθέντας ἡμῖν ὀνόματι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων. Ὁ δὲ ἱερὸς Φώτιος ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Νομοκάνονος αὐτοῦ ὡς λεγομένους τῶν ἁγίων Ἀποστόλων χαρακτηρίζει, ὑπενείρων καὶ τὸ ὅτι « ἀμφιβόλους τινὰς αὐτοὺς διὰ τινὰς αἰτίας ἤγησαντο. »

λάβωμεν καὶ τὸν κανόνα τοῦτον ὑπ' ὄψιν ὡς ἐκφράζοντα τὴν διάνοιαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θεσπίσματος. « Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος τὴν ἁγίαν τοῦ Πάσχα ἡμέραν πρὸ « τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας μετὰ Ἰουδαίων ἐπιτελέσει, καθαι- « ρείσθω. » Ἐκ τούτου τρανωῶς ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν κατακρίνεται ἀπολύτως τὸ μετὰ τῶν Ἰουδαίων συνεορτάζειν, ἀλλ' ἐὰν τοῦτο γίνηται πρὸ τῆς ἑαρινῆς ἰσημερίας, δηλαδή, ὡς ἀνωτέρω ἐλέγομεν, ἐὰν τις θέλῃ νὰ ὑποδουλοῦται εἰς τοὺς ἐσφαλμένους τῶν Ἰουδαίων ὑπολογισμούς, στοχαζόμενος ὅτι οἱ χριστιανοὶ εἶναι ὑπόχρεοι νὰ ἀκολουθῶσι τυφλοῖς ὄμμασι τὴν πλάνην αὐτῶν καὶ νὰ μὴ ζητῶσιν αὐτοὶ ἀφ' ἑαυτῶν τὸ ἀκριβές. Ἀλλ' ἐὰν αἱ ἐορταὶ συμπίπτωσι μετὰ τὴν ἰσημερίαν, οὐδὲν κείμενον αὐθεντικὸν καταναγκάζει ἡμᾶς χάριν τῆς τοιαύτης συμπτώσεως νὰ περιφρονῶμεν τὴν λογιστικὴν ἀκρίβειαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας, ὡς εἰδείξαμεν, ἐστηρίχθη καὶ ὁ ἐκ Νικαίας θεσμός.

Τούναντίον μάλιστα, εἰ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου ἀπωλέσθησαν, σώζεται ὅμως ἡμῖν μνημεῖον ἀνήκον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν δι' οὗ δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀληθῆ διάνοιαν τοῦ θεσπίσματος ἐκείνου. Τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν, δι' ἧς ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἀπὸ μέρους τῆς συνόδου, καθὸ συγκαλεστῆς αὐτῆς, ἔτι δὲ καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκδοθέντων θεσμῶν κυρωτῆς, διαδηλοῖ πᾶσι τοῖς ἀπανταχοῦ χριστιανοῖς τὸ θέσπισμα τὸ περὶ τῆς τοῦ Πάσχα ἐορτῆς. Ἡ ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ κηρύττει ἐν πρώτοις τὴν ὑπερτάτην ἀνάγκην τῆς συγχρόνου ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐορτάσεως τοῦ Πάσχα ὑπὸ πάντων τῶν πιστῶν· τοῦτο εἶναι ὑποχρέωσις ἀναπόδραστος πρὸς πάντα τῇ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκοντα χριστιανόν. Ἀλλὰ τίς πρέπει νὰ

ηται αὐτὴ ἡ ἡμέρα; Ἐνταῦθα κατὰ δεύτερον λόγον ἡ ἐγκύκλιος προσκαλεῖ τὴν προσοχὴν ἡμῶν. Οἱ Ἰουδαῖοι, λέγεται ἐκεῖ, ἐν τῇ πλάνῃ καὶ τῇ παρανοίᾳ αὐτῶν ἀκολουθοῦσι τοσοῦτον ἐσφαλμένους ὑπολογισμούς, ὥστε καὶ συμβαίνει νὰ ἐορτάζωσι τὸ Πάσχα δις καθ' ἓνα καὶ αὐτὸν ἐνιαυτόν. Ἐπομένως οἱ χριστιανοὶ δὲν πρέπει νὰ μεριμνῶσι περὶ τοῦ πότε οἱ Ἰουδαῖοι τελοῦσι τὴν αὐτῶν ἐορτὴν, ὅπως καὶ οἱ χριστιανοὶ κατ' ἀναλογίαν διορίσωσι τὴν ἑαυτῶν, ἀλλὰ ν' ἀκολουθῶσι τὴν ὁδὸν, ἣτις ἐνεχαράχθη ὑπὸ τῆς Συνόδου (1). Αὕτη δὲ κατὰ τὰ ἤδη ῥηθέντα δὲν εὐρίσκεται ἀλλαχοῦ, εἰ μὴ μόνον εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ πραγματικὴν τῆς Ἰσημερίας δεῖξιν, ἀφ' ἧς πρέπει ν' ἀρχωνται οἱ περὶ σελήνης ὑπολογισμοί.

Δυσχεραίνων δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπὶ τῇ μωρίᾳ τῶν προσεχόντων τοῖς Ἰουδαϊκοῖς ἐθίσμασιν ἐκφράζει τὴν ἀγανάκτησιν αὐτοῦ λέγων· « Καὶ πρῶτον ἀνάξιον ἔδοξεν εἶναι τὴν ἀγιω-
« τὰτην ἐκείνην ἐορτὴν τῇ τῶν Ἰουδαίων ἐπομένους συνθηεῖα
« πληροῦν . . . Ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους
« αὐχεῖν ὡς ἄρα παρεκτός τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα
« φυλάττειν οὐκ ἤμεν ἱκανοί. » Ἐκ τούτου καθαρῶς ὁρᾶται ὅτι ὑπὸ τῆς ἐγκυκλίου ἐξελέγχεται οὐχὶ ἡ σύμπτωσις τῶν ἐορτῶν, ἀλλ' ἀξιοκατάκριτος καὶ δεισιδαίμων πρόθεσις τοῦ ἔπεσθαι τοῖς Ἰουδαίοις καίτοι σφάλλουσιν ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς, ἐξ οὗ προέρχεται δουλικὴ ὑποχώρησις πρὸς τὴν ἀλαζονείαν αὐτῶν. Εἶναι ἀληθές ὅμως ὅτι εἰς διάφορα μέρη ταύτης τῆς ἐγκυκλίου γίνεται λόγος καὶ περὶ τοῦ ὅτι διὰ ταύτης τῆς

(1) Εὐσέβ. ἐν βίῳ Κωνσταν. Δ', § 18. Περὶ δὲ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ συμβαίνοντος τῆς διπλῆς ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ ἐορτάσεως ὅρα τὰς αὐτόθι σημειώσεις τοῦ Βαλεσίου ἐν τῇ ἐκδόσει αὐτοῦ, τῶν Ἀπάντων τοῦ Εὐσεβίου, Cantabrigiae, ἢ ἐν τῇ μεταφράσει αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Heinichen, Lipsiae 1830, καὶ τοὺς παρ' αὐτῶν ἀναφερομένους ἄλλους συγγραφείς.

ῥυθμίσεως, ἣτις φέρει εἰς ἀρμονίαν τοὺς χριστιανούς μεθ' ἑαυτῶν, εὐρίσκομεν καὶ τὸ ὠφέλημα τοῦ μὴ ἔχειν τι μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ κοινού· ἀλλὰ τοῦτο προστίθεται ὡς ἐκ περισσοῦ, ἵνα ἐνισχύσῃ ἀπλῶς τὸ προηγούμενον καὶ οὐδόλως πρὸς οὐσιώδη τινὰ σκοπὸν· γίνεται δὲ ὡς μέσον παρορμήσεως καὶ προτροπῆς καὶ οὐδόλως εἰς τρόπον ἐντολῆς (1). Τοῦτο θέλει εὐρεῖ βεβαίως ὅστις μετ' ἐπιστασίας ἐρευνήσῃ ταύτην ἐν τῷ συνόλω αὐτῆς. Τὸ οὖν καθαρὸν ἐξαγόμενον ἐκ ταύτης τῆς ἐγκυκλίου εἶναι ὅτι δὲν ἀρμόζει ἡμῖν τὸ νὰ δεσμευώμεθα ἀπὸ τῶν Ἰουδαϊκῶν ἐθισμῶν, εἴτε πρὸς τὸ ἔπεσθαι εἴτε πρὸς τὸ μὴ ἔπεσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐν ἐλευθερίᾳ διορίζειν τὸ Πάσχα ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τοῦ ἀκριβοῦς ὑπολογισμοῦ, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ὁ θεσμὸς, ὅστις πρὸς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀναγορεύεται δι' αὐτῆς.

Καὶ παρατηρητέον διὰ τῆς δεσμεύσεως ταύτης εἰς ποίας συνωθούμεθα συνεπείας. Ἄς υποθέσωμεν ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεφάσιζον καὶ παρεδέχοντο τὸ νέον ἡμερολόγιον· αὕτη δὲ ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶναι ὀλοτελῶς φανταστικὴ, καθότι 23 περίπου ἔτη μετὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ σύνοδον καὶ οὗτοι παρεδέχθησαν τὴν γενομένην τῆς Ἰσημερίας διαβῆθμισιν (2)· ἐπομένως δὲν εἶναι ἀπίθανον καὶ ποτε τοῦτο νὰ γίνῃ. Τί δὲ ἤθελεν ἐκ τούτου ἐπακολουθήσει; Αἰρομένης τῆς περιπτώσεως τῆς συνεορτάσεως καὶ μὴ ἐναπολειπομένου ἐτέρου σπουδαίου καὶ σοβαροῦ λόγου πρὸς κώλυσιν τῆς διαβῆθμισεως ἠθέλωμεν καὶ ἡμεῖς ἀναγκασθῆ ἑκόντες ἀέκοντες νὰ παραιτήσωμεν τὴν ἐλαττωματικὴν Ἰσημερίαν καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν πραγματικὴν. Καὶ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης, καθότι καὶ οἱ ἐν Νικαίᾳ διορίζοντες εἰς-

(1) Περὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ παραινέσεως καὶ ἐντολῆς ὅρα διάφορα παραδείγματα λίαν εὐστόχως καὶ καλλιπῶς διελισσόμενα ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ Φωτίου ἐν τοῖς Ἀμφιλοχείοις αὐτοῦ.

(2) *L'Art de vérifier les dates*, ὡς ἄνωθεν.

ηγῆσει τοῦ Εὐσεβίου Καισαρείας τὴν 21 τοῦ Μαρτίου ὡς ἡμέραν Ἰσημερίας, παρήτησαν τὴν τότε ἐλαττωματικὴν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν πραγματικὴν· ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος ἕως τῆς συνόδου παρελθόντων 369 ἐτῶν, τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἔπρεπε τότε κατὰ τρεῖς περίπου ἡμέρας νὰ ὀπισθοδρομῇ. Εἰ δὲ καὶ ἡ σύνοδος δὲν διέταξε τὴν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπαναγωγὴν, ἀλλ' ἐξ ἑτέρου καὶ δὲν ἀπηγόρευσεν αὐτὴν· πᾶν δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου μὴ ἀπαγορευόμενον εὐλόγως εἶναι θεμιτὸν, μάλιστα δὲ ὅτε ὁ νομοθέτης αὐτὸς ἔδωκε τὸ παράδειγμα τοῦ θεμιτοῦ.

Τὸ περὶ ἐορτάσεως τοῦ Πάσχα δὲν εἶναι ζήτημα δογματικόν, ἀλλὰ καθαρῶς διοικητικόν· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παροδικῶς ὁμιλῶν, παρατηρεῖ ὅτι περὶ μὲν τῶν κυρίως δογμάτων ἡ σύνοδος ἐξεφράσθη διὰ τοῦ Πιστεύομεν· καθότι ἡ τῆς πίστεως διακήρυξις εἶναι ὁμολογία πράγματος προτετελεσμένου καὶ αὐθυπάρκτου, περὶ δὲ τοῦ Πάσχα διὰ τοῦ Οὕτως ἔδοξε. Τὸ οὖν « Οὕτως ἔδοξε » δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ εἴπῃ πάντοτε εἰς παρομοίου εἶδους περιστάσεις (1). Ἀλλὰ δὲν ἤθελεν εἶσθαι τῆς ἀτοπίας τὸ ἔσχατον, ἐὰν ἡμεῖς ὡς πρὸς τὸ τοιοῦτον διάβημα ἐξηρτώμεθα ἀπὸ τῆς τῶν Ἰουδαίων διακρίσεως ἐπὶ τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους καὶ καιρῶν; Καὶ τότε δὲν ἤρμοζεν ἡμῖν δεόντως ἡ τῆς συνόδου ἐπίπληξις διὰ στόματος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου τὴν δυσφορίαν αὐτῆς ἐκφραζομένης καὶ βοώσης, « Ἔστι γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀτοπώτατον ἐκείνους ἀυχεῖν ὡς ἄρα πα-

(1) « Ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ Πάσχα ἔδοξε τὰ ὑποτεταγμένα (ἔγραψαν οἱ « ἐν Νικαίᾳ)· τότε γὰρ ἔδοξε πάντας πείθεσθαι· περὶ δὲ τῆς πίστεως οὐκ (ἔγραψαν) ἔδοξεν, ἀλλὰ οὕτως πιστεύει ἡ Καθολικὴ ἐκκλησία. • Ἀγ. Ἀθανασ. Περὶ τῶν ἐν Ἀρειμίνῳ συνόδων, Ἐπαν τὸ κεφ. 2, ὅπου καὶ τοῦτο τὸ χωρίον.

« ρεκτὸς τῆς αὐτῶν διδασκαλίας ταῦτα φυλάττειν οὐκ ἔμεν « ἱκανοί; »

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα ἡμῶν; Ἐφθασεν ἄρα ἡ ὥρα τοῦ νὰ παραιτήσωμεν τὸ Σωσιγενιανὸν ἡμερολόγιον καὶ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ Γρηγοραϊκόν (1); Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Ἐνεφιλοχωρήσαμεν ὁμῶς εἰς ταύτας τὰς ἀναπτύξεις διὰ νὰ δεῖξωμεν, ποῖος πρέπει νὰ ᾔηται ὁ ἀληθῆς καὶ κύριος λόγος τῆς ἀποχῆς ἡμῶν· ὅπως τούτῳ καὶ μόνῳ καὶ οὐδενὶ ἑτέρῳ χρώμενοι, ἐν πάσῃ ἀπαντήσῃ, μὴ δίδωμεν ἀφορμὴν ἐμπαιγμοῦ τοῖς ὑπεναντίοις ἡμῶν. Οὗτος δὲν δύναται νὰ ᾔηται ἄλλος εἰμὴ ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου ὑπ' ὄψιν ληφθεὶς, ὅτε καὶ τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἱστορίας μανθάνομεν, ἀνεκινήθη αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ὅθεν καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀναπέμπομεν ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ ἐπανειλημμένως γράφωμεν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰ ἐπόμενα ἐπιφέρωμεν. Ἰπάρχουσι μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν καὶ λαοὶ, οἵτινες δὲν εἶναι προητοιμασμένοι νὰ δεχθῶσιν ἀσκανδαλίστως τὴν τοιαύτην μεταβολήν· ὑπάρχουσι καὶ ἕτεροι παρ' οἷς οἱ λαοπλάνοι, ἐκμεταλλεῦμενοι τὴν περίστασιν, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτοῖς, θέλουσι παραστήσει τὸ ἀδιάφορον τοῦτο περιστατικὸν ὡς ὑποταγὴν πρὸς τὸν παππισμὸν· ὑπάρχει καὶ δολία πολιτικὴ, ἥτις ἐπιτηδεύει τοὺς μὲν συνωθοῦσα πρὸς τὴν ἀλλαγὴν, τοὺς δὲ θαρβύνοῦσα πρὸς τὴν ἐμμονήν, θέλει εὑρεῖ νέα μέσα πρὸς ὑπόθαλψιν τῶν διχονοιῶν καὶ προαγωγὴν τῶν καταχθονίων αὐτῆς σκοπῶν. Πρὸς

(1) Δυνάμεθα τοῦτο ν' ἀποκαλῶμεν οὕτως Γρηγοραϊκόν, καθότι ἡ πρωτοβουλία καὶ ἡ ὁδηγία τῆς διαρρυθμίσεως ἀνήκει τῷ Βυζαντινῷ ἐκείνῳ Νικηφόρῳ τῷ Γρηγορᾷ, ὡς ἤδη εἰδείκαμεν ἐν τοῖς προηγουμένοις, καὶ οὐχὶ τῷ Γρηγορίῳ πάππῳ Ῥώμης, ἅψ' οὐ οἱ δυτικοὶ καλοῦσιν αὐτὸ Γρηγοριανόν. Καὶ περ τοῦ Σωσιγενείου ὡσαύτως, καθὼς περὶ τῶν ἀγαλμάτων καὶ εἰκόνων λέγομεν τοῦ Φειδίου ἢ Ῥαφαήλου ἀπὸ τῶν ἐργασαμένων καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν ἐντετακμένων αὐτά.

ἀποσόβησιν δὲ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν δὲν ὑπάρχει τανῦν εὐκολία παρ' ἡμῖν, ὅπως ἅπασαι αἱ ὀρθόδοξοι ἐκκλησῖαι ἐλθοῦσαι εἰς συνεννόησιν ψηφίσωσιν ἀπὸ συμφώνου τὴν τοιαύτην ἀλλαγὴν.

Ἄλλ' ἰδοὺ πηδῶσιν εἰς τὸ μέσον δολοφρονοῦντες τινὲς καὶ προκαλοῦσιν ἡμᾶς ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας εἰς τὴν ἄμεσον μεταβολήν· ἄλλως κατατάττουσιν ἡμᾶς μεταξὺ τῶν βαρβάρων καὶ φανατικῶν, ἀρτύοντες ταῦτα καὶ μετ' ἄλλων ἐπιθέτων τῶν συνήθως ἐνοικούντων ἐν τοῖς στόμασιν αὐτῶν, καὶ ἐναβρύνονται ἐπὶ τούτοις καὶ ἐγκαυχῶνται ὡς ἐπὶ μέγα τι. Γελοιωδέστατα εἶναι τὰ ἐγκαυχήματα αὐτῶν. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια οὐδὲν κοινὸν συστατικὸν ἔχει μετὰ τῶν διοικητικῶν θεσμῶν. Καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ εἶχε πρὸ πολλοῦ καιροῦ ἀναφανῆ εἰς τῶν ἐπισημοτέρων τῆς ἐπιστήμης φωστήρων, ὁ μέγας Νεύτων, ἀλλὰ οἱ Ἄγγλοι, συνετῶς ποιοῦντες, ἀνέβαλον τὴν διαβρῦθμισιν τοῦ ἡμερολογίου, ὅπερ διήρκεσε ἐπέκεινα τῶν ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἐτῶν περιμένοντες ἀρμοδιώτερον καιρὸν. Διότι ἄλλως εἰσάγονται αἱ μεταβολαὶ εἰς τὰ ἐλεύθερα κράτη καὶ ἄλλως εἰς τὰ δεσποτικά, ἐπὶ τε τῶν ἐγκοσμίων καὶ ἐπὶ τῶν πνευματικῶν πολιτειῶν. Ἐν ἐκείνοις μὲν ἡ δημοσία γνώμη πρέπει πρότερον νὰ πεισθῇ, ἐν τούτοις δὲ ἀνάγκη δουλικῶς νὰ ὑποκύψῃ τὸν τράχηλον αὐτῆς.

Ἄλλ' οἱ τοσοῦτον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας κηδόμενοι ἔπρεπε νὰ στοχασθῶσιν, ὅτι καὶ ἡ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χρονολογία περιέχει λίαν σημαντικὸν λάθος ταπτομένης τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως ἕως τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη πρὸ τῆς ἀληθοῦς συμβάσεως· οὐδεὶς ὅμως ἐφαντάσθη ἢ φαντάζεται τὴν διαβρῦθμισιν αὐτῆς (1). Καὶ πόθεν τοῦτο; Ἡ Ἐκκλησία, ἀνατο-

(1) H. Wallon, *De la croyance due à l'Évangile*, l. 2, ch. 4, καὶ G. D'Eich-

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

53. ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΣ. — 54. ΤΟΜΠΑΖΗΣ. — 55. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
 56. ΚΑΛΙΦΡΟΝΑΣ. — 57. ΡΑΓΚΟΣ. — 58. ΠΑΠΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΒΡΕΤΟΣ
 59. ΠΙΚΟΛΟΣ. — 60. ΛΑΜΠΡΟΥΛΟΣ. — 61. ΠΡΑΙΔΗΣ. — 62. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ
 63. ΛΑΜΠΡΟΣ. — 64. ΤΡΑΙΜΗΡ. — 65. ΡΩΣΤΑΣ.

λική τε καὶ δυτικῇ, ἀπ' ἀρχῆς μετεχειρίζετο ὡς χρονολογικὸν μέτρον τὴν ἀπὸ κοσμογονίας ἐποχὴν κατὰ τὸ κείμενον τῶν Ἐβδομήκοντα, ὅπερ πολὺ δὲν παραλλάττει τοῦ Ἑβραϊκοῦ τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς. Ἄλλ' ἐν Ῥώμῃ κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα Διονύσιος ὁ καλούμενος μικρὸς, ἐν ταῖς χρονολογίαις αὐτοῦ μεταχειρισθεὶς τὴν ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως ἐποχὴν, ἔδωκε πρώτην ἀφορμὴν εἰς τὴν συνηθειαν αὐτήν. Τοῦ χρόνου προϊόντος αὕτη ἐπεκράτησε καθ' ὅλην τὴν Δύσιν· ἐν δὲ τοῖς ἐσχάτοις καιροῖς κατὰ μικρὸν ἀνεπαισθήτως εἰσέφρησε καὶ παρ' ἡμῖν. Ἄλλ' ὅτε Διονύσιος ὁ μικρὸς κατήρχετο τῆς τοιαύτης συνηθείας, ἡ ἐπιστήμη ἅπασα εὐρίσκετο συγκεκεντρωμένη ἐν ταῖς Ἀνατολαῖς, καὶ οὐχὶ μόνον τότε, ἀλλὰ καὶ μέχρι τῶν μεταγενεστέρων μικρὸν τι πρὸ τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου ἐποχῶν· διὰ τοῦτο ἡ καινοτομία αὕτη ὑπελογίσθη εἰς τρόπον τοσοῦτον σφαλερὸν, ὥστε καὶ νὰ συμβῇ ἡ σημαντικὴ διαφορὰ τῶν 4 ἢ 5, ὡς εἴπομεν, ἐτῶν. Τίς δὲ δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ἐὰν τὸ ἔθιμον τοῦτο ἐλάμβανε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ ἐν Βυζαντίῳ, ἤθελεν εἶσθαι καὶ βεβαίως ἐλεύθερον ἐλαττώματος παντός; Ἄφ' οὗ λοιπὸν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀκρίβεια παραβλέπεται ἐπὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου εἰς τοιοῦτον σημαντικὸν βαθμὸν, τί παράδοξον ἐὰν ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἡ διαβῆθιμις ἀναβάλλεται εἰς ἀόριστον καιρὸν; Τῆς ὥρας ὅμως ἐκείνης ἐπελθούσης, οὐδὲν ἕτερον ἔχομεν νὰ πράξωμεν εἰμὴ νὰ εἴπωμεν τὸ τοῦ λογίου· « Λαμβάνω τὸ ἐμὸν ὄπου τὸ εὐρω » συμπληροῦντες ὅμως τοῦτο εἰς τὸ ἐντελές « Καὶ ὅταν εὐαρεστηθῶ. »

tal, *Les Évangiles*, v. I, Annexe I. Ὁ δὲ Βαρόνιος ἐν τοῖς Χρονικοῖς αὐτοῦ, προσπαθῶν νὰ ὑποκρύψῃ τὸ τοιοῦτον λάθος, καὶ οὐχὶ ἐξ ἀπροσεξίας, ὡς θέλει ὁ ἀββᾶς Φλωρῆς, περιπίπτει εἰς πλῆθος χρονολογικῶν ἀμαρτημάτων· ὅρα Fleury, *Hist. ecclés.*, Préface, § 8. — Animadversiones Andreae Mangendei in *Annales Baronii*, p. 33. Ἀμφότερα Lugduni Batavorum 1777.

Εἰς πᾶσαν οὖν ἄωρον ἀπόπειραν μεταξύ τῶν εἴτε νόμῳ εἴτε ἔργῳ αὐτοκεφάλων ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς εἰσαγωγὴν τοῦ Γρηγοραῖκου ἡμερολογίου οὐδὲν ἕτερον βλέπομεν εἰ μὴ παιδαριώδη φιλοτιμίαν τῶν τὰ πολιτικὰ διεπουσῶν ἀρχῶν, ἵνα φανῶσιν, ὅτι διὰ τούτου δῆθεν προβαίνουσιν εἰς τὸν πολιτισμὸν, πράγματι ὅμως καθισταμένων εὐτελῶν ὀργάνων πρὸς διχοστασίαν τῶν ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν. Εἶδομεν, ὡς ἀνωτέρω ἐβρέθη, τοὺς Προτεστάντας τῆς ἄνω Γερμανίας, οἵτινες καθ' ἅπαντας τοὺς κλάδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ μαθησέων ὑπερτεροῦσι τοὺς κατοίκους τῆς μεσημβρινῆς, καίτοι εὐρίσκοντας ἄλλον ὑπολογισμὸν ὀρθότερον πρὸς διαβρύθμισιν τοῦ ἡμερολογίου, νὰ ὑπενδίδωσιν ὅμως χάριν τῆς ἐθνικῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀρμονίας πρὸς τοὺς τελευταίους αὐτούς. Ἰδοὺ διὰ τίνος περιαγωγῆς προάγεται ὁ ἀληθὴς πολιτισμὸς.

Περαίνοντες τὴν παροῦσαν ὁμιλίαν κρίνομεν εὐλογον ἐν συνόψει πρὸς τοὺς ἀνατολικούς λαοὺς νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, ὡς ἐν τοῖς τελευταίοις ἐλέγομεν, ἂν τὸ Πότε τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτάσεως ἐν τοῖς ἔθροι καθ' οὓς τίθεται, δηλαδὴ καθόσον ἀφορᾷ τὴν Ἰσημερίαν, δὲν εἶναι ζήτημα κυρίως ἐκκλησιαστικόν, καθὼ οὐσιωδῶς ἐπιστημονικόν, ἀπ' ἐναντίας, τὸ τῆς Συνεορτάσεως ἐγγίζον τὴν χριστιανικὴν συνείδησιν εἶναι λίαν καίριον καὶ σημαντικόν. Ἡ ἐν Νικαίᾳ Ἀ' οἰκουμενικὴ σύνοδος συνεκλήθη μὲν πρὸς ἐκδίκασιν τοῦ Ἀρειανισμοῦ, ἀλλὰ συνάμα καὶ πρὸς ἐπίσημον διορισμὸν τῆς τοῦ Πάσχα ἑορτῆς, ἵνα διὰ τούτου παύσωσιν αἱ διαφωναίαι καὶ τὰ ἐκ τούτων ἀτοπήματα μεταξύ ὁμοδοξούντων χριστιανῶν. Τοῦτο ἐξάγεται ἐναργέστατα ἀπὸ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐγκυκλίου. « Τί γὰρ ἡμῖν κάλλιον, λέγει « αὕτη πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ ἀγίας ἐκκλησίας καὶ τοὺς ὁσίους « ἐπισκόπους αὐτῶν· τί δὲ σεμνότερον ὑπάρξει δινησεται τοῦ

« τὴν ἑορτὴν ταύτην παρ' ἧς τὰς τῆς ἀθανασίας εἰλήφαμεν
« ἐλπίδας, μιᾷ τάξει καὶ φανερῷ λόγῳ παρὰ πᾶσιν ἀδιαπτώτως
« φυλάττεσθαι; . . . Πρὸς τοῦτοίς κακείνο πάρεστι συνορᾶν,
« ὡς ἐν τηλικούτῳ πράγματι καὶ ταιαύτῃ θρησκείας ἑορτῇ
« διαφωνίαν ὑπάρχειν ἐστὶν ἀθέμιτον. Μίαν γὰρ ἑορτὴν, τὴν
« τῆς ἡμετέρας ἐλευθερίας ἡμέραν, τουτέστι τὴν τοῦ ἀγίω-
« τάτου πάθους, ὃ ἡμέτερος παρέδωκε Σωτῆρ, καὶ μίαν εἶναι
« τὴν καθολικὴν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν βεβούληται, ἧς εἰ καὶ τὰ
« μάλιστα εἰς πολλοὺς καὶ διαφόρους τόπους τὰ μέρη διήρη-
« ται, ἀλλ' ὅμως ἐνὶ πνεύματι, τουτέστι τῷ θείῳ βουλήματι
« θάλλεται. Λογισάσθω δ' ἡ τῆς ἡμετέρας ὁσιότητος ἀγχίνουα,
« ὅπως ἐστὶ δεινόν τε καὶ ἀπρεπὲς κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας
« ἐτέρους μὲν ταῖς νηστείαις σχολάζειν, ἐτέρους δὲ συμπόσια
« συντελεῖν, καὶ μετὰ τὰς τοῦ Πάσχα ἡμέρας ἄλλους μὲν ἐν
« ἑορταῖς καὶ ἀνέσεις ἐξετάζεσθαι, ἄλλους δὲ ταῖς ὠρισμέναις
« ἐκδιδόσθαι νηστείαις. Διὰ τοῦτο γοῦν τῆς προσηκούσης
« ἐπανορθώσεως τυχεῖν, ὡς πρὸς μίαν διατύπωσιν ἄγεσθαι
« τοῦτο ἡ θεία πρόνοια βούλεται, ὡς ἔγωγ' ἅπαντας ἠγοῦμαι
« συνορᾶν. » Ἡ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἑορτάσις τοῦ ἀγίου
Πάσχα εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ θεσπίσματος τῆς πρώτης Συντα-
κτικῆς τοῦ χριστιανισμοῦ συνελεύσεως· ὃ δὲ αὐθεντικὸς ὀρι-
σμὸς τῆς ἡμέρας ταύτης εἶναι τὸ μέσον δι' οὗ φθάνομεν πρὸς
τὸν σκοπόν. Ἀλλὰ ποῦ ποτε, ἐρωτῶμεν πάντα ἔμφρονα, ποῦ
ποτε ἠκούσθη ὅτι χάριν τοῦ μέσου περιφρονεῖται ὁ σκοπός;
Ἡ μήπως ὑπὸ τὸ σχῆμα τῆς παραλογίας δὲν ὑποκρύπτονται
τάσεις ἄφρονος αὐτομολίας;

Ταῦτα ἐγράφησαν πρὸς σύστασιν τῆς συμπνοίας, καὶ ἀρμο-
νίας μεταξύ τῶν ἀνατολικῶν ἐκκλησιῶν. Αὗται μέχρι τῆς νῦν,
καὶ ἐν σαθοῖς ἐνίοτε ἢ ποταποῖς σκεύεσιν, αὗται ὅμως ἐτή-

ρησαν τὴν ἀληθῆ ιδέαν τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τὴν καθαρὰν ἔννοιαν τοῦ καθολικισμοῦ. Εἰς ταύτην ἤδη πλησιάζει νὰ προσέλθῃ καὶ ἡ ἐσπερία Εὐρώπη; ὡς πάντα τὰ συμβαίνοντα καὶ πᾶσαι αἱ ἐκ τούτων προαισθήσεις τοῦτο προαγγέλλουσι πασιφανῶς. Καταπίπτει τὸ σκότιον καὶ ἀποτρόπαιον γέννημα τῶν βαρβαρικῶν ἀποχῶν. Ἡμεῖς δὲ οἱ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῆς ἀνατολικοὶ ἀφοῦ παρ' αὐτοῦ ἢ καὶ ἐξ αὐτοῦ τσαῦτα, τοσοῦτους ἀγῶνας, τὸ μέγα μαρτύριον καὶ πολέμους καὶ εἰσβολὰς καὶ ἐρημώσεις καὶ καταδουλώσεις καὶ διωγμοὺς καὶ σφαγὰς καὶ τὰ πάνδεινα πάντα, καρτερικῶς μέχρι τοῦδε ὑπεμείναμεν, ἡμεῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ νὰ λειποτακτήσωμεν! Ἴδου, τώρα ἐν τοῖς ἐσχάτοις ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας (1), βεβηλῶν τὰ ἱερὰ διὰ τῶν ἀσεβῶν καὶ μιγνύων τὰς ἀληθείας μετὰ τοῦ ψεύδους, ἐξέδοτο τὸ ὀριστικὸν πρόγραμμα τῆς ἐπάρσεως αὐτοῦ. Ἀναγκαῖον ἦτο καὶ τοῦτο, ἴσως ἐκ θείας προνοίας, ἵνα καὶ εἰς τὰς μᾶλλον πεπωρωμένας διανοίας καταφανές γένηται τὸ αἶσχος τῆς παλαιᾶς ἀποστασίας αὐτοῦ. Ἄλλ' οὕτω πληρωθέντος τοῦ δεινοῦ, ἡ χριστιανικὴ συνείδησις πανταχοῦ ἐγείρεται καὶ δυσφορεῖ κατὰ τῆς ὕβρεως καὶ προσδέχεται καὶ εὐαγγελίζεται τὴν ὥραν τῆς καταπτώσεως αὐτοῦ. Προσῆγγικεν ἤδη αὕτη. Στῶμεν καλῶς.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΛΑΜΠΡΥΛΛΟΣ.

(1) Παυλ. Β'. Θεσσαλ. Β', 4.

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΣ

ΤΟΥ

ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ.

Ὁ ἐν Δόρπατ (τῆς Ρωσσίας) ὀνομαστὸς ἀστρονόμος Κ. Μαΐδ-λερος ἐπεχείρησεν ἐσχάτως ν' ἀποδείξῃ ἐν μακροῦ διατριβῇ τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ νεωτέρου ἤτοι Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι Ἕλληνες, Ρῶσσοι (καὶ δὴ καὶ οἱ Τούρκοι ἐν τῇ πολιτικῇ τοῦλάχιστον διαχειρίσει των) ποιῶνται χρῆσιν τοῦ παλαιοῦ ἤτοι Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου, ὅπερ μετὰ παρελευσιν αἰῶνων τινῶν προόρισται ἵνα μεταθέσῃ τὸν χειμῶνά των εἰς τὴν ὥραν τοῦ ἔαρος. Ἐκ τῆς προόδου ὅμως καὶ τῶν νεωτέρων ἐρευνῶν τῆς ἀστρονομίας φαίνεται ὅτι καὶ τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον δὲν εἶναι ὅλως ἀλάνθαστον. Ἡ εἰς διόρθωσιν τοῦ Ἡμερολογίου ἄλλοτε συστηθεῖσα παρὰ τῶν παπῶν ἐπιτροπὴ ἔγνω, ὅτι ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐπινοηθεῖσα παρεμβολικὴ μέθοδος δὲν συνεφώνει κατὰ πάντα πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἀκριβοῦς ἐπιστήμης, καὶ ὅτι τὸ ἐντεῦθεν προκύπτον λάθος θὰ ἠϋξάνετο μετὰ τινὰς χιλιοετηρίδας εἰς μίαν ἡμέραν. Τὴν ἐντελεῖ ὅμως τούτου ἐξακριβῶσιν κατέλιπεν ἡ ἐπιτροπὴ

τοῖς μεταγενεστέροις, τοσοῦτον μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ λάθος τοῦ νέου ἡμερολογίου ἦτο πέντε καὶ εἰκοσάκις μικρότερον ἢ τὸ ἐν τῷ Ἰουλιανῷ.

Ὁ μὲν χρόνος, καθ' ὃν ἡ γῆ κινεῖται περὶ τὸν ἥλιον, ἦτοι τὸ ἀστρολογικὸν ἔτος, ἀμετάβλητος ὢν, συμποσοῦται ἀείποτε εἰς 365 ἡμέρας, 6 ὥρας, 9' καὶ 10". Οὐχὶ ἀμετάβλητον ὅμως εἶναι τὸ ἀστρονομικὸν τροπικὸν ἔτος, καθ' ὃ χρονολογοῦσιν οἱ Εὐρωπαῖοι. Τῷ μὲν 3040 πρὸ Χριστοῦ ἔφθασε τοῦτο εἰς τὸν μέγιστον ὅρον 365, 5, 49' καὶ 20". τῷ δὲ 7600 ἀπὸ Χριστοῦ θὰ φθάσῃ εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον 365, 5, 48' καὶ 9". Σήμερον ἡ ἀξία του εἶναι 365, 5, 48' 47".⁴²⁸³ Ὁ κυρίως μέσος ὅρος τοῦ ἔτους λοιπὸν εἶναι 365, 5, 48' 44".⁶

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔπεται, ὅτι ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς αἰῶνι ἡ διάρκεια τοῦ ἔτους εἶναι ἐν τῷ ἐλαττωθῆσαι· ὀλιγοστεύει δὲ ἀνὰ πᾶν ἑκατοστὸν ἔτος μικρόν τι πλέον τοῦ ἡμίσεος δευτέρου λεπτοῦ. Ἡ ἐλάττωσις αὕτη θὰ διαρκέσῃ ἐξ περίπου χιλιοσηριδῶν· ἀκολουθῶς δὲ θὰ αὐξηθῇ πάλιν τὸ τοῦ ἔτους μῆκος ἐπὶ μακρὰν τινα χιλιοσηριδῶν σειρὰν. Ἀνάγκη πᾶσα ἤδη νὰ τεθῇ ὡς βᾶσις τοῦ ἀστρονομικοῦ τροπικοῦ ἔτους ἡ μέση ἀξία, πρὸς ἣν παραβαλλομένη ἡ διάρκεια τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου εἶναι μεγαλειτέρα τοῦ δέοντος κατὰ 27".⁴ Τὸ λάθος δὲ τοῦτο ἀποτελεῖ ἡμέραν ὀλόκληρον μετὰ παρέλευσιν 3,153 ἐτῶν. Ὡστε μετὰ 300,000 ἐτῶν τὰ μὲν Χριστούγεννα τῶν Εὐρωπαίων θὰ πανηγυρίζωνται κατὰ τὸ ἔαρ, τὸ δὲ Πάσχα κατὰ τὸ φθινόπωρον.

Ἡ ἐν Φραγκοφορτίῳ ἐδρεύουσα Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν, τεχνῶν καὶ τῆς καθόλου ἐκπαιδείσεως κατέδειξε τὸ ἀνεπαρκές τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου διαβιβάσασα ἐκτενῆ διατριβὴν πρὸς πάσας τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς Ἀκαδημίας τῆς ὑψηλῆς, καὶ

προσκαλέσασα συγχρόνως τοὺς δύο ἐπισημοτέρους ἀστρονόμους τὸν ἐν Δόρπατ Μαϊδλερον καὶ τὸν ἐν μοναστηρίῳ Χείς, ἵνα συσκεφθέντες προτείνωσι τὴν δέουσαν μεταβῆθῃσιν. Ὁ Μαϊδλερος προτείνει σήμερον τὴν ἐξῆς διόρθωσιν.

Ἀπαιτεῖ νὰ καταργηθῇ ἡ μέχρι τοῦδε συνήθης παρεμβολικὴ μέθοδος (καθ' ἣν ἐν διαστήματι 400 ἐτῶν διαγράφονται τρία Ἰουλιανὰ ἐμβόλιμα ἔτη)· ἀντὶ δὲ τοῦ στρογγύλου ἀριθμοῦ τῶν 400 νὰ λαμβάνωνται ἀπὸ τοῦδε μόνον 128 ἔτη, μετὰ τῶν ὁποίων τὴν παρέλευσιν θὰ διαγράφηται ἐκάστοτε ἐν ἐμβόλιμον ἔτος. Ὡς ἀρχὴν τῆς νέας ταύτης περιόδου προτείνει ὁ Μαϊδλερος τὸ ἔτος 1,900· διότι τοῦτο καὶ ἐν τῷ Γρηγοριανῷ ἡμερολογίῳ εἶναι ἔτος ἐμβόλιμον. Ἀληθεύει μὲν, ὅτι καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη διάρκεια τοῦ ἔτους εἶναι μακροτέρα τοῦ δέοντος κατὰ $\frac{2}{5}$ τοῦ δευτέρου λεπτοῦ· τὸ τοιοῦτον λάθος ὅμως αὐξάνεται εἰς μίαν ἡμέραν μόλις μετὰ 216,000 ἐτῶν.

Ἄς μὴ γελῶσιν οἱ ἀναγνώσται πρὸς τοιαύτας λίαν λεπτολόγους τοῦ ἡμερολογίου διορθώσεις. Ἡ χρονολογία τοῦ παρελθόντος εἶναι τοσοῦτον σφαλερὰ καὶ συγκεχυμένη, ὥστε ὁ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χρόνος, καθ' ὃν σήμερον μετροῦμεν, εἶναι κατὰ 6 ἢ 7 ἔτη βραχύτερος τοῦ ὀρθοῦ. Ἐὰν αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐκκλησιαστικαὶ σύνοδοι ἐβασάνιζον τὸ μικρὸν ἐκεῖνο λάθος, θὰ εἶχον ἐφέτος οὐχὶ 1865, ἀλλὰ 1871 ἢ 1872 ἀπὸ Χριστοῦ. Τούτων ἕνεκεν αἱ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Δυτικοῖς καὶ Ἀνατολίταις χρονολογίαι πρέπει νὰ καταργηθῶσιν, ἀντικαθιστώμεναι δι' ἑτέρου ὁμοιομόρφου καὶ ὀλιγώτερον πλημμελοῦς ἡμερολογίου.

(Ἐκ τῶν Ρωσσικῶν ἐφημερίδων)

Μετάφρασις τῆς « Κλειοῦς. »

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ ΕΟΡΤΗΣ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙΣ ΛΑΟΙΣ.

Πάντες οἱ λαοὶ εορτάζουσι τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους· ἀλλ' ἕκαστος κατ' ἴδιον τρόπον καὶ κατὰ διάφορον ἐποχὴν. Ἐν Γαλλίᾳ πανηγυρίζουσι τὴν ἡμέραν ταύτην διὰ πλήθους σοκολάτας, παντοίως διαμεμορφωμένης, ἐν εἴδει ζαχαρικῶν, καστάνων μὲ ἀρώματα διάφορα, παιγνίων καὶ δώρων παντὸς εἶδους· ἐν Νέα Ὑόρκῃ ὁ οἶνος τῆς Μαδέρας ἔχει τὰ πρωτεῖα· δὲν ἀποστέλλουσι ἐπισκεπτήρια, ἀλλ' οἱ ἄνδρες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπισκεφθῶσιν αὐτοπροσώπως τὰς γνωρίμους αὐτῶν κυρίας, αἵτινες περιμένουσιν ἀπὸ τῆς ἐνάτης ὥρας τοὺς ξένους ἐν στολῇ χοροῦ ἐντὸς αἰθούσης καλῶς θερμαινομένης, ὅπου σταίνεται πλακουντὴ θήκη πλήρης πλακουντίων, ψυχρῶν κυνηγιῶν σανδουτῆ (1) κλπ., καὶ τῆς ἀναποφεύκτου Μαδέρας. Δέχονται μετὰ πολλῆς φιλοφροσύνης τοὺς ἄνδρας, προσκαλοῦσαι αὐτοὺς νὰ πάρωσι τι, τὸ ὅποιον πολλὰκις πράττουσι λαμβάνοντες καὶ τροφὴν μετὰ τοῦ οἴνου, τὸν ὅποιον ἡ κυρία αὐτοῖς προσφέρει διὰ τῆς λευκῆς

(1) Φέτα ψωμίου ἐν ᾗ ὑπάρχει δεδιπλωμένον τεμάχιον χοιρομερίου.

αὐτῆς χειρὸς. Δύναται τις ν' ἀποποιηθῆ νὰ φάγη, οὐχὶ ὁμοίως καὶ νὰ πῖν· διότι αὐτὸ ὑπαγορεύει ἡ φιλοφροσύνη· ἂν καὶ τὸ τοιοῦτον κατανατᾷ λίαν σπουδαῖον· διότι ἕκαστος κάμνει σχεδὸν πεντήκοντα ἐπισκέψεις καθ' ἡμέραν, αἵτινες διαρκοῦσι τὸ πολὺ δέκα λεπτὰ ἑκάστη.

Ἐν Περουβίᾳ δὲν ἐπισκέπτονται ἀλλήλους, ἀλλὰ συνάγονται ἐπὶ τῆς πλατείας περὶ μεγάλης τραπέζας· τὸ ἑσπέρας τῆς προτεραίας, δηλ. τῆς 31 Δεκεμβρίου, ἀρχίζουσι τὰ Ὀμηρικὰ ἐκεῖνα συμπόσια, τὰ ὅποια διαρκοῦσιν ὅλην τὴν νύκτα. Τὸ μεσονύκτιον, καθ' ἣν ὥραν ἀρχίζει τὸ νέον ἔτος, ἔντονος του φεκισμὸς ἀκούεται, καὶ ἕκαστος ἀσπάζεται τοὺς πλησίον αὐτοῦ· ἔπειτα τραγοῦδοῦσι, χορεύουσι, πίνουσι καὶ τρώγουσιν ἀλληλοδιαδόχως, μέχρις οὗ ἡ ἡμέρα ἀνατείλῃ, ὅτε ἐπανέρχονται εἰς τὰ ἴδια.

Τὸ νέον φῶς ἢ τὸ νέον ἔτος πανηγυρίζεται ἐν Περσίᾳ ἀλλοκότως πως. Τὸ πρωτὶ, ἅμα χαράξῃ, ζυγίζουσι τὸν αὐτοκράτορα. Ἐὰν μὲν τὸ βᾶρος αὐτοῦ ᾖναι μεγαλείτερον ἐκείνου τὸ ὅποιον εἶχεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους, γίνονται μεγάλαι δημόσιαι πανηγύρεις, ἀσπασμοὶ καὶ προσφοραὶ ὠδῶν ἐπιγύρων καὶ δώρων· ἐὰν δὲ ὀλιγώτερον, εἶναι τούναντιον ἡμέρα πένθους. Ἐὰν δὲ τὸ βᾶρος αὐτοῦ ᾖναι τὸ αὐτὸ, δὲν γίνονται δημόσιαι πανηγύρεις, ἀλλ' ἕκαστος εἶναι ἐλεύθερος νὰ διασκεδάσῃ κατ' οἶκον.

Παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς τῇ πρώτῃ τοῦ νέου ἔτους διώκουσι τὰ κακὰ πνεύματα, τὸ ὅποιον γίνεται διὰ τρόπου λίαν ἀλλοκότου. Ἐκαστος θέτει πρὸ τῆς οἰκίας αὐτοῦ δίκρανον εἰς ὃ κρέματα κἀνίστρον πέποικιλμένον διὰ χάρτου ἐξωγραφημένου καὶ χρυσοῦ. Ἐπειτα καίουσιν οἴκοι οὐχὶ ἀρώματα, ἀλλὰ οὐσίας δριμυτάτην ἐχούσας ὀσμὴν καὶ κακὴν, ἥτις βεβαίως διώκει τὰ

πνεύματα, τὰ ὁποῖα καταφεύγουσιν εἰς τὰ κάνιστρα. Πάραυτα ἀνάπτουσι μεγάλην πυρὰν ὑπὸ τὰ δίκρανα, καὶ ἡ ῥάβδος, τὸ κάνιστρον καὶ τὰ πνεύματα ὅλα καίονται. Τότε δὲ εἶναι ἡ ὥρα τῆς χάραξ καὶ τῶν συγχωρήσεων· διότι ἕκαστος ὑποχρεοῦται τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ συμφιλιωθῇ μεθ' ὄλων.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐπισκέπτονται, συγγαίρονται ἀλλήλους, καὶ ἐπεύχονται ἀμοιβαίως, ὡς παρ' ἡμῖν. Μόνον ἀντὶ ζαχαρικῶν ἀποστέλλουσιν ὡς δῶρον πλακούντια ἐξ ὄρουζιου φέροντα καρκῖνον, πορτοκάλιον, καὶ κράμβην τεχνητήν. Ὁ καρκῖνος δὲ νομίζεται παρὰ τῶν Ἰαπῶνων σύμβολον γονιμότητος· διότι πιστεύουσιν ὅτι οἱ πόδες τῶν καρκίνων ἀναγεννῶνται ἀποκοπτόμενοι· αὐτὸν νομίζουσι προσέτι σύμβολον ὑγείας. Τὸ πορτοκάλιον καὶ ἡ κράμβη ἕνεκα τοῦ ὀνόματος αὐτῶν σημαίνουσιν εὐδαιμονίαν καὶ πλοῦτην.

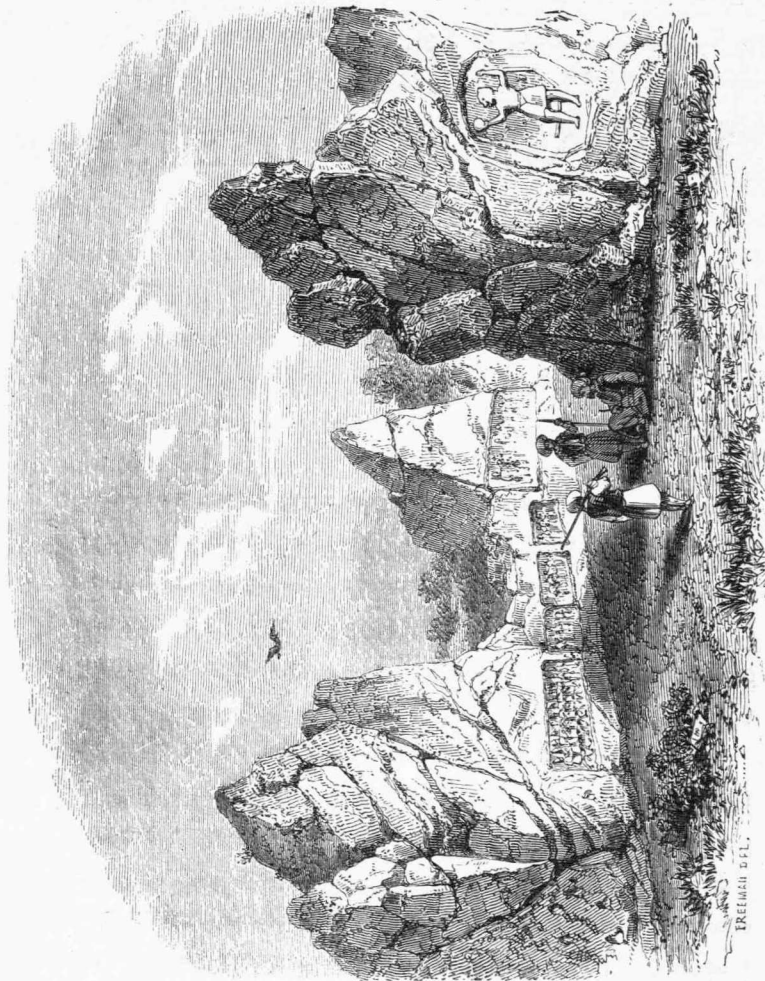
Ἐν Κίνᾳ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους πανηγυρίζεται λίαν δημοτικῶς διὰ τῆς κλείσεως τῶν σφραγίδων· διότι τὰ μικρὰ κιβώτια τα περιέχοντα τὰς σφραγίδας ἐκάστου δικαστηρίου κλείονται τότε μετὰ πολλῆς ἐπισημότητος. Ἀπὸ τῆς ὥρας ταύτης ὅλαι αἱ ὑποθέσεις παύουσι, καὶ ὅλοι τοῦ κράτους οἱ ὑπάλληλοι διακόπτουσι τὰς αὐτῶν ἐργασίας. Ἀνταλλάσσονται δὲ ἐπισκέψεις, εὐχὰς, δῶρα καὶ ἐπισκεπτήρια.

Ἡ ἑορτὴ ἀρχίζει τὸ ἑσπέρας τῆς προτεραίας εἰς τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τῆς σελήνης. Κρούουσι δὲ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸν μέγαν κώδωνα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀνακτόρου· ἔπειτα βραγδαίως πολλὰ τύμπανα χρησιμεύοντα πρὸς τοῦτο μόνον, καὶ ῥίπτουσι πολλὰ κανόνια. Εὐθὺς ὁ ὄχλος καὶ οἱ κάτοικοι ὄλων τῶν τάξεων ἐκφράζουσι τὴν αὐτῶν χαρὰν, βάλλοντες μεγάλας κρουγὰς, ῥίπτοντες πυροτεχνήματα καὶ παιανίζοντες. Ἐν δὲ τοῖς ναοῖς οἱ ἱερεῖς σαλπίζουσι. Τέλος γίνεται φοβερὸς θόρυβος,

πάντα ἄλλον κωφαίνων παρὰ τὸν Κινέζον. Καὶ μετὰ τὸν πάταγον τοῦτον ἀρχίζουσι τὰς ἐπισκέψεις.

Ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀπάσῃ τῇ Ἀνατολῇ τὸ νέον ἔτος μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν πανηγυρίζεται δι' ἐπισκέψεων καὶ διὰ γλυκουσμάτων τὰ ὁποῖα καὶ ἡ πτωχοτάτη οἰκογένεια πρέπει κατ' ἔθος νὰ ἔχη κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Λ. Μ.

ΤΟ ΓΙΑΣΙΛΙ-ΚΑΙΑ.

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ¹.

(Σκέψεις επί τινων ιστορικών ἐγγράφων τῆς ἐπο-
χῆς τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως, ἐκτεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Κ. Ἐγγέρου (Egger)
ἐν τῇ ἐτησίᾳ δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ Αὐτοκρατο-
ρικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Γαλλίας τῆς 5^{ης} Αὐγούστου
1864.)

Οἱ πάντες γινώσκουσι τοὺς ἐξῆς λόγους, τοὺς ἐν τέλει τοῦ
Περὶ τῶν αἰτιῶν τῆς ἀκμῆς καὶ παρακμῆς τῶν Ῥω-
μαίων περιφήμου τοῦ Μοντεσκίου συγγράμματος· « Δὲν ἔχω
« τὴν γενναιότητα νὰ λαλήσω περὶ τῆς ἀθλιότητος, ἣτις ἐπη-
« κολούθησε· λέγω μόνον, ὅτι ἡ αὐτοκρατορία, ἐκτὸς τῶν προ-
« αστείων τῆς Κωνσταντινουπόλεως πάσας τὰς ἄλλας ἐπαρ-

(1) Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Χ. Μ. ἐπιθεωρηθεῖσα καὶ διορθωθεῖσα
παρὰ τοῦ συγγραφέως ὅστις ἐπήνεγκε μεταβολὰς τινὰς.

« χίας ἀποβαλοῦσα, τελευτᾷ ὡς ὁ Ῥήνος, ὅστις, χυνόμενος εἰς
« τὸν Ὠκεανόν, δὲν εἶναι ἢ ρύαξ. »

Ἡ παραβολὴ αὕτη, ἴσως οὐχὶ τοσοῦτον ἀκριβῆς ὅσον ῥητο-
ρικῆ, ἐκφράζει ὅμως μετ' ἀληθείας τὸ θλιβερόν αἶσθημα, ὅπερ
ἐμπνέει εἰς τὸν φιλόσοφον τὸ θέαμα λαοῦ μεγάλου, ὅστις δια-
φθείρεται, παρακμάζει, καταβάλλεται τέλος διὰ τὰ ἴδια αὐτοῦ
ἀμαρτήματα ὑπὸ ἐχθρῶν, ἀναξίων καὶ αὐτῶν ὄντων νὰ τὸν ἀν-
τικαταστήσωσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου. Ἡ παρακμὴ τῶν
ἐπιστημῶν, τῶν γραμμμάτων, τῶν τεχνῶν, ἡ παρακμὴ παντὸς ὅ
τι συνιστᾷ τὴν ἰσχὴν καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος,
εἶναι τῶντι καταφανῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ χριστιαν-
ικοῦ Βυζαντίου. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ ἡ ἀγαλματοποιία, ἰδίως
ὅμως ἡ νομισματικὴ καὶ ἡ φιλολογία, παρέχουσιν ἐπὶ μᾶλλον
καὶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀτέχνῳ διαμορφώσει τῶν δημιουργημάτων
αὐτῶν τεκμήρια παρακμῆς ἀνεπανορθώτου. Οὐδὲν θλιβερώ-
τερον ἢ τὸ νὰ βλέπῃ τις σκοτιζόμενα καὶ σθεννύμενα τὰ φῶτα
τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἐδάφει, ὅπου οὗτος τοσοῦτον
λαμπρῶς ἤκμασε! Καὶ ὅμως τὸ θέαμα τοῦτο δι' αὐτῆς τῶν
ἀναμνήσεων τῆς ἀντιθέσεως ἔχει τι ἐλκυστικὸν δι' ἡμᾶς· περι-
έχει μαθήματα χρήσιμα, ἅπερ καὶ μετὰ τὸν Μοντέσκιον δύ-
ναται νὰ πειραθῇ μετριοφρων τις παρατηρητῆς νὰ ἐξαγάγῃ ἐξ
αὐτοῦ. Ἡ γηραιὰ Εὐρώπη δὲν διήνυσε βεβαίως ἄνευ τινὸς
ὠφελείας ἑκατὸν πενήκοντα ἔτη ἀπὸ τοῦ βιβλίου τοῦ Μον-
τεσκίου. Ἡ πρόσδος τῶν τε γεγονότων καὶ τῆς κριτικῆς νέον
ἐπιχέουσιν ἐνίοτε φῶς ἐπὶ τινων σελίδων τῆς ἱστορίας, ἃς ἡ
μεγαλοφυΐα μεγάλου ἀνδρὸς παρημέλησεν ἴσως ἐν τῷ παρελ-
θόντι.—Τοῦτο θὰ μὲ δικαιολογήσῃ ἴσως, ἐρχόμενον νὰ ὑποβάλω
εἰς τὸν ὄμιλον τοῦτον σκέψεις τινὰς ἐπὶ ταπεινῶν τινων μνη-
μείων τῆς Βυζαντινῆς φιλολογίας τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος.

Ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ὀμιλεῖν, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις τέχναις,
δύο ὑπάρχουσιν εἶδη βαρβαρότητος, ἡ βαρβαρότης ἡ προη-
γουμένη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ ἐπομένη αὐτῷ. Ἀρέσκειται τις
ἀναζητῶν ἐν τῇ πρώτῃ τὰ σπέρματα, ἅτινα μέλλουσι ν' ἀνα-
πτυχθῶσι καὶ παραγάγωσι, τοῦ χρόνου προϊόντος, ἔργα τέ-
χνης καὶ ἐπιστήμης· ὑποστηρίζεται δὲ τότε ὑπὸ περιεργείας
πλήρους ἐλπίδος. Ἡ δὲ ἄλλη βαρβαρότης, ἡ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων
ἐνδόξου παρελθόντος ἐπιφαινομένη, οὐχὶ μόνον στερεῖται θελ-
γήτρου τινὸς πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ θλίβει ἡμᾶς, παραβάλλοντας
τὰ ἄτεχνα αὐτῆς προϊόντα πρὸς τὰ ὠραῖα ἄνθη, ἅπερ εἶδον
μὲν εὐτυχέστεροι ἄλλοι αἰῶνες, φαίνονται δ' ἐν ἐκείνῃ ὥσανεὶ
διαπαντὸς μαρανθέντα.

Αἱ ἀρχαιότεραι Λατινικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ πρῶτα τῆς
γραπτῆς εὐγλωττίας δοκίμια, τὰ ἐν τοῖς ἀποσπάσμασι Κά-
τωνος τοῦ πρεσβυτέρου, ἔχουσι χάριν τινά. Ἡ ἀφέλεια ἐν αὐ-
τοῖς δὲν στερεῖται δυνάμεως· ἡ δ' ἀπειρία δεικνύει ἐν τῇ δεινῇ
αὐτῆς προσπάθειᾳ τοῦ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ ὠραῖον ἀγῶνα, ὅστις
κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον ἡμῶν καὶ μᾶς δίδει θάρρος. Ἀναγινώ-
σκοντες τὰς ἀμόρφους ταύτας σελίδας, μαντεύομεν καὶ προ-
αισθανόμεθα ἤδη τοῦ Κικέρωνος τὴν ῥητορικὴν δεινότητα.
Ἀλλὰ, βλέποντες τὸ κάλλος τοῦτο τῆς Κικερωνείου γλώσσης
παραμορφούμενον καὶ αὐτὸ καὶ διαφθειρόμενον ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς
παρακμῆς, θλίψιν καὶ ἀποθάρρουνσιν συνάμα αἰσθανόμεθα,
ἀναλογιζόμενοι μὲν ὅτι ἀπώλεσε τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα,
ἀγνοοῦντες δὲ ἂν ἡ ἀπώλεια αὕτη ἡμέραν τινὰ θ' ἀναπληρωθῇ·
διότι μετὰ δυσκολίας δυνάμεθα νὰ κατανοήσωμεν διὰ τίνων
μυστηριωδῶν μέσων ἡ θεία Πρόνοια θὰ προαγάγῃ νέαν τάξιν
ἐκ τῆς ἀταξίας ταύτης, καὶ πῶς ἐπὶ τῶν ἐρειπίων γλώσσης,
εἴπερ τις καὶ ἄλλη, εὐγλώττου καὶ ποιητικῆς, θὰ βλαστήσωσιν

ιδιώματα, προωρισμένα ν' ἀκμάσωσι καὶ αὐτὰ διὰ τῆς εὐ-
γλωττίας καὶ τῆς ποιήσεως.

Ἡ ἀντίθεσις αὕτη τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς κλασικῆς ἐν-
τελείας θλιβερωτέρα εἶναι ἴσως ἔτι ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλη-
νικῆς γλώσσης ἢ ἐν τῇ τῆς Λατινίδος· διότι μόλις γινώσκομεν
τὰ πρῶτα δοκίμια τῆς Ἑλληνικῆς ποιήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ
πεζοῦ λόγου· δυστυχῶς οὐδεμία ἀπελείφθη ἡμῖν ἐν στίχοις
σελὶς ἀθηντικῆ, ἀρχαιότερα τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας, καὶ
μόλις σελίδες τινὲς διεσώθησαν πεζογραφίας ἀρχαιότερας τοῦ
Ἡροδότου. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα λοιπὸν ἐμφανίζεται εὐθὺς ἐξ
ὑπαρχῆς φέρουσα, ἂν μὴ τὴν ἐντέλειαν τῆς ὀρίμου ἡλικίας, τοῦ-
λάχιστον τὰ κάλλη ἀκμαζούσης νεότητος.

Ἀκολούθως δὲ ἐπὶ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ αἰῶνας βλέπομεν αὐτὴν
μετὰ θαυμασίας εὐκάμψιας χρησιμεύουσαν εἰς τὰς ἀπείρους
ἐμπνεύσεις τῆς ποιήσεως, εἰς τὰς διαφόρους ἀνάγκας κοινωνίας
ἐνεργοῦ μέχρις ἀσταθείας, καὶ ὑπὸ τῶν εὐγενεστάτων ἐλατη-
ρίων τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ὑποκινουμένης· θὰ ἐπίστευέ τις ὅτι
ἡ γλῶσσα αὕτη εἶναι ἀνεξάντλητος, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἔμελλε νὰ
παρακμάσῃ. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παρακμῇ τῆς αὐτοκρατορίας αἰ-
σχολαὶ τῆς Ἀνατολῆς διατηροῦσιν ἐπιμόνως τῶν ἀρχαίων προ-
τύπων τὴν λατρείαν. Ἀπειλούμεναι ὑπὸ τῆς Μουσουλμανικῆς
τυραννίας, σχολιάζουσιν ἔτι τὸν Ὅμηρον καὶ τὸν Δημοσθένην.
Τὸ ρητορικὸν δὲ πρὸ πάντων καὶ τὸ φιλοσοφικὸν ὕφος ἔχουσι
θαυμαστὴν καθαρότητα· ἐν τῷ ἰε' αἰῶνι ἀπαγγέλλουσιν ἐν
Κωνσταντινουπόλει λόγους ἀμιλλωμένους τὴν γλαφυρότητα
πρὸς τοὺς τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀντωνίνων καὶ Βασιλείου τοῦ Με-
γάλου.

Δυνάμει μάλιστα τῶν πραγμάτων αὐτῶν τὸ θεολογικὸν
ὕφος, ἦττον καθαρὸν καὶ ὁμοίον, διατηρεῖ ἐν τούτοις εὐγένειάν

τινα. Πρὸ πολλοῦ ἤδη ἡ γλῶσσα τῶν ἱεροκηρύκων καὶ τῶν θεολογούντων εἶχεν ἐκφράσεις καὶ σχήματα οὐχὶ λίαν Ἄττικὰ ἔνεκα τῆς σχεδὸν δημώδους Ἑλληνικῆς γλώσσης τοῦ Εὐαγγελίου· ἀλλ' ἀπαξ καθιερωθεὶς ὑπὸ τῆς χρήσεως ὁ κατώτερος οὗτος Ἑλληνισμός, προλαμβάνει τοῦλάχιστον διαφθορὰν μείζονα. Τὸ κῆρος τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ τὸ ἔθιμον τοῦ ἀναγινώσκειν αὐτὰ ἐπ' ἐκκλησίας, τοῦ μανθάνειν καὶ ἀπαγγέλλειν τινὰς σελίδας αὐτῶν ἐν τῇ ἱερουργίᾳ κωλύει τὴν διαφθορὰν τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης καὶ τίθησι μέσον τινὰ ὄρον, κατωτέρω τοῦ ὁποίου ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ γλῶσσα δὲν καταβαίνει. Καὶ ὅμως αὕτη ἐπὶ τέλους καταπίπτει καὶ ὑπὸ τὸ σημεῖον τοῦτο.

Ἀδύνατον νὰ μὴ πάθῃ μηδεμίαν διαφθορὰν ἡ γλῶσσα λαοῦ εἰς παρακμὴν μεταπεσόντος. Διαφθειρόμενος ὁ πολιτισμός συνεπιφέρει τὴν καταστροφὴν τῶν τεχνῶν, αἵτινες ἦνθουν μετ' αὐτοῦ· ἡ τέχνη ἐπομένως τοῦ γράφειν δὲν δύναται κατ' ἐξαίρεσιν νὰ διαφύγῃ τὸ πεπρωμένον τοῦτο.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα τῶν ἱστορικῶν, ἡ γλῶσσα δηλονότι τῶν μεγάλων τοῦ κόσμου συμβεβηκότων, ἐπὶ πολὺ παλαιεὶ ἐπιτυχῶς κατὰ τῆς καθολικῆς διαφθορᾶς· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἡμέραν τινὰ περιπίπτει εἰς αὐτήν. Περιβεβλημένη ἔτι σεμνότητά τινα ἐν τοῖς Χρονικοῖς τοῦ Καντακουζηνοῦ, στρατηγοῦ, πολιτικοῦ ἀνδρὸς καὶ μαθητοῦ νοήμονος τῶν ἀρχαίων διδασκάλων τῆς τέχνης τοῦ ὀμιλεῖν, ὁποία τις ἄρα γε κατέστη μετ' ἑκατὸν ἔτη εἰς τὰς χεῖρας Γεωργίου τοῦ Φραντζῆ; — Ἡ ἀντιπαραθέσις τῶν γεγονότων ἔχει ἐνταῦθα θλιβεράν τινα εὐγλωττίαν. Ὁ Φραντζῆς εἶναι ὁ ἱστορικὸς τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀφοῦ ἐγένετο ὁ μάρτυς καὶ εἰς τῶν οἰκτροτέρων αὐτῆς θυμάτων. Ἡ διάνοια δὲ καὶ τὸ ὕφος αὐτοῦ, καίτοι μὴ

στερουμένου τὸ παράπαν ὀρθοφροσύνης, πιστοτάτην παρουσιάζουσι τὴν εἰκόνα διπλῆς ταπεινώσεως. Συγγενῆς ὦν τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, καὶ μεγιστάν τῶν ἀνακτόρων, διατηρεῖ τινὰς ἀναμνήσεις τῆς εὐπαιδευτοῦ ἀγωγῆς, ἣν προσεπάθουν νὰ διαφυλάξωσιν αἱ σχολαὶ τοῦ Βυζαντίου. Τὸ προοίμιον τοῦ βιβλίου αὐτοῦ δὲν ἀμοιρεῖ σοβαρότητος. Ἡ θεωρία τῆς ἱστορίας, ἡ ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ Πολυβίου, τοῦ Ἀγαθίου καὶ Νικηφόρου τοῦ Γρηγοῦ ἢ Καντακουζηνοῦ ἐκτεθείσα, ἀνευρίσκεται ἐν αὐτῷ. Ἐκφράσεις δέ τινες μάλιστα ὑπομιμνήσκουσι τὸν Ἡρόδοτον, ὅπως ἐρεΐτιά τινὰ γλυπτικῆς, ἐπὶ τῶν κτιρίων τοῦ μεσαιῶνος ἐγκεκολλημένα, ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὸν αἰῶνα τοῦ Περικλέους ἐν τῷ μέσῳ τῆς βαρβαρότητος. Ἄλλ' εὐθὺς ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὰ πράγματα, ὁ Φραντζῆς δεικνύει ὅτι εἶναι Ἕλληνας ἐκπεφυλισμένους· οὐχὶ διότι ἡ γλῶσσά του εἶναι ἐντελῶς ἡ νεοελληνική· καθόσον ἐπιστολὴ τις τοῦ Βησσαρίωνος, ἐν τῇ δημῶδει ταύτῃ γλώσσῃ συντεταγμένη καὶ ἐν τοῖς Χρονικοῖς αὐτοῦ κατακεχωρισμένη, πολὺ διαφέρει τοῦ ἐν γένει ὕφους τῆς συγγραφῆς· ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ γλῶσσα τῶν Χρονικῶν τούτων, ἀκατέρηστος καὶ ἀτημέλητος οὖσα, πολὺ ἀπολείπεται τῆς γλώσσης, ἣν ἡ ἐπίσημος ἐθιμοταξία εἶχε μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διατηρήσει ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ νεοελληνικὴ διάλεκτος εἰσδύει καὶ οὕτως εἰπεῖν πανταχόθεν εἰσβάλλει εἰς αὐτήν, καὶ τοῦθ', ὅπερ σπουδαιότερον, τὰ αἰσθητά καὶ αἰ ἰδέαι μαρτυροῦσι περὶ τῆς κοινῆς ἐκλύσεως τῶν πνευμάτων καὶ τῶν χαρακτήρων.

Δὲν κατακρίνομεν αὐτὸν, διότι ἀποδίδει δικαιοσύνην τινὰ εἰς Μωάμεθ τὸν Β'. Ὁ μέγας οὗτος στρατηγός, ὁ πέντε εἰδῶς γλώσσας, τὴν Ἑλληνικὴν, τὴν Λατινικὴν, τὴν Συριακὴν, τὴν Ἀραβικὴν καὶ τὴν Περσικὴν, ὁ ἀγαπῶν ν' ἀκούῃ τὰς ἱστορίας

τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Θεοδοσίου, ἦν ἴσως ἄξιός τοῦ σεβασμοῦ καὶ αὐτῶν ἐκείνων, οὓς ἤρχετο νὰ ὑποδουλώσῃ· ἄλλως τε ὁ Φραντζῆς ἐκφράζει μετ' ὀλίγον τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγανάκτησίν του, ὅταν βλέπῃ αὐτὸν ἐγκαθιδρόντα ἐν Κωνσταντινουπόλει πατριάρχην ὑποπτον ἐπὶ συμπαθείᾳ πρὸς τοὺς Λατίνους. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ζητημάτων ἔτι ἐκείνων, εἰς ἃ ἔνεκα τῶν πεποιθήσεων αὐτοῦ μεγαλῶς ἐνδιαφέρεται, ἀκούσωμεν ἐπ' ὀλίγον τὸν Φραντζῆν, ὅπως κρίνομεν περὶ τῆς τότε εὐγλωττίας Βυζαντινοῦ πατριώτου.

Ἡ ἡμετέρα γλῶσσα, πρὸ αἰῶνων ἤδη κεκτημένη ἀκρίβειαν λεκτικῆς καὶ σοβαρότητα ὕφους, δυσκόλως δύναται ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἐκλελυμένην φράσιν τοῦ Ἑλλήνος χρονογράφου· καὶ πρέπει μὲν νὰ δοκιμάσῃ τοῦτο χάριν τῆς πιστῆς μεταφράσεως, ἀλλ' οὐχ ἦττον δὲν δύναται νὰ μεταφέρῃ τὸ ποικίλον ἐκεῖνο κρᾶμα ὕφους, ὅπου οἱ ἰδιωτισμοὶ ἀναμιγνύονται μετὰ λειψάνων κλασικῆς γλαφυρότητος. Ὅπως δώσωμεν ἰδέαν τινὰ περὶ αὐτοῦ, ἐκλέγομεν μίαν σελίδα περὶ τῆς περιφήμου συνόδου τῆς Φλωρεντίας, ὅπου ἡ Ἑλλάς, ὡς τελευταίαν θεωροῦσα αὐτὴν σωτηρίας ἐλπίδα, ἐπειράθη τῆς μετὰ τῶν χριστιανῶν τῆς Δύσεως συμμαχίας.

« Τῇ κζ' τοῦ Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους διέβη ὁ βασιλεὺς κύρ Ἰωάννης μετὰ τοῦ πατριάρχου κύρ Ἰωσήφ καὶ τοῦ δεσπότη κύρ Δημητρίου καὶ πολλῶν ἀρχόντων τῆς συγκλήτου καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ πάντων σχεδὸν τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων διὰ τὴν μελετηθεῖσαν καὶ μὴ ὠφεληθεῖσαν ἢ μᾶλλον εἰπεῖν μὴ ὠφελήσασαν σύνοδον τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ συναθροισθεῖσαν, ἔνθα καὶ οὐ συνεπέρασε τοῖς πᾶσιν· οὐ λέγω τοῦτο κατὰ τῶν τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων· ταῦτα γὰρ παρ' ἄλλοις ἐδόθησαν κρίνεσθαι· ἐμοὶ δὲ ἀρκεῖ ἡ πατρικὴ μου διαδοχὴ τῆς πίστεως,

διότι οὐ παρά τινος τῶν ἐκείνων μερῶν τῶν ἐξ ἐναντίας ἤκουσα λέγειν τὰ ἡμέτερα κακὰ εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον καλὰ καὶ ἀρχαῖα, καὶ τὰ ἐκείνων πάλιν οὐ κακὰ ἀλλὰ καλὰ· καὶ ὡς εἰπεῖν ἐν παραδείγματι, ὅτι τὴν μέσην ὁδὸν τῆς πόλεως τὴν πλατεῖαν καὶ εὐρύχωρον διερχόμεθα πολλοὺς χρόνους μετὰ τινων, δι' ἧς καταντῶμεν εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν· εἶτα μετὰ τινος καιροῦς εὐρέθη παρά τινων καὶ ἄλλη ὁδὸς καταντῶσα, ὡς λέγουσι, καὶ αὐτὴ ἐκεῖ, καὶ παροτρύνουσί με λέγοντες· « Ἐλθε καὶ σὺ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης, ἣν εὕρομεν· καὶ γὰρ εἰ καὶ ἔστιν αὕτη δι' ἧς ἀπέρχη καλὴ καὶ ἀρχαία, καὶ ἡμῖν ἀρχῆθεν γνωστὴ καὶ σὺν ὑμῖν διερχομένη, ἀλλὰ καὶ αὕτη, ἣν εὕρομεν νῦν, καλὴ ἔστιν· » ἐγὼ δὲ ἀκούων παρὰ μὲν τῶν ὅτι καλὴ ἔστι, παρὰ δὲ τῶν ὅτι οὐ καλὴ, καὶ ἀσυμφωνία οὐσα ἐν τῷ μέσῳ, διὰ τί μὴ εἶπω μετ' εἰρήνης· « Ἀπέρχεσθε καλῶς εἰς τὴν ἀγίαν Σοφίαν ὅθεν βούλεσθε· ἐγὼ πάλιν διελθὼ διὰ τῆς ὁδοῦ ἣν καὶ μετ' ὑμῶν πολλῶ χρόνῳ διερχομένη, καὶ καλὴν αὐτὴν καὶ παρ' ὑμῶν καὶ τῶν προγόνων μαρτυρουμένην καὶ διερχομένην; » Οὐ διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν εἶπον τὸ ὡς μὴ ὠφελήσασαν, ἀλλ' ἕνεκεν τῆς ἀσυμφωνίας· εἶθε ἕνωσις εἴη τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ὑστερήσαι με ὁ Θεὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου! Ἀλλὰ διὰ τί; ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ τῆς συνόδου ὑπόθεσις ἦν αἰτία πρώτη καὶ μεγάλη ἵνα γένηται ἢ κατὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῶν ἀσεβῶν ἔφοδος, καὶ ἀπὸ ταύτης πάλιν ἡ πολιορκία καὶ αἰχμαλωσία καὶ τοιαύτη καὶ τοσαύτη συμφορὰ ἡμῶν. » (Βιβλ. Β', κεφ. ΙΓ'.)

Ὅρθα λέγει ὁ δυστυχῆς χρονογράφος, ἀλλ' αἰσθάνεται μᾶλλον ἢ κατανοεῖ τὰ πράγματα, καὶ ὅταν θέλῃ νὰ εἴπῃ αὐτὰ, τὸν προδίδει ἢ ἐκφρασις. Ἄδικον νὰ παραβάλωμεν πρὸς τὴν πτωχὴν ταύτην γλῶσσαν τὸ ὕφος τοῦ Ξενοφῶντος ἢ τὸ

τοῦ Πολυβίου· ἀλλ' ἄκων τις ἐνθυμεῖται τινος τῶν συγγραφέων ἐκείνων, οἵτινες ἀπεκλήθησαν ἤδη συγγραφεῖς τῆς παρακαμῆς, καὶ οἵτινες κατὰ τὸν τελευταῖον ἀγῶνα τῶν ἐθνικῶν κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπεστήριξαν θέματα ὅμοια πρὸς τὸ τοῦ Βυζαντινοῦ χρονογράφου. Τοιοῦτος ὁ Λιβάνιος, ὁ ἐπιμένων εἰς τὴν ἀρχαίαν τοῦ Διὸς λατρείαν καὶ καταρῶμενος τοὺς μελανεῖμονας, δηλαδὴ τοὺς μοναχοὺς, ὡς καταλύοντας τοὺς ναοὺς καὶ πυρπολοῦντας τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Φειδίου. Τοιοῦτος καὶ ὁ Θεμιστιος, ὁ ὁπὲ ἐπικαλούμενος τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνεξιθρησκείας, ὅπως προστατεύσῃ τὰ λείψανα τοῦ ἐκθρονισθέντος ἐθνισμοῦ. Καίτοι κατὰ δύο αἰῶνας μεταγενέστερος, ὁ Φραντζῆς ἔχει κατὰ βάθος κοινὰς πρὸς τοὺς δύο σοφιστὰς ιδέας· ἡ αὐτὴ ἐπιμονὴ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς κοινωνίαις, χωριζομένης ὑπὸ τῆς θρησκευτικῆς των πίστεως, ὁ αὐτὸς σκοπὸς τοῦ διεκδικεῖν τοῦλάχιστον τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως· ἀλλ' ἡ μὲν γλῶσσα τῶν δύο σοφιστῶν τοῦ ἰε' αἰῶνος εἶναι εἰσέτι ὑψηλὴ οὐκ ὀλίγον καὶ καθαρὰ, ἐνῶ ὁποῖα τοῦναντίον ἀδυναμία ἐκφράσεως, καὶ ὁποῖα, οὕτως εἰπεῖν, ἠθικὴ σύγχυσις παρὰ τῷ Ἕλληνι ἐκείνῳ τοῦ Βυζαντίου, παλαίοντι μεταξὺ τῶν θεολογικῶν συζητήσεων καὶ τῶν πολιτικῶν δυσχερειῶν! Ἰδοὺ ὄντως ὁ ἱστορικὸς κοινωνίας παραλυομένης ὑπὸ τὸν Ὄθωμανικὸν ζυγόν. Τοῦ Φραντζῆ τοῦ τέλους ὑπῆρξε φεῦ! ἄξιον τοῦ ἔργου του. Ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν διηγεῖται τὰς ταπεινώσεις, ἃς ὑπέστη ἡ φυλὴ αὐτοῦ καὶ εἰς ἃς προστίθενται δι' αὐτὸν μεγάλαι οἰκογενειακαὶ συμφοραὶ, ἀναφέρει ὅτι περὶ τὸ ἔαρ τοῦ ἔτους 6976 ἀπὸ κτίσεως κόσμου, κλινῆρης ἐκ ρευματισμῶν, καὶ ἕνεκα τῆς ἐνδείας ἀδυνατῶν νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν πεπαλαιωμένον ἱματισμὸν του, ἐγένετο μοναχὸς, μετονομασθεὶς Γρηγόριος, καὶ ὅτι ἡ σύζυγός του Εἰρήνη ἠκολούθησε μετ' οὐ πολὺ τὸ παράδειγμα αὐτοῦ. Τοῦτο

σημαίνει τρώντι, ὅτι ἀμφότεροι εἰσῆρχοντο εἰς νοσοκομεῖον, ὅπου ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Φραντζῆ ἡ ἐξιστόρησις τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου.

Ὁ κριτικός δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τι πλεόν ἐνώπιον τοιούτων συμφορῶν.

Ἐδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τοῦ Φραντζῆ ἡ χρονογραφία ἐμφαίνει τὴν ἐσχάτην παρακμὴν τῆς φιλολογίας παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς Ἕλλησι· καὶ ὁμως θὰ ἠπατάτο. Σύγχρονος τοῦ Φραντζῆ, ὁ Ρόδιος Γεωργιλλᾶς ἐθρήνησε τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν γλώσσῃ, ἣτις, παραβαλλομένη πρὸς τὴν τοῦ χρονογράφου, σχεδὸν ἀναδεικνύει αὐτὴν καὶ αὐτῇ περιποιεῖ φιλολογικὴν τινα ἀξίαν.

Βιβλία τοιαῦτα θὰ ἦσαν βεβαίως ἀξία τῆς λήθης ἐν ἡ ἐκοιμῶντων ἀπὸ τεσσάρων αἰώνων, ἐὰν δὲν ἠδυναίμεθα ν' ἀρυσθῶμεν μᾶθμά τι ἀπὸ ἔργου αὐθεντικοῦ καὶ εἰλικρινοῦς, ἀπὸ τῆς ἐλαχίστης μαρτυρίας, τῆς εἰς μέγα ἱστορικὸν γεγονὸς ἀναφερομένης.

Ὁ Γεωργιλλᾶς δὲν ἦτο γνωστὸς ἐπὶ πολὺ ἢ εἰς ὀλίγους περιέργους, καὶ διὰ τῶν χωρίων, ἅτινα εἶχον δανεισθῆ παρ' αὐτοῦ οἱ νεώτεροι λεξικογράφοι· ἐν τῶν τριῶν αὐτοῦ ποιημάτων εἶναι εἰσέτι ἀνέκδοτον. Καὶ τὸ μὲν ἀρχαιότερον αὐτῶν, τὰ Χρονικά τοῦ Βελισσαρίου, προσφάτως ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Ἄγγλου βιβλιογράφου, τὸ δεύτερον δὲ πόνημα κατὰ τὸ 1857 ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἐλλισεν ἐν τῇ ἀξιολόγῃ συλλογῇ τῶν χρησίμων εἰς τὴν μελέτην τοῦ κατωτέρου Ἑλληνικοῦ κόσμου ἐγγράφων. Τοῦτο εἶναι ὁ θρήνος τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν στίχοις λεγομένοις πολιτικοῖς.

Πολλὰ ἔχομεν δείγματα τοιούτων θρήνων, πεζῶν τε καὶ ἐμμέτρων· ὁ δὲ τρόπος οὗτος τοῦ γράφειν ἀνέρχεται εἰς τοὺς

πρώτους αἰῶνας τῆς ἀνατολικῆς αὐτοκρατορίας. Ἡ γλῶσσα αὐτῶν εἶναι πολλάκις μιζοβάρβαρος. Τοιοῦτον εἶναι μεταξὺ τῶν πολλῶν μικρὸν τι ποίημα, γεγραμμένον μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐθνικῆς δυναστείας ὑπὸ Ἕλληνας τῆς Νικαίας περὶ τῆς ὑπὸ τῶν Λατίνων τῷ 1204 ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἀριστούργημα, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον εὐγλωττίας δύναται τις νὰ ὑποδείξῃ ἐν αὐτῷ. Ἡ συγγραφή ὁμως αὕτη οὐδ' ὅλως εἶναι ἀναξία, ἔνεκα τοῦ εἶδους, αὐτῆς τῆς ἱστορίας, εἰς ἣν χορηγεῖ ἀξιοσημεῖωτα γεγονότα. Δεικνύει συγγραφέα κατὰ τι ἐπιμελούμενον τοῦ ὕφους καὶ τῆς στιχουργίας, συγγραφέα ἀδόκιμον, ἀλλὰ σεβόμενον τοῦλάχιστον ἑαυτὸν· ἐνῶ ὁ Ρόδιος, ὁ ἐπισωρευὼν τοὺς χιλίους στίχους τοῦ θρήνου ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ 1453, καὶ τούτων τῶν μετρίων ἰδιοτήτων στερεῖται. Γεννηθεὶς ἐν Ἑλληνικῇ χώρᾳ, μὴ παθούσῃ εἰσέτι ὑπὸ τῶν Ὄθωμανικῶν ὅπλων, ἀλλ' ἀπειλούμενῃ ἤδη ὑπ' αὐτῶν, αἰσθάνεται, ὅτι ἡ Ἑλλάς τὰ πάνθεινα ἔχει νὰ φοβῆται μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς μητροπόλεως, καὶ θρηνεῖ τὴν καταστροφὴν ταύτην μετὰ τῆς θλίψεως μάρτυρος αὐτόπτου. Ἡ Κωνσταντινούπολις ἦν δι' αὐτὸν ἡ βασιλις τῶν πόλεων διὰ τε τὸν πλοῦτον, καὶ διὰ τὰ δημόσια καὶ ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὰς σοφὰς αὐτῆς σχολὰς· εἰς πολλὰ βεβαίως περιέπεσεν ἀμαρτήματα, ἢ μᾶλλον οἱ ἡγεμόνες αὐτῆς. Σύμπας ὁ Ἕλληνικὸς λαὸς διεφθάρη, διὸ ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὸ μέγεθος τῆς τιμωρίας ὑπερβαίνει τὸ σφάλμα, καὶ τὸ ὄργανον τῆς θείας δίκης, ὁ Ὄθωμανὸς, εἶναι λίαν σκληρόν. Οἱ Λατῖνοι ὑπέικουσιν εἰς τὸν πάππαν, ἀλλ' εἶναι καὶ χριστιανοί. Τοὺς θεράποντας αὐτοῦ τοῦ πάππα, οἷς κατηρῶντο τῷ 1204, καὶ οὓς οὐδὲ ὠνόμαζον μάλιστα χριστιανοὺς, ἐπικαλοῦνται σήμερον ὡς

ἐλευθερωτάς. Ἐὰν ἡ Κωνσταντινούπολις πρέπη νὰ πέσῃ δούλη, ἄς μὴ γείνη τοῦλάχιστον δούλη τῶν Μωαμεθανῶν· διότι αἷσχος τοιοῦτον ἀντανακλᾷ ἐπὶ τῆς Δύσεως ὀλοκλήρου. Τὴν Δύσιν ταύτην ὁ συγγραφεὺς διέτρεξε πεζῆ, καὶ ἔφιππος· γνωρίζει τοὺς μεγίστους αὐτῆς λαοὺς, τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς δούκας τῶν προεχώρησε πρὸς βορρᾶν μέχρι τῆς Ἀγγλίας· πρὸς μεσημβρίαν δὲ εἶδεν ἢ γνωρίζει τοῦλάχιστον τὸ Ἀραβικὸν βασίλειον τῆς Γρενάδης. Πᾶσα ἀνάμνησις τοιαύτη ἐξεγείρει ἐν αὐτῷ φιλοπολέμους ἐπικλήσεις εἰς σταυροφορίαν· τὸν πάππαν καὶ τοὺς καρδιναλίους, τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, τοὺς Ἄγγλους, τοὺς Γενουησίους, τοὺς Βενετούς, τὸν δούκα τῆς Βουργουνδίας, φίλον τῶν αυτοκρατόρων Ἰωάννου καὶ Κωνσταντίνου τῶν Παλαιολόγων, τοὺς πάντας ἐπικαλεῖται. Ἐπιθυμεῖ ἵνα ἡ ὁμόνοια ἐνώση τέλος τόσους χριστιανικοὺς λαοὺς, τόσους χριστιανούς πρίγκηπας κατὰ τῶν ἀπίστων· πρὸ πάντων δ' ἐπιθυμεῖ ν' ἀποφύγῃσι πᾶσαν συμμαχίαν μετὰ τῶν Τούρκων, φυλῆς δολίας καὶ μὴ τηρούσης τὰ ὄρκια. « Μὲ τὴν ἀγάπην ἔφαγε τὸν κόσμον ὅπου ὀρίζει· λοιπὸν, ἂν τὸν ἀφήσετε μόνον καὶ δύο χρόνους εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν νὰ περινασάνη, ὁμνύω σας εἰς τὸν Θεὸν, ὅλους μας θέλει φάγει. » Οἱ λόγοι οὗτοι φανεροῦσιν ἡμῖν χρονολογίαν τοῦ βιβλίου· ἅμα δὲ ὑποδεικνύουσι τὴν τραχεῖαν αὐτοῦ γλῶσσαν. Πρὸ δύο λοιπὸν μόνον ἐτῶν εἶχεν ἀλωθῆ τὸ Βυζάντιον· τὴν χρονολογίαν δὲ ταύτην ἐπιβεβαιουσι καὶ ἄλλοι τοῦ ποιήματος ὑπαινιγμοὶ περὶ Ἰωάννου τοῦ Οὐνιάδου καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀδριανουπόλει μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Βυζαντίου διατριβῆς τοῦ Μωάμεθ.

Βεβαίως φιλόπατρις ὁ περιηγητῆς ἐπανήρχετο ἔκ τινος κατὰ τὴν Ἀνατολὴν περιηγήσεως, ὅτ' ἐξέφραζε τὴν θλίψιν του δι' εἰκοσιτεσσάρων μακρῶν τετραστίχων ὁμοιοκαταλήκτων καὶ

γεμόντων ἀταξίας καὶ παλλιλογιῶν, ἅπερ εἰσὶ τὸ νεκρώσιμον οὕτως εἰπεῖν ἄσμα σθεννυμένης φιλολογίας.

Ὁ συγγραφεὺς εὐχεται θερμῶς ν' ἀκουσθῆ μακρὰν ἢ φωνὴ τῆς ἀπελπισίας, ἣν ἀφίνει. Ἡ τυπογραφία εἶχε μόλις φανῆ, δὲν τῷ εἶναι γνωστῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀντιγραφεῖς ἀπευθύνει τὴν δέησιν νὰ διαδώσωσιν, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, τοὺς στίχους τούτους εἰς ὅλον τὸν χριστιανισμόν. « Εἰς τοὺς βασιλεῖς, τοὺς πρίγκηπας καὶ τὰς πρίγκηπέσσας· » διότι πέποιθεν ὅτι πρόκειται περὶ κοινοῦ συμφέροντος μικρῶν τε καὶ μεγάλων. Ὅσον μεγαλοφώνως καὶ ἂν ὁμιλῆ ὁ Ἰερεμίας οὗτος τῆς Βυζαντινῆς Ἱερουσαλήμ, καὶ ὅσην ἀνάγκην καὶ ἂν ἔχη μεγάλης δημοσιότητος, δὲν τολμᾷ νὰ ἐκφέρῃ τὸ ὄνομά του· ὑπάρχουν λόγοι δι' οὓς, ὡς λέγει, σιωπᾷ ἐπὶ τούτου. Δίδει μόνον εἰς ὅσους δύναται νὰ ἐννοήσωσιν εἰδὸς τι περιγραφῆς ἑαυτοῦ, περιγραφῆς αἰνιγματώδους εἰς ἡμᾶς. Μήπως ἄρα ὁ στιχουργὸς οὗτος ὑπῆρξε πρόσωπον ἐπιφανές; Δὲν πιστεύω· καὶ ἐὰν πρέπη ν' ἀποκαλέσωμεν αὐτὸν λόγιον, εἶναι λόγιος ἐκ τῶν ἀδοκιμωτάτων. Ἐν ἐκάστῃ σελίδι τοῦ θρήνου τοῦ ἀναφαίνεται τὸ ἰσχυρὸν αἶσθημα τῆς σμικρότητός του, αἶσθημα, φεῦ! φαινόμενον λίαν ὀρθόν. Ἀναμνήσεις τινὲς ἱστορικαὶ καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, τοῦ Ἡρακλείου καὶ τοῦ κλέους τῆς ἀρχαίας αυτοκρατορίας, εἶναι σχεδὸν τὸ μόνον τεκμήριον τῆς πολυμαθείας αὐτοῦ. Ὡς πρὸς δὲ τὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς του, μόλις δύναται τις νὰ σημειώσῃ ἐν αὐτῷ δύο ἢ τρία τοιαῦτα, χρήσιμα εἰς τὴν ἱστορίαν. Φαίνεται, λόγου χάριν, λαλῶν ἐπὶ ἀκριβῶν πληροφοριῶν, ὅταν μαρτυρῇ ὅτι ἡ Πύλη εἶχε τότε ἑκατοντακισχιλίους ἐκλεκτοὺς στρατιώτας, ἑκατοντακισχιλίους γενησσάρους καὶ (δὲν θέλω νὰ πιστεύσω αὐτῷ) τριάκοντα χιλιάδας Φράγκων ἀρνησιθρήσκων, οὓς ἀποκαλεῖ μάλιστα Γάλλους, κ. τ. λ. Ἄλλως τε ὅπως ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Κωνσταν-

τίνου Δραγάση, τοῦ τελευταίου προμάχου τῆς αὐτοκρατορίας, ἀγνοεῖ τις τῇ ἀληθείᾳ ἐὰν θεωρῇ αὐτὸν νεκρὸν ἢ ζῶντα. Ἰσως, μὴ γενόμενος αὐτόπτης τῆς ἀλώσεως τῆς Ἱερᾶς Πόλεως, πιστεύει ὅτι ὁ Θεὸς ἔσωσε τὸν Δραγάσην. Ἡ ἀπλοϊκὴ αὐτοῦ πίστις δὲν ἐλπίζει ὅτι ἄγγελοι θὰ κατέλθωσι τότε ἐξ οὐρανοῦ, ὅπως σώσωσιν ἀπὸ τῆς βεβηλώσεως τὰ λείψανα τῶν ἁγίων; Οὕτω δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἀρχομένην μετὰ τῆς μαρτυρίας μάλιστα συγχρόνου ἱστορικοῦ τὴν παράδοσιν, τὴν ἔτι ζῶσαν ἐν Ἀνατολῇ, ὅτι ὁ κληρονόμος τῶν Κωνσταντίνων ἐπέζησε τῇ ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσει τῆς μητροπόλεως αὐτοῦ, καὶ ὅτι προσδοκᾷ ἐν μυστηριώδει καταφυγῇ τὴν ἡμέραν λαμπρᾶς ἐπανορθώσεως.

Ὁμολογητέον λοιπὸν, ὅτι ἔχει διαφέρον τι ἱστορικὸν τὸ ἥκιστα φιλολογικὸν τοῦτο σύγγραμμα. Προσθέτει δὲ ἐν ἡ δύο γεγονότα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν χρονογράφων γραφεῖσαν εἰκόνα συμβεβηκότος εἰς αἰὶ ἀξιοθρηνήτου. Ἄλλ' ὅ,τι διδασκτικόν, ὅ,τι συγκινεῖ τὴν καρδίαν καὶ πλήττει τὴν φαντασίαν εἶναι τὸ πρόσωπον αὐτὸ τοῦ δυστυχοῦς στιχουργοῦ· εἶναι ἡ εἰλικρινεῖα τῆς ἐμπνεύσεως, ἣτις κινεῖ αὐτὸν νὰ γράψῃ, καίτοι μὴ ἔχοντα τὰς ἀπαιτουμένας δυνάμεις, ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος καὶ τῆς θρησκείας. Ἐπανερχεται ἀδιαλείπτως εἰς τὰς δικαιολογήσεις, εἰς τὰς διαμαρτυρίας ταύτας καὶ εἰς τὰς θερμὰς ὑπὲρ τῆς σταυροφορίας ἐπικλήσεις· εἰ καὶ μονότονοι δὲ μέχρι κόρου, αἱ ἐπωδοὶ αὐταὶ ἐμποιοῦσιν ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν ἡν συγκίνησιν αἱ περίξ τοῦ τάφου ψαλλόμεναι ἐπικλήδαιοι παρακλήσεις. Φαίνεται δὲ καὶ αὐτὸς ὁ συγγραφεὺς ἐννοῶν αὐτό· διότι καλεῖ που τὸ θλιβερόν αὐτοῦ ἄσμα μοιρολόγιον, ὅπερ εἶναι ὁ ἔμμετρος θρηῆνος, ὃν αἱ Ἕλληνίδες χωρικαὶ αὐτοσχεδιάζουσιν ἐπὶ τοῦ φερέτρου τῶν νεκρῶν. Ἐν ἐκάστη σελίδι τῶν νεκρικῶν αὐτῶν

τετραστίχων ἐκρήγνυται ἡ ἀπελπισία· τὸ δὲ ὕφος αὐτῶν εἶναι τοιοῦτον, ὥστε δικαιολογεῖ αὐτήν. Ποία ἡ κατάστασις ἐνὸς λαοῦ, ὅταν ὁ θερμότετος πατριωτισμὸς, ὑπὲρ τῆς ἀγιωτέρας ὑποθέσεως συνηγορῶν, δὲν εὐρίσκη ἐκφράσεις καλλιτέρας ἐκείνων, ἅς θὰ προσπαθῆσω νὰ μεταφέρω;

(Ἐνταῦθα παραθέτομεν τὸ πρωτότυπον, ὃ λείπει ἐν τῷ Γαλλικῷ κειμένῳ.)

- « Νὰ τῶθελεν ὁ ποιητῆς, ὁ πλάστης τῶν ἀπάντων,
 « Ἀπόστολοι οἱ δώδεκα μετὰ τὴν Θεοτόκον,
 « Τέσσαρες εὐαγγελισταὶ τῶν χριστιανῶν ἡ πίστις.
 « Καὶ νὰ μὲ ἴδωκαν λογισμὸν καὶ γνῶσιν εἰς ἐτοῦτο
 « Νᾶγραφα τίποτε μακρὸν θλιβερόν τε διὰ τὴν πόλιν,
 « Διὰ τί δὲν ἔχω φρόνησιν καὶ συλλογὴν εἰς τοῦτο
 « Νὰ γράψω τὴν ὑπόθεσιν ὡς χρῆ καὶ ὡς τυχαίνει;
 « Καὶ ὁ Θεὸς ὁ δυνατὸς, ὁποῦδωκε τὴν γνῶσιν,
 « Νὰ μὲ φωτίσῃ καὶ ἐμὲ εἰς τὰς πλοκάς τοῦ στίχου,
 « Καὶ νὰ ποιήσω καὶ ἐγὼ ποίημά τι τοιοῦτον·
 « Νὰ μὴ τὸ βαρεθῇ τινὰς, ἀμὴ ὀλονῶν ν' ἀρέσῃ,
 « Τὸν νοῦν μου καὶ τὴν γνῶσίν μου νὰ τὴν ἐπιστηλώσῃ·
 « Ὅμως θαρῶ τὸ εἰς Θεόν, πολλὰ νὰ τὸ ποθήσουν,
 « Ὅπου ν' ἀρέσῃ τοὺς πολλοὺς καὶ νὰ τὸ μεταγράψουν,
 « Νὰ χύσουν δάκρυα περισσὰ διὰ τὴν πτωχὴν τὴν πόλιν,
 « Καρδιοαναστενάγματα καὶ κοπετοὺς νὰ χύσουν.
 « Καὶ τὸ λοιπὸν οἱ ἄρχοντες ἀκούσατέ μοι λόγον·
 « Μακρὸν τὸ λέγει ὁ πρόλογος, ἀμὴ ἐνί τόσα μέγας,
 « Ὅτι ἐνί τοῦ κόσμου χαλασμὸς ὡς στὸν καιρὸν τοῦ Νῶε.
 « Καὶ ὅσοι ἀναγινώσκετε τὴν σύνθεσιν τοῦ λόγου,
 « Παρακαλῶ σας τὸ πολλὰ νὰ μὴ τὸ βαρεθῆτε·

- « Ὄλον τὸ διαβάζετε, τελειώνετε τὸν λόγον·
« Καὶ ἀνὴ σφάλλω πούθετις, μὴ με κατηγορεῖτε·
« Ὅλοι παρακαλέσατε νὰ ἴδῳ τὴν σωτηρίαν μου,
« Μὲ τὴν τιμὴν μου διὰ νὰ ζῶ, νὰ ἴδῳ καὶ τὴν ὑγείαν μου. »

Εἰς τοὺς ἐπομένους στίχους αἱ αὐταὶ ἰδέαι ἐπαναλαμβάνονται μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκομψίας. Δὲν τολμῶ πλέον νὰ μεταφράσω· ὑπερπηδῶ δέκα φύλλα, ἵνα ὑποδείξω στίχους τινάς, ὅπου τὸ ὕφος ἀνυψοῦται, καὶ τοῦτο (εὐχαρίστως τὸ σημειῶ) ὅτε ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ περὶ τῆς Γαλλίας·

- « Ὁ Κωνσταντῖνε βασιλεῦ, τύχην βαρέαν ὀποῦχες,
« Θέλω νὰ δώσω ἐνθύμησιν εἰς τῶν αὐθεντῶν τῆς Δύσης
« Ῥήγαν τὸν ἐκλαμπρότατον τοῦ Παρισιοῦ τὸν πρῶτον,
« Πρωτόαρχον τῶν αὐθεντῶν τῶν τοπαρχῶν τῆς Δύσης.
« Ὁ Φράτζα τιμιωτάτη καὶ πολυφουμισμένη,
« Φρατζοροσίδες πολεμισταὶ, ἄνδρες μου στρατιῶται,
« Ἐξεύρετε πληροφορίαν, ἐχάθηκεν ἡ Πόλις.
« Τὼρ' ἄς φανῇ ἡ δύναμις ὁμοῦ καὶ ἡ στρατιὰ σας,
« Νὰ δράμετε ἀπόκοτα μὲ φρόνησιν καὶ πρᾶξιν,
« Ἐκδίκησιν νὰ ποίσητε τῆς ταπεινῆς τῆς Πόλης,
« Διατὶ καὶ τὸ βασιλεῖον ἀπὸ τὴν Φράτζαν ἦτον.
« Ἐνὶ δὲ δίκαιον λοιπὸν τοῦ γένους νὰ βοηθῆτε,
« Καὶ μὴ ἀργῆτε καὶ ποσῶς παραυτὰ ἐγερθῆτε.
« Νὰ πᾶτε μὲ βοήθειαν Θεοῦ παντοδυναμοῦ,
« Νὰ πολεμήσετε καλῶς μετὰ Μαχουμετιάνους·
« Θέλημα ἔνι τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ ἔθνη νὰ ὑπᾶτε. »

Ἡ ἐπίκλησις αὐτῆ τοῦ ὀνόματος τῆς Γαλλίας εἶναι κατὰ τι

συγκινητικῆ. Γινόμεθα προθύμως ἐπιεικεῖς εἰς τὸν ἐκφράζοντα τοιαύτην πεποίθησιν, καὶ ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἦτον αἰσία αὕτη εἰς τὸν ποιητὴν. Ἄλλ' ἰδοὺ ἐπαναλαμβάνει τὸν λόγον του καὶ πίπτει ἐκ νέου εἰς τὴν ἄχαριν αὐτοῦ μονοτονίαν.

- « Λοιπὸν κοντεύγω, τὰ πολλὰ στρέφομαι πρὸς Ἀγγλέζους,
« Ὁ Ἀγγλέζοι φρονιμώτατοι τίμιοι τῶν ἀρμάτων,
« Οὐδὲν ἐξεύρω τί νὰ ἴπῳ, οὐδὲ τὸ τί νὰ λέξω κ. τ. ε. »

Καὶ ὅμως γράφει πλείονας τῶν ἐπτακοσίων στίχων, τελευτῶν ὅπως ἄρχεται· διακηρύττων δηλαδὴ, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἄνευ ἐλπίδος κεῖται καταβεβλημένη, καὶ ὅτι εἰς μόνους τοὺς ἡγεμόνας τῆς Δύσεως ἀπόκειται ν' ἀνεγείρωσιν αὐτήν. Ὡ! πόσον θλιβερὰ καὶ ἀλγεινὴ ἡ κραυγὴ αὕτη λαοῦ δεινοπαθοῦντος, καὶ ἀξίου ἐπομένως συμπαθείας, πλὴν λαοῦ ἀφιεμένου εἰς τὴν αὐτοῦ ἀπελπισίαν, καὶ μὴ δυναμένου νὰ εὕρῃ ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐλαχίστην ἰσχὺν κατὰ τῶν συμφορῶν του! Οἱ Ἕλληνες ἀνανεοῦσι πολλάκις ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου μέχρι τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος τὴν θρηνηδίαν τῆς ἀπελπισίας αὐτῶν. Εὐρίσκω αὐτὴν ἐν πλείστοις συγγραμμάσιν, ἐλθοῦσιν ἐξ Ἀνατολῶν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Λατινικὴ Εὐρώπη μεγαλύνεται καὶ παγιοῦται διὰ γονίμων ἀγώνων. Εὐρίσκω λ. χ. αὐτὴν ἐν τῷ προοιμίῳ γραμματικῆς τινος τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς, ταπεινῶς ἀφιερουμένης ὑπὸ τοῦ Σίμωνος Πόρτου, τῷ 1638, εἰς τὸν κραταῖον καρδινάλιον Ριχελιέα. Ἀλλὰ δὲν ἔμελλε ν' ἀκουσθῆ, ἢ ὅτε οἱ Ἕλληνες δὲν περιωρίζοντο μόνον εἰς δεήσεις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ἤρχιζον σὺν Θεῷ νὰ κινῶσι χεῖρα, καὶ ν' ἀποδεικνύωσιν ἐμπράκτως, ὅτι δὲν ἦσαν λαὸς ἀνεπιστρεπτί ἀποθανόν. Δὲν δυνά-

μεθα νὰ μὴ αἰσθανθῶμεν οἶκτον πρὸς τὸν ἀνίσχυρον ῥήτορα τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἐκπεπτωκυίας μὲν διὰ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῆς, καταβεβλημένης δὲ ὑπὸ τῆς ἐχθρικής ὑπεροπλίας. Ἄλλ' οἱ σχεδὸν ἀναρῆροι οὗτοι θρηνοὶ τοῦ Γεωργιλλᾶ οὐδὲ τῶν τελευταίων εἰσὶν ἄξιοι τῆς Κωνσταντινουπόλεως προμάχων, οἵτινες διελαμψαν τοῦλάχιστον κατ' ἐξαίρεσιν ἐπὶ ἀνδρία· εἶναι φωνὴ ἐπαιτείας μᾶλλον ἢ πατριωτισμοῦ νικηθέντος, ἀλλὰ διαμαρτυρομένον κατὰ τῆς ἡττης αὐτοῦ.

Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θ' ἀναλαμβάνη δύναμιν τινα μόνον ὅτε ὁ ἐθνικὸς χαρακτήρ, στερεωθεὶς τέλος διὰ μακρῶν δοκιμασιῶν, ἐκκαυθεὶς ὑπὸ δικαίας πρὸς τὴν Δύσιν ἀμίλλης, θὰ πειρασθῆ μεγάλου ἀγῶνος, ὅπως ἀποτινάξῃ τὸν Ὄθωμανικὸν ζυγόν.

Τὰ ἀρχαιότερα κλεφτικὰ ἄσματα, τὰ μέχρις ἡμῶν περισωθέντα, εἰσὶ τὸ σημεῖον τῆς βραδείας ταύτης ἐξεγέρσεως. Ἀκούει τις νέους τόνους πατριωτισμοῦ καὶ ἀνδρίας, οἵτινες προσημαίνουσι τὸν ὕμνον τοῦ Ῥήγα καὶ τὰς νίκας τῆς ἀνεξαρτησίας. Μεταξὺ τῶν πεζῶν συγγραμμάτων ἀπαντῶμεν τὰς διηγήσεις τοῦ Κολοκοτρώνη περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ 1770 μέχρι τοῦ 1836 συμβάντων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, δηλαδὴ τῶν μεταξὺ τῆς πρώτης ἀποτυχούσης ἀνταρσίας καὶ τῆς νικηφόρου ἐπαναστάσεως, ἧτις συνέστησε τῇ συνάρσει τῆς Δύσεως τὸ Ἑλληνικὸν βασίλειον.

Ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τούτοις, τοῖς γεγραμμένοις καθ' ὑπαγόρευσιν γεραιοῦ παλληκαρίου, ἐν τῇ γλώσῃ ταύτῃ τῇ χυδαίᾳ μὲν, ἀλλὰ νευρώδει, ἀνευρίσκονται καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ ζῶντος Ἑλληνισμοῦ, ὑπερηφάνου ἐπὶ τῇ ἰσχύϊ καὶ πεποιθότος εἰς τὸ μέλλον. Τότε, ἀλλὰ τότε μόνον πείθεται τις, ὅτι ἡ Ἑλλὰς μέλλει ν' ἀναλάβῃ τὴν μεταξὺ τῶν ἐθνῶν θέσιν αὐτῆς, διότι τὸ ἠθέλησε, καὶ ἤρξατο τοῦ ἔργου χωρὶς νὰ μᾶς περιμείνῃ. Ὁ ἦρωας δὲν εἶναι λόγιος· ὅπως πολλὰ ἄλλα παλληκάρια ἀγνοεῖ

τότε γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν· καὶ ὅμως ἡ γλῶσσα αὐτοῦ φέρει ἰδίον τινα τύπον, αὐτὸν τὸν τύπον τῆς ζωῆς.

Ὁ ἐκδότης τῶν ἱστορικῶν ὑπομνημάτων τοῦ Κολοκοτρώνη, ἀναγγέλλων τὴν δημοσίευσιν αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνελεύσεως Ἀθηναίων πατριωτῶν, ἀνέκραξεν ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ ἡρώος του ἄκρῳ ἐνθουσιασμῷ·

« Ὁ Θεόδωρος ὁ Κολοκοτρώνης ὡς ἱστορικὸς καταγράφεται μὲ τοὺς πολλοὺς, ὅσοι ἰστόρησαν πολέμους Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, ἀλλ' ὡς Ἕλληνας ἔρχεται, μοῦ φαίνεται, τρίτος Ὀμήρου καὶ Ἡροδότου. Ὁμοιάζουν οἱ τρεῖς ὡς τρεῖς ἄκτινες ἐνὸς κέντρου φωτεινοῦ· ἔχουν οἱ τρεῖς πατρίδα τὴν Ἑλλάδα, θέμα πόλεμον Εὐρώπης ἐναντίον Ἀσίας· ὁμιλοῦν τὴν Ἑλληνικὴν φωνὴν, καθέννας τὴν φωνὴν τοῦ αἰῶνός του· καίονται ὑπὸ τὸ πνεῦμά του· ἡ φωνὴ τους εἶναι ψωμωμένη, ὡς νὰ ἐλέγαμεν, ἀπὸ τὴν φωνὴν τοῦ προγενεστέρου καιροῦ, ὅχι εἰδῶλον τῆς φαντασίας τους, καὶ εἰς τὴν πλοκὴν καὶ εἰς τὴν ἄλυσιν τῆς ιδέας καὶ τὴν παράστασιν τῶν ἱστορημένων πραγμάτων, κ. τ. λ. »

Καὶ κατωτέρω ὁ Κ. Τερτσέτης τολμᾷ νὰ εἴπῃ, ὅτι ὁ Κολοκοτρώνης εἶναι ἴσως καὶ τοῦ Ὀμήρου ἀνώτερος κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐξιστόρησεν ὅ,τι ἔπραξεν αὐτὸς μετὰ τῶν ὁμοίων του. Φρονεῖ ὅτι ἡ διήγησίς του εἶναι ὅ,τι θὰ ἦτον ἡ ἐφημερίς τοῦ πολέμου τῆς Τροίας, γεγραμμένη ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεῦς, ἢ ὑπὸ τοῦ Διομήδους. Ἐν τῇ ἀντιπαράθεσι ταύτῃ δὲν ὑπάρχει μόνον ἐνθουσιασμός, ἀλλὰ καὶ τι πλεόν, παιδικὴ τις ἀφέλεια. Μὴ σπεύδωμεν ὅμως νὰ μειδιάσωμεν· ἀλήθειά τις κατὰ βάθος ὑποστηρίζει τὰς πατριωτικὰς ταύτας ὑπερβολάς. Τὸ πῦρ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὃν ἀποπνεύουσιν αἱ ὑπαγορευθεῖσαι αὐταὶ ὑπὸ τοῦ γεραιοῦ στρατιώτου σελίδες εἰς τὸν νέον αὐτοῦ φίλον, εἶναι ὄντως τὸ πῦρ τοῦ ἀναγεννωμένου Ἑλληνισμοῦ,

ἀναγεννωμένου μετ' ἀρετῶν μεγάλων, αἰτινές εἰσι βέβαιον μέλλοντος ἐχέγγυον.

Τοῦ Κολοκοτρώνη ἡ γλῶσσα οὔτε Ὀμήρειος οὔτε Ἡροδότειος εἶναι βεβαίως· ἀλλ' εἶναι πρὸς αὐτὰς παρεμφερές διὰ τὸ ἀνδρικὸν καὶ εἰλικρινές αὐτῆς ὕφος· οὐδόπως ἔχει τὴν ἐκκελυμένην γλαφυρότητα τῶν Βυζαντινῶν ῥητόρων τῆς παρακμῆς· ἔχει μᾶλλον ἰσχὺν δημοτικὴν καὶ ἀρειμάνιον. Καθαρεύουσα σχεδὸν τῶν Τουρκικῶν καὶ Φραγκικῶν λέξεων, ἃς τοσαῦται εἰσβολαὶ κατέθηκαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος, δούλης κατὰ τὸν μεσαιῶνα, εἶναι τὰς ρίζας ὄντως Ἑλληνική. Ἀλλὰ γραμματικῶς συσχετίζεται πρὸς τὰς μεθόδους, αἰτινες χαρακτηρίζουσι τὰς κατωτέρας Λατινικὰς γλώσσας· συσχετίζεται πρὸς αὐτὰς ἄνευ μιμήσεως, διὰ φυσικῆς ἀναλογίας, διὰ τῆς κοινῆς ἐργασίας, ἣτις ἀπὸ τριῶν σχεδὸν ἐτῶν μετεποίησεν ὅλας τῆς Εὐρώπης τὰς γλώσσας· οὕτως ἡ γλῶσσα αὕτη ἔχει τι ἀληθῶς ἴδιον καὶ πρωτότυπον. Ἡξεύρω ὅτι οἱ σημερινοὶ Ἕλληνες ἀπαξιοῦσι τὴν ἀληθῶς δημοτικὴν ταύτην γλῶσσαν· καὶ ἐπειδὴ δὲν κατώρθωσεν εἰσέτι νὰ στερεωθῇ δι' ἀριστουργημάτων, οὐδόπως διστάζουσι νὰ ἐπαναγάγωσιν αὐτὴν διὰ τῆς βίας εἰς τὸν Ἀττικισμὸν τοῦ Θουκυδίδου καὶ τοῦ Ξενοφῶντος. Δὲν διδάσκεται ἡ νεοελληνικὴ ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῶν, διδάσκεται μόνον ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ, ἣτις ἀνεπαίσθητως εἰσδύει εἰς τὰς ἐφημερίδας, εἰς τὰ ἱστορικὰ καὶ πολιτικὰ βιβλία, εἰς τὰ μυθιστορήματα, τὸν ὁμοίωμορον προσκτωμένη ὁμως ἐκείνον χρωματισμὸν, ὃν τὸ Γαλλικὸν πνεῦμα διαχέει ἐφ' ὅλων σχεδὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν. Ἡ ἐθνικὴ ποίησις ἀνθίσταται μᾶλλον κατὰ τῆς ἐπιβροῆς αὐτῆς· ἀλλ' ἀπειλεῖται καὶ αὕτη νὰ ὑποκύψῃ. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι ἢ ν' ἀποδοκιμάσω τὴν τεχνικὴν καὶ ἄκαιρον ταύτην μίμησιν τῆς ἀρχαιότητος. Πᾶσα γλῶσσα, ὡς πᾶν ἔθνος

66 ΙΑΚΩΒΟΣ — 67 ΚΥΡΙΑΛΟΣ — 68 ΒΕΙΛΑΡΗΣ — 69 ΛΕΣΣΕΨ
 70 ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ — 71 ΓΡΟΤΕ — 72 ΦΡΑΝΤΣΗΣ — 73 ΓΙΒΣΩΝ
 74 ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ — 75 ΣΚΟΥΦΟΣ — 76 ΔΡΑΝΕΤΗΣ — 77 ΣΑΜΒΟΥΛΙΑΝΗΣ
 78 ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

τῆς νεωτέρας Εὐρώπης, ἔχει τὸ ἴδιον ἑαυτῆς πνεῦμα, ὅπερ εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς ἱστορίας τῆς. Ἡ Ἑλλάς αὐτῆ, ὅσον εὐκλεῆς καὶ ἂν ἐγένετό ποτε, δὲν δύναται νὰ ἀρνηθῆ ὀλοτελῶς τοὺς αἰῶνας, οἵτινες χωρίζουσιν αὐτὴν τοῦ Περικλέους, τοῦ Ἀλεξάνδρου ἢ τοῦ Θεοδοσίου· δὲν δύναται ν' ἀνακτῆσῃ σήμερον τὴν γλῶσσαν τῶν ἡρώων τοῦ Μαραθῶνος ἢ τῶν Ἀρβήλων, οὐδὲ τὴν τῶν πρώτων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οὐδὲ τὴν τοῦ πατριάρχου Φωτίου, ὃν ἐπιμένει τιμῶσα ὡς τὸν ἀντιπρόσωπον τῶν θρησκευτικῶν αὐτῆς ἐλευθεριῶν. Κάλλιον εἶναι νὰ παραδεχθῆ τὰς ἐπιγενομένας μεταβολάς. Χαίρω βλέπων τὸν ἐκδότῃν ἢ μᾶλλον τὸν γραμματέα τοῦ Κολοκοτρώνη διακηρύττοντα, ὅτι τὸ ἱστορικὸν ἔργον τοῦ Παλληκαρίου εἶναι ὡς ὁ βίος αὐτοῦ, ἔνδοξος ἀποζημίωσις τοῦ κατὰ τὸ 1453 ἐξευτελισμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ἥρωος αὐτοῦ κάλλιον ὅτι οὐδὲ τοῦλάχιστον ἐπειράσθη νὰ λαλήσῃ τὴν γλῶσσαν τῶν αἰθουσῶν τῶν Ἀθηνῶν ἢ τῶν ἀκαδημιῶν τῆς Δύσεως (1).

(1) Ἀνέγνων πάνωρα τὰς δύο ἐπιστολάς τοῦ σοφοῦ ἑλληνιστοῦ Κυρίου Φιλίππου Ἰωάννου πρὸς τὸν Κύριον Βρετὸν δημοσιευθείσας εἰς τὸ Ἑθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1863 ἵνα ποιήσω μνηεῖαν αὐτῶν ἐν δεόντι καιρῷ. Εἰς τὰς εἰρημένας ἐπιστολάς εὐρίσκονται λίαν ἐπιτυχεῖς συμβουλαὶ περὶ τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς γλώσσης, καὶ χαίρω βλέπων τὴν συμφωνίαν τῶν σκέψεών μας.